

Nhiều tác giả

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhật Như

LỜI GIỚI THIỆU

TUYỂN TẬP NHỮNG TRUYỆN TIÊU BIỂU CỦA CÁC TÁC GIẢ NỔI DANH TRONG DÒNG VĂN HỌC KIẾM HIỆP NHẬT BẢN

Ở Nhật Bản có một thể loại tiểu thuyết là tiểu thuyết thời đại (Jidai shousetsu) thuộc dòng văn học đại chúng. Tiểu thuyết thời đại, hay nói nôm na là tiểu thuyết võ hiệp, kiếm hiệp có liên quan mật thiết và thường bị nhầm lẫn với tiểu thuyết lịch sử, tiểu thuyết dã sử. Trong một phạm vi nhất định thì có thể xem tiểu thuyết thời đại là tiểu thuyết dã sử. Bối cảnh của tiểu thuyết thời đại thường tập trung vào xã hội Nhật Bản thời phong kiến mà điển hình là thời Kamakura và thời Edo, thời đại thịnh trị của tầng lớp võ sĩ. Nhân vật của tiểu thuyết thời đại thường tập trung vào những võ sĩ Samurai, những Ninja ẩn mật thời phong kiến và nội dung thường xoay

quanh sinh hoạt của võ gia, mô tả thế giới quan của giai cấp Samurai thông qua những chuyện báo thù, chuyện hành hiệp giang hồ của giai cấp này. Tuy nhiên đề tài của tiểu thuyết thời đại không chỉ giới hạn ở tầng lớp võ sĩ mà còn mở rộng tới sinh hoạt của tầng lớp thị dân thời phong kiến. Hai tác gia Yamamoto Shugorou và Fujuzawa Shuhei nổi tiếng với loạt tiểu thuyết thời đại miêu tả sinh hoạt của tầng lớp thị dân.

Có thể nói khởi điểm của thể loại tiểu thuyết này là sự ra đời của bộ trường thiên “Daibosatsu Touge” (Đèo Đại Bồ Tát) của Nakazato Kaizan đăng liên tục trên báo Miyako Shimbun từ năm Taishou 2 (1913). Daibosatsu Touge là một kiệt tác của Nakazato Kaizan thể hiện thế giới quan của Phật giáo Đại thừa thông qua nhân vật Tsukue Ryunosuke, một võ sĩ vô chủ theo chủ nghĩa hư vô. Các tác phẩm khác của Nakazato cũng nặng về tư tưởng Phật giáo. Một vài tác gia trước Đế nhị Thế chiến nữa là Osaragi Jirou với “Akou Roushi” (47 võ sĩ thành Akou), Kikuchi Kan, Kaionji Chougorou, Hasegawa Shin,....

Một bậc thầy trong làng tiểu thuyết thời đại trước chiến tranh là Yoshikawa Eiji với tác phẩm đề đề “Miyamoto Musashi”. Thông qua hình tượng kiếm khách bất bại Miyamoto Musashi sống đầu thời Edo, Yoshikawa Eiji đã tóm gọn cái được gọi là “tinh thần Nhật Bản” (Yamato Damashii) tiêu biểu vào trong bộ tiểu thuyết này. Cho đến nay “Miyamoto Musashi” vẫn là một trong hai bộ sách được nhiều người Nhật đọc nhất. Có thể nói không một người Nhật nào không biết đến Miyamoto Musashi, âu một phần công lao thuộc về Yoshikawa. Bộ tiểu thuyết này mang giá trị giáo dục tích cực, đề cao tinh thần cầu đạo tinh tấn dũng mãnh và luôn được giới cầm quyền xem trọng. Thời kỳ sau chiến tranh cũng chứng kiến nhiều tác gia tài năng với sự ra đời của hàng loạt tác phẩm tầm cỡ như Hasegawa Shin với “kiếm sĩ mù” Zatouichi, Yamada Futarou với loạt tiểu thuyết Ninja gây sóng gió trong văn đàn và trở thành đề tài cho điện ảnh

khai thác, Gomi Yasusuke với bộ tiểu thuyết về gia tộc võ sĩ Yagyū, Ikenami Shou Tarou với loạt tiểu thuyết kiếm khách, Shibaryou Tarou với bộ “Ryouma ga Yuku” kể về nhân sinh quan của chí sĩ Sakamoto Ryouma thời Bakumatsu,.....

Khác với tiểu thuyết võ hiệp Trung Hoa, tiểu thuyết thời đại Nhật Bản thường lấy sự kiện, nhân vật có thực trong lịch sử và thông qua đó thể hiện cách nhìn nhận của tác giả đối với một vấn đề nào đó. Chính vì là nhân vật và sự kiện lịch sử nên kết quả không thể thay đổi nhưng cách nhìn nhận của tác giả về sự kiện, nhân vật lịch sử đó thường rất phóng khoáng và đa chiều, không bị phiến diện. Một nhân vật bị xem là phản loạn thì lại được tác giả nhìn nhận ở góc độ khác, lý giải vì sao lại dẫn đến những hành động phản loạn và ở một góc độ nào đó thì lại là nhân vật anh hùng trong tiểu thuyết. Đó là một điểm thú vị của tiểu thuyết thời đại.

Tiểu thuyết thời đại còn được gọi là tiểu thuyết Chambara, bắt nguồn từ “chanchan barabara” trong tiếng Nhật mô phỏng âm thanh khi giao đấu kiếm. Tiểu thuyết thời đại trở thành mảnh đất màu mỡ cho điện ảnh khai thác (phim truyện dựng từ loại tiểu thuyết này gọi là Jidaigeki). Rất nhiều Jidaigeki đoạt giải thưởng lớn tại các liên hoan phim quốc tế, mà điển hình là “Shichinin no Samurai” (bảy võ sĩ Samurai), Kakushiken Oninotsume, Tasogare no Seibei, Bushi no Ichibun,.....

“Kiếm khách liệt truyện” là tập sách gồm tám truyện ngắn (đoản thiên) của một số tác gia tiểu thuyết thời đại tiêu biểu như Ikenami Shou Tarou, Shibaryou Tarou và Ryu Keichirou. Trước phần truyện của mỗi tác giả, người dịch xin được tóm tắt một số nét chính về tác giả đó.

Biên dịch là một công tác không hề đơn giản, hơn nữa thể loại tiểu thuyết thời đại này lại có quan hệ mật thiết với lịch sử Nhật Bản nên công tác truyền đạt đến bạn đọc Việt Nam lại càng khó khăn hơn. Cái khó là để

có thể hoàn toàn cảm thụ và lý giải một tác phẩm “văn chương kiếm hiệp” Nhật Bản là phải có một nền tảng kiến thức cơ bản về văn hóa, lịch sử của đất nước này. Không hiểu về văn hóa có thể khiến người đọc không lý giải được vì sao nhân vật lại hành động như vậy, không hiểu về lịch sử có thể khiến họ cảm thấy lạc lõng giữa những niên hiệu, giữa các sự kiện lịch sử. Do đó người dịch mạo muội xin được đưa vào những nét khái quát nhất về lịch sử Nhật Bản mà bối cảnh những câu chuyện này dựa vào để giúp bạn đọc phần nào hình dung dễ dàng hơn.

Người Tây phương thường bảo “dịch tức là phản”. Nếu trong bản dịch có chỗ nào bạn đọc thấy đặc ý thì đó là tinh hoa của tác giả, còn nhược bằng ngược lại thì đó là sự non kém của người dịch.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

Lời mở đầu

Kyo sakite.

Asu chiru hana no.

Wagami ka na.

Ikade sono ka wo.

Kiyoku todomen

Hoa nở hôm nay

Ngày mai lại rụng

Như tấm thân này

Mùi hương mãi bay

Ngàn đời trong sạch

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

PHẦN TRUYỆN CỦA IKENAMI SHOU TAROU

Ikenami Shou Tarou (池波正太郎 1923-1990): Sinh tại Asakusa, Tokyo, là một trong các tác gia tiểu thuyết thời đại lớn nhất Nhật Bản. Không chỉ là nhà văn, ông còn là nhà phê bình điện ảnh, nhà nghiên cứu ẩm thực nổi tiếng. Nhiều tiểu thuyết thời đại của ông đã trở thành đề tài bất tận cho điện ảnh Nhật Bản. Thuở nhỏ Ikenami rất thích điện ảnh. Ông viết nhiều tiểu thuyết thời đại với bối cảnh là thời Edo và Chiến Quốc, trong số đó có nhiều kiệt tác. Tên tuổi Ikenami trở nên bất hủ với những án văn đậm tình người nhưng không kém phần khốc liệt về các võ sĩ thời trung cổ Nhật Bản.

Các tác phẩm tiêu biểu: “Taiko”, “Sakuran”, “Koroshi no yonnin” (quyển đầu tiên trong series Shikakenin.Fujieda Baian), “Shikake hari”, “Ichimatsu Kozou no onna”.

Trường biên “Onihei Hankachou” xây dựng nhân vật Hasegawa Heizou, một vị quan sống thời Edo có tài bắt trộm, giải quyết các vụ án đã trở thành đề tài bất tận cho phim ảnh. Tác phẩm “Sakuran” đã nhận được giải thưởng Naoki lần thứ 43 năm 1957.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

BÍ TRUYỆN (1)

1

Một người đàn ông đen đui từ đầu đến chân. Bên dưới mái tóc rối bởi phủ đầy bụi bặm là cặp mắt đã thú sáng quắc. Bộ y phục hần vận đã nhuốm đủ bụi bặm, bùn đất bản thủ nên chẳng ai nhìn ra nó màu gì nữa và cũng chẳng rõ trên đó thêu những hoa văn gì. Hần đi chân trần mà không mang dép rơm như thường thấy ở các võ sĩ.

Nhìn bề ngoài thì chẳng ai đoán được hần bao nhiêu tuổi nhưng rõ ràng đây chẳng phải là kẻ tầm thường. Người hần thấp lùn, nhưng đôi mắt và những bắp thịt cuộn cuộn săn chắc của hần đã nói lên điều đó. Không

biết hắn đã ngồi đó tự bao giờ. Hắn ngồi xếp bằng khoanh chân trên đất, hai tay ôm một thanh trường kiếm.

- Ủa ai vậy nhỉ?

Người đi đường không khỏi ngạc nhiên và bị thu hút bởi tấm biển dựng bên cạnh hắn. Đại khái trên biển viết rằng:

“Hỡi các võ sĩ, những kẻ tự tin vào sức mạnh của mình, những kẻ cầu học binh pháp võ nghệ, hãy tỉ thí với ta để phân định sư đồ.

Tháng chín năm Bunroku thứ hai[1].

Kiểm sĩ vô song đất Nhật Bản Iwama Kokuma”.

Thì ra là vậy. Những kẻ tự tin vào tài nghệ của mình hãy tranh thắng thua với kiếm sĩ đệ nhất Nhật Bản. Người thua sẽ làm đệ tử của kẻ thắng. Không biết là chuyện gì đây.

- A! Quả nhiên, hắn chính là Kokuma.

- Ừ đúng là Kokuma.

- A ha! cái gì mà kiếm sĩ vô song đất Nhật Bản chứ.

Bọn võ sĩ qua lại quanh chỗ hắn ngồi, đọc tấm biển rồi buông lời đàm tiếu. “Thằng này là Iwama Kokuma à?” Có kẻ giễu cợt trêu chọc nhưng hắn chẳng lấy gì làm bận tâm. Những chuyện võ sĩ đi lang thang khắp nơi trong nước tìm người giỏi võ nghệ để thách đấu, thi thố hay học hỏi chẳng thiếu gì trong xã hội phong kiến Nhật Bản. Chẳng ai lấy làm lạ. Nhưng Iwama lại xưng danh là kiếm sĩ thiên hạ vô song.

Đã ba ngày rồi, hắn ngồi ở một góc quảng trường trước cổng thành Edo, và hầu như hắn cứ ngồi yên ở đó. Bốn năm trước, tướng Tokugawa Ieyasu đã dời về vùng Kantou, chọn Edo làm nơi xây thành. Ông ta quả là người có con mắt nhìn xa trông rộng của kẻ đoạt thiên hạ. Từ trước đến giờ, Edo chỉ là chốn khí ho cò gáy, chẳng ai dám đến định cư trừ những thành phần cùng đinh. Nhưng quyết định chọn Edo làm nơi xây thành đã góp phần làm biến đổi bộ mặt lịch sử của nước Nhật. Chẳng ai ngờ, chốn hoang địa đó sau mấy trăm năm lại trở thành thủ đô của đất nước này. Sau này, người ta gọi nó là Tokyo.

Dưới bầu trời thu xanh ngắt, khắp nơi trong thành Edo đều vang lên tiếng búa nhiệt huyết xây dựng thành phố. Tiếng búa chẳng bao giờ dứt chứng tỏ quyết tâm xây dựng nơi đây thành một chốn phồn hoa đô hội của nhà Tokugawa.

- Từ bây giờ, nơi đây sẽ trở thành một đô thị sầm uất của ngài Tokugawa.

Mọi người đều tin như thế. Ngày ngày, người ta đều chứng kiến không ít cảnh bọn thị dân từ các vùng khác lũ lượt kéo về, chẳng bao giờ dứt. Từ nơi đây, có thể cảm nhận được mùi vị của biển từ vịnh Edo theo gió đưa vào.

Đến ngày thứ tư. Một người to lớn tiến đến bên Kokuma.

- Thằng khốn, rút đi!

Nói chưa dứt lời, gã đã vung gậy nện vào lưng Kokuma. Nhưng cây gậy chỉ vụt vào khoảng không trên đầu, Kokuma đã nhanh chóng thụt xuống. Khi Kokuma bật dậy, thân thể người kia bị ném vút đi, xương cổ bị

đánh trật khiến hắn la hét âm ỉ. Người qua đường thấy thế cả sợ, một góc phố náo loạn cả lên.

Đến ngày thứ năm, lại thêm hai tay võ sĩ giang hồ từ đâu đến thách đấu với Kokuma bằng mộc kiếm, nhưng hắn chỉ dùng tay không. Trong nháy mắt, hai người đã bị hắn vụn gãy xương cánh tay. Những kẻ chứng kiến lại thêm phần sợ hãi.

Đến buổi chiều ngày thứ sáu đã xảy ra một chuyện. Mỗi ngày, Kokuma chỉ ăn một buổi. Chiều hôm ấy, hắn mò xuống làng chài ngoài thành để lấy thức ăn thì đã thấy bốn kiếm khách chờ sẵn, thách đấu với hắn bằng kiếm thật.

- Ở đây chẳng phải trước cổng thành nên ta sẽ rút kiếm. Liệu hồn!

Báo rồi, Kokuma lao tới trước như con chim én. Nhanh quá, chỉ trong sát na[2] mà hai kiếm khách đã ngã xuống, máu phun có vòi. Một kẻ khác chớp thời cơ đâm từ sau lưng Kokuma. Hắn nhanh nhẹn tránh được rồi thuận tay hươ ngược lưỡi kiếm. Tên còn lại trông thấy hoảng hồn bỏ chạy mất dạng. Rồi tiếng đồn về hắn lang rộng khắp Edo, lọt vào tai Tokugawa Ieyasu.

Lúc bấy giờ, không hiếm những võ sĩ xuất thế lập thân nhờ vào tài võ nghệ. Nhưng thời kỳ chiến loạn trăm năm đã gần đến hồi kết thúc. Khi Toyotomo Hideyoshi diệt họ Hojo ở Odawara, thì họ Toyotomi đã gần như bình định được thiên hạ, vì thế mà nhu cầu về võ sĩ cũng giảm hẳn đi. Nếu không phải là kẻ cực kỳ xuất chúng bạt ngàn thì khó lòng mà tìm được công danh.

Lúc đầu, người ta gọi Kokuma là “kỳ nhân” rồi sau khi chứng kiến tài nghệ của hắn, các võ tướng và chư hầu có dinh thự ở Edo tự nhiên âm thầm chú mục đến hắn.

Đến ngày thứ mười, lại thêm hai kẻ thách đấu nữa bị hạ.

Nếu cứ như thế này thì quả nhiên cái danh hiệu “Nhật Bản vô song” cũng không phải là nói khoác. Rồi có cả vị chư hầu và Hatamoto nào đó đến mời hắn về phục vụ. Nhưng hắn từ chối thẳng thừng và cứ tiếp tục ngồi trước cổng thành.

- Vậy mục đích của hắn là gì?

Nhiều người tự hỏi. Có kẻ cười ngạo. Có lẽ hắn đợi lời mời từ một nhà nào đó cao giá hơn.

Đến ngày thứ mười ba lại có thêm năm kẻ đại bại dưới tay Kokuma. Như thế này sẽ không còn ai dám khiêu chiến với hắn mất.

- Quả là một tay kiếm cừ khôi.

- Hãy đến phục vụ cho ta đi...

- Cho sứ giả đến gặp hắn ngay...

Cứ như thế mà thành Edo náo nhiệt hẳn lên. Bọn thị dân và dân chài ngày ngày đều ghé đến trước cổng thành để xem hắn.

Buổi sáng ngày thứ mười bảy, trời đổ cơn mưa bụi như sương mù. Trong cơn mưa có ba võ sĩ đến tìm Kokuma.

- Các hạ là Iwama Kokuma?

- Chính ta.

- Chúng ta là môn đệ của Negishi Tokaku.
Một trong ba người có kẻ cốt cách vững vàng, hình dong khôi ngô
tuấn tú.
- Tại hạ là Sakayama Denzou.
Denzou nhìn kỹ Kokuma bằng cặp mắt như phóng ra từng tia điện
rồi cất giọng nói trầm trầm nhừ nhạ.
- Sư phụ Negishi Tokaku muốn tỉ thí với các hạ.
Kokuma ngược nhìn Sakayama rồi hát hàm:
- Ta chờ ngày này đã lâu.
Nói rồi vùng dậy rồi nhổ tấm biển cắm bên cạnh, bẻ gãy cọc làm
hai rồi vút vào bụi cây sau lưng.

Chú thích:

[1] Bunroku: niên hiệu kéo dài từ năm 1592-1596

[2] Khoảnh khắc rất ngắn khó có thể đo đếm được

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhật Như **BÍ TRUYỀN (2)**

Negishi Tokaku là kiếm khách được chú ý gần đây ở Edo. Hắn có một dinh thự rộng lớn ở khu Kanda và mở võ đường dạy kiếm pháp phái Ippa Ryu. Trong số hơn một trăm môn đệ của hắn, có nhiều người là võ sĩ phục vụ trong phủ Tokugawa. Vì vậy mà có lẽ Tokaku không thể nào làm ngơ Iwama Kokuma, kẻ xưng danh là kiếm sĩ Nhật Bản vô song ngồi trước cổng thành. Tokaku được gọi là kiếm sĩ mạnh nhất ở Edo. Hắn cảm thấy đây là một lời thách đấu âm thầm đối với hắn. Quả đúng là như vậy. Đây là một lời thách đấu đối với Tokaku. Nhưng chẳng phải là một lời thách đấu bình thường.

Cả Tokaku và Kokuma đều học kiếm cùng một thầy vào năm mười sáu, mười bảy tuổi. Sư phụ hai người là Morooka Ichiusai, cao đồ của kiếm thánh Tsukahara Bokuden, một thời nổi danh chốn võ lâm. Ichiusai được Bokuden truyền dạy cho cực ý của bí kiếm Kashima rồi tự mình luyện tập thêm, sáng lập nên phái kiếm Ippa Ryu. Khi đã qua cái tuổi bốn mươi, Morooka Ichiusai mới chuyển về Edozaki ở xứ Hitachi[1] mở võ đường truyền dạy môn phái của mình. Lúc Iwama Kokuma và Negishi Tokaku đến nhập môn thì thân thể Ichiusai đã bắt đầu bị căn bệnh hủi làm ruỗng mục.

- Mạng ta chẳng còn bao lâu nữa. Vì vậy các ngươi hãy chăm chỉ luyện tập.

Kokuma và Tokaku nhập môn được ba năm thì trên khuôn mặt hốc hác của Ichiusai đã nổi rõ các khối u đặc trưng của căn bệnh hủi quái ác.

Lông mày, râu tóc cũng bắt đầu rụng. Vậy là chỉ còn lại khoảng hai năm.

- Trong lúc ta còn sống, các ngươi hãy cật lực rèn luyện, chớ sao lãng!

Ichiusai dốc toàn lực ra dạy dỗ cho đám môn đồ hơn ba mươi người. Ngày ngày, ông đều ra võ đường vục kiếm chỉ đạo môn nhân.

Trong bốn môn nhân, có ba người nổi bật. Ngoài Tokaku và Kokuma ra còn có một người nữa là Hijiko Doronosuke. Doronosuke vốn là đứa trẻ bị bỏ rơi trước cổng chùa Bất Động ở Edozaki được sư sãi nhặt về nuôi. Đến mùa hè năm mười lăm tuổi, nhà chùa gửi hẳn cho võ đường Morooka để giúp đỡ công việc, chăm sóc cho Morooka Ichiusai, vốn một đời không vợ không con. Ichiusai cũng đã thử dạy kiếm cho hẳn và cảm thấy được tiềm năng của hẳn.

- Hãy theo ta học kiếm.

Rồi dốc toàn lực ra dạy dỗ Doronosuke. Hai năm sau thì Kokuma rời đến Tokaku nhập môn. Kokuma là con thứ ba của một nhà bách tính trong làng Iwama ở Hitachi, sau được tay kiếm sĩ giang hồ Moriguchi Jirobei nuôi nấng. Moriguchi mất, có để lại di ngôn cho hẳn đến nương nhờ Morooka Ichiusai. Hai người này vốn là chỗ thâm giao từ ngày xưa. Còn Negishi Tokaku thì xuất thân từ một gia đình Hào sĩ ở làng Negishi ở Awa, xứ Kazusa và là kẻ có cảnh ngộ may mắn nhất trong ba người. Hẳn đến Hitachi học kiếm mà không lúc nào ngớt tiền bạc, phẩm vật từ gia đình gửi đến. Ngoại hình Tokaku cũng được ưu đãi nhiều điều, thân thể cao ráo, chẳng những thế võ nghệ cũng siêu quần. Khi sư phụ Ichiusai vào nằm ở giường bệnh thì chính Tokaku là người đến võ đường dạy dỗ môn nhân như quyền sư phụ. Và cũng chính sự tận tụy cũng như tài năng của hẳn mà tiếng tốt vang xa, người kéo đến học võ ngày một đông.

Iwama Kokuma là kẻ quái lực, sức khỏe vô biên, nhưng nếu đấu nhau bằng kiếm gỗ thì cứ ba phát lại thua Tokaku hai phát. Còn Doronosuke thì dĩ nhiên không thể nào là đối thủ của Tokaku.

Hijiko Doronosuke, tên hẳn có nghĩa là đứa trẻ lấm bùn. Vào một buổi sáng trời mưa, hòa thượng chùa Bất Động thấy hẳn bị vứt dưới đất, thân thể dính đầy bùn đất, vì vậy mà sư sãi trong chùa gọi hẳn là Doronosuke. Đến khi sư phụ Morooka Ichiusai không thể rời khỏi giường bệnh được thì hầu như hẳn không còn đến võ đường luyện tập nữa mà chuyên tâm chăm sóc thầy.

- Này Doro!

Negishi Tokaku cứ gọi hẳn một cách trống không như vậy, rồi còn bắt hẳn làm việc lật vật như lo cơm nước. Kokuma thấy vậy cũng bất bình lắm, cũng chính vì quyền chỉ đạo võ đường lọt vào tay Tokaku nên không khỏi bất mãn. Một hôm, Kokuma đến trước giường Ichiusai mà than phiền về thái độ cao ngạo của Tokaku. Nhưng ông Ichiusai chỉ lặng lẽ cười rồi thì thầm như hát, chẳng để ý.

- Tokaku là Tokaku, Kokuma là Kokuma và Doronosuke chính là Doronosuke mà.

Và rồi Morooka Ichiusai tắt thở. Không thấy sách vở nào ghi năm

ông mất, nhưng người ta nói rằng Ichiusai qua đời ở tuổi quá sáu mươi.
Đêm đó, Negishi Tokaku bỏ trốn khỏi võ đường.

- Á...!!!

Iwama Kokuma dòm vào ngăn kệ nơi đầu giường ông Ichiusai, ngạc nhiên kêu lên. Ngăn kệ đã bị phá và quyển “Kiếm pháp bí truyền thư” trong đó không thấy đâu.

- Thằng Tokaku đã trộm truyền thư bỏ trốn rồi!

Doronosuke nghe động chạy đến, vô cùng kinh ngạc

- Khôn kiếp, khôn kiếp! Tokaku!

Kokuma với lấy thanh kiếm đuổi theo Tokaku. Hai ngày sau hắn trở lại võ đường. Lúc này, tang lễ ông Ichiusai đã xong xuôi đâu đấy.

Doronosuke ra nghênh đón Kokuma với đôi mắt buồn rười rượi vì cái chết của sư phụ.

- Nó trốn rồi. Không tìm thấy.

Kokuma nói như nhỏ. Hắn trách Doronosuke tại sao không đợi hắn về rồi làm ma chay cho sư phụ. Doronosuke chỉ lặng lẽ cúi đầu không nói. Tình thế này thì hai cao đồ của Morooka Ichiusai phải đuổi theo Tokaku, dành lại truyền thư và phải quyết đấu với hắn. Đây là luật lệ bất thành văn của giới kiếm sĩ.

- Để ta đi. Doronosuke hãy trở về Edozaki bảo vệ võ đường.

Kokuma nói như cương chế. Cứ để một mình hắn tìm Tokaku mà giải quyết, lấy lại diện mục cho phái kiếm Ippa Ryu. Doronosuke không thể nào địch lại Tokaku, dĩ nhiên là hắn nghĩ như vậy.

- Thế không phải là hai người chúng ta sẽ đuổi theo hắn sao?

Doronosuke đáp, nhưng Kokuma ưỡn ngực.

- Đối phương chỉ có một mình. Hai đối một sẽ bị thiên hạ cười chê.

- Nhưng...

- Không được, không được. Đệ hãy trở về chăm sóc võ đường.

Thế nào đi nữa thì Kokuma cũng chỉ đi một mình. Công danh sẽ thuộc về mình hắn, và thiên hạ sẽ nhìn hắn như là kẻ đứ tư cách kế thừa môn phái. Rồi hai người chia tay nhau định ngày xuất phát. Nhưng thực tế, Kokuma đã cưỡng ép Doronosuke để ra đi một mình.

- Đúng rồi! ! !

Doronosuke vỗ tay như hiểu ra.

- Kokuma, huynh sẽ trị được Tokaku giỏi hơn đệ.

- Đến bây giờ mới hiểu sao?

- Đệ vốn chỉ mong báo đáp ơn nghĩa đối với sư phụ nên muốn tự tay đánh bại Tokaku, nhưng xem ra không cần thiết. Đúng rồi, đã là người của phái Ippa thì ai làm chuyện này cũng được.

- Ừ, đệ còn có nhiệm vụ quan trọng nữa là bảo vệ võ đường, dạy dỗ môn nhân.

- Đệ sẽ làm hết sức.

- Ta trông cậy ở đệ.

- Đệ sẽ cầu nguyện cho huynh.

Kokuma cảm thấy một cảm giác rung động nơi lòng ngực. Rồi hai

người nắm tay nhau xiết chặt. Năm đó, Kokuma và Tokaku hai mươi lăm tuổi. Còn Doronosuke vừa tròn hăm ba.

Trong hai năm này, Kokuma đi khắp các nơi tìm kiếm tung tích Tokaku nhưng mãi chẳng thấy. Một hôm, tình cờ gặp được một tay kiếm khách quen, biết là Soma Josuke ở dưới thành Shimotsuke. Soma nói:

- Ta vừa từ Edo đến đây, hình như Negishi Tokaku có ở đó.

- Há?

- Hẳn đổi tên thành Shirakawa Minbu và mở võ đường hồi nửa năm trước, được nhiều người chú ý. Bọn gia lại của Tokugawa cũng liên tục nhập môn và hẳn được đánh giá là tay kiếm số một Edo.

Không đợi Soma nói hết lời, Kokuma đã hất bụi chạy như bay. Rồi hẳn đến Edo khiêu chiến Tokaku. Lúc này, Tokaku đã bỏ tên Shirakawa Minbu, trở lại tên thật.

- Hãy đến phủ báo cáo việc tị thí với Kokuma.

Hắn ra lệnh cho môn nhân Sakayama Denzou.

Sakayama đến dinh của quan phủ coi sóc vùng Kantou. Gia thân của Ieyasu là Itakura Katsushige bẩm báo về trận tị thí giữa Tokaku và Kokuma. Nhà nước lúc bấy giờ cho phép những trận quyết đấu như vậy.

- Ừm, không thể làm ngơ chuyện này.

Itakura Katsushige cũng đã hai lần quan sát Iwama Kokuma ngồi trước cổng thành từ trên lưng ngựa. Ông ta cũng có nhiều điều hứng thú với tay kiếm khách này.

- Hẳn sẽ giúp ích được nhiều cho nhà Tokugawa.

Rồi khi được phép của Ieyasu, ông ta liền gọi Tokaku và Kokuma đến sở.

- Trận đấu sẽ tiến hành vào ngày hai mươi bảy, khắc thứ tư^[2], địa điểm là trên cầu Ohashi.

Ngày hai mươi bảy tức là còn ba ngày nữa. Cầu Ohashi chính là cầu Tokiwa sau này.

- Xin đa tạ.

Hãy trông Tokaku, hẳn cúi chào một cách lễ phép. Y phục hẳn vẫn cũng đàng hoàng tinh tươm may từ loại lụa đắt tiền, bao kiếm của hẳn là loại chạm trổ hoa văn cầu kỳ công phu. Từ vẻ bề ngoài đã toát ra cái lịch lãm tuấn tú của Tokaku.

Còn Iwama Kokuma, từ đầu đến chân đều là bùn đất trộn lẫn với mồ hôi nhễ nhại. Vì thế mà tự nhiên Itakura Katsushige có cảm tình với Tokaku hơn. Và lại, trong số môn đệ của Tokaku có nhiều người phục vụ trong phủ Ieyasu. Cho nên Itakura nhìn Tokaku bằng cặp mắt đầy tin tưởng.

- Tokaku, hãy trả món đồ ăn trộm lại đây!

Kokuma lớn tiếng khiến Itakura phải can thiệp.

- Khoan khoan, chuyện của hai người hãy để hôm quyết đấu giải quyết.

Tokaku đứng đây, cúi chào Itakura rồi nói với Kokuma một cách thương hại:

- Đồ khùng! Người vẫn chưa khỏi à?
Dĩ nhiên là ngay cả Itakura Katsushige và đám tả hữu của ông ta không ai xem Iwama Kokuma là người bình thường cả.

---

[1] Ngày nay là tỉnh Ibaraki

[2] Khoảng mười giờ sáng

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như
BÍ TRUYỆN (3)

Rồi ngày quyết đấu cũng đến.

Tokugawa Ieyasu cho dựng đài quan sát xung quanh khu vực quyết đấu. Hôm đó, mọi thứ được chuẩn bị kỹ lưỡng và bọn dân đen hiếu kỳ đổ về xem từ lúc trời đất hãh còn tờ mờ. Hai bên tả hữu khu vực quanh cầu Ohashi đều được giăng kín màn. Kokuma chực ở phía đông, còn Tokaku phục ở phía tây chân cầu. Xung quanh là lực lượng võ sĩ nhà Tokugawa vây kín đề phòng bất trắc. Trên đài quan sát phía tây là quan coi sóc vùng Kantou Itakura Katsushige, còn phía đông là Yamada Buzennokami ngồi giám sát trận đấu.

Giờ khắc quyết định đã đến.

Một trận gió lạnh rít lên báo hiệu khắc giao mùa giữa thu và đông. Một đám mây trời gập gáp trên nền trời. Một hồi trống báo hiệu vang lên. Iwama Kokuma và Negishi Tokaku lần lượt xuất hiện hai bên đầu cầu. Kokuma vận chiếc áo chèn mới do Tokugawa cấp cho, vạt áo xắn lên cao. Vẫn đi chân đất, hắn đeo một chiếc vòng nơi trán nhưng cũng không che được mái tóc rối bờn như tổ quạ. Còn Tokaku thì khỏi nói, ai cũng hình dung ra được hắn ăn vận hào hoa nho nhã thế nào.

Hồi trống thứ ba vừa vang lên, cả hai vác mộc kiếm vào thế thủ, làm lũi tiến lên cầu. Đám đông dường như nín thở theo dõi. Kokuma sử thanh mộc kiếm dài hai thước tám thốn vào thế thủ hạ đoạn. Tokaku hai tay mang thanh mộc kiếm to, dài đến bốn thước thủ một bên hông. Toàn thân hắn kiếm khí toát ra bắn cả vào Kokuma. Hai người vừa tiếp cận trên thân cầu.

- Eitt! ! !

Thanh mộc kiếm của Tokaku như xé gió đập vào mặt Kokuma. Chát, hai thanh mộc kiếm chạm nhau phát ra âm thanh nghe đến rợn hồn. Hai người vừa chạm nhau đã bay thối lui. Rồi trong nháy mắt:

- Yatt! ! !

- Uwatt! ! !

Cả hai cùng thét lên rồi lao vào đột kích. Hai thanh mộc kiếm vừa chạm nhau là thanh kiếm của Kokuma bị giật bắn lên trời. Ai cũng thấy rõ mòn một cạnh mộc kiếm của Tokaku bổ vào Kokuma khiến hắn té phục xuống nền cầu. Nhưng mọi chuyện xảy ra lại không nằm trong dự đoán của nhiều người. Bị đánh văng vũ khí ra khỏi tay, nhưng Iwama Kokuma chẳng hề tỏ ra nao núng, hắn điềm nhiên như không rồi không do dự, lao vào Tokaku lần nữa. Khi Tokaku vừa đánh bật mộc kiếm của Kokuma là lúc hắn giật mình:

- Chết!

Chính vì thanh mộc kiếm dài quá khổ nên hắn phải lui lại một bước để ra đòn tiếp theo. Nhưng khoảng cách giữa hai người đã bị thu ngắn. Một bước chân thối lui của Tokaku đã bị Kokuma lợi dụng. Đám đông quan sát bỗng ồ cả lên. Thân thể của Tokaku bị hai cánh tay lực lưỡng của Kokuma kẹp chặt rồi nhấc bổng lên thành cầu. Ngay lúc ấy, hắn thấy mình bị ném ùm xuống sông. Bọt nước văng tung tóe.

- Quái lực! Đáng sợ thật.

Lúc bấy giờ Tokugawa Ieyasu cũng phải thốt lên. Vậy là Tokaku đã thua trước sự chứng kiến của hàng trăm con mắt. Hắn lồm ngồm bò lên khỏi mặt nước, nói như còn luyến tiếc:

- Kokuma, ta thua rồi.

- Tokaku, mau trả truyền thư ngươi lấy trộm lại đây!

- Ngươi muốn lắm sao?

- Không phải là ta muốn. Nhưng ta phải lấy lại cho vong hồn của sư phụ.

Tokaku cười một cách gượng gạo.

- Chuyện gì, quái lắm sao?

- Được rồi, ta sẽ trả. Nhưng xem xong đừng có ngạc nhiên nhé.

- Cái gì...

Rồi Tokaku dẫn Kokuma về dinh thự của mình ở khu Kanda, trao lại quyển bí truyền thư của Morooka Ichiusai.

- Vĩnh biệt ngươi. Từ nay ta không bao giờ đặt chân lên đất Edo này nữa.

Nói rồi Negishi Tokaku lập tức ra đi, hắn đội nón lá lụp sụp che kín mặt, lui thủ biến đầu mắt trong hàng trăm tia nhìn của bọn môn nhân và bọn võ sĩ Tokugawa.

Kokuma mở quyển truyền thư của sư phụ ra xem. Bên ngoài thấy đề “Bí truyền thư phái kiếm Ippa”. Quả đúng là bút tích của sư phụ hắn, không lẫn vào đâu được. Hắn mở ra xem. Kokuma trố mắt khi vừa mở ra, tay hắn rung rung.

- Hà! ! !

Hắn thốt lên trong sự ngạc nhiên. Quyển truyền thư chỉ toàn là giấy trắng không có lấy một chữ. Vừa lúc ấy, Sakayama Denzou xuất hiện ngoài hành lang, phủ phục xuống đất, Kokuma hoảng hốt vội cuộn quyển truyền thư lại.

- Chuyện gì?
- Xin thất lễ đã làm phiền ngài.
- Chuyện quái gì thế?
- Tiểu sinh thật sự kính sợ và cảm phục khi xem trận đấu hôm nay.
- Hừm.

Thái độ của Sakayama Denzou nói lên sự thành thực của hắn. Sự cao ngạo của hắn khi làm sứ giả cho Tokaku đến gặp Kokuma lúc còn ngồi trước cổng thành Edo, giờ đây không thấy đâu nữa. Denzou chấp tay:

- Thưa ngài! Kể từ hôm nay, xin ngài hãy cho bọn chúng tôi gia nhập vào hàng ngũ môn đệ. Rất mong ngài nhận lời cho.

Thưa rồi hắn lại dập đầu. Không biết tự lúc nào bọn môn nhân cũng kéo đến phủ phục ngoài hành lang.

- Xin ngài hãy nhận chúng tôi làm môn đệ.

Cả bọn đồng thanh hô to. Lúc bấy giờ, trong ngực Kokuma dậy lên một cảm giác xúc động mãnh liệt. Trong số môn đệ của Tokaku, có lắm kẻ là gia thân của Tokugawa Ieyasu, nhân vật mà đến Thái cấp Toyotomi Hideyoshi còn phải nể sợ. Rồi từ đây, vị trí kiểm sĩ độc tôn thành Edo của Tokaku sẽ thuộc về hắn. Vì vậy mà hắn xúc động.

- Nhưng ta còn phải trở về Edozaki.

Lúc đầu Kokuma từ chối, nhưng Sakayama đã khéo léo giữ chân hắn bằng nhiều thủ đoạn. Tòa dinh thự vừa mới hoàn thành của Negishi Tokaku nay thuộc về Kokuma. Toàn bộ y phục của Tokaku cũng nghiêm nhiên trở thành của hắn. Rồi ngày ngày còn được thưởng thức lắm món ngon vật lạ, bao nhiêu thứ rượu quý hiếm mà cả đời hắn chưa từng được thưởng thức. Tối đến, hắn lại rúc vào đống chăn êm nệm ấm. Bọn môn nhân cũng chăm sóc hắn kỹ lưỡng nên Kokuma lưu lại Edo, trải qua những ngày tháng không lo nghĩ gì. Đương nhiên, hắn cũng có nghĩa vụ đến võ đường dạy dỗ đám môn nhân. Nghĩa vụ của một người thầy cũng nảy sinh từ đây. Rồi không biết tự lúc nào mà số môn đệ đã tăng nhanh chóng. Đường như tiếng tăm của Kokuma đều tăng theo mỗi ngày. Rồi thời khắc hết năm cũng cận kề.

Lúc này, Hijiko Doronosuke ở Edozaki cho sứ giả là Bogaido Hachirou mang đến một phong thư với lời lẽ đại khái như sau: “Việc huynh đánh bại Tokaku cũng đã lan truyền đến Edozaki, thiên hạ không ai là không biết. Đệ rất lấy làm vui mừng và hãnh diện, ngày đêm mong huynh trở về rồi huynh đệ ta còn đàm đạo bao nhiêu chuyện. Quyển truyền thư của sư phụ chắc huynh đã lấy lại được. Mong huynh nhanh chóng hồi âm”.

Đọc qua một lần rồi Kokuma bảo:

- Nay Hachirou, như người thấy đấy, bây giờ ta không thể trở về Edozaki ngay được. Còn bọn môn nhân, còn võ đường. Ta có trách nhiệm với chúng. Người hiểu không?

Nói rồi lấy quyển bí truyền thư của sư phụ gói lại cẩn thận.

- Phiền người mang cái này về cho Doro. Cứ đưa là hẳn khắc hiểu.

Bogaido Hachirou không giấu nổi vẻ bất mãn ra mặt, nhận truyền thư rồi trở về Edozaki.

Năm mới đến là năm Bunroku thứ ba. Iwama Kokuma nghiêm nhiên trở thành chủ võ đường phái kiếm Shinto Ippa Ryu.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như BÍ TRUYỀN (4)

Người phụ nữ ấy ngã gục ngay trước võ đường của Kokuma. Cô ta giãy giụa như kẻ ngạt thở. Đó là vào một buổi sáng đầu tháng hai. Lúc bấy giờ, Kanda là vùng đất cao ráo thuộc khu ngoại ô thành Edo với địa hình nhiều thung lũng, rừng rậm đan xen. Thỉnh thoảng nổi lên vài mẫu ruộng của nông gia và tự viện. Trận mưa dữ dội đêm trước khiến đường xá chưa kịp khô ráo. Một người phụ nữ ăn vận như khách du hành ngã gục trước võ đường, thân thể lấm đầy bùn đất. Người phát hiện ra là Izu Shige Uemon, một trong năm môn nhân cùng với Sakayama Denzou ngày đêm túc trực tại võ đường.

- Mau mau cứu người!

Denzou ra lệnh mang nữ nhân vào trong, sau một hồi sơ cứu thì nữ nhân hồi tỉnh, đến trước Kokuma thì lễ:

- Dám xin ngài cho phép tiện nữ lưu lại đây ít lâu, đến khi khỏi hẳn sẽ không dám làm phiền quý quán nữa.

- Được rồi, cứ ở lại.

- Hai mẹ con tiện nữ khởi hành từ vùng Echigo, dọc đường không may thân mẫu tiện nữ qua đời.

- Ô, tội nghiệp nhỉ!

Nữ nhân kể lại rằng thân phụ mình chẳng hiểu vì sao lại bỏ mặc hai mẹ con mà ra đi, bấy lâu nay vẫn không thấy tung tích gì. Rồi hai người lên đường tìm cha thì dọc đường xảy ra chuyện không may. Mấy hôm sau, Sakayama Denzou vào thưa với Kokuma:

- Người ta đã hoàn toàn bình phục cả rồi nhưng xem ra chẳng còn chốn nào để nương thân. Vậy chủ nhân có thể giữ lại làm người hầu sai

việc vật được không?

- Chuyện đó thì tùy người đấy.

Rồi kể từ ngày hôm đó, nữ nhân lưu lại võ đường hầu hạ Kokuma, coi sóc những chuyện lật vật. Nàng tên Oei, tuổi chừng hai mươi hai đang độ xuân thì, ngày ngày hầu hạ Kokuma hết mực trung thành.

Từ trước đèn giờ, võ đường này không hề có bóng đàn bà. Và đây cũng là kinh nghiệm đầu tiên trong đời Kokuma khi tiếp xúc với đàn bà. Oei dịu dàng, thân thể luôn tỏa mùi hương dễ chịu, hầu hạ bên cạnh khiến hẳn ngây ngất. Đến ngay cả việc thay y phục, đeo thắt lưng nàng cũng làm hộ hẳn. Những lúc này, hẳn cảm thấy rõ hơi thở dồn dập của Oei. Khi ngón tay hẳn vừa chạm vào ngón tay Oei thì dường như có một luồng điện chạy qua người khiến hẳn giật bắn.

Rồi, ngày hai mươi lăm tháng hai, hôn lễ của hai người được cử hành. Tao Mondo là gia thân của Tokugawa Ieyasu, và đại diện cho Itakura Katsushige đến chúc mừng khiến Kokuma vui mừng không xiết, hẳn ngây ngất như người đi trên mây. Nhưng không hiểu vì chuyện gì Tao Mondo lại có vẻ khó chịu, khi xong việc là bỏ về ngay. Kokuma cũng không hề báo tin hôn lễ đến Hijiko Doronosuke ở Edozaki. Không phải là cố tình không báo tin nhưng quả thực, Edozaki là cái xó xỉnh quê mùa bản thủ nên hẳn đã quên mất rồi. Rồi mãi về sau cũng không hề nghe tăm hơi gì về Doronosuke cả.

Mùa xuân đến rồi lại ra đi như một giấc mộng. Iwama Kokuma buổi sáng thức dậy đến võ đường vục kiếm, dạy dỗ đám môn nhân. Đến tối trở về ôm ấp Oei vui thú cuộc đời. Võ đường cũng ngày càng ồn ào náo nhiệt hẳn lên. Mỗi sáng thức dậy, Oei đều chải tóc cho hẳn. Chẳng mấy chốc, tướng mạo của Kokuma đã thay đổi, da dẻ hồng hào hơn trước và hình dáng của hẳn cũng bắt đầu toát ra một vẻ oai nghiêm đường bệ. Ngay cả cử chỉ, cách ăn nói, cách đi đứng, hẳn cũng đã thay đổi cho phù hợp với vị trí tôn chủ một môn phái.

Mùa hè đến.

Rồi một hôm, người ta nghe có biến sự xảy ra.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như
BÍ TRUYỀN (5)

Biến sự này đến tai Negishi Tokaku khi sự kiện đã xảy ra được nửa năm.

Chuyện là Iwama Kokuma đã chết thảm. Buổi sáng hôm đó, mãi không thấy hắn dậy nên đám môn nhân xông vào phòng ngủ xem sao, thì thấy thân thể Kokuma và Oei nửa trần truồng nằm trong vũng máu. Kokuma trên người bị mấy vết giáo đâm, toàn thân như vừa được vớt từ bể máu ra. Oei cũng không khác chút nào. Để lại hiện trường là một thanh đoản đao Nobukuni tuốt vỏ, nằm lông lốc và người ta nói đó là thanh đao đã giết chết Kokuma. Theo như lời bọn môn nhân thì đó là thanh đoản đao của Negishi Tokaku.

- Quả nhiên là Tokaku thua trong trận tỉ võ nên sinh hận, đương đêm lên vào đây ám sát Kokuma.

Thiên hạ đồn ầm lên như vậy.

- Tào lao! !

Tokaku rất đỗi tức giận khi tin đồn lọt đến tai mình. Quả đúng là thanh đoản đao Nobukuni là của hắn thực, nhưng lúc bỏ Edo ra đi thì trên người hắn chỉ có bộ y phục. Thanh đoản đao hắn vẫn để lại võ đường. Lúc bấy giờ, Tokaku đang trú tại chùa Thập Phương, một ngôi tiểu tự dưới chân núi Inugami xứ Oumi. Hắn nghe được chuyện này từ những vị sư lang thang từ Edo đến.

Từ khi hắn bỏ Edo mà đi như kẻ trốn nợ, thì lòng tự tôn tự đại như đá của hắn trước đây đã vỡ vụn. Vì vậy, sau này hắn tự khai sinh ra phái kiếm Mijin Ryu, không phải là không có nguyên do. Mijin có nghĩa là những thứ vỡ vụn như cám.

- Kiếm thuật của ta vẫn còn quá là thô lậu.

Chính vì bị một Iwama Kokuma tự tin, ngạo mạn ném xuống sông nên danh dự võ sĩ của hắn bị thương tổn đáng kể. Nhưng có một chuyện khiến hắn càng khổ não hơn bội phần và không lúc nào không bị dày vò, đó chính là quyển bí truyền thư toàn giấy trắng mà hắn trộm của sư phụ Morooka Ichiusai.

- Tại sao sư phụ lại để lại một quyển truyền thư toàn giấy trắng thế kia? Chẳng có lấy một chữ, lẽ nào như thế thật. Không, sư phụ luôn cất giữ nó cẩn thận nơi đầu tủ, lẽ nào lại thế. Tại sao? Tại sao?...

Hắn luôn nghĩ rằng sau khi ông Ichiusai mất, thế nào giữa hắn và hai người kia cũng xảy ra một cuộc tranh giành truyền thư. Nhưng đến lúc cận kề cái chết, ông Ichiusai cũng không hề hé nửa lời rằng để lại truyền thư cho ai. Dĩ nhiên là hắn muốn chiếm đoạt làm của riêng mình. Đây là thành quả, công sức cả đời của Morooka Ichiusai, là tinh túy cô đọng của phái kiếm Ippa Ryu. Điều làm Tokaku lo sợ nhất là không biết thiền sư Kozen chùa Bất Động, bạn thân của ông Ichiusai, có nghe được di ngôn của sư phụ hắn không.

- Nếu quả như thế thì...

Hắn luôn nghĩ rằng ông Ichiusai để lại di ngôn cho sư Kozen, trao truyền thư lại cho Doronosuke, người luôn hầu hạ bên cạnh ông từ trước đến giờ. Cuối cùng, không chịu được ý nghĩ đó hành hạ mình, hắn đã trộm truyền thư và bỏ trốn mất. Khi mở ra xem, hắn hoảng hồn. Nhưng sau khi đến Edo mở võ đường lập nghiệp, rồi thanh danh vụt đến, hắn cũng không

hề vớt xó quyền truyền thư như Kokuma. Có lẽ đây là cái lương tâm kiếm sĩ của hắn.

- Hắn là thầy ta muốn nói điều gì qua quyền truyền thư trống rỗng này. Nhưng là điều gì?

Hắn nghĩ. Rồi đến khi thua Kokuma, hắn giao lại truyền thư không chút do dự.

- Kokuma, người chẳng thể nào hiểu được đâu. Không, người chả bao giờ thèm để tâm tìm hiểu nó đâu. Nhưng từ nay, ta sẽ tu luyện thêm để hiểu rõ chân ý nghĩa của truyền thư. Lúc đó sẽ quyết sống mái với người lần nữa.

Trong sự cùng cực của thất ý, một dự vọng mới lại được sinh ra. Hắn đã quyết ý tu hành thêm võ nghệ để khai phá ra một phái kiếm độc trị, không hề thua kém phái Ippa Ryu.

Rồi quả nhiên Iwama Kokuma sau khi xem truyền thư, đã thất vọng và gửi trả về cho Hijiko Doronosuke không chút đắn đo.

- Giữ một quyền sách không có chữ thì ích lợi gì.

Trong một năm qua, Negishi Tokaku đã lang bạt khắp nơi tu hành võ nghệ. Giờ đến mùa đông, hắn rời chùa Thập Phương rút vào sâu trong núi. Giữa cái buốt giá của thiên nhiên khắc nghiệt, chỉ có một mình hắn nơi thâm sơn cùng cốc, ăn rễ cây, uống sương quyết chí tu hành rèn luyện thân, tâm.

- Nhưng chuyện đã vậy thì ta không thể làm ngơ.

Không biết kẻ khốn nạn nào đã giở thủ đoạn đê hèn, ám sát Kokuma khi đang ngủ, khiến hắn phải chịu mang tiếng.

Lúc bấy giờ, Tokaku đổi tên thành Miyatsu Yamato đến trú tại chùa Thập Phương. Vì vậy, các vị sư lang bạt không hề hay biết gì, kể cho hắn nghe hết những tin tức mình lượm lặt được. Tokaku lập tức rời khỏi chùa Thập Phương. Lúc này cũng là gần cuối năm Bunroku thứ ba.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như BÍ TRUYỀN (6)

Năm ngoái, Thái cấp Toyotomi Hideyoshi xuất binh sang Triều Tiên nên toàn bộ tướng lĩnh, kể cả Tokugawa Ieyasu, phải đến đóng yểm trợ ở đại bản doanh ở Hizen, Nagoya. Nhưng rồi hai bên Nhật Bản, Triều Tiên ký hòa ước đình chiến nên lúc này Ieyasu được phép trở về thành Edo.

Đầu năm Bunroku thứ tư, không khí ở Edo cũng không khác gì ngày trước, lúc nào cũng nhộn nhịp tiếng búa xây dựng thành phố. Sau khi Iwama Kokuma bị ám sát thì tòa dinh thự ở Kanda thuộc về Sakayama Denzou. Cũng có nghĩa là Sakayama Denzou được phép nối dòng Kokuma, trở thành tông chủ phái kiếm Ippa Ryu. Lúc này hắn đã ba mươi lăm.

Denzou vốn xuất thân từ một gia đình hào sĩ ở Sekine xứ Joshu. Từ

nhỏ, hẳn theo học phái Shinto Ryu rồi sau theo nhà Hojo ra chiến trường mấy lần. Gia đình hẳn cũng thuộc loại có của, nên hẳn dốc nhiều tiền bạc vào việc tu sửa võ đường thành một nơi tráng lệ. Và lúc này bọn năm người bộ hạ trước đây của hẳn là Izu Shige Uemon, Kamaya, Tamagawa, Kuro Tsubo và Nagase nay trở thành tâm phúc được lưu lại võ đường.

Vào một sáng sớm đầu năm, Izu Shige Uemon ra khỏi võ đường mò đến khu phố du nữ dưới thành. Lúc bấy giờ, dưới thành có con sông Hirakawa chảy ngang và bờ phía nam là nơi tập trung nhiều làng mạc thịnh vượng. Đây là điểm thông thương giữa các khu vực và là nơi tụ tán hàng hóa nên dân cư đổ về đây tấp nập. Dĩ nhiên là có hẳn một con phố du nữ.

Izu mò vào một thanh lâu, uống rượu, ôm ấp kỹ nữ. Đến khi trở ra thì trời đã xế chiều. Hẳn qua sông Hirakawa nhằm hướng cầu Kanda mà đi. Đằng kia là ngọn núi Kanda, phía đông ngọn núi là dinh thự của Sakayama Denzou.

Gió đã dứt nhưng cái lạnh mỗi lúc một tăng. Izu không mang theo đèn nên hẳn bước vội, một chặp sau đã vào đến vùng đất cao ráo của Kanda. Đường không một bóng người. Đột nhiên, từ trong một bụi tre ven đường một võ sĩ phục trang theo lối du hành nhảy ra thụi vào bụng Izu. Á... chưa kịp kêu lên hẳn đã bất tỉnh vì cú Atemi bất ngờ. Người võ sĩ đội nón lá đó chính là Negishi Tokaku. Tokaku lôi con ngựa giấu trong bụi rậm ra rồi chắt Izu lên, đương đêm phi thẳng đến thành Edo.

Phía bắc thành Edo có dinh thự của Tao Mondo, trọng thần của quan coi sóc vùng Kanto là Itakura Katsushige. Lúc còn ở Edo, Tokaku vốn chơi bời thân mật với Mondo. Tokaku và Izu cưỡi trên lưng ngựa vào dinh thự của Mondo rồi mất hút.

Khi Izu Shige Uemon tỉnh lại thì thấy chân tay bị trói chặt, Negishi Tokaku và Tao Mondo đang trừng mắt nhìn hẳn. Izu hoảng hồn, tay chân run lập cập.

- Này!

Tokaku thét lớn:

- Mà hãy khai ra mau. Kẻ sát hại Iwama Kokuma có phải là Sakayama Denzou không?

Nếu là một mình Tokaku thì có lẽ Izu đã làm thinh, nhưng hẳn biết mình đang ở trong tay Tao Mondo, trọng thần của quan giám sát khét tiếng vùng Edo nên chẳng còn đường cự chối.

- Mà hãy thành thật khai ra, không được giấu giếm nửa lời. Thành thật thì ta còn nương tình mà giảm tội.

Bị Tao Mondo nói, Izu không còn cách nào khác.

- Dạ...

Theo như lời hẳn...

Sakayama Denzou vốn ban đầu có ý định ám sát Kokuma nên đã khẩn khoản giữ Kokuma lại võ đường. Ý đồ của hẳn đã rõ ràng. Là cao đồ của Kokuma, sau khi Kokuma chết thì mọi thứ thuộc về hẳn là lẽ đương nhiên. Oei vốn là một nữ đồng trinh coi sóc ở đền thờ Izumo, sau lưu lạc đến Kyoto rồi cùng với bọn con hát độ nhật qua ngày bằng cách múa hát,

đàn địch nơi chợ xá. Lúc bấy giờ, tình cờ quen biết Sakayama Denzou cũng vừa mới đến Kyoto, rồi theo lời hấn đến Edo và trở thành quân cờ cho hấn sai khiến. Denzou định dùng Oei để làm Kokuma nhứt chí khí mà lo là phòng bị. Vậy nên, Oei đã giả bệnh rồi ngã trước võ đường. Và quả nhiên là Kokuma tinh thần trở nải không còn đề phòng. Đến lúc thích hợp thì chính tay Oei sẽ cho độc vào rượu hấn uống. Kế hoạch là vậy.

Nhưng không ngờ là tình yêu chân thành của Kokuma đã khiến Oei thay đổi. Kế hoạch ban đầu dần biến thành tình yêu của một người phụ nữ. Khi Denzou tiết lộ kế hoạch độc sát thì Oei cương quyết cự tuyệt. Bí mật đã lộ, vậy là không còn cách nào khác nên hấn chém chết Oei tại chỗ. Kokuma bị hại cũng vào đêm đó.

Izu Shige Uemon báo với Kokuma là đêm nay, Oei bỗng nổi sốt nên không thể đến phòng ngủ được. Kokuma toan đi thăm thì Izu ngăn lại, bảo là Oei đang ngủ, hãy để sau rồi mời uống rượu. Lúc này rượu chưa có độc. Đến khi Kokuma loáng choáng, hấn mới cho độc vào rượu. Kokuma vừa thổ huyết giữa giữa thì Sakayama Denzou và năm tên môn đệ mang giáo mác xông vào loạn sát.

Khai xong, Izu gục đầu, mặt hấn trắng bệch như người sắp chết. Tokaku nhìn hấn rồi nói:

- Vậy là ngài đã rõ rồi chứ.
- Ừm, vậy là rõ. Mondo ta sẽ bẩm lên ngài Itakura.
- Như vậy là mọi oan của ta đã tỏ.
- Ừm, không còn nghi ngờ gì.
- Thế thì...

Tokaku đứng dậy.

- Làm bây giờ sao, Tokaku?
- Vâng.
- Có cần trợ giúp không?
- Không cần đâu.
- Ừm. Thế còn tên Izu này?
- Tùy ngài định đoạt.

Nói rồi Negishi Tokaku rời khỏi dinh thự Tao Mondo.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như BÍ TRUYỀN (7)

Đêm đó, Negishi Tokaku đơn thương độc mã xông vào dinh thự Sakayama. Một đêm tuyết rơi nhiều. Mọi cửa ngõ đều đã khóa chặt. Tokaku vượt hàng rào chẳng mấy khó khăn, lần ra phía sau đánh thức hai tên đầy tớ dậy, lệnh cho chúng thấp đèn ở hành lang rồi khóa chốt cửa từ bên trong lại.

- Gọi mọi người dậy, trừ thằng Denzou.

Hấn ra lệnh. Đêm đó có bảy tên môn đệ ngủ lại dinh thự này. Khi

Sakayama Denzou tỉnh giấc thì đã thấy hai tên đầy tớ run cầm cập bên cạnh Negishi Tokaku.

- A....! !

Sakayama hoảng hốt với lấy kiếm bật dậy.

- Denzou, thằng Izu đã bị ngài Tao Mondo bắt rồi.

- Cái... cái gì?

- Mà cũng chịu trôi đi!

- Waa! !

Sau một sát na tuyệt vọng, Denzou thét lên như con thú rồi rút gươm chém vào Tokaku. Thân thể Tokaku bung lên, trên trần nhà có tiếng loạt soạt. Đường gươm của Denzou chỉ chém đứt đôi khoảng không trước mặt hắn. Tokaku bung xéo qua đầu hắn rồi đáp xuống, rùn chân.

- Eitt! ! !

Tokaku rút đoản kiếm xẻ đôi hông Denzou. Đầu Denzou vừa ngoảnh lại nhìn đã bị chém bay lông lóc. Bọn môn nhân chạy vội đến hành lang.

- Đồ trộm cướp!

Chúng rút gươm, hô to. Lúc này, chúng vẫn chưa nhận ra tên “trộm cướp” này chính là sư phụ cũ của mình. Tokaku xông ra hành lang múa đoản kiếm, chém chết Kamaya và Kuro Tsubo thì bọn chúng mới hay. Bọn Tamagawa, Nagase và ba tên khác bỏ chạy tán loạn. Tokaku cũng không đuổi theo.

- Các người cũng nên trốn đi.

Tokaku nói với bọn đầy tớ. Rồi hắn phóng hỏa đốt trại khu biệt thự. Đến khi mọi thứ cháy thành tro thì Tokaku đã không còn ở Edo nữa, lúc này hắn nhắm về hướng tây mà chạy thực mạng. Đến năm năm sau cũng không ai hay tin tức gì về Negishi Tokaku.

Lúc bấy giờ tại võ đường Morooka ở Edozaki xứ Hitachi, Hijiko Doronosuke ngày đêm rèn luyện cùng hai mươi môn đệ. Hắn cày ruộng kiếm kế sinh nhai và cũng đã thành gia lập thất. Thê tử của hắn là con gái thứ ba một nhà thôn trưởng ở Edozaki, và nghe nói hòa thượng chùa Bất Động cũng đã trợ ngôn nhiều cho hắn trong việc này. Số môn nhân giảm đi đáng kể, nhưng Doronosuke chẳng hề lấy đó làm điều. Hắn cùng một vợ hai con, đồ đệ thân tín Bogaido Hachirou và ba môn đệ khác vui sống giản dị mỗi ngày. Quyển bí truyền thư của ông Morooka Ichiusai sau khi trải qua tay Tokaku rồi Kokuma nay lại trở về Edozaki. Doronosuke lại cất giữ cẩn thận vào đầu tủ sư phụ hắn. Dĩ nhiên là sau khi Kokuma gửi về thì hắn cũng có mở ra xem. Vừa nhìn thấy trang giấy trắng tinh là Doronosuke gật gù ra điều thích thú. Khác với hai sư huynh của cửa hắn, Doronosuke vừa mở truyền thư ra, nhìn thấy trang giấy trắng lại nhớ về lời dạy của sư phụ Ichiusai. Chắc chắn cả Tokaku và Negishi đều đã nghe ông dạy như vậy.

- Tokaku là Tokaku, Kokuma là Kokuma và Doronosuke chính là Doronosuke.

Lúc đó hắn chăm chú lắng nghe, bây giờ lại nhìn thấy truyền thư. Quả là như vậy.

Hắn cảm nhận rõ ràng và trong sáng như dòng nước thấm vào cát. Người kiếm sĩ phải biết sống sao cho thích hợp với mình nhất.

- Mỗi người phải tự công phu ra thể kiếm độc đáo của mình.

Hắn lại nhớ về những lời sư phụ dạy khi xưa. Ông luôn nhắc nhở học trò rằng mỗi đứa có tính cách, tố chất và duyên phận khác nhau. Và cứ nương theo sự khác nhau đó mà dạy dỗ.

- Đừng nghĩ rằng bí truyền thư của ta là đúng cho riêng đứa nào. Mà cũng đừng nghĩ là nó có ích lợi gì cả. Mỗi đứa có tố chất, khí tính riêng và ta chỉ căn cứ vào tố chất này mà phát triển nó lên làm cho thành tựu mà thôi. Ngoài ra, ta chẳng muốn làm điều gì khác, mà cũng không thể làm được.

Chính Ichiusai đã nói như vậy.

- Phái kiếm Ippa Ryu chính là con đường kiếm đạo đã tồn tại sẵn trong người mỗi đứa. Tokaku có, Kokuma có mà Doronosuke cũng có. Hãy đi con đường thích hợp với tố chất và tính cách của mình.

- Tokaku là Tokaku...

Quả nhiên là như vậy. Doronosuke cuộn truyền thư lại rồi cất kỹ vào đầu tủ. Lòng hắn đã quyết.

- Đối với ta, ta chỉ thích vùng quê Edozaki yên tĩnh, ấm áp tình người này. Ta chỉ muốn làm một bách tính bình thường, ngày ngày giao lưu học hỏi với những người cùng chí hướng, cùng con đường kiếm đạo mà thôi.

Danh dự, vinh đạt, thầy đều chẳng có nghĩa lý gì đối với Doronosuke. Không phải như thế là hắn trở thành kiếm sĩ bạt ngàn, nhưng đúng là hắn chẳng có ham muốn gì.

Sau này hắn nói lại chuyện này với hòa thượng chùa Bát Động.

- Ừm.

Hòa thượng Kozen gật đầu.

- Một tờ giấy trắng toát thuần nhất vô cấu lại nói được không biết bao nhiêu điều. Đó mới chính là vô hạn. Ly nước đầy thì không thể chứa thêm được nữa nhưng cái ly rỗng luôn chứa được nước.

Hijiko Doronosuke đã sống bảy năm ở Edozaki kể từ khi Iwama Kokuma bỏ đi Edo. Mãi về sau này, cách sống của hắn cũng không có gì thay đổi. Thực tế là Doronosuke đã sống một đời bình thường và chôn mình ở Edozaki như nhiều người vẫn nói. Bọn môn đệ của hắn sau này, mỗi người lại phát huy công phu của mình mà rạng danh với đời. Trong số đó, đáng kể nhất là Bogaido Hachirou, sau này là Mizutani Hachiya, gia thân của chúa Osuga Yasutaka, thành chủ Yoko Suka xứ Enshu.

Thế còn Negishi Tokaku thì sao?

Năm năm sau kể từ khi giết chết Sakayama Denzou, không biết từ đâu hắn xuất hiện dưới thành Odawara xứ Soshu. Lúc bấy giờ, Thái cấp Hideyoshi đã mất được một năm vì bệnh. Rồi danh vọng của Tokugawa Ieyasu dần dần nổi lên.

Đó là năm thứ tư niên hiệu Keicho, một năm trước khi trận chiến dành thiên hạ ở Sekigahara nổ ra. Rồi quyền lực lọt vào tay Tokugawa.

Tokaku đổi tên thành Shinoda Shuzen, lập ra phái kiếm Mijin Ryu, mở võ đường dưới thành Odawara.

Không hiểu đã tu hành khổ luyện ở những nơi đâu, nhưng giờ đây Tokaku, không, Shinoda Shuzen ít nói hơn hẳn và trầm tư hơn trước. Sự uy nghiêm toát ra từ thân, tâm hấn khiến bọn môn nhân phải nể sợ. Tokaku giờ đây đã là tông chủ một phái kiếm đường hoàng.

Trận Sekigahara nổ ra, thiên hạ lọt vào tay Tokugawa Ieyasu.

- Hãy đến phục vụ ta nhé.

Chúa Kuroda Nagamasa thành chủ Fukuoka xứ Chikuzen năm lần bảy lượt mời nài. Mãi từ chối không xong nên cuối cùng, Tokaku cũng đầu quân cho nhà Kuroda, hưởng bổng lộc mà người đời vẫn thềm thường. Lúc bấy giờ đổi tên là Shinoda Yamato Nokami Tomokatsu. Tomokatsu đến năm Kan Ei[1] thứ hai được sáu mươi tám tuổi thì chết vì bệnh. Trước khi chết, có gọi môn đệ tâm phúc là Soga Mata Hachirou lại dặn dò:

- Ta tuy sắp gần đất xa trời nhưng trong lòng vẫn còn canh cánh một việc.

- Dạ...

- Ta không hiểu, không hiểu.

- Dạ, điều gì ạ?

- Thôi... chẳng là gì.

Nói rồi nhắm mắt. Negishi Tokaku ... không, Shinoda Yamato Nokami Tomokatsu nhắm mắt rồi chìm vào giấc ngủ.

Tòa dinh thự an nhàn thanh tĩnh dưới thành Fukuoka là một nơi tràn ngập ánh sáng. Yamato Nokami Tomokatsu sống một đời không vợ không con. Tomokatsu đã ngủ được ba ngày hai đêm, nay bỗng mở mắt. Đêm đó, bên đầu giường chỉ có mỗi Soga Mata Hachiro. Tomokatsu sai Hachiro ra ngoài phòng khách lấy hai cuộn sách cất trên kệ đem vào. Bên ngoài thấy có đề “Bí truyền thư phái Mijin Ryu”. Mata Hachiro gần như nín thở.

- Ta giao lại cho người.

- Dạ!

Trong số môn nhân, chỉ có mình hấn được chọn. Vinh dự này khiến Hachiro sửng sốt, mắt lấp lánh.

- Trông cậy cả vào người.

- Dạ. Sự phụ cứ an tâm...

- Tốt, tốt rồi.

Nobukatsu mấp máy môi rồi chìm vào giấc ngủ. Trong cơn mê sáng, đôi môi lại bập bẹ dưới bộ râu trắng toát.

- Dạ...?

Hachirou lắng tai nghe, nhưng chỉ được tiếng còn tiếng mắt.

- Truyền thư... truyền thư giấy trắng... trắng..., chưa hiểu. Ta chưa hiểu...

Đêm đó Shinoda Tomokatsu tắt thở.

Soga Mata Hachiro mở truyền thư sự phụ trao lại ra xem thì thấy bên trong có ghi ba mươi điều cực ý của phái kiếm Mijin Ryu.

---

[1] Niên hiệu kéo dài từ năm 1624-1644

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như CUNG CUÔNG (1)

Từ thuở niên thiếu, Komatsu Gempachi đã được người trong thành gọi là “Cung Cuông”. Con đường đến với cung đạo bắt đầu từ mùa xuân năm bảy tuổi, lúc bấy giờ phụ thân Komatsu Yanagi Saemon hãy còn sống. Saemon tự tay làm lấy một cánh cung cỡ nhỏ cho trẻ nít rồi đưa cho con thứ là Gempachi.

- Anh mày đã không ra sao...Không biết mày thế nào.

Mọi chuyện bắt đầu từ đó.

Động tác lấp tên vào cung rồi bắn vào đích, thoát mới nhìn qua thì chỉ là một kỹ thuật cực kỳ đơn giản, nhưng nếu hỏi vậy tại sao Gempachi lại say mê đến độ bị gọi là “Cung Cuông” thì hẳn không còn câu trả lời nào thích đáng hơn rằng: không chỉ cung đạo mà trong tất cả các môn võ nghệ khác cũng như thiên kỹ vạn nghệ khác, thuật giả là người nghệ sĩ sử dụng cái thuật của mình và dồn hết tinh hồn, tâm lực vào đấy.

Trong các ngành nghệ thuật khác thì những động tác cơ bản biểu hiện ra bên ngoài cũng vô cùng đơn giản. Nhưng để đạt được cái thành tựu chín mùi lên đến đỉnh cực ý trong mọi kỹ, nghệ khác thì người luyện tập không thể không sớm rèn tới luyện, lặp đi lặp lại những động tác cơ bản ấy đến mức cùng cực. Trong động tác buông tên bắn vào đích, kẻ bắn cung phải nâng cao, phát huy cả tinh thần lẫn nhục thể của mình đến mức vô hạn. Để đạt được cái cực ý trong bắn cung thì không thể không tận tâm cầu đạo, theo đuổi mục đích đến tận cùng. Điều này cũng có thể nói là tương đồng với chư nghệ chư năng, nhất thiết vạn pháp thủy đều như thế.

- Chính phụ thân là người đã khai thị cho ta đến với cung đạo.

Sau này nhiều lần Gempachi đều nói như vậy. Quả nhiên là sự chỉ đạo của Yanagi Saemon quá xuất sắc nhưng cũng không thể phủ nhận thiên tính của Gempachi.

Cung thuật của Yanagi Saemon thuộc hàng bạt quần và tiếng tăm vang dội khắp thành Matsue xứ Izumo.

- Nhưng thế cuộc sắp bước vào thời kỳ chẳng còn cần đến võ nghệ nữa rồi...

Vào cuối năm, phụ thân Yanagi Saemon gượng cười mà tiết lộ cho Gempachi hay. Quả nhiên là vậy. Cái thời chiến loạn đã kết thúc được bảy năm, giờ đây dưới sự thống trị của Mạc phủ Tokugawa thì toàn Nhật Bản đã bước vào thời kỳ hòa bình và bắt đầu phát huy sức mạnh kinh tế với thương phẩm được sản xuất liên tục.

Đó là vào niên hiệu Genroku[1], thời đại của sức mạnh kinh tế chứ không còn là võ lực nữa. Thời đại vẫn được chuộng hơn võ. Và bọn võ sĩ cũng thay đổi, dần dần trở nên quan liêu hóa và ưa thích những cái phức tạp hơn những sự đơn giản thuần nhất như trước kia.

Vào mùa hạ năm Genroku thứ hai, Yanagi Saemon mất vì bệnh, con cả là Juemon lên nối dõi nắm nghiệp nhà.

Trước lúc tắt thở, phụ thân có gọi Gempachi đến dặn dò.

- Nay Gem, người đàn ông có thể giương cung sống suốt đời mà không biết chán.

Gempachi là con thứ, chừng nào còn chưa được họ nhà khác nhận làm dưỡng tử gả con gái cho thì suốt đời phải sống dựa vào huynh trưởng Juemon. Komatsu Juemon giờ đây trở thành chủ một họ, lương bổng hơn trăm hộc, nhưng không hề quan tâm đến cung thuật, kiếm đạo võ nghệ mà chỉ chuyên tâm vào đường học vấn. Juemon cũng được lòng cấp trên nên con đường hoạn lộ khá suông sẻ.

- Nay Gem, đệ hãy thông thả mà sống trọn đời với cánh cung mình yêu thích. Ta không chịu được khi phải chia ly với đệ.

Juemon đối xử với tiểu đệ Gempachi rất mực chu đáo. Có lẽ cũng là do song thân mất sớm. Tình huynh đệ quá thân mật của họ đôi khi trở thành đề tài đàm tiếu cho bọn người hầu trong nhà.

Nhưng....

Vào đầu mùa hạ năm Gempachi được mười tám tuổi thì xảy ra một biến cố lớn. Chẳng là Juemon dính líu đến vụ án lạm quyền lạm chức trong phiên Matsue nên bị đày vào ngục. Từ thời Chiến Quốc, Nhật Bản bị chia cắt thành hàng trăm vùng nhỏ do chư hầu cát cứ ở các địa phương gọi là phiên. Những kẻ cầm đầu một phiên, ngoài mặt mang tiếng là chư hầu thần phục Thiên Hoàng, nhưng sau lưng lúc nào cũng chiêu binh mãi mã chờ cơ hội thôn tính lẫn nhau. Sau khi Tokugawa Ieyasu thống nhất thiên hạ ở trận Sekigahara, chấm dứt thời đại Chiến Quốc hơn trăm năm thì thể chế phiên vẫn còn được duy trì, mãi đến sau thời Minh Trị Duy Tân mới bị bãi bỏ.

Vì vậy mà nhà Komatsu bị tịch thu quan tước, Gempachi bị đày khỏi phiên Matsue. Sự kiện này liên quan đến việc Tổng quản phiên Matsue là Tanahashi Chikamasa và phe phái bị thanh trừ vì việc lạm quyền làm xằng.

Khai tổ của phiên Matsue là Matsudaira Naomasa, một người cháu của Tướng quân Tokugawa Ieyasu, người di của ông ta được gả cho phụ thân của Chikamasa là Tanahashi Katsusuke. Điều này nói lên rằng Tanahashi Katsusuke không phải là một nhân vật tầm thường. Thế là họ Tanahashi trở thành thân tộc của phiên chủ Matsudaira rồi leo lên đến địa vị bốn trăm hộc, đến thời Chikamasa thì lương bổng lên đến hơn hai ngàn

học và giữ chức Tổng quản coi sóc bọn võ sĩ trong phiên.

Quyền lực và vinh hoa nằm trong tay Tanahashi Chikamatsu nên hẳn ngày càng chuyên quyền lộng hành, dần sinh ra lắm điều xấu xa tội tệ. Vậy nên bọn trọng thần mấy đời trong phiên kết tập thành một “phe chính nghĩa” quyết tâm loại bỏ Tanahashi.

Komatsu Juemon khéo lấy lòng tổng quản Chikamasa nên được nhiều ưu đãi, thân phận lên đến hơn ba trăm hộ.

- Tội của ta là không thể trốn được.

Juemon nói với Gempachi khi bị đẩy vào lao, rồi hai năm sau phát bệnh mà chết.

Thê tử của Juemon là Nae trở về nhà cha mẹ ở làng Imamura. Giữa hai người không có đứa con nào. Vì vậy số phận Gempachi trở nên thế nào thì ai cũng rõ.

- Nay, hãy để phần Gempachi cho ta lo liệu.

Một người trong hàng Tổng quản là Midani Handayu đứng ra bảo trợ, đưa Gempachi đến một căn chòi nhỏ của bọn tiểu phu ở làng Đại Đông cách thành Matsue năm dặm.

- Ngươi hãy ở đây.

Tổng quản Midan căn dặn và cũng bí mật mang cơm nước đến cho hắn. Có sự biệt đãi này âu cũng là vì ngày trước Midani Handayu là môn nhân học cung nghệ của nhà Komatsu.

Từ khi đến làng Đại Đông, Komatsu Gempachi luôn bị dẫn vật bởi tội lỗi của huynh trưởng Juemon và nó không lúc nào thôi hành hạ hắn. Chẳng mấy chốc mà cái thể xác cao sáu thước vạm vỡ trước kia đã trở nên tiều tụy, khuôn mặt hốc hác.

- Tóc tai ngày càng thưa dần, gương mặt cứ như ông cụ ấy.

Người trong làng bắt đầu đàm tiếu và không một ai nghĩ rằng Gempachi đang ở cái tuổi mười tám trai trẻ.

---

[1] Genroku: niên hiệu kéo dài từ năm 1688-1704

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

(2)

Suốt ngày, Komatsu Gempachi cứ nhốt mình trong căn chòi nhỏ ở làng Đại Đông và chẳng bước chân ra ngoài để ai trông thấy bao giờ.

- Hay là trốn rồi nhỉ?

Vị thôn trưởng Ashitani Chogoro sinh nghi, đến bên dòm vào căn chòi thì hoảng hồn. Gempachi hầu như chẳng ăn uống gì, đang ngã vật ra sàn và dường như đã bất tỉnh.

Từ một người trẻ tuổi say mê cung thuật đến mức bị gọi là cuồng mà nay chỉ vì huynh trưởng liên quan đến vụ lạm quyền mà Gempachi đau khổ đến mức không dám nhìn mặt người làng nữa.

- Là như thế đó. Cũng thật là...

Nghe lời thôn trưởng kể lại, người trong làng bắt đầu nhìn nhận lại và nảy sinh hảo ý đối với Gempachi.

- Thật là tội nghiệp!

- Hay là chúng ta mang ít thức ăn đến.

Thế là người làng mang gạo và rau củ đến căn chòi của Gempachi, lặng lẽ đặt trước cửa.

- Không hiểu vị nào đã ban cho thế này... Là vị nào xin hãy dạy rõ.

Gempachi đi gõ cửa từng nhà một trong thôn mà hỏi cho rõ, về mặt khổ não vô cùng. Người làng cứ nghĩ rằng Gempachi đang nổi giận nhưng thực ra không phải vậy, Gempachi đến để trả tiền thức ăn.

- Số tiền này tôi phải trả.

- À, ngài đừng bận tâm. Xin cứ tự nhiên mà thọ nhận chỗ ấy.

Người làng kiếm có thoái thác nhưng Gempachi nhất định không chịu.

- Như thế không được. Tôi không thể nhận bất cứ thứ gì mà không trả tiền. Như thế khác nào bảo Gempachi này chết đi. Xin hãy nhận lấy cho.

Gempachi tỏ vẻ khẩn khoản, hai tay chấp lại như vái lạy. Quả nhiên là sự việc của Juemon đã thấm vào tận xương tủy Gempachi và ngày đêm hành hạ hắn.

- Nhưng việc đó và việc này là hai chuyện khác nhau.

Cuối cùng người làng cũng bị thái độ cứng rắn của Gempachi áp đảo.

- Tuổi hãy còn trẻ mà lạ thật.

- Đúng là người tốt.

Người làng bắt đầu bàn tán. Thật là một người trẻ tuổi lạ lùng.

Trong đám bách tính có lão nhân Ushichi ở cách căn chòi nhỏ của Gempachi không xa.

- Một mình ngài dùng thì bấy nhiêu cũng chẳng đáng kể gì. Xin ngài cứ tự nhiên, khi nào cần cứ đến nhổ rau củ trong vườn nhà lão mà dùng.

Sự quan tâm của bách tính khiến Gempachi cảm động rơi nước mắt.

- Xin đa tạ. Khi nào cần xin được lượng thứ.

- Ngài cứ tự nhiên, đừng khách sáo.

Từ đó, thỉnh thoảng Gempachi lại đến vườn nhà Ushichi nhổ rau củ,

và cứ mỗi lần như thế, lại đặt dưới gốc cây số tiền tương ứng với phần mới nhỏ đi. Ushichi thấy thế lấy làm ái ngại vô cùng.

- Ngài không cần phải nhất nhất sòng phẳng như vậy đâu.

Ushichi mang tiền đến trả lại thì:

- Xin cứ nhận cho. Nếu không nhận thì tôi không thể nào ăn được.

Gempachi chấp tay khẩn khoản cầu xin “xin cứ nhận cho” lặp đi lặp lại khiến Ushichi bối rối vô cùng.

- Thật tội nghiệp.

- Nhưng đâu cần phải khổ sở thế chứ.

- Nghe đâu chỉ mới mười tám tuổi.

- Chỉ có chừng ấy tuổi thôi mà đã sống cách biệt với chúng ta, lại còn ăn những thứ hư hỏng chuột bọ nó phá. Như thế thì sức khỏe nào chịu được.

- Ồ đúng vậy.

Người làng thông cảm với Gempachi và tập trung trước căn chòi, nhưng có nói gì đi nữa thì Gempachi cứ nhất quyết không nghe theo. Thật hết cách.

Rồi một năm trôi qua, mọi sinh hoạt của Komatsu Gempachi cũng không có gì thay đổi. Ngày ngày cứ nhốt mình trong căn chòi nhỏ, chỉ ăn uống qua loa để cầm cự với cái đói và cũng chẳng bận tâm đến việc tắm gội. Dĩ nhiên cũng chẳng có ý định động đến cung tên như trước.

Thân thể Gempachi ngày càng gầy mòn, dung nhan tiêu tụy có lẽ đã đến cực điểm.

- Chắc là phát cuồng rồi.

Trong làng có kẻ nhú mày.

Rồi một đêm mùa hè.

Căn chòi của Gempachi bấy lâu nay bốc ra một mùi hôi thối khó tả. Komatsu Gempachi mười chín tuổi đang say ngủ trên sàn và cũng chẳng buồn khép cửa. Một bóng người bí mật lặng lẽ lần ra phía sau rồi lên vào căn chòi.

- Thối quá!

Bóng người bật tiếng thì thầm. Đó là một giọng đàn bà.

Dù Gempachi chẳng chịu ăn uống gì nhưng cũng là kẻ sở hữu thân thể của gã con trai mười tám. Nhưng sự u uất đã khắc sâu vào tận thân, tâm Gempachi đến cực điểm và sinh hoạt dị thường của hắn đã tác động đến cơ thể như thế nào, khỏi nói hắn ai cũng hình dung được. Trong chòi chỉ toàn một mùi mồ hôi trộn lẫn với chất nhờn cơ thể tiết ra và bụi bặm, cáu ghét bốc lên nồng nặc.

Từ một người say mê nhiệt tình với cung thuật như thế mà giờ đây trở thành như thế này. Quả nhiên Gempachi ngày càng đi đến chỗ như một người trong làng nói “chắc là khủng rồi”.

Trong đêm tối, bóng đàn bà mò đến bên chỗ Gempachi ngủ rồi bắt đầu cởi bỏ tấm áo khoác mùa hè, để lộ thân thể trắng muốt.

- Này! Này!

Bị lay, Gempachi bừng tỉnh, toan bật dậy nhưng đã bị đôi tay người

đàn bà chặn ngay cổ. Chỉ trong chốc lát hai cặp môi đã hòa quyện vào nhau.

- Là... Làm gì thế này... Ai đó! !
- Là người trong làng đây.
- Cái gì?
- Suyt... Xin chàng chớ to tiếng.

Không phải là con gái. Nghe giọng thì biết đây là một người đàn bà thành thực, mà so với người làng thì cách dùng từ và phát âm cũng chuẩn hơn nhiều. Bàn tay người phụ nữ nhẹ nhàng di chuyển, xoa nhẹ nơi ngực Gempachi.

- Khô...Không được! Không được!
- Xin chàng hãy ban cho thiệp.
- Cái...cái gì...! ! !
- Sức mạnh của người đàn ông.
- Không! ! ... Ta không biết! Ta không biết! !

Gempachi vùng vẫy. Toan gỡ cánh tay người đàn bà ra nhưng toàn thân đã mềm nhũn không còn chút sức nào. Nhưng từ trong cảm giác yếu đuối lại nảy sinh một dự vọng hành hạ Gempachi. Thân thể người đàn bà như vừa mới tắm, toát ra mùi hương dễ chịu khiến Gempachi ngây ngất.

- Không được! Không được....

Gempachi mấp má môi nói như người mới ngủ.

- Không được! Chuyện này không được!
- Xin chàng hãy cho thiệp sức mạnh. Xin chàng! Đây là chuyện

riêng giữa chúng ta mà thôi.

- Không được! Không được...
- Đây, làm như thế này...
- A! ... không được!... không...
- Hãy khẽ thôi....

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

(3)

Kể từ đêm đó, sinh hoạt của Gempachi thay đổi hẳn.

Người đàn bà đó sống một mình trong căn nhà nhỏ phía bên kia rừng, đối diện nhà lão bách tính Ushichi. Nghe đâu người chồng chết để lại mấy mẫu ruộng và đưa con mười tuổi tên là Toku Tarou, nhưng hồi năm ngoái thị đã cho nó đến làm công ở hàng gạo Inoya Hirabei, bên khu phố gỗ dưới thành Matsue.

Người đàn bà đó tên là Oritsu, tuổi vừa được hăm tám. Người chồng trước chết đã vừa năm năm. Nếu nói về dung nhan thì Oritsu thuộc mức dưới của bậc trung, hay hạng trên của bậc chót. Khuôn mặt rám nắng và nói chung không thể khen ở điểm nào được. Nhưng khi thấy Oritsu khỏa

thân thì vẻ đẹp mới được phát huy đầy đủ. Toàn thân mượt mà, không ai nghĩ đây là thân thể của một người đàn bà gần ba mươi. Dưới lớp y phục che kín kia là làn da trắng muốt, nuột nà.

- Không thua gì đám con gái mười tám.

Có lần Oritsu nói với Gempachi như vậy, tràn đầy tự tin. Dĩ nhiên là trước đây Gempachi chưa hề biết qua mùi con gái để mà so sánh, nhưng từ khi tiếp xúc với sự thần bí của nhục thể thì đã thay đổi nhiều.

- Đối với ta, Oritsu vẫn là nhất. Ước gì như thế này mãi nhé.

- Nhưng không được để người khác biết. Chuyện này không thể để lọt vào tai thiên hạ được.

- Ừm...

- Vậy xin chàng cứ đợi đến đêm, thiếp sẽ lên đến đây.

- Ừ ta đợi, ta đợi.

- Nhưng sẽ phải chờ lâu lắm đấy.

- Ta không quan tâm, không quan tâm.

- Vậy thì từ giờ trở đi, một tháng thiếp đến hai... ba lần...

- Chỉ thế thôi sao. Không đến thường xuyên được à?

- Thiếp còn có công việc của thiếp. Vừa là bách tính, đêm phải đến đây. Trong khi đợi thằng con lớn khôn thì cũng phải làm việc để có cái sinh nhai, chàng hiểu không?

- Bây giờ ta không thể làm gì được cho nàng. Thật vô dụng! Chẳng bù với nàng, suốt ngày ta cứ nhốt mình ở đây chẳng làm gì...

- Thế chàng thích bắn cung lắm phải không?

- Hả? Làm sao nàng biết?

- Năm mười tám tuổi thiếp có đến làm tỳ nữ trong dinh thự ngài Kohata dưới thành trong ba năm...

Dinh thự của Kohata Tadahira, một danh sĩ trong phiên Matsue cách nhà Komatsu không bao xa nên từ thời bé, Oritsu đã nghe tiếng đồn “Cung Cuồng” của Gempachi.

- Hay là chàng ra sau núi tập bắn cung lại đi.

Oritsu khuyên.

- Ta cũng muốn lắm, nhưng ngại người làng gặp phải.

- Thế thì Oritsu cũng không đến đây làm gì nữa.

- Không, không được.

- Thế thì chàng tập cung lại đi.

- Ừm...

Thế là trong một năm, ngày ngày Gempachi lại vác cung ra sau núi. Mỗi khi trở về nhà thì mặt mũi, cơ thể đều tràn đầy sinh khí. Ngày nào cũng thế, Gempachi chuẩn bị cung tên mang ra sau núi, làm đích tập bắn rồi mãi đến tối mịt mới về. Rồi thì cũng dọn dẹp căn chòi cho gọn gàng sạch sẽ, người ta còn thấy có khói nấu cơm nướng cá bốc lên nữa. Dĩ nhiên là nếu không ăn uống đầy đủ thì chẳng thể nào tập cung được. Kết cục thế này ai cũng hiểu.

- Oritsu vui quá.

Mỗi đêm Oritsu vuốt ve, Gempachi tràn đầy sinh lực lấy làm vui

lắm.

- Xem này, cơ ngực chàng cũng dần đầy lên này.

- Ừ nhỉ.

- Chàng ơi!

- Há?

- Gần đây tình hình bỗng trở nên lộn xộn. Có mấy tên giặc cướp từ đâu đến lớn vồn quanh làng, thôn trưởng ngài cũng lo lắm.

- Ừm, thế à.

- Chàng cũng chịu nhiều ơn người làng phải không?

- Ừ, dĩ nhiên rồi.

- Thế thì nên giúp họ để trả ơn. Đêm đêm chàng đi tuần quanh làng thì được chứ gì?

- Ừ được.

Đôi mắt Gempachi sáng lên. Thế là từ đêm hôm sau, hấn vác cung đi tuần quanh làng.

Mọi sự chuẩn bị cũng vô cùng chu đáo. Gempachi mang cánh cung nhỏ, mặc áo chèn, hông đeo song đao, trông đường bệ như võ sĩ ra trận. Hết thu sang đông, rồi sang năm mới, rồi đến hạ, cứ đêm đêm, Gempachi đi tuần quanh làng không bao giờ trễ nải. Trong thời gian này đã hai lần bắt được trộm nên người làng không ai không biết chuyện.

Trong làng có kẻ giàu có, mỗi khi đi đâu hay khi chỉ có đàn bà con nít trong nhà đều nói “đến nhờ ngài Gempachi trông nhà hộ”. Mỗi lần như vậy, Gempachi đều vui vẻ nhận lời.

- Thật là vô cùng thuận tiện.

Người làng thấy thế lấy làm vui lắm.

Được nhờ trông nhà, Gempachi ăn mặc vũ trang như thế rồi đi vòng quanh khu vực canh gác, ngồi loanh quanh gần đây, đặt cung bên cạnh, mở toang cửa sổ, cặp mắt dò xét bốn phương tám hướng không chút lơ đãng. Tuy đêm hôm khuya khoắt nhưng Gempachi không hề ngủ mà cẩn thận canh gác cho đến khi gia chủ trở về mới thôi.

- Ngài không cần phải tỉ mỉ thế đâu....

Kẻ nhờ vả cũng lấy làm ái ngại.

- Thật là khác người.

Người trong làng nhìn Gempachi bằng ánh mắt lạ lùng, không như người bình thường.

Rồi vào một đêm mùa hạ, năm Gempachi được hăm mốt tuổi, một người giàu có trong làng đi có việc nên đến nhờ Gempachi trông hộ. Một chập sau có bốn tên cường đạo đột nhập vào. Nước Nhật Bản thời Edo chẳng thiếu gì trộm. Sự tàn bạo và ma mãnh của chúng nhiều khi khiến quan quân phải lo sợ. Có những tên trộm thời Edo đã ghi tên mình vào danh sách bất tử bởi thành tích bất hảo của chúng.

Nhưng Gempachi vốn chẳng bao giờ lơ đãng khi canh gác nên khi bọn trộm vừa lên từ ngoài vườn vào thì:

- Bọn đạo tặc!

Gempachi thét rồi lấp cung tên bắn vào bọn cường đạo. Lúc bấy giờ

có đưa hầu gái chứng kiến toàn bộ sự việc.

- Chỉ trong chút xíu mà ngài Gempachi đã bắn bốn mũi tên. Con chẳng tin vào mắt mình nữa, cứ như là phép màu vậy.

Nó kể lại. Một mũi tên vừa bắn ra, Gempachi liền lấp mũi tên tiếp theo đang kẹp giữa ngón tay út vào dây cung. Rồi khi vừa lấp xong mũi tên đã kẹp tiếp mũi tiếp theo trong ống vào giữa ngón út và ngón áp út. Cứ như thế mà “chỉ trong chút xíu” đã bắn ra bốn phát. Động tác lấp tên bắn ra nhanh không sao kể xiết.

Tuy đang đêm tối mịt nhưng không trật phát nào. Bọn kẻ cướp có đưa bị bắn vào đùi, có đưa trúng mông và tuyệt nhiên chẳng đưa nào mất mạng cả. Cả bọn ngã quay ra đất rồi “chỉ trong chút xíu”, Gempachi đã mang dây thừng đến trói gô lại.

Sự kiện này được đồn âm lên, lan cả vào thành Matsue.

Thôn trưởng Ashitani Chogoro đến chòi Gempachi tạ lễ thì:

- Người đời thường hay quên những chuyện dị thường và mỗi ngày cứ nghĩ là chuyện bình thường. Tôi cũng là một người trong số đó. Vì vậy mà khi được nhờ trông nhà, tôi phải cố gắng không được để thất bại cho đến khi gia chủ trở về. Tôi đã sợ những chuyện dị thường đến xương tủy rồi.

Gempachi đáp. Sợ những chuyện dị thường đến xương tủy, Gempachi muốn nói đến chuyện Komatsu Juemon lạm quyền và chết trong ngục.

- Khi vừa hay tin huynh trưởng mất trong ngục, nếu là ta, trước khi gặp nàng, có lẽ ta đã tự sát rồi.

Có lần Gempachi nói với Oritsu.

Người làng vẫn không hay biết gì về quan hệ giữa hai người.

- Huynh trưởng đối với ta thật tử tế mà lại chết trong lao ngục. Chỉ vì chăm lo cho thằng em mà phải nhúng tay vào những chuyện bất chính. Thế gian quả lắm điều nghiêp chướng.

- Khi mới đến làng này, chàng cũng là người làm toàn những điều nghiêp chướng đấy chứ.

- Ừ nhỉ. Mà từ khi gặp nàng thì thân, tâm ta đã trở lại bình thường.

- Thế chẳng phải là điều gàn dở sao.

- Nếu nói thế thì đúng thật. Hahahaha...

- Con người và cuộc đời, toàn là những chuyện gàn dở.

- Ừ, ừm...

- Người làng vừa xem chàng là người lạ lùng để họ cười cợt mà lại vừa nhờ vả, tin cậy chàng. Quả là gàn dở.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

(4)

Cứ như thế, người làng vừa nhìn Komatsu Gempachi với ánh mắt lạ lùng vừa tin cậy. Chẳng mấy chốc mà gần chín năm đã trôi qua ở làng Đại Đông.

Ngày ngày Gempachi đều hết lòng giúp đỡ người làng, đêm đến lại trở về chòi với Oritsu. Nhưng tuyệt nhiên chẳng ai biết gì về mối quan hệ này.

Đến tháng năm niên hiệu Hoei[1] thứ bảy, chúa phiên Matsue là Matsudaira Tsunachika về ở ẩn, nhường cho người em trai Yoshito lên thay. Nhân dịp này, những kẻ mắc tội chín năm trước đều được ân xá đặc biệt. Nếu Komatsu Juemon còn sống thì chắc cũng được phóng thích. Tổng quản Midani Handayu thưa lên chúa Yoshito rằng:

- Hay là nhân dịp này cho gọi Komatsu Gempachi trở lại, ban cho quan tước. Ngài nghĩ thế nào? Gempachi giờ đây đang trú tại làng Đại Đông và giúp dân làng làm nhiều việc thế này, thế này....

Tân phiên chủ nghe theo lời Tổng quản cho vời Gempachi lại, ban cho quan tước năm mươi học đủ nuôi hai người trong một năm.

Lúc bấy giờ, Gempachi được hăm tám. Nông phụ Oritsu vừa ba mươi bảy.

Đêm chia ly....

Oritsu cố nén tình cảm, không nhỏ một giọt nước mắt.

- Có lẽ từ đây chúng ta phải quên nhau thôi. Chàng ơi, chỉ còn lại đêm nay...

Gempachi không nói một lời. Oritsu lòng buồn rười rượi.

Trước khi trời sáng Oritsu trở về nhà bên kia rừng, Gempachi cũng lặng lẽ chuẩn bị mọi thứ. Trên con đường làng, khi về đến bên kia rừng thì Oritsu bật khóc nức nở.

Dân làng đến chúc phúc, rồi Gempachi rời làng Đại Đông vào thành Matsue.

Hết hạ lại sang thu.

Oritsu lúc này cũng đã già.

Một ngày thu nọ.

Đột nhiên Komatsu Gempachi xuất hiện ở làng Đại Đông. Dân làng trở mắt.

Gempachi vận lễ phục chỉnh tề, hông đeo song đao đi bên cạnh chiếc kiệu trống mấy người khiêng, vừa đi vừa mỉm cười.

- A trông kìa, ngài Gempachi thật là đường bệ.

- Không biết là chuyện gì nữa nhỉ?

- Vẫn cứ như xưa, luôn khác người.

Trong khi dân làng đang xì xào bàn tán thì Gempachi và chiếc kiệu trống đã nhắm thẳng hướng khu rừng trước nhà lão bách tính Ushichi mà đến.

Lúc này, Oritsu đang làm đồng bên sườn núi bỗng mừng rỡ chạy về.

- Oritsu, lâu quá nhỉ.

- Ngài trông cũng đường bệ hơn.
- Nhưng bên trong cũng vậy thôi.
- Thế ngài đến thôn có việc gì?
- Ta đến đón nàng về làm vợ. Ta đã bàn chuyện này với con trai nàng và nó cũng rất vui mừng. Nào, hãy lên kiệu đi!

- Nhưng mà...

- Kệ, như vậy được rồi. Ta không quan tâm.

Quả là “chỉ trong chút xíu”.

Oritsu lên kiệu mà vẫn chưa hết bỡ ngỡ. Gempachi đi bên cạnh vẫy tay chào dân làng rồi vào thành. Bách tính đứng hai bên vệ đường tiễn đưa hai người không nói một lời.

Căn nhà mới của Gempachi nằm trong khu phố Okudani trong thành. Chỉ là một căn nhà nhỏ của võ sĩ hạng thấp năm mươi học trong phiên.

Để đón được Oritsu về làm vợ thì Tổng quản Midani Handayu cũng đã trợ ngôn cho Gempachi rất nhiều. Vốn ngày xưa, Oritsu có phục vụ trong dinh thự Kohata Tadahira nên Kohata cũng nói Oritsu là chỗ họ hàng xa với mình nên mới được lệnh trên cho phép. Ngày xưa, khi sự phân biệt giai cấp còn gay gắt thì những thủ tục này là điều đương nhiên, nhưng không một ai không biết đến mặt sau của việc này.

- Lấy một người hơn mình những mười tuổi, lại xấu xí thế kia...

- Mà chồng trước của thị cũng chỉ là một bách tính xoàng.

- Quả nhiên là khác người thật.

Tin đồn một thời lan rộng trong thành. Phải hai năm trôi qua người ta mới xem đôi vợ chồng này là “chuyện bình thường”.

Khi Gempachi nhậm chức “cung thuật chỉ nam”^[2] bổng lộc trăm học thì hầu như trong thành chẳng đồn đãi gì mà chỉ là một lễ nhậm chức giản dị chẳng ai hay biết.

Lúc đó:

- Thời gian gần đây, một năm mấy lần quan khách đến chơi, mà chén rượu trong nhà cũng không còn được tốt nữa rồi.

Nghe Oritsu nói, Gempachi liền bảo:

- Được rồi, để ta đi mua.

Gempachi tìm đến cửa hiệu dưới thành, sau khi xem một hồi rồi chọn được món tửu khí ưa thích.

- Ta mua cái này. Không sút mẻ gì chứ?

- Thừa không ạ.

Chủ hiệu đáp. Sau khi về nhà, Oritsu kiểm tra thì phát hiện ra trong số năm chén rượu, có hai chiếc bên dưới đáy có vết nứt mỏng như sợi tơ liền báo cho trượng phu hay.

- Được rồi.

Gempachi nói rồi tức tốc mang chén quay lại cửa hiệu ban nãy.

- Ngươi gạt ta à?

Rồi mắng cho một trận. Quả nhiên là chủ quán biết rõ có tỳ vết nhưng nghĩ rằng nó quá nhỏ nhặt chắc chẳng ai để ý. Bị Gempachi mắng,

chủ quán vội vàng phục ra tạ lỗi.

- Xin ngài tha tội cho. Tiểu nhân xin hoàn lại số tiền ban nãy.

- Không cần.

- Dạ...?

- Ta vì ghét bị lừa nên trả chén lại chứ không phải vì tiếc tiền. Còn người vì tham tiền mà gạt ta. Nhưng giờ đây, mọi chuyện coi như chấm dứt và ta cũng không bị gạt. Người cũng có được số tiền người muốn rồi. Cả hai bên đều xem như toại nguyện, đúng không?

- Không, không.... Tiểu nhân không dám.

- Số tiền đó ta không cần.

Nói rồi trở về nhà thuật lại chuyện này cho Oritsu nghe.

- Như vậy là ổn rồi.

Oritsu đáp.

Lại còn có chuyện như thế này. Một hôm, Gempachi trông thấy một cái đóc kiếm ở cửa hàng đồ cổ thì lấy làm thích thú lắm.

- Cái này được đấy. Bao nhiêu tiền thế?

Vợ chủ hiệu đáp:

- Có lẽ là khoảng chừng hai hay ba quan gì đấy. Vì chủ nhân đã đi vắng nên tiện nữ cũng không rõ ạ.

Gempachi gạt đầu rồi lấy ra hai quan tiền.

- Đây là hai quan. Nếu như chủ nhân trở về có nói là ba quan thì đây, ta đưa thêm.

Nói rồi đưa thêm một quan nữa rồi mua đóc kiếm đi mất. Khi chủ hiệu trở về nghe vợ thuật lại thì:

- Ồ, quả nhiên đúng như lời đồn đại, đúng là khác người.

- Cứ cái trò này thì rồi bọn con buôn trong thành đều nói ba quan hết cho xem.

Vợ chủ quán hòa theo, nói rồi ôm bụng cười rũ rượi.

Những chuyện như thế về Gempachi không phải là ít. Nhất là cứ thấy thích cái gì thì cho dù đóc hết tiền túi ra cũng mua, còn vật dù rẻ đến đâu mà không thích cũng chẳng bao giờ ngó tới.

Năm năm, rồi mười năm trôi qua. Một hôm có vị cung sư Kuroi Tadatoshi Uemon nói với bọn con buôn ban đầu đưa ra hai giá lừa gạt Gempachi.

- Các người cứ lừa gạt ngài Gempachi mãi mà không thấy tội lỗi sao?

Rồi những kẻ khác cũng noi theo, đến ngay cả bọn thường ngày vẫn mang rau cải, gạo, cá đến nhà Gempachi bán cũng hạ giá hơn trước.

Từ khi Komatsu Gempachi quay trở lại thành Matsue đến nay đã được mười năm. Lúc bấy giờ, bổng lộc của Gempachi đã hơn hai trăm hộ (đáng lý ra còn cao hơn thế nhiều nhưng Gempachi chẳng bao giờ màng đến chuyện thăng cấp, hễ có trát trên đưa xuống là từ chối liền) và là một nhân vật được chú ý nhiều trong nhà Matsudaira. Cứ hễ là bọn nữ tỳ phục vụ trong nhà Gempachi thì bọn con trai tranh nhau rước về làm vợ. Chuyện này lan đến tai bọn con gái các nhà buôn trong thành. Thế là lúc ấy, trong

nhà Gempachi có đến hơn hai chục nữ tỳ chấp nhận làm việc không công.

- Cứ là con gái phục vụ trong nhà ngài Gempachi thì khỏi cần phải xem mặt mũi tướng mạo gì.

Sự thực đúng là như thế. Bọn nữ tỳ trong nhà Gempachi không đứa nào là kẻ vô duyên cả. Thầy cũng đến hơn trăm người đã về nhà chồng.

Lúc bấy giờ Gempachi đang giữ chức cung thuật chỉ nam dạy dỗ cho bọn lính tráng trong phiên. Ngày ngày, lão nhân Gempachi đã sáu mươi tuổi, ngồi ở đài quan sát cách đích hơn ba mươi mét trong trường bắn chỉ bảo bọn môn đệ.

- Iori hãy giương cao cánh cung lên độ một thốn nữa. Sada Shirou hãy hạ xuống một thốn, qua phải hai gang...

Cứ làm như lời Gempachi nói, thầy mọi mũi tên đều bắn trúng đích.

- Đã già rồi mà nhãn lực vẫn còn ghê gớm thật. Thật chẳng biết ngài Gempachi có phải là con người hay không nữa.

Bọn lính tráng bắt đầu bàn tán. Trong số đó có kẻ trực tiếp đến hỏi Gempachi.

- Chẳng phải là ta nhìn thấy rõ ràng gì. Chẳng qua đây là giác quan của ta sau nhiều năm theo đuổi cung đạo mà thôi.

Gempachi bình thản đáp.

- Đối với ta thì cảm quan về cung tên là tất cả. Mọi thứ khác đều vô nghĩa, chẳng là gì.

Trong thời gian Gempachi còn sống thì số xạ thủ trong thành Matsue cũng tăng lên đáng kể.

Giữa Gempachi và Oritsu có hai người con trai và ba con gái. Toku Tarou là con của Oritsu với người chồng trước nay cũng thành đạt và là quản gia hiệu gạo Inoya trong thành và vẫn giữ quan hệ mật thiết với nhà Komatsu.

Ngày mừng mười tháng sáu năm Houreki thứ bảy. Cũng như mọi ngày, Komatsu Gempachi vào thành chỉ đạo bọn lính tráng bắn cung.

- Hạ mũi tên xuống hai thốn.

Từ trên đài quan sát, Gempachi nói với tên Izawa, và hắn làm theo như vậy, nhắm vào cái đích, buông dây. Mũi tên cắm phập vào ụ đất bên dưới cái đích.

Cả bọn trông thấy liền ồ ào. Chuyện chưa từng có từ trước đến nay. Izawa tiu nghỉu như mèo cứt tai. Gempachi gọi lại:

- Nay Izawa, không phải lỗi do người mà cảm quan của ta đã lú lẫn mất rồi.

- Dạ....

Trở về nhà, Gempachi gọi vợ vào phòng.

- Hôm nay ta đã biết mắt mình đã hóa cuồng rồi.

- Vâng...

Lúc bấy giờ, Gempachi bảy mươi tư tuổi. Oritsu được tám mươi ba.

- Ta già rồi.

- Vâng.

- Ta chán cuộc đời này rồi.

- Chán rồi ư?
- Khi không còn cung tên thì cuộc đời này chẳng đáng sống làm gì nữa. Chẳng còn cách nào khác.
- Thế thì...
- Có sống cũng chẳng có ích chi.
- Thế thì làm gì bây giờ?
- Tuyệt thực.
- Vậy để tôi theo ông.
- Sao?
- Không còn ông thì cuộc đời cũng chẳng đáng sống nữa.
- Ừm.

Rồi đêm đó, phu phụ Gempachi bắt đầu tuyệt thực. Bọn con trai và đám con gái đã về nhà chồng hốt hoảng, lật đật chạy về tụ tập, khuyên bảo nhưng cả hai đều bỏ ngoài tai, cứ ngồi trong phòng mà chẳng hề động đến đũa.

Bọn môn nhân vội đổ về dinh thự của tổng quản Midani Handayu.

- Xin ngài hãy tìm cách gì để tiên sinh chịu ăn uống lại.

Tổng quản Midani lúc bấy giờ vốn là con trai của Handayu mà ngày xưa Gempachi chịu ơn, và cũng là đồ đệ dưới trướng của Gempachi.

Midani hay tin vội đến thăm Gempachi.

- Xin tiên sinh hãy niệm tình phụ thân đã mất mà hãy dùng chút gì đó.

Midani cầu xin, Gempachi đã tuyệt thực gần nửa tháng.

- Ừ... đúng rồi.

Gempachi gạt đầu rồi lay Oritsu đang ngủ trên sàn.

- Đúng là nếu nghĩ về ơn nghĩa của thân phụ ngài ngày xưa thì ta không thể không làm theo lời ngài nói.

Rồi vực lão bà đã gần như ngất tỉnh dậy, cả hai cùng hợp ngậm nước nóng.

- Ta vốn ngày xưa si cuồng cung tên, lại còn làm lắm chuyện trái lẽ thường so với người đời, đã làm liên lụy đến các vị nhiều lắm.

- Ngài nói gì?
- Xin ngài hãy nghe cho rõ.
- Vâng.

- Ta vì ghét thế lực tiền bạc mà trốn tránh việc xuất thế lập thân, chỉ sống một đời của kẻ cung thuật cho đến lúc chết. Vì thế mà bị gọi là kẻ không bình thường trong cuộc đời trôi nổi này. Nhưng trong tận thâm tâm, ta còn muốn tiền bạc hơn kẻ khác bội lần, là kẻ luôn mong cầu chuyện xuất thế lập thân.

- Dạ....?

- Chính vì ham muốn nó nên mới lần tránh nó. Những kẻ không bình thường khác trong thiên hạ cũng chỉ là giống như ta mà thôi. Nhưng phạm cái gì kỳ mà lấy làm kỳ thì không còn kỳ nữa. Chính vì vậy nên ta lại sợ cái điều bình thường của cuộc đời phù phiếm. Giống như kẻ mắc bệnh thấy gì cũng sợ sệt. Ngài hiểu không? ....Từ khi chứng kiến cái chết trong

ngục của huynh trưởng thời trai trẻ mà ta đã ra thế này.

Nói rồi mỉm cười, rồi lại phục xuống sàn.

Đêm thứ bảy kể từ đêm này, Komatsu Gempachi nằm bên cạnh xác lão bà đã trút hơi thở cuối cùng từ đêm trước, chấm dứt một cuộc đại vãng sinh.

---

[1] Niên hiệu kéo dài từ năm 1704-1711

[2] Chức giáo đầu chỉ dạy cung nô trong phiên

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

NHU THUẬT SƯ ĐỒ KÝ (1)

Con người, thường khi gặp chuyện, đột nhiên thay đổi hẳn.

- Chết thật, ta sai mất rồi, đã nhìn lầm người mất rồi.

Sekiguchi Hachirou Zaemon Ujinari cảm thấy vô cùng bối rối khi nghĩ về sự thay đổi của đứa học trò yêu là Itsuchi Tora Jirou.

- Giờ phải làm sao đây?

Hachirou Zaemon chính là trưởng nam của Sekiguchi Jushin, ông tổ phái Nhu thuật Sekiguchi Ryu và sau này được thiên hạ gọi là người mạnh hơn cả thân phụ của mình.

- Chết thật, khốn nạn thật.

Trên khuôn mặt của Hachirou Zaemon không hề để lộ ra điều gì, nhưng nỗi khổ tâm trong lòng quả không phải là điều bình thường. Itsuchi Tora Jirou lúc mười tuổi đến nhập môn với Sekiguchi.

Tám năm trước, vào năm Kambun thứ tư, khi Sekiguchi vừa đến khu phố Hisaemon ở Shiba lập võ đường thì gần đây có tay kiếm khách giang hồ quê ở xứ Oumi là Itsuchi Hyogo bỗng nhiên bệnh mà chết, thê tử là Iwako dẫn theo hai đứa con trai nhỏ trở về Oumi.

- Hay là cứ để phần Tora cho tại hạ lo.

Lúc bấy giờ, Sekiguchi Hachirou Zaemon nói với Iwako. Tuy thời gian giao tế chưa được bao lâu nhưng Hachirou Zaemon cảm tấm lòng nhân hậu và cốt cách ôn hòa của Itsuchi Hyogo nên cũng thường xuyên qua lại. Mọi giao tình giữa hai người ngày càng sâu đậm. Hai đứa con trai nhỏ của Itsuchi cũng thường xuyên đến chơi võ đường Sekiguchi. Chúng không những được lòng Hachirou Zaemon mà thấy bọn môn nhân đều tỏ ra quyến

luyện. Hai đứa con của Itsuchi, trưởng nam là Hayato năm ấy được mười hai, còn thứ nam là Tora Jirou vừa lên mười tuổi.

- Hay là ta thử nuôi dạy nó xem sao.

Hachirou Zaemon chẳng nghĩ điều gì khác ngoài việc nhận chăm sóc và đào tạo Tora Jirou thành tài. Khuôn mặt Tora Jirou trắng trẻo hồng hào đáng yêu, thân thể mảnh dẻ nhưng sự mềm dẻo linh hoạt và lanh lẹ thì khó có đứa trẻ nào bì kịp. Một hôm, khi Hachirou Zaemon đang ngồi cắt móng ở góc phòng thì có chuyện như thế này.

- Tiểu bá phụ! Tiểu bá phụ!

Bên kia bức tường ngăn cách ngoài sân vọng vào tiếng gọi của Tora Jirou.

- Oii! Tora đó hả.

- Cháu vào đó được không ạ?

- Ừ vào đi. Vòng qua vườn nhé.

- Dạ.

Vừa dứt lời đã thấy thân thể nhỏ bé của Tora Jirou thoăn thoắt phi qua tường rồi đáp xuống sân nhẹ nhàng. Bức tường cao đến sáu thước.

- Ủa...

Hachirou Zaemon còn đang trố mắt thì Tora Jirou đã mau lẹ đến bên, mân mê chiếc kềm và bắt đầu lạng lẽ cắt móng cho “tiểu bá phụ”. Trước đây, Hachirou Zaemon cũng đã trải qua cảm giác đau đớn khi đứa con yêu ba tuổi của mình mắc bệnh rồi mất, nay trông thấy Tora Jirou thì không khỏi không mở lòng.

- Tại hạ nhìn thấy thiên tính của Tora nên muốn truyền dạy Nhu thuật cho nó. Không biết ý phu nhân thế nào?

Sekiguchi Hachirou Zaemon mấy lần đặt vấn đề thì quả phụ Iwako đều đáp

- Trăm sự của Tora đều trông cậy ở ngài.

Mà Tora Jirou cũng không hề tỏ ý phản đối.

- Cháu cũng muốn học Nhu thuật với tiểu bá phụ.

Đôi mắt nhỏ bé đen lánh kia lấp lánh. Như vậy là đã quyết định.

Từ đó, Hachirou Zaemon không khi nào để cho đám môn nhân của mình động vào Tora Jirou mà tự mình nhận lấy trách nhiệm dạy dỗ và truyền dạy hết mọi tinh túy của phái Nhu Thuật Sekiguchi. Đã được bảy năm trôi qua. Vào ngày mừng mười tháng chín năm ngoái, Hachirou Zaemon trao cho Tora Jirou hai quyển bí truyền thư cô đọng những điều cực ý của môn phái. Nhưng cho tới lúc bấy giờ thì Tora Jirou vẫn còn bị một điều cấm.

- Không được đấu tập và tỉ thí với kẻ khác.

Lệnh cấm nghiêm ngặt và Tora Jirou cũng đã giữ trọn giới luật. Đến tuổi trưởng thành thì Sekiguchi mới cho phép đấu tập với đám môn hạ của mình. Tuy là lần đầu tiên nhưng trong đám môn nhân hơn một trăm mấy chục người của Sekiguchi, chỉ có hai cao đồ là Matsuda Yogorou và Hirau Yaso là có thể chế ngự được Tora Jirou mà thôi. Những kẻ khác đều bị ném đi như món đồ hay bị đè, xiết đến phải chịu thua.

- Ừm, khá! !

Sekiguchi Hachirou Zaemon trông thấy cũng mãn nguyện lắm. Không mãn nguyện sao được. Đây là lần đầu tiên Sekiguchi tự tay vun trồng chồi non khi nó mới lớn mà không giao cho bất kỳ ai, và nay mọi nỗ lực đã sớm cho ra quả ngọt. Sekiguchi không khỏi đặc ý cũng là điều dễ hiểu.

Nhưng mọi việc kéo dài chẳng được bao lâu.

- Chúng con thấy Tora Jirou hình như có biểu hiện kiêu căng tự mãn....

Bọn Hirau Yasou mật báo cho sư phụ hay, nhưng Hachirou Zaemon chẳng thèm để tâm nghe lấy. Cho đến bây giờ, Tora Jirou cũng vẫn còn chăm lo mọi chuyện từ miếng cơm cho đến giấc ngủ của Hachirou Zaemon và tuyệt nhiên không có dấu hiệu thay đổi nào so với sự đáng yêu, thái độ ân cần, lễ độ của thời niên thiếu.

Nhưng đến mùa hạ năm ngoái thì Sekiguchi Hachirou Zaemon dần trở nên bận bịu và ngày càng ít xuất hiện ở võ đường trong phố Hisaemon hơn. Có hai lý do. Một là thời hạn hai mươi năm lang bạt giang hồ do chúa phiên Kishu ban cho cũng đã chấm dứt. Ngày xưa các võ sĩ Samurai thường xin phép chủ mình cho ra ngoài giang hồ một thời gian để trau dồi võ nghệ, nhân cách và học vấn. Hết thời hạn này, họ phải về tiếp tục phục vụ chủ soái của mình. Nhà Kishu mấy lần hối thúc trở về, hơn nữa hai người em trai của Hachirou Zaemon đều đang phục vụ cho nhà Kishu nên cũng khó từ chối, thành ra Hachirou phải đến võ đường của chúa Kishu ở Edo coi ngó việc luyện tập của bọn võ sĩ trong phiên. Vì vậy mà về chểnh mảng không coi sóc cho võ đường của mình chu đáo như trước được.

Hai là Sekiguchi cũng đang dạy Nhu thuật cho hai chúa Sanada Izu Nokami mười vạn hộ vùng Matsu Shiro xứ Shinshu và Matsudaira Okinokami mười lăm vạn hộ của vùng Matsuyama xứ Iyo ở Edo.

Sau khi Tướng q quân Tokugawa Ieyasu thu tóm thiên hạ trong trận Sekigahara đã phân chia các lãnh chúa chư hầu thành hai loại: một loại là Fudaimyou, tức những lãnh chúa theo Tokugawa trước trận Sekigahara; và một loại là Tozama Daimyou, bao gồm những người theo mình sau trận chiến. Ieyasu giữ vợ con của các chúa Tozama Daimyou trong thành Edo làm tin và bắt bọn họ mỗi năm phải đến Edo diện kiến một lần. Mục đích là để làm hao tổn sức mạnh kinh tế của các chư hầu khiến để họ không còn thời gian nghĩ đến việc lật đổ chế độ nữa.

Vào mùa xuân năm nay có chuyện như thế này. Sau khi đến dinh thự Sanada ở cổng ngoài Sakurada thành Edo dạy Nhu thuật cho chúa Sanada Izu Nokami Nobufusa thì Hachirou Zaemon có nói chuyện với Tổng quản Edo là Okuma Yukie.

- Gần đây hình như Itsuchi Tora Jirou không đi theo hầu ngài như lúc trước thì phải?

Okuma nói.

- Tora Jirou hiện còn phải lo việc luyện tập cho môn nhân ở võ đường Hisaemon.

- Quả nhiên là ngài đã dạy dỗ hẳn thành tài rồi.
- Không dám.
- Thế này... Tora Jirou cũng thường lui tới luyện tập ở nhiều võ đường khác, không riêng gì võ đường của ngài.

- Vâng?

Hachirou Zaemon cảm thấy không thể tin được ở tai mình nữa.

- Không cần phân biệt võ đường Kiếm thuật hay Nhu thuật, cứ nơi nào có võ nghệ là nó lại mò đến. Chà, thật là một kẻ có kỹ thuật tuyệt diệu...

Như vậy có nghĩa là trong lúc sư phụ đi vắng, nó đã lên ra ngoài tỉ thí với các võ phái khác. Đây là một điều đại kỵ đối với các phái võ nghệ ngày xưa. Họ cấm học trò tỉ thí với phái khác mà không có lý do chính đáng.

- Hôm trước cũng vậy....

- Ở khu phố Bizen có võ đường của Ikoma Kurando phái Ittou Ryu.... Trong phủ này có vài tên môn nhân cũng đến đây luyện tập võ nghệ. Theo như lời chúng thì...

Bọn môn đồ phái kiếm Ittou Ryu thấy Tora Jirou xuất hiện ở võ đường thì chặn lại.

- Người là kẻ nào?

Lúc bấy giờ Tora Jirou nói dối rằng:

- Tại hạ chỉ là một kẻ vô danh không môn phái gì.

- Chúng ta không đấu với bọn Nhu thuật.

- Như vậy là các vị sợ tại hạ rồi.

Trên khuôn mặt trắng hồng như nữ nhi kia nở một nụ cười đại담 bất địch, Tora Jirou đáp.

- Người nói gì!??

Bọn môn nhân nghe rồi nổi dóa, chúng bỗng nảy sinh ác ý muốn đập thẳng nhãi mảnh khảnh kia một trận cho bõ ghét.

- Được rồi. Vào đi! ! !

Bọn môn đồ Ittou Ryu dẫn Tora Jirou vào võ đường... Đầu tiên là một cao đồ tên là Miura ra đấu, tay mang mộc kiếm nửa như đùa bỡn.

- Vào đi. Để xem người tay không thì làm được gì. Người đối phó với thanh kiếm này thế nào? Xuất chiêu!

Kiếm sinh tên Miura vừa mới xông lại gần thì thân thể Tora Jirou đã bung lên không. Có tiếng la thất thanh. Tora Jirou đã hạ thủ vào lúc nào và ra sao không ai biết. Chỉ thấy thân thể Miura bị hất văng ra xa ba trượng, đập vào tường bên kia hộc máu rồi giã giữa tất tở.

- Thăng khôn! !

Cả võ đường náo loạn, lần lượt những tên cao đồ khác ra đấu nhưng chẳng kẻ nào làm gì được Tora Jirou. Hễ toan xông vào tấn công liền nhận kết quả như Miura, kẻ thì bị ném ra xa, kẻ thì trúng đòn Atemi mà bất tỉnh, đứa thì gãy tay, đứa bị bẻ lỵ chân....

- Như vậy mà cũng gọi là võ nghệ à, thật nực cười.

Tora Jirou hất hàm buông một lời như thóa mạ rồi biến khỏi võ

đường như cơn gió. Trong đám môn nhân có hai kẻ tất thõ. Người mục kích chuyện này là Kobayashi Ichirota, một võ sĩ trong phiên Sanada, hẳn cũng bị gãy một cánh tay.

Kết quả những cuộc tỉ thí võ nghệ là cái chết nên các võ đường chẳng bao giờ công khai chuyện này. Nhưng nghe nói trong vùng đã có gần mười căn võ đường bị Tora Jirou đến đập phá như võ đường Ikoma.

- Không biết nói chuyện này với ngài có phải không,...nhưng thằng Tora Jirou dương dương tự đắc, sinh tâm kiêu ngạo, khó coi vô cùng.

Sekiguchi Hachirou Zaemon không đáp lại. Khuôn mặt đã trở nên nhợt nhạt, toàn thân như kẻ mất hồn. Vì mình lơ đễnh không chú ý mà đưa đệ tử yêu giờ trò lộng hành ngạo mạn như thế. Toàn thân Hachirou Zaemon ướt đầm mồ hôi lạnh ngắt.

- Đáng lý tôi không nên nói chuyện này...

- Không...

- Tôi nghĩ chuyện này có thể ảnh hưởng không nhỏ đến thanh danh của ngài..

- Xin đa tạ. Tại hạ đã rõ.

- Vậy thì ngay bây giờ.... Trong lúc thiên hạ còn chưa đem ra đàm tiếu...

- Vâng...

Chuyện Tora Jirou “thay đổi” chính là chuyện này. Sau này mới biết thêm rằng trong hai tháng gần đây, Tora Jirou đã trở thành một con quỷ chuyên đi phá võ đường, làm bảy người thiệt mạng.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 2 -

Nhu thuật vốn là hệ thống kỹ thuật phát sinh từ lối đánh vật trên chiến trường. Tức là cũng giống như Kiếm thuật, nó là kỹ thuật được sinh ra từ đấu tranh hòng đoạt sinh mạng của kẻ khác. Nhưng Kiếm thuật đã được nhiều bậc danh nhân phát triển và nâng cao đến mục tiêu làm thăng hoa về mặt tinh thần chứ không còn đơn thuần là kỹ thuật giết chóc nữa. Phái Nhu thuật Sekiguchi Ryu cũng vậy..

- Dựa vào việc tu hành luyện tập đến cực ý, làm cho tinh thần và thể xác của hành giả hòa hợp làm một. Đây chính là tinh thần chủ đạo của bản phái.

Còn như kẻ tỉ thí với phái khác mà không suy xét gì, đánh đối thủ đến chết mà tự mãn thì chỉ có thể nói là

- Phường ác nghịch vô đạo.

Đêm đó Sekiguchi Hachirou Zaemon trở về võ đường, từng lời ăn tiếng nói và thái độ đều rất bình thường, chẳng tỏ vẻ khác lạ gì so với trước. Bữa cơm tối được chuẩn bị, rượu cũng mang vào đến nơi.

Trong võ đường chỉ có hai người hầu gái lo việc may vá và ba tên đầy tớ. Môn nhân tập võ ở lại võ đường chỉ có mỗi mình Itsuchi Tora Jirou mà thôi.

Phần trung tâm võ đường rộng gần một trăm mét vuông với mấy hàng cột vững chãi, bên phải là nhà bếp, chuồng ngựa và phòng cho người hầu. Hành lang nối qua bên trái ăn thông với phòng của Hachirou Zaemon. Đối diện với hành lang là căn phòng rộng gần mười mét vuông của Tora Jirou.

- Chắc thầy đã mệt rồi.

Tora Jirou vừa với lấy bình rượu rót ra chén cho sư phụ, vừa nghiêng đầu ngược lên nhìn Hachirou Zaemon với vẻ cung kính mà nũng nịu.

- Khi thầy ngủ để con đảm vai cho.

Tora nói khẽ.

Năm nay là niên hiệu Kambun thứ mười hai, Hachirou Zaemon vừa tròn bốn mươi ba tuổi nhưng cơ thể còn rắn chắc, chưa hề biết đến đau lưng mỗi gói là gì. Nhưng lúc này Hachirou Zaemon nhú mắt, ra vẻ vui mừng.

- Ừm, ta nhờ con.

Trong tám năm qua, Tora Jirou luôn theo sát bên mình và đây cũng chẳng phải là hành động hiểm thấy của Tora Jirou. Đêm đó:

- Thôi đủ rồi. Con lui đi.

Hachirou Zaemon khẽ nhắm mắt. Tora Jirou trông thấy liền nở một nụ cười nhạt, một nụ cười ngạo mạn bất địch. Cặp mắt Tora Jirou quét lên nhìn Hachirou Zaemon, trước đây chưa ai từng thấy một ánh mắt quái lạ và ghê gớm như thế ở hắn.

- Thừa thầy!

- Gì?

- Đã lâu lắm rồi, ngày mai thầy với con đấu một trận ở võ đường đi.

Hachirou Zaemon thấy được một đấu chí mãnh liệt ghê gớm trong giọng nói của Tora.

- Muốn đánh bại ta sao?

Hachirou Zaemon nói như dao chém. Câu trả lời của Tora Jirou cũng chỉ là một nụ cười nhạt ngạo mạn.

- Tora Jirou! !

- Dạ.

- Hôm nay ta nghe hết rồi.

- Là chuyện gì ạ?

- Chuyện mày tỉ thí với phái khác.

Không có tiếng trả lời. Lại chỉ là một nụ cười nhạt đáp trả.

- Chuyện đó có thật không?

- Ở Edo đâu có mấy võ đường Nhu thuật, thầy biết mà.

- Thế còn võ đường Kiếm thuật?

Cũng không có tiếng đáp lại.

- Chẳng phải là ta đã cấm tỉ thí khi không được phép rồi ư?

Tora Jirou không đáp. Sekiguchi Hachirou Zaemon cố lắm mới giữ

cho khỏi căm giận trong người khỏi phát nổ.

Rồi Tora Jirou đặt bình rượu xuống..

- Xin hãy buông cho con.

Hắn nói một cách thân nhiên.

Có nghĩa là, nếu ông không thích thì cứ đuổi tôi đi, tình nghĩa thầy trò chấm dứt từ đây, coi như là phá môn.

Hachirou Zaemon chột hiệu rằng bây giờ có giáo huấn thế nào đi nữa thì nó cũng không nghe.

- Ta không buông.

Một lúc sau.... Sekiguchi chậm rãi nâng chén, đáp lại

- Đám vai cho ta.

Lúc này khuôn mặt Hachirou Zaemon đã có vẻ lo lắng.

Ngón tay của Tora Jirou bắt đầu xoa bóp, chạy dài trên đôi vai rộng lớn đầy thịt rắn chắc của thầy mình. Hai người chẳng nói một lời nào.

Hachirou Zaemon ngả người, bắt đầu cất tiếng ngáy nhẹ. Bàn tay Tora Jirou cũng dừng lại.

Tết năm nay Tora Jirou vừa được thầy tổ chức cho lễ thành niên, coi như đã là người lớn.

- Ừm! ...!

Tora Jirou cất tiếng đằng hắng. Hắn rời chỗ nằm của Hachirou Zaemon khoảng sáu thước rồi đứng dậy, quét cái nhìn từ tấm lưng xuống đến hông sư phụ. Toàn thân hắn bốc lên một sát khí như mảnh thú rình mồi. Một đêm xuân ấm áp nhưng nặng nề. Chẳng biết là chừng nào thời gian đã trôi qua. Bất thần Tora Jirou nhảy vọt tới, nhẹ nhàng không một tiếng động. Thân thể mảnh dẻ của hắn lộn một vòng trên không, rồi vọt qua thân thể Hachirou Zaemon đang gói đầu lên tay, biến mất vào gian phòng trong. Một lúc sau mới thấy hắn xuất hiện trong căn phòng vẫn chưa đốt đèn của mình, lặng lẽ cười nhe cả hàm răng trắng mà thì thầm.

- Ha, lúc này ta vừa đá vào bụng thầy.

Hachirou Zaemon cũng không động đậy. Khoảng một khắc sau (hai tiếng đồng hồ), có tên đầy tớ vào phòng dọn thức ăn, thấy chủ nhân ngủ say sưa mới lay dậy.

- Thưa ngài, thưa ngài..

- Ta biết rồi.

- Không thấy Tora Jirou đâu ạ.

- Được rồi. Trái chiếu cho ta.

- Dạ.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 3 -

Mười ngày đã trôi qua kể từ sau sự kiện đêm đó. Đến quá trưa, Hachirou

mới lệnh cho Tora Jirou.

- Hãy theo ta.

Kể cũng lâu lắm rồi Hachirou Zaemon mới cho Tora Jirou theo hầu mình khi ra ngoài. Từ khi làm lễ trưởng thành, Hachirou Zaemon đã xem Tora như người lớn và ra lệnh cho hắn thay mình tập dượt với bọn môn nhân nên không phải theo hầu những khi đi đường như trước nữa. Đạo gần đây, Hachirou Zaemon thường đơn độc một mình ra ngoài. Nhưng hôm nay...

Trên khuôn mặt của Tora Jirou không ngớt nụ cười nhạt. Ý nghĩa nụ cười đó, Hachirou Zaemon hiểu rõ như vật nắm trong lòng bàn tay.

Hôm nay là đến dinh thự Matsudaira Oki ở Edo dạy võ nghệ cho chúa và các gia thần. Tora Jirou chờ ở bên ngoài mãi đến khi trời nhá nhem tối thì mới thấy thầy mình trở ra, người nồng nặc hơi rượu do hầu yến bên cạnh chúa.

- Thật là hiếm có a.

- Hiếm cái gì nào?

- Dạ, trước khi luyện tập thầy thường không uống rượu.

- Là nói ta sao?

- Dạ.

- Hôm nay không say không về.

- Thầy đi sai đường rồi.

- Hãy theo ta. Bây giờ chúng ta sẽ đến nhà Sanada ở cổng Sakurada.

Hai thầy trò rời dinh thự Matsudaira ở Atago, theo con đường phía bắc mà tiến. Dinh thự, biệt trang của các vị lãnh chúa Daimyou, Hatamoto cấp cao xếp thành hàng dài hai bên đường. Hai người đi mãi thì đụng con hào ngoài của thành Edo. Khi hai người đến nơi thì bốn bề đã tối đen như mực. Thành Edo lúc này chưa phát triển như những năm sau này. Tuy gọi là đại đô thị mới nhưng phải đợi đến hơn hai mươi năm sau, vào thời đại Genroku thì quy mô của thành phố mới phát triển rộng rãi, kinh tế đạt đến đỉnh điểm và vấn đề hành chính trở nên tinh mật hơn.

Khi mặt trời lặn thì khu dinh thự của các vị võ tướng chung quanh thành Edo này trở nên buồn tẻ và tịch mịch vô cùng, có lẽ người hiện đại chẳng thể nào hình dung được khung cảnh lúc này như thế nào. Vào lúc này số đồn ải canh phòng cũng chỉ bằng một phần tư so với những năm Genroku.

Vượt qua con hào, hai người bước chân vào một đồng cỏ rộng lớn. Sekiguchi Hachirou Zaemon bỗng nhiên quay ngoắt lại.

- Này Tora Jirou.

Trong tiếng gọi chứa đựng một nỗi buồn mênh mang.

- Hôm trước mày nhảy qua người thầy phải không?

Khuôn mặt Tora Jirou cứng đờ. Rõ ràng là hắn đã kiểm tra hơi thở của sư phụ kỹ lưỡng. Rõ ràng là ông ta đã ngủ cơ mà.

- Thật đáng thương.

- Thầy nói gì ạ...

- Mày nhảy qua người ta, coi như là đá vào bụng thầy.... Nhưng ta cũng xem như là nắm được cổ chân mày mà bẻ vụn xương rồi ném đi rồi đấy con ạ.

- Hừm...

Cặp mắt trắng dã của Tora Jirou gườm nhìn thầy, một lòng sân hận, căm ghét nổi lên.

- Mày tí thí với võ phái khác, lấy sát thương làm điều vui thú, giương giương tự đắc. Bây giờ ta không thể buông tha cho mày được nữa rồi. Mày không còn là mày nữa, mày đã biến thành một con ác thú mất rồi.

Thân thể Hachirou Zaemon khẽ động đậy, Tora Jirou vốn miễn cảm với chuyển động sau bao năm miệt mài luyện tập võ nghệ nên vừa cảm thấy hơi hướm là đã nhảy lui.... Hành động chỉ diễn ra trong sát na.

- Xem như đây là lòng từ bi của ta! !

Thét rồi một luồng điện chạy dọc từ bên hông Hachirou Zaemon bắn ra. Đây chính là thuật rút kiếm nhanh Iai jutsu của phái Jinmei Musou Ryu mà thân phụ quá cố của Sekiguchi Jushin đã truyền lại. Khác với lối sử dụng kiếm đã tuốt ra khỏi vỏ từ trước, nên kiếm thuật Nhật Bản còn có một hệ thống kỹ thuật dụng kiếm khi còn đang tra trong bao và rút ra với tốc độ chớp nhoáng gọi là Iai jutsu. So với lối dụng kiếm thông thường thì Iai có nhiều lợi điểm như xuất kỳ bất ý, hạ thủ chớp nhoáng khiến đối phương không tài nào tránh được và có thể sử dụng ở những nơi địa hình chật hẹp. Nhiều cao thủ chỉ khẽ động tay mà đầu đối phương đã lặn dưới đất, chẳng ai kịp nhìn thấy lưỡi kiếm đi ra sao đã vội trở lại vỏ.

Tiếng thét vừa cất lên đã thấy thân thể Tora Jirou đổ sập xuống bãi cỏ. Hachirou Zaemon lau máu bám trên lưỡi gươm rồi tra vào bao. Thế gian chẳng kẻ nào biết được rằng Hachirou Zaemon lại hội đắc được thuật rút kiếm tinh diệu thần tốc này.

Itsuchi Tora Jirou nằm cứng đờ, tắt thở. Lúc bấy giờ mới mười tám tuổi.

Đến sáng hôm sau, người ta phát hiện ra xác hắn bị chém đứt từ đỉnh đầu đến cằm, bên cạnh là tờ giấy chùi máu thanh gươm vớt đó. Đây là loại giấy “Sanada gami” mà chúa Sanada Izunokami cho sản xuất ở lãnh địa Matsu Shiro xứ Shinshu của mình. Vì thế mà thiên hạ đồn rằng kẻ hạ thủ là người nhà Sanada nhưng khắp thành Edo này có không biết bao nhiêu người sử dụng loại giấy này nên rốt cuộc chẳng đi đến đâu.

Nhưng khi hành trạng của Tora Jirou đã rõ ràng rồi thì,

- Quả nhiên là kết quả đôi đầu với Sekiguchi Hachirou Zaemon rồi. Bọn môn nhân trong võ đường Sekiguchi không ai là nghi ngờ điều này.

- A, quả nhiên.

- Ghê thật, đến ngay cả đứa đệ tử yêu của mình mà cũng...

Đương thời số cao thủ Nhu thuật trong phiên không nhiều nên danh vọng của Hachirou Zaemon ngày càng lên cao.

Vừa hết mùa hạ năm sau, vào một đêm, Hachirou Zaemon bí mật lên ra khỏi võ đường, chỉ để lại đôi dòng vô cùng đơn giản cho hai cao đồ Matsuda Yogoro và Hirau Yasou. Không ai biết là đi đâu. Lúc này, Hachirou Zaemon cũng chẳng tiết lộ điều gì về cái chết của Itsuchi Tora Jirou.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 4 -

Sekiguchi Hachirou Zaemon trở lại Edo là vào ba năm sau, tháng năm niên hiệu Empo thứ tư. Lúc bấy giờ, Hachirou Zaemon đã bốn mươi bảy tuổi. Matsuda Yogoro coi sóc võ đường Hisaemon thay sư phụ, khi vừa nhìn thấy thầy mình bước vào thì dường như chẳng còn tin ở mắt mình nữa. Mới ba năm thôi nhưng dung mạo của Hachirou Zaemon đã trở nên già cõi như mười năm đã trôi qua. Chòm tóc võ sĩ trên đầu cũng đã cạo sạch nhẵn nhụi như thầy tu.

- Hirau Yasou đã bệnh mà mất từ năm ngoái.

Matsuda thưa.

- Thế à... Thế thì....

- Thế ân sư đã ở những nơi nào?

- Chu du khắp thiên hạ.

- Căn phòng của ân sư vẫn còn nguyên như trước khi ngài ra đi.

- Đa tạ. Nhưng từ hôm nay thì nó là phòng của người. Từ bây giờ ta trở lại phục vụ nhà Kishu....

- Dạ vâng.....

- Võ đường này, cả bọn môn nhân cũng đều là của người. Hãy chăm sóc cẩn thận.

Hachirou Zaemon trở lại phục vụ nhà Kishu nhưng không giữ chức “Nhu thuật chỉ nam” như trước nữa mà chỉ làm một anh giữ ngựa bổng lộc ba trăm hộ. Trong khi đó, người em út Sekiguchi Man Emon Ujihide ở bản xứ Wakayama thuộc Kishu thì đến Edo nhậm chức Chỉ nam dưới phủ Tướng quân Tokugawa. Còn thứ đệ Sekiguchi Yatarou Ujiaki thì trước sau vẫn giữ chức Nhu thuật chỉ nam ở Kishu.

Năm năm đã trôi qua. Chúa Kishu là Kii Chunagon thấy Hachirou Zaemon tuổi đã ngoài năm mươi mà vẫn chưa thành gia lập thất thì lấy làm

lo lắng.

- Để ta chọn thê tử cho ngươi.
- Thần thấy không cần thiết.

Thời trẻ Hachirou Zaemon đột nhiên ngừng phục vụ nhà Kishu rồi mượn danh nghĩa tu luyện võ nghệ mà lang bạt khắp nơi trong thiên hạ. Thiên hạ đồn rằng nguyên nhân là thê tử và đứa con nhỏ lần lượt bệnh mà qua đời, Hachirou Zaemon không chịu nổi đau mất mát ấy nhưng đương sự chẳng bao giờ tiết lộ một lời về chuyện này.

- Nếu nói là không cần thê tử thì hãy lo việc nhận dưỡng tử. Đây là nghiêm mệnh của cô, không được trái.

Chúa Chunagon lo lắng không muốn để dòng Hachirou Zaemon phải tuyệt tự. Vì là quân mệnh nên chẳng thể làm khác. Rồi Hachirou Zaemon đón thứ nam của người em út Man Emon, tức là đứa cháu trai của mình tên là Gon Nojo về làm dưỡng tử. Đây là vào năm Jokyo[1] thứ nhất, khi Hachirou Zaemon đã đến tuổi năm mươi lăm, còn Gon Nojo vừa tròn hai mươi. Gon Nojo là đứa được thực phụ Man Emon giáo dục đạo đức kỹ lưỡng, trình độ Nhu thuật cũng tương xứng với mức ấy.

Vào một buổi sáng mùa hạ năm Jokyo thứ nhất, lúc bảy giờ Hachirou Zaemon đang ngụ tại khu nhà dài dành cho lính trơn trong phiên Kishu thì tên gác cổng hối hả chạy vào trình một phong thư.

- Nhìn dáng thì là một tên thường dân nhưng hẳn xin chuyển cái này đến ngài.

- Hẳn còn ngoài cổng không?
- Tiểu nhân chưa kịp giữ lại thì hẳn đã đi mất rồi.

Trên phong thư đề người gửi là Itsuchi Hayato. Cặp lông mày trắng của Hachirou Zaemon khẽ nhíu động. Dĩ nhiên là không thể nào quên được người anh trai duy nhất của Itsuchi Tora Jirou.

Đại khái thư viết như sau:

“Mười hai năm trước, vãn bối nhận được tin báo từ tiên sinh về việc ngu đệ Tora Jirou chịu hình phạt dưới tay ngài. Thân mẫu vì không chịu được nỗi đau ấy mà chẳng bao lâu sau đã quy tiên. Sự việc kể cũng hơn mười năm rồi. Trong lòng vãn bối vẫn còn đôi chút nghi vấn, và tuy đã về sống ở Kyoto, nhưng lần này đến Edo dám mong được giải bày nỗi nghi vấn trong lòng với ngài.

Ngày mười tám tháng sáu tới, vào khắc thứ bảy (bốn giờ chiều) rất mong tiên sinh bỏ chút thì giờ đến tích chùa Chân Minh ở khu Naka Meguro. Kính bút”.

Như vậy là còn ba hôm nữa. Ngày mười tám nhằm lúc Hachirou Zaemon rảnh rỗi không phải dạy dỗ cho vị chúa trẻ nọ.

- Ta đến võ đường Hisaemon.

Hachirou nói rồi rời khỏi dinh thự Kishu đến võ đường của mình ngày xưa. Sau khi bàn bạc và dùng cơm trưa với đường chủ Matsuda Yogorou, Sekiguchi mới nói.

- Cho ta gửi đôi kiếm này lại đây. Đừng hỏi tại sao.
- Thừa thầy....?

- Đừng hỏi gì nữa.
- Thế thì....
- Khi xong việc sẽ quay lại lấy. Trong lúc đó thì cho ta gửi nhờ, được chứ?

Thầy sư phụ giờ đây đã là gia thần của chúa Kishu, nay lại gửi cặp song đao lớn nhỏ tượng trưng cho linh hồn người võ sĩ mà đi đâu mất thì Matsuda không khỏi lo ngại.

- Cho ta mượn chiếc nón lá.

- Dạ.

Thế rồi giữa trưa nắng chói chang, Hachirou Zaemon hông không đeo kiếm, đội chiếc nón lá rồi thản nhiên rời khỏi võ đường. Matsuda cảm thấy bất an nên bí mật bám theo sau. Đến gần cổng trước của chùa Tăng Thượng thì Hachirou Zaemon bỗng dừng chân, quay người chỉ tay về phía Matsuda Yogorou đang nấp bên gốc tùng cạnh quán nước, quát to.

- Vô ích, về đi! ! !

Matsuda không khỏi bàng hoàng. Như vậy là không thể đuổi theo sau được nữa nên hắn ngậm ngùi dõi theo hình bóng ân sư khuất dần về phương nam.

---

[1] Niên hiệu kéo dài từ năm 16884-1688

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 5 -

Năm năm trước, chùa Chân Minh ở khu Naka Meguro bị cháy rụi trong một trận hỏa hoạn, giờ chỉ còn là đồng phế tích bị chôn vùi trong đám cỏ tạp. Chỉ có tháp chuông là không bị cháy nhưng sau này người ta tháo quả chuông ra, đổ đầy đá trên nền tháp.

Hachirou Zaemon xuất hiện trên đài là vào khắc thứ bảy. Ánh mặt trời chói chang giữa hạ vẫn chưa có dấu hiệu suy giảm. Mùi hương thảo mộc nồng nặc theo gió đưa vào. Hachirou Zaemon ngồi đợi dưới chân tháp chẳng buồn cởi bỏ chiếc nón lá. Một lúc sau, một người đàn ông ra dáng dân thành thị xuất hiện từ giữa bức tường đất đỏ nát. Hachirou Zaemon cởi bỏ nón đứng dậy.

- Quả nhiên là Hayato.

Người đàn ông ăn vận theo lối lữ hành, phong thái đĩnh đạc và khuôn mặt không khác chút nào so với thân hữu quá cố là Itsuchi Hyogo. Hayato giống cha còn hơn cả Tora Jirou. Trong ký ức của Hachirou Zaemon hai mươi năm trước thì Hayato chỉ là một đứa trẻ búng beo yếu đuối mà thôi.

- Hayato đã trở thành thương nhân rồi nhỉ.

- Vâng.

Hayato gật đầu.

- Vãn bối có chuyện muốn rõ.

Giọng điệu vô cùng gay gắt.

- Chuyện gì?...

- Trước đây vãn bối đã rõ lý do ngu đê Tora Jirou phải chịu phạt dưới tay ngài... Nhưng ngay từ thuở thơ ấu, thì Tora Jirou đã được chính tay Sekiguchi tiên sinh dạy dỗ, đúng không?

- Không sai.

- Như vậy là do Tora Jirou không tốt nên phải chịu phạt dưới tay tiên sinh?

- Dĩ nhiên, ta cũng có phần trách nhiệm không nhỏ.

Bỗng nhiên Hayato thay đổi sắc mặt.

- Bậc làm thầy cũng như kẻ làm cha, khi ra hình phạt đối với đệ tử cũng như con mình thì thử hỏi tiên sinh không cảm thấy chút tội lỗi nào hay sao! !?

- Như thế.... Như thế, ta đã tuyệt đường Nhu thuật rồi.

- Hừm....

- Ta không ngờ đến chuyện Tora Jirou đã thay đổi. Nó là đứa được thiên phú về Nhu thuật, cỗ lai hiếm có nên ta vốn định truyền dạy cho cực ý của phái Sekiguchi hòng trau dồi tinh thần bên cạnh việc rèn luyện thể xác.... Nào ngờ, trình độ của nó ngày càng tiến bộ ghê gớm, tinh thần không đuối kịp nên đã dần dần biến thành con ác thú... Đến lúc ta nhận ra thì đã không còn kịp nữa rồi... Chuyện giải quyết chỉ là bất đắc dĩ mà thôi.

Nói xong Hachirou Zaemon nhảy khỏi tháp chuông. Hayato thét lớn đáp lại.

- Tại sao lại dùng kiếm hạ sát nó?! !

- Nếu ta dùng Nhu Thuật thì chắc để nó sống mất.

- Cái gì?....

- Nó mà thoát được thì không hay cho thế gian.

- Hừm! ! !

Trong phút chốc, khuôn mặt Hayato bỗng biến đổi dữ dằn như quỷ địa ngục, rồi nhanh chóng thối lui.

- Ra đi! !

Tiếng thét vừa dứt, từ trong góc khuất của bức tường đất xuất hiện năm người ăn vận theo lối kiếm sĩ giang hồ. Năm võ sĩ nhất tề tuốt gươm vây lấy Hachirou Zaemon vào giữa.

Trời đã về chiều, không khí cũng dịu dần và từng đợt gió lạnh bắt

đầu thổi. Cái mùi nồng nặc của cỏ cây dưới ánh nắng gay gắt lúc này cũng đã biến mất.

Năm người vây lấy một. Một tiếng hét Kiai mãnh liệt đột ngột xé toạc bầu không khí ngột ngạt khó thở. Từ trước mặt, một tên xông vào chém tới, Hachirou Zaemon lách vội sang một bên rồi chop lấy tay thuận của hắn. Đồng thời, từ hai bên tả hữu lại thêm hai con thiêu thân lao vào ngọn lửa. Hachirou Zaemon vội xoay toàn bộ thân thể của gã kiếm khách mình đang chop tay sang trái đỡ trọn một đao lao tới, tránh một kiếm như ánh chớp từ bên phải chém tới, rồi tung một đòn Atemi sấm sét vào bụng hắn. Tiếng la hét vang cả một góc trời.

Một kẻ bị chém dưới lưỡi đao của đồng bọn, một tên trúng đòn Atemi.

Từ trong đám cỏ lại thêm một thân thể nữa bị hất tung lên trời, khi vừa rơi xuống liền bị thủ đao^[1] của Hachirou Zaemon chém nát cầm. Trong sát na lại có thêm một kiếm sĩ ngã gục dưới ngọn cước bay như núi thái sơn đập vào.

- Eitt! ! !

Quả nhiên là Hayato đã bỏ ra không ít tiền để thuê bọn kiếm khách giang hồ này. Cho đến kẻ cuối cùng cũng không hề có ý định thổi lui mà lại hùng hổ xông vào.

Hachirou Zaemon thoăn thoắt tiến tới rồi trong phút chốc, hai thân thể đã ôm chặt lấy nhau.

Kiếm khách đổ sập xuống rồi chìm hẳn trong biển cỏ.

Trận đấu này chỉ kéo dài bằng khoảng thời gian đếm đến mười.

Không còn thấy bóng dáng Itsuchi Hayato đâu nữa rồi. Hachirou Zaemon gọi với theo Hayato đang chạy thục mạng trên đồng.

- Chờ đã! Ta vốn định đến đây để người thảo tội mà. Này,

Hayato....

Trong lòng Hayato lúc này chỉ toàn một nỗi sợ hãi. Có lẽ những lời này chẳng hề đến được tai hắn.

---

[1] Cạnh bàn tay

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 6 -

Sekiguchi Hachirou Zaemon còn sống được gần ba mươi năm nữa. Vào ngày hai mươi hai tháng tư năm Shoutoku thứ sáu, Hachirou Zaemon qua đời tại Wakayama thuộc Kishu, thọ tám mươi bảy tuổi. Trước khi mất vài ngày có gọi dưỡng tử Gon Nojo đến giường bệnh dặn dò.

- Người nay cũng đã già rồi nhỉ.

Hachirou Zaemon nở nụ cười gượng.

Năm Genroku thứ mười lăm, Gon Nojo trở thành đương chủ nhà Sekiguchi, tổng lộc bốn trăm hộ, trong tay có không ít bộ hạ. Lúc này cũng đã quá ngũ tuần. Hachirou Zaemon từ khi về ở ẩn lấy hiệu là Rohaku.

- Sắt đá gì rồi cũng như thế này thôi, nhỉ.

- Dạ.

- Con người ta khi về già thường quên hết những chuyện thời trẻ. Vì vậy mà trong việc chỉ đạo, dạy dỗ người trẻ thường mắc phải sai lầm.

Người cũng phải chú ý sẵn sóc bọn trẻ trong phiên bây giờ.

- Dạ.

- Ngày xưa, ta cũng đã một thời sử dụng võ nghệ mà sát phạt loạn bạo không ít. Nhưng may mắn vô sự mà nên người được... Thời bấy giờ tuy đã ba, bốn năm sau kể từ khi thiên hạ lọt vào tay nhà Tokugawa mà không khí hầy còn sắc mùi máu, chiến trận liên miên không ngớt. Bọn võ sĩ lại ra sức loạn bạo nhằm gây sự chú ý của thiên hạ.

- Quả nhiên là ....

- Nhưng hai mươi năm đã trôi qua. Thời thế cũng đổi khác rồi. Bây giờ là lúc thiên hạ thái bình, những trò đánh đá sát phạt tanh tươi mùi máu kia phỏng còn tác dụng gì nữa. Người hiểu không?

- Dạ.....

- Vì vậy mà....

Đang nói dở lão Rohaku bỗng nín bật, hình như là dần dần chìm vào trạng thái miên man bất tận.

Nghe nói là ngủ đến ba ngày ba đêm.

Lão Rohaku thấy một giấc mơ kỳ lạ.

Lão mơ thấy mình đang dạy Nhu thuật cho Itsuchi Tora Jirou trên một cách đồng rộng lớn. Thân thể mảnh dẻ trắng toát của Tora Jirou đắm đầy mồ hôi lấp lánh dưới ánh nắng. Tora Jirou đang bị hai cánh tay lực lưỡng ghì chặt lấy.

- Sao nào, hãy thử thoát ra khỏi đôi tay này xem.

Đôi môi của Hachirou Zaemon thì thào vào bên tai, hơi thở Tora Jirou càng lúc càng dồn dập. Hachirou Zaemon như say trong mùi thân thể nồng nặc của đứa học trò yêu.

- Sao nào, thử xem nào....

- Aa..Aa... Đủ rồi... Thầy, thầy tha cho.....

- Chưa, chưa được.... Thử xem nào.

- Ta... Ta..... Tora Jirou....

Dường như không chịu nổi cơn kích động trong mê, Rohaku bật gọi. Cả gia tộc đang vây quanh giường bệnh, thấy đôi môi người sắp chết

khẽ động đậy.

- Nghĩa phụ... Nghĩa phụ...

Gon Nojo lắng tai nhưng Rohaku đã im bặt. Gon Nojo quay sang hỏi vợ.

- Vừa rồi nghĩa phụ nói gì thế nhỉ.....?

- Chắc là ông gọi tên nghĩa mẫu và con trai.

- Ừm, cũng đúng thôi. Cả đời nghĩa phụ gánh nhiều đau thương, cả vợ lẫn con đều lần lượt ra đi. Vì vậy mà quyết không bao giờ tái hôn.

- A, xem kìa.

- Ừm....?

- Xem ông ngủ giống như đứa trẻ chưa kìa.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như HEINAI RÁI CÁ (1)

Vào đầu năm Genroku thứ nhất thì Tsuji Heinai vừa tròn bốn mươi tuổi.

- Xem kìa, hông lão ấy xiêu vẹo thế kia mà dạy được kiếm thuật à.

Ghê thật.

- Tiên sinh đã qua sáu mươi rồi đó.

- Tầm bậy, đã bảy mươi hai rồi.

Heinai có một căn võ đường nhỏ dưới phố Koishikawa và dân sống ở khu phố ngoài vẫn thường nhìn Heinai với con mắt như vậy. Nghe nói Heinai là kiếm sĩ phái Mugai Ryu, nhưng hỏi bọn lính tráng học kiếm ở các dinh thự Hatamoto gần đây thì chúng đều lắc đầu.

- Chưa nghe thấy phái này bao giờ.

Võ đường Heinai nằm trên một con đường nhỏ ở khu phố ngoài ngăn cách với cổng trước chùa Dentsuin, và môn đệ không có lấy một người. Người trong vùng vẫn thường gọi Heinai là:

- Ông ăn xin ở phố ngoài.

- Ông rái cá.

- Tiên sinh rái cá.

Con đường nhỏ phía trước võ đường đồ dốc thoải được gọi là “dốc rái cá”.

Rái cá là loài thú nhỏ lông màu nâu sậm sống gần nước, ăn cua cá, ếch nhái. Mặt của nó thì lại hao hao giống loài chuột. Và chỉ cần nhìn con rái cá là có thể hình dung được dung mạo của Tsuji Heinai.

Võ đường này trước kia vốn là nơi sinh sống của một thầy thuốc họ Kunugi, vừa bước vào hiên là đến ngay sàn tập võ. Thực ra, đó chỉ là một khoảng chỉ rộng chừng tám tsubo^[1] sau khi người ta dẹp đi hai căn phòng

mà thôi. Phía sau là phòng của Heinai và nhà bếp, ngoài ra chẳng còn gì nữa. Heinai đến đây là vào năm năm trước và nghe đâu lúc đó hòa thượng trụ trì chùa Suikou đã bỏ tiền ra giúp. Nhưng chẳng bao lâu sau thì hòa thượng viên tịch, vì vậy mà Heinai chẳng còn có gì để lui tới chùa Suikou nữa.

- Hôm qua tao mới ngó qua cái, thì thấy ông rái cá ngồi chồm hồm trước hiên gặm củ cải sống thay cơm.

Những lời độc địa bóng gió hay thẳng thừng như vậy đều nhắm vào Heinai. Khi thấy khói thổi cơm bốc lên từ nhà bếp Heinai thì họ lại bảo:

- A nhìn kia, thật là hiếm có. Con rái cá đang nấu cơm kia.

Võ đường Heinai đã điu hiu tòi tàn rồi mà dung mạo của Tsuji Heinai còn thảm hại hơn. Đầu tóc bù xù dựng đứng như tổ quạ, khuôn mặt hốc hác và dơ dáy đầy bụi bặm. Quanh năm suốt tháng, dù là đông hay hè thì Heinai chỉ mặc độc có chiếc áo gai thô chắp vá chẳng chịt với cái quần Hakama đen. Vì không có môn đệ nên suốt ngày tiên sinh rái cá chỉ toàn ăn với ngũ. Rồi thỉnh thoảng cũng có ra khỏi võ đường, Heinai dựa tấm lưng còng còm côi như ông già trên cây gậy mà lê bước. Không rõ là đi đâu.

Thành ra chẳng ai muốn đến thụ giáo học kiếm với tiên sinh rái cá.

- Thế ông rái cá ăn gì mà sống nhỉ?

- Không biết. Có lẽ là uống sương. Mà biết đâu ông là một tiên nhân trên trời.

Khu phố này được thành lập kể từ khi Tướng quân Tokugawa đến khai phủ lập ra thành Edo. Khu bên ngoài là một dãy nhà thương nhân, hiệu buôn có tiếng trong vùng và phía trước chùa Dentsuin là hiệu sách Iseya và hiệu bán tương Kashiwaya. Thỉnh thoảng chủ hiệu Heiroku là Kiyosuke lại sai người mang cơm nắm, bánh trái đến cho Heinai.

- Hãy mang đến cho tiên sinh ở con phố ngang.

Bọn người hầu mang đến đặt trong nhà bếp, không nói tiếng nào và Heinai cũng nhận lấy không một lời lẽ tạ. Thành ra người ta nghĩ rằng Tsuji Heinai sống bằng sự hỷ xả và thương hại này.

Vào buổi chiều ngày mười một tháng giêng, có hai võ sĩ ăn mặc theo lối du hành, hình dong chất phác xuất hiện trước võ đường Heinai. Bọn người làm của hiệu Kashiwaya trông thấy thì làm ầm cả lên:

- Có chuyện rồi! Có chuyện rồi! Có hai người khách Samurai đến chuồng rái cá kia!

Khỏi nói ai cũng biết, sinh hoạt của Heinai trong năm năm nay âm đậm đến mức nào, chẳng một người khách viếng thăm. Hai người võ sĩ trông thấy Heinai vừa thấp thỏm xuất hiện liền xưng danh:

- Chúng tôi là người ở phiên Ono xứ Echizen, Sugita Shozaemon, còn đây là tiêu đệ Yaheiji. Xin được vào diện kiến tiên sinh Tsuji.

- Tsuji Heinai chính là ta đây.

Heinai ngồi ru rú trong căn phòng tiếp khách mục nát, đáp bằng cái giọng khàn khàn. Hai võ sĩ hết nhìn Heinai rồi lại nhìn nhau ngỡ ngàng không nói. Heinai nở nụ cười làm cái mũi bé tí trở nên nhăn nhúm.

- Các vị là huynh đệ à?

- Thưa, thưa vâng.

Người anh Sugita Shozaemon tuổi chừng ba mươi, khuôn mặt chín chắn và lời ăn tiếng nói cũng chừng chạc, còn đưa em Yaheiji trông chừng hai mươi không khỏi lộ cả ra ngoài sự thất vọng và khinh nhờn.

- Huynh, ta về thôi.

Hắn thì thầm, Shozaemon vội trấn lại.

- Có thật ngài là tiên sinh Tsuji Heinai không?

- Vâng.

Heinai lại đáp bằng cái giọng nhỏ nhẹ, thỏ thẻ như đàn bà trò chuyện khiến huynh đệ nhà Sugita không khỏi ngao ngán.

- Thế các vị có chuyện gì?

- Thật ra là....

- Vâng?

- Chúng tôi có mang đến một phong thư từ chủ hiệu quạt Kariganeya là Onjirou ở Kyoto.

- Ô, từ ông Karigane sao? Vậy là thư của ta phải không?

- Vâng.

- Đâu, cho xem.

Đọc qua một lần, Tsuji Heinai ngược mắt nhìn huynh đệ Sugita rồi nói:

- Các vị là những kẻ đi báo thù à?

Chú thích:

[1] Một tsubo khoảng 3.3 mét vuông

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 2 -

Sugita Shozaemon vốn là võ sĩ cấp thấp hai mươi học trong đội lính mở đường cho chúa Doi Kainokami khi đi kinh hành. Chúa Doi cai quản phiên Ono thuộc xứ Echizen bổng lộc bốn vạn hộ. Shozaemon cùng em trai Yaheiji rời thành Ono đi báo thù cho phụ thân Sugita Hansuke vào tháng mười hai năm ngoái.

Chuyện xảy ra vào một đêm hè năm đó.

Lão nhân Hansuke, lúc này đã về ẩn cư, đến thăm con gái Okiwa đã về làm dâu một hiệu buôn giấy ở dưới thành, dùng cơm tối rồi lên đường trở về.

Phía ngoài dãy biệt thự của lớp võ sĩ cao cấp trong phiên là dinh thự

của Yamana Gengorou. Yamana Gengorou là kiếm sĩ phái Shinnuki Ryu, xuất thân từ phiên Obama xứ Wakasa và là nhân vật được chúa Doi cho vời vào ba năm trước. Gengorou vốn là chỗ họ hàng bà con với phu nhân của Tổng quản phiên Ono là Hori Shirou Zaemon nên nhờ vào sự nâng đỡ này mà lãnh chức “Kiếm thuật chỉ nam”, dạy võ nghệ cho chúa Doi Kainokami và gia thần trong phiên. Dù gì đi nữa, thì Gengorou cũng là thân thích với Tổng quản Hori vốn được chúa Doi tín nhiệm, nên uy thế của hắn mỗi ngày một lớn mạnh, xét về kiếm thuật thì có thể nói rằng trong phiên chẳng có ai là đối thủ của hắn. Thành ra, việc Yamana trở nên ngạo mạn cũng là điều đương nhiên, tất sớm muộn gì cũng đến. Tuy đã ba mươi hai tuổi nhưng vẫn còn độc thân, hắn thường biện bạch:

- Vì ngày đêm khổ luyện kiếm pháp nên không còn thời giờ chú ý đến nữ nhi nữa.

Đêm đó, lão nhân Sugita Hansuke vừa bước vào khu rừng cách dinh thự của Yamana Gengorou không xa bỗng dừng chân.

- Ủa?

Hình như từ trong rừng vọng ra tiếng kêu the thé không bình thường của nữ nhân. Lắng tai nghe kỹ, thì Hansuke cảm thấy được một bầu không khí quái lạ từ sâu trong rừng. Lão nhân Sugita quyết định đi vào trong xem rõ thực hư, cất tiếng gọi.

- Này... Này.... Có chuyện gì thế...?

- Cứu! ...Cứu với!...

Có tiếng nữ nhân vừa cất lên liền lặng ngay như bị chèn mồm. Ông lão theo hướng phát ra tiếng kêu mà tiến. Trong ánh lửa bập bùng của chiếc đèn lồng hiện ra một cô gái trẻ đang bị một gã đàn ông to lớn cuời lên toan làm nhục trên bãi cỏ. Không ai khác, hắn chính là Yamana Gengorou. Nạn nhân là con gái của Tsuyama Hohei, một người lính trốn sống tại đây nhà dài dành cho lính tráng trong phiên.

- Ngài Yamana đây à?... Ngài đang làm... .... Mà xin ngài hãy buông cô nương ấy ra ngay cho.

Đối với Yamana, thân thích của Tổng quản trong phiên thì lão Sugita chỉ là một kẻ thân phận quèn không đáng kể. Vì thế mà chẳng những hắn không nghe theo mà còn bực mình thét:

- Cút đi! ! Lão già thôi! !

Tuy Hansuke là thân phận kẻ dưới, nhưng tính tình cũng cứng cỏi nên không thể bỏ mặc con gái Tsuyama một mình được. Trong lúc lời qua tiếng lại, Yamana Gengoro tặc lưỡi rồi bất ngờ rút gươm chém một nhát chết ngay lão Sugita. Rồi hắn bồi thêm một nhát vào cô gái, đoạn trở về dinh thự, để lại cho tổng quản Hori Shiro Zaemon một phong thư rồi ung dung rời khỏi thành. Lời lẽ phong thư hết sức đơn giản, đại khái viết là vì đã vô lễ chém chết lão nhân Sugita Hansuke và con gái Tsuyama, gây phiền hà cho các vị chức sắc nên phải rời thành đến Edo một chuyến.

Lão Sugita không cục cựa nhưng cô gái hãy còn sống, cố lết về nhà thuật lại mọi chuyện cho phụ thân nghe. Huynh đệ nhà Sugita là Shozaemon và Yaheiji nghe tin từ Tsuyama Gohei xong vội vàng chạy đến

hiện trường, lúc này lão Sugita đã tắt thở. Con gái Tsuyama ba ngày xong cũng lìa trần. Hình như là bị Yamana Gengoro say rượu chém chết khi đang trên đường đến nhà thầy thuốc Muraoka Kozen bốc thuốc cho mẫu thân.

Nhưng sự kiện này bị chính quyền phiên làm mọi cách để giấu nhẹm. Thứ nhất, phạm nhân là thân thích của kẻ có quyền thế. Thứ hai, phạm nhân là gia thân sủng ái của chúa Doi. Và lại, nạn nhân Sugita Hansuke và con gái người lính trơn Tsuyama chỉ là những kẻ thân phận thấp kém nên áp lực từ trên buộc phải làm cho câu chuyện êm xuôi đã có tác dụng. Tsuyama Gohei chỉ còn biết nuốt nước mắt mà cam chịu, nhưng huynh đệ nhà Sugita thì quyết phản kháng đến cùng, không lùi một bước.

- Xin ngài ban lệnh cho chúng tôi được báo thù cho phụ thân.

Tổng quản Hori ngoài mặt thì vỗ về, bên trong thì ngầm ý:

- Nếu các ngươi chịu xem như không có việc gì xảy ra thì ta sẽ xem xét cho bổng lộc năm mươi hộc một năm, đủ nuôi hai người.

Nhưng dù cho ngon ngọt thế nào đi nữa thì huynh đệ Sugita cũng đều lắc đầu. Ngay cả chúa Doi cũng cho rằng huynh đệ Sugita là lão xược. Nhưng lỗi thuộc về bên nào....

Dù gì đi nữa thì huynh đệ Sugita cũng là những kẻ mang thân đi báo thù, mà chuyện báo thù vốn được coi là hợp pháp và là một cái nghĩa phải làm trong xã hội võ trị Nhật Bản ngày xưa, trong tầng lớp võ gia thì quy tắc này lại càng nghiêm mật hơn. Thành ra, cho dù có là Tổng quản một thành, là chúa một vùng đi nữa thì cũng không thể không cho phép. Chúa Doi miễn cưỡng cấp phép cho Sugita nhưng lại ngầm ngầm ra lệnh:

- Hãy bí mật trông coi Yamana Gengoro ở Edo.

Huynh đệ Sugita được phép đi báo thù liền rời phiên Ono lên đường ngay. Chuyện xảy ra vào cuối năm ngoái, sau sự kiện lão Hansuke bị chém chết khoảng sáu tháng.

Trong lúc này ở Ono, cả chúa Doi lẫn tổng quản Hori đều bắt đầu gửi mật thư đến dinh thự ở Edo, ngầm bảo vệ Yamana Gengoro. Nhưng Gengoro vẫn cứ bình thản xuất đầu lộ diện tại dinh thự ở cổng ngoài Sakurada thành Edo. Nếu có ai lấy làm lo ngại thì hẳn chỉ cười khẩy với vẻ tự tin:

- Bọn Sugita à, chỉ cần một đao là chém chết chúng ngay. Thế là xong chuyện.

- Ừ, quả nhiên.

Quả là không một ai mảy may nghi ngờ về điều này.

Rồi... theo mật lệnh của chúa Doi, một căn võ đường uy nghi được dựng lên ở phố Onando thuộc Ushigome, và Yamana Gengoro nghiêm nhiên trở thành chủ võ đường. Người đến học kiếm mỗi ngày một đông, không chỉ là bọn gia thân của chúa Doi đóng tại Edo mà còn có cả người trong phủ Tướng quân Tokugawa và các Hatamoto chung quanh.

Trong khi đó, huynh đệ Sugita bắt đầu lên đường tìm Yamana và tìm đến hiệu giấy Mokuya Manbei từ biệt đại tỷ đã về nhà chồng. Lúc bấy giờ, người anh rể Manbei mới nói:

- Chuyện xảy ra gần đây thì bọn thương nhân trong thành như chúng ta đây đều không chịu được. Chỉ mong các chú sớm lấy được đầu địch.

Rồi lại thêm:

- Ta có người anh họ là Kariganeya Onjirou mở hiệu quạt ở Kyoto, nhưng cũng có chi điểm ở Edo nên rất thông thạo tình hình ở đó. Ta sớm nghĩ các chú sẽ đến nên đã viết sẵn phong thư này rồi.

Rồi Kariganeya Onjiro lại trả lời rằng:

- Ngày xưa phụ thân ta có chơi thân với một tiên sinh dạy kiếm, tên là Tsuji Heinai và hình như cũng có võ đường ở đâu đó. Vì tình giao hảo sâu nặng nên ta nghĩ tiên sinh Tsuji có thể giúp được.

Đoạn Kariganeya thảo một phong thư mang đến cho Heinai. Huynh đệ Sugita lần đầu đến Edo tìm đến chỗ ông rái cá là vì vậy. Tuy không nhận được sự hỗ trợ từ phiên Ono nhưng Sugita cũng nhận được một món tiền khá lớn gọi là tiền biệt từ anh rể Manbei.

- Vậy thì, mời các vị vào trong.

Tsuji Heinai nghênh đón huynh đệ Sugita với vẻ đầy thiện cảm, rồi nói:

- Ta vốn cũng chịu nhiều ơn với ông Kariganeya đời trước ở Kyoto.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 3 -

Bắt đầu từ hôm đó, huynh đệ nhà Sugita trú lại võ đường Tsuji. Nhìn thấy bộ dạng Heinai như vậy thì Yaheiji không khỏi ngao ngán và thất vọng đến cực độ.

- Huynh trưởng, nếu chúng ta cứ ở lại đây thì thật chẳng ra làm sao. Yamana Gengoro thậm chí không thèm trốn cũng chẳng cần chạy, mà lại còn mở võ đường đâu đó trong vùng Ushigome nữa. Phải nhanh lên mới được.

Không phải là Shozaemon không nghĩ đến điều này. Chẳng là khi nhận phong thư từ Kariganeya thì được trợ ngôn thêm: “Nếu như được tiên sinh Tsuji giúp sức thì...”.

Thực tế, nếu là một cuộc đọ sức một mất một còn thì nói thật, cả hai chẳng phải là đối thủ của Yamana. Và lại sau lưng hắn còn có thế lực hậu thuẫn ở phiên Ono, môn đệ của hắn ở Edo cũng không ít. Thành ra, Yaheiji nhìn thấy tình thế này đã sớm tuyệt vọng.

- Chúng ta may may không có cơ hội thắng.

Nhưng ngược lại, Heinai chẳng hề tỏ ra sốt sắng mà cứ bình chân bảo:

- Việc gì nào, các vị cứ thông thả. Địch thủ chẳng hề trốn đi đâu mà lo.

Rồi chỉ dặn thêm rằng không nên tùy tiện ra ngoài.

Đúng như lời dặn.

Khi nhận được tin báo từ Echizen rằng huynh đệ Sugita đã đến Edo thì Yamana Gengoro chẳng lấy làm bận tâm lắm mà chỉ hất hàm:

- Khi nào thấy chúng thì sẽ chém chết ngay.

Bọn môn nhân của chúa Doi ở Edo cũng bắt đầu lòng sục chỗ trú của bọn Shozaemon khắp nơi trong thành. Thành ra tình thế đảo ngược, bên săn đuổi giờ đây lại trở thành bên bị săn lùng. Mọi động tĩnh trong thành nhất nhất đều do người của hiệu Kariganeya chi điểm Edo và những người sống ở cổng Sakurada thương hại cảnh ngộ của anh em Sugita mà đến võ đường Tsuji cung cấp. Chi điểm Kariganeya do lão Ichi Uemon coi sóc, đây là nhân vật đã hết mình vì họ Sugita. Theo lời lão thì:

- Hai vị chớ nên đến gần võ đường Yamana ở phố Onando, ở đó vô cùng nguy hiểm. Không chỉ Gengoro mà cả mười mấy tên môn nhân là võ sĩ giang hồ ngày đêm túc trực ở đó, chỉ đợi các vị xuất hiện là ra tay thôi....

Tháng giêng trôi qua, rồi tháng hai cũng vào trung tuần.

Vì nơi trú ẩn là một võ đường nên ngày ngày Sugita Shozaemon đều mang mộc kiếm cùng Yaheiji luyện tập hăng say. Thân phận hai người chỉ là hạng võ sĩ cấp thấp, kiếm thuật cũng không có gì đặc biệt, nhưng một hôm Shozaemon có ý thử Heinai.

- Thừa tiên sinh, chúng tôi là những kẻ mang thân đi báo thù. Xin tiên sinh chỉ giáo một ván.

- Ở ta có xem, có xem.

Heinai đáp.

Tức là đôi khi Heinai có xem anh em Sugita luyện tập và dường như khẩu điệu muốn nói rằng vì mình có xem nên không cần phải chỉ dạy gì thêm.

Rồi mùa xuân cũng đến Edo trong cuộc hành trình qua các vùng phía nam như Satsuma cho đến xứ Mutsu ở phương bắc. Lúc này, cứ khoảng ba ngày Heinai lại đi ra ngoài một lần, giao võ đường lại cho bọn Sugita, không rõ là đi đâu... Và Shozaemon cũng làm những việc lật vật như sửa chữa lại cánh cổng võ đường đã mục nát. Tuy chỉ là cổng nhỏ nhưng trụ khá to và vững chắc. Thế mà Shozaemon chỉ dùng một tay nâng lên nhẹ nhàng như nâng một ống điếu. Heinai trông thấy nhú mày:

- Ô!... Quả là đại lực. Được, được.

Vừa nói vừa gật gù nhưng “được, được” là ý gì thì không ai biết. Rồi chẳng mấy chốc mà Yaheiji tỏ ra nản lòng muốn từ bỏ tất cả mà bàn với Shozaemon:

- Huynh à, cho dù chúng ta có đánh bại được Yamana Gengoro đi nữa thì khi trở về Ono thì chúa Doi, Tổng quản Hori cùng các nguyên thân đại lão chưa chắc đã vui vẻ ra tiếp đón. May mắn là chúng ta chẳng còn ai thân thích, hay là cứ trốn quách đến một nơi nào đó đi.

Shozaemon nghe rồi bác bỏ, vẻ thật thà.

- Còn ta, chính tay ta phải xé xác Yamana Gengoro ra trăm mảnh mới hả giận. Đã là võ sĩ, sau khi sát hại kẻ vô tội thì phải lập tức mổ bụng

tạ tội tại chỗ. Vậy mà hắn lại còn bỏ trốn, chúng ta là con của kẻ bị hại thì nhất định phải xé xác hắn ra. Thù này phải báo, phải báo!

- Nhưng mà, huynh....

- Phải báo, phải báo. Thù này không thể không báo.

Vậy là ý Shozaemon đã quyết.

- Nhưng mà dù gì đi nữa thì cũng nên đi khỏi đây. Ở đây mãi hóa ra chẳng phải là chúng ta mang tiền đến lo cơm nước cho lão ăn mày kia sao.

- Nay đệ nói gì vậy. Chẳng lẽ đệ quên rằng ai đã cho chúng ta chỗ trú ngụ qua những ngày tháng vừa rồi sao?

Không hiểu vì sao Shozaemon lại có cái cảm giác rằng mình không muốn rời khỏi cái tổ rái cá này. Tuy đến đây chưa được lâu nhưng đã xảy ra chuyện như thế này. Một hôm, khi Yaheiji đang tắm trong gian nhà đất kê bếp ăn còn Shozaemon thì đang mài vọt kiếm một mình trong võ đường thì Heinai từ ngoài vườn bước vào.

- Thật không ngờ mỗi ngày các hạ lại tiến bộ nhanh chóng hơn trước. Ta có điều này muốn hỏi các hạ.

- Vâng, là chuyện gì?

- Trong suốt cuộc đời con người, kể từ khi mới lọt lòng mẹ thì người ta biết rõ điều gì nhất?

- Vâng...?

Shozaemon bỗng ngơ ngác. Heinai liền tiếp lời.

- Đó là một ngày nào đó người ta phải chết.

- Đương... đương nhiên mà....

- Đây là chuyện đương nhiên nhưng lại là chuyện mà con người không thể chấp nhận được, mà cũng không suy nghĩ đứng đắn và sâu sắc về nó. Một ngày nào đó, người ta phải chấp nhận cái chết thôi. Điều quan trọng là hãy thường quán tưởng điều này, ngày ngày vừa sống vừa phải tâm niệm rằng mình sẽ phải chết.

- .....

- Những người ngày ngày quán tưởng về điều này, trên có Thiên Hoàng, Tướng quân, các vị chúa Daimyou, dưới đến bách tính thường dân, đến ngay cả lão ăn mày dưới gầm cầu, từng người từng người đều có thể làm tròn bổn phận trong đời của mình.

Heinai nói xong lại đổi giọng tiếp lời rồi thủng thẳng bỏ đi.

- Đối với kẻ đi báo thù cũng giống như vậy.

Lúc này Sugita Shozaemon cảm thấy trong lời nói của Tsuji Heinai dường như có luồng điện chạy qua lồng ngực từ sâu thẳm trong lòng.

Không hiểu vì sao, dường như có cái gì đó trong tâm hồn nay nhất thời bùng nổ, từ trong các mạch máu tuôn ra một sức mạnh vô hình chảy qua thân thể hắn.

Đêm đó, Shozaemon đem những lời Heinai nói thuật lại cho Yaheiji nghe thì chỉ nhận được lời đáp lại rằng

- Thật là chán!

Rồi chẳng thèm để tâm đến nửa lời.

Từ đêm đó, thái độ và lời nói của Shozaemon đối với Tsuji Heinai bỗng nhiên thay đổi hẳn.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 4 -

Sáng mùng hai tháng ba bỗng có tin báo từ hiệu Kariganeya đến, rằng Yamana Gengoro đã rời Edo, hình như đến Osaka. Hẳn bỗng nhiên biến mất từ khi biết huynh đệ Sugita đến Edo. Thực ra là thế lực hậu thuẫn sau lưng Gengoro biết sự kiện này đã trở thành đề tài đàm tiếu giữa các chúa Daimyou với nhau nên họ không tránh khỏi bất an mới ra lệnh rằng

- Tạm thời cho Gengoro lánh vào nơi nào đó.

Nghe chuyện này, Tsuji Heinai mới bảo Sugita Shozaemon rằng:

- Vậy là cơ hội để các hạ hoàn thành tâm nguyện đã đến.

- Vâng.

Dường như Shozaemon đã chuẩn bị kỹ lưỡng nên trong giọng nói không hề có chút rối loạn hay do dự. Ngược lại, Sugita Yaheiji nghe xong bỗng xanh mặt. Rồi trong ngày hôm đó, Shozaemon tìm đến hành dinh của phiên Ono ở thành Edo.

- Huynh đệ chúng tôi mong muốn một trận đấu để báo thù cho thân phụ Hansuke. Mong các vị báo tin này cho Yamana Gengoro biết rõ. Thời gian là hạ khắc giờ mao[1], ngày mùng bảy tháng ba tới, địa điểm là trường ngựa Takada phía bắc thành Edo.

Bọn người của phiên Ono bấy lâu không thấy bóng dáng Sugita Shozaemon đâu, nay nhìn thấy thì không khỏi không hoảng hồn, chúng không thể bỏ mặc được nên tức tốc báo cho Gengoro ngay. Gengoro nhận được tin chỉ đáp “Rõ rồi” vẻ đầy tự tin, ngạo mạn. Mà người trong phiên, không ai nghĩ rằng Gengoro lại bại trận dưới tay huynh đệ Sugita.

- Bấy lâu nay các hạ ở đâu?

- Có biết cũng chẳng được việc gì.

Có kẻ hỏi thì Shozaemon chỉ đáp gọn lỏn như vậy rồi bỏ đi. Tất cả đều là làm theo chỉ thị của Heinai.

Mấy hôm sau, ngày mùng năm tháng ba không rõ Tsuji Heinai bỏ đi đâu từ sáng đến tối mới về. Trước khi đi Heinai có dặn dò:

- Đây là giờ phút quan trọng, các vị chớ tùy tiện ra ngoài.

Và huynh đệ Sugita cũng làm đúng lời dặn, đóng cửa từ sáng không đi đâu. Khi trở về võ đường, Heinai có mang theo một cái bọc dài chừng sáu thước. Bên trong bọc là một cây gậy lục giác to làm bằng gỗ sồi có gắn những vòng sắt và gai sắt ở những chỗ quan yếu, trọng lượng khoảng bảy kan[2].

- Các hạ dùng cái này thích hợp hơn dùng kiếm.

- Tiên sinh, đây là...

Shozaemon nhấp nháy mắt ngạc nhiên. Heinai đáp.

- Cái này ta đặt người làm. Tiền công thì phiền các hạ lo giúp.

- Vâng.

Shozaemon lễ tạ rồi ôm lấy cây gậy đứng dậy, dường như có cái gì đó như ma nhập đang chiếm lĩnh toàn bộ cơ thể hắn. Yaheiji trông thấy anh trai mình và Heinai đều như những kẻ điên khùng thì không khỏi lộ vẻ thất vọng, bất mãn ra ngoài mặt.

- Cái vật này thì phỏng...

Thì phỏng có ích gì, Yaheiji thì thầm toan nói ra nhưng Heinai đã quay lại ngắt lời.

- Người không làm gì thì lui đi được rồi.

Nói rồi cười tủm tỉm. Yaheiji thất ý chỉ đáp “các vị muốn làm gì thì làm” rồi đứng dậy bỏ đi, chui vào chăn ngủ mất.

Cả ngày hôm sau Heinai rút mình trong võ đường chỉ ngồi nhìn Shozaemon vục cây gậy sáu thước. Đến chiều tối, sau khi cho bọn Sugita tắm rửa xong mới nói:

- Ta thì không giúp được gì cho các hạ nhưng hôm trước có thăm dò được tấm bản đồ khu luyện ngựa Takada này. Hãy xem rồi nhớ kỹ đi.

Heinai nói rồi lấy ra một tấm bản đồ ghi chú cẩn thận.

- Đa tạ tiên sinh!

- Ta cũng đã chuẩn bị một cái áo trắng tinh rồi. Tiền thì phiền các hạ lo giúp.

- Vâng.

- Tuy ta không giúp được gì nhưng cũng định theo trợ lực, không biết ý các hạ ra sao?

- Được tiên sinh giúp đỡ thật là quý hóa. Tiểu sinh không dám phiền...

- Được rồi, được rồi.

Rồi cơm tối được mang ra, có cả bình rượu hâm nóng.

- Uống chút ít thôi.

Heinai mời rượu huynh đệ Sugita, rồi không ai hỏi mà kể lại những chuyện như thế này.

- ... Ta vốn xuất thân từ làng Umasugi thuộc vùng Kouga xứ Oumi, là con thứ ba của hào trưởng trong làng. Đêm nọ có một võ sĩ du hành đến trọ nhà ta một đêm. Vị đó là Itou Daizen Shigemoto, cao đồ của tiên sinh Yamaguchi Bokushinsai, khai tổ phái kiếm Yamaguchi Ryu. Sau khi ân sư Yamaguchi mất, vị võ sĩ đó đến Kyoto nhận quản lý võ đường, đi ngang qua làng Umasugi nơi ta sinh sống... âu cũng là cái duyên vậy.

Gã thiếu niên Heinai lúc ấy là đứa nghịch ngợm cứng đầu nhất làng Umasugi, không hiểu sao lại mở lòng đối với vị kiếm khách mà hắn tôn sùng nhân cách kia. Rồi rớt cuộc, gã bỏ trốn khỏi làng Umasugi đến tá túc tại võ đường Daizen ở Kyoto. Heinai chỉ là con thứ ba mà cũng như là người thừa trong nhà Tsuji.

- Ta mấy lần bảo nó về nhưng thế nào đi nữa nó cũng chẳng chịu nghe.... Hay cứ xem như là cho ta vậy...

Nghe Itou Daizen nói vậy, nhà Tsuji cũng bỏ mặc hẳn lại võ đường.
- Từ đó mười năm về sau... ta sống với tiên sinh Daizen. A! Mà rồi gần đó có ông Karigane bán quạt, thời trẻ ông ấy quý ta lắm. Sau khi tiên sinh Daizen mất, ta lang thang qua các vùng trau dồi kiếm nghệ thì được ông ấy giúp cho một số tiền khá lớn gọi là quà tiễn biệt.

Heinai nói rồi bật cười khúc khích.

- Chẳng mấy chốc mà số tiền ấy bay mất hết. Rượu chè, rồi trai gái nữa....

Chú thích:

[1] Khoảng bảy giờ sáng

[2] Hơn 25 kg

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 5 -

Ngày mồng bảy tháng ba, từ lúc trời đất còn tờ mờ thì Tsuji Heinai đã theo huynh đệ Sugita rời võ đường ở khu phố ngoài đến trường ngựa Takada ở thành bắc. Ba người nhằm hướng Tây đi dọc theo con sông Edogawa, đến khu đất cao ráo Mejiro thì rẽ phải. Khi đến khu Waseda, đi qua mấy mẫu ruộng và rừng cây tạp thì trường ngựa cũng chẳng còn xa nữa.

Trường ngựa Takada là một dải đất dài, đông tây hơn sáu trăm mét, nam bắc hơn năm chục mét, được Tướng quân đời thứ ba là Tokugawa Iemitsu xây dựng vào những năm Kan Ei để làm khu luyện ngựa và nơi tập bắn cung. Ở giữa là một ụ đất chia trường ngựa làm hai.

Ở một góc trong dãy cây tùng chạy dọc theo phía bắc trường ngựa có quan giám sát Meshida Shige Uemon của phiên Ono dẫn theo khoảng mười tùy tùng chủ trì trận đấu. Yamana Gengoro dẫn theo người trợ lực đồng thời cũng là môn đệ của hắn, tên là Kawai Saibeï đến nơi vào giờ khắc đã định.

- Sau khi ta đánh lui bọn Sugita thì mọi mối phiền hà cho các vị sẽ được giải tỏa. Mà ta cũng lấy làm phần khởi.

Quả nhiên, Yamana Gengoro không chút may mắn nghi ngờ về thắng lợi của mình.

Màn sương dày đặc bắt đầu tan dần.

Không khí buổi sáng đậm đặc, mặt đất bốc lên cái mùi nồng nặc đặc trưng của mùa xuân.

Đến giờ khắc quyết định, ...

Huynh đệ Sugita nai nịt gọn gàng dẫn theo Tsuji Heinai, đầu đội nón lá rách sùm sụp xuất hiện ở phía Tây trường ngựa. Cả bọn tiến đến thì lễ trước quan giám sát Shimeda Shige Uemon rồi:

- Nào! !

Shozaemon giơ cao cây gậy vào thế thủ. Gengoro trông thấy nở nụ cười nhạt rồi thông thả rút gươm.

- Đồ ngu ngốc!...Định thắng ta bằng vật đó sao...

Theo luật lệ thì là một đối một. Nếu Shozaemon thất thế thì Yaheiji sẽ lên thay nhưng Gengoro lại ngạo mạn bảo “cả hai cứ xông lên cùng lúc”.

Đến khi tên môn đệ Kawai Saibei tiến lên xưng danh thì lúc này, Heinai mới lặng lẽ bỏ chiếc nón ra.

- Mồ là Tsuji Heinai vùng Kouga, trợ lực cho huynh đệ Sugita.....

Nhìn thấy mặt Heinai, cả Yamana Gengorou lẫn Kawai Saibei đều trở mắt, “A!” lên một tiếng rồi há hốc mồm, đứng thất thần một lúc.

Hai hôm trước, ngày mừng năm tháng ba, Tsuji Heinai bỗng nhiên xuất hiện trước võ đường Yamana mà không ai hay biết. Trưa hôm đó, Heinai đến xưng danh:

- Tại hạ là người ở Kouga, tên là Sugutani Uhei, mong được thỉnh giáo với tiên sinh Yamana một chiêu.

Gengoro trông thấy nghĩ rằng chỉ là một tay kiếm ăn mày lang thang nên bảo tả hữu “cho nó ít tiền rồi đuổi đi”, nhưng dù thế nào Heinai cũng không chịu nghe, cứ nằng nặc xin đấu.

Rồi một tên môn nhân ra đấu với Heinai như đùa bỡn. Heinai mượn thanh mộc kiếm, đứng thất thần vào thế thủ hạ đoạn.

- Được chưa, chuẩn bị xong chưa. Ta đánh đây.

Heinai gạt đầu, tên môn nhân ra đòn với vẻ khinh bỉ.... Trong nháy mắt, Heinai bỗng khuỵu một chân. Rồi... không biết bị đánh trúng chỗ nào mà tên môn nhân bị ném văng ra như quả bóng, đập vào tường bên kia la thật thanh. Hấn đau đón giãy giụa. Cánh tay trái đã gãy mất.

Cả võ đường xao động.

Tên môn nhân tiếp theo lên thay, Heinai nghênh đón mà vẫn cứ đứng khuỵu chân như lúc nãy. Hấn vừa đánh tới, Heinai liền nhẹ nhàng đứng lên. Kết quả không khác trước, tên này cũng bị hất văng ra.

Tên tiếp theo vừa ra đòn, Heinai bỗng khuỵnh chân.

- Á! !

Một tiếng kêu cất lên. Trong nháy mắt hấn đã bị Heinai đánh trúng cổ.

- Những kẻ còn lại cứ lên cả đây.

Heinai vừa dứt lời thì bảy tên còn lại biến sắc, nhất tề nắm mộc kiếm xông vào. Chỉ trong nháy mắt, thân thể Heinai trông thì xiên xẹo lạ lùng nhưng lại nhanh nhẹn như con chim lao vào giữa đám đông.

- Khôn kiếp! ! !

Bốn kẻ còn lại lờng lộn, vừa toan đổi hướng thì thanh mộc kiếm của Heinai đã lao tới, chạy ngang dọc lên xuống giữa bốn thanh kiếm kia. Chỉ trong chốc lát mà bốn người lộn nhào đổ vật ra.

Lúc bấy giờ, Yamana Gengoro đứng quan sát từ đầu chí cuối lấy làm kinh ngạc. “Thật ghê gớm”, nghĩ rồi không biết hẳn bỏ đi đâu.

Bọn môn nhân xanh mặt không dám hó hé nửa lời trước kiếm pháp quỷ khóc thần sầu của Heinai.

- Hahaha... Đã trốn mất rồi sao?

Heinai bật cười rồi rời khỏi võ đường Yamana.

Vì vậy khi thấy kiếm sĩ ăn mày này theo trợ lực cho huynh đệ Sugita thì cả Yamana Gengoro và Kawai Saibei đều không khỏi hoảng hồn.

Bắt đầu trận đấu giữa Sugita Shozaemon và Yamana Gengoro.

Shozaemon hươ vùn vút cây gậy sáu thước quay vùn vút như chong chóng, mắt trừng trừng nhìn thẳng vào địch không hề lộ vẻ sợ hãi.

- Khôn kiếp!

Yamana Gengoro cầm kiếm vào thế thủ, toan đón đánh nhưng lại phát hiện ra ánh mắt như luồng điện của Heinai từ sau lưng Shozaemon. Cứ mỗi lần nghĩ đến đây là thân thể hẳn cứng đờ không động đậy được. Cho dù có hạ được Sugita.... “Thì tiếp theo gã kia sẽ xông lên”, nỗi sợ hãi ấy chiếm ngập đầu óc hẳn. Vì vậy mà Gengoro sớm bị đòn đánh của Shozaemon áp đảo.

- Eitt! ! !

- Yatt! ! !

Dường như Shozaemon đã lâm vào trạng thái vô ngã, tay hươ cây gậy lục giác liên tiếp giáng đòn không ngớt. Đúng là quái lực. Rồi chẳng mấy chốc, Gengoro hứng trọn một gậy vào đỉnh đầu, thổ huyết chết tại chỗ.

Huynh đệ Sugita báo thù được cho phụ thân Hansuke liền trở về phiên Ono xứ Echizen, còn Heinai lúc trước tung hoành ở võ đường Yamana, được người mục kích là Ariyoshi Tanomo, gia thần của chúa Hosokawa Etchu Nokami, thành chủ Kumamoto năm mươi tư vạn hộ xứ Higo chú mục.

- Đúng là bậc danh nhân kiếm thuật.

Thế là tiếng tăm nổi lên như cồn, năm sau Heinai nhận được sự bảo trợ của chúa Hosokawa, được chúa dựng cho một căn võ đường đảng hoàng ở khu phố Koji. Cái tên Gettan của phái kiếm Mugai Ryu từ đó vang dội khắp thiên hạ. Gettan là hiệu của Heinai sau khi được phép của ân sư Ito Daizen lập ra phái Mugai Ryu.

Nửa năm trôi qua.

Vào ngày mười một tháng hai năm Genroku thứ bảy ...

Vùng Shibata xứ Echigo có võ sĩ Nakayama Yasubei Taketsune vì nghĩa mà rút gươm trợ lực cho Kanno Rokuro Zaemon, trong trận đấu với bọn năm người Murakami Saburou Uemon cũng tại trường ngựa Takada này. Trước trận đấu, Nakayama Yasubei có đến võ đường Tsuji và được Tsuji Gettan chỉ điểm cho nhiều điều, lúc này “ông rái cá” mới nói:

- Trong trận đấu thì ống Hakama tời gối.

Tức là khi chiến đấu thì nên cắt vạt áo Hakama cao lên đến đầu gối, như thế sẽ dễ dàng di chuyển hơn. Và Yasubei đã làm đúng như lời Gettan dặn. Yasubei này sau đổi thành Horibe Yasubei, di thần của chúa Asano

cùng bốn mươi sáu người đồng chí khác tập kích vào dinh thự Kira, báo thù cho chủ rồi mổ bụng tự sát trong sự hoan nghênh của dân chúng. Câu chuyện bốn mươi bảy võ sĩ báo thù cho chủ thời Genroku này trở nên nổi tiếng và là đề tài cho không biết bao vở kịch, thơ ca và ngày nay là phim ảnh.

Lúc bấy giờ Sugita Shozaemon đã trở về phiên Ono xứ Echizen bỗng trở lại Edo.

- Xin tiên sinh nhận vào hàng môn đệ cho.

Shozaemon nài nỉ. Rồi từ đó ở lại võ đường Tsuji chăm sóc lo lắng cho Gettan. Khi Shozaemon nhường lại nghiệp nhà cho Yaheiji đến Edo theo Tsuji thì Gettan mới hỏi:

- Thế còn quý đệ thì sao?

- Nhờ ơn tiên sinh mà chúa Doi cùng các vị đại lão không còn cái nhìn ác cảm nữa và hiện giờ hẳn đang hết mình phụng sự.

-Ồ, thế thì tốt quá. Tốt quá, tốt quá.

Võ đường Tsuji cùng với võ đường của Horiguchi Gentarou phái Ittou Ryu ở Koishikawa được xem là hai căn thịnh nhất trong số các võ đường ở Edo. Môn đệ của Tsuji Gettan lên đến con số hai trăm nhưng mọi thứ phẩm vật, tiền bạc ông nhận được từ họ đều mang ra chia đều cho những người khốn khó hết. Tsuji Gettan không vợ không con cùng với Sugita Shozaemon độc thân sống đến ngày mười ba tháng hai năm Kyohou[1] thì mất. Hưởng thọ bảy mươi chín tuổi.

Chú thích:

[1] Niên hiệu kéo dài từ năm 1716-1736.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

PHẦN TRUYỆN CỦA SHIBARYOU TAROU

Shibaryou Tarou (司馬遼太郎)(1923-1996) tên thật là Fukuda Teiichi (福田定一) sinh tại Osaka và là một trong những tiểu thuyết gia lịch sử vĩ đại nhất Nhật Bản. Ông được biết đến nhiều qua thể loại tiểu thuyết lịch sử, truyền kỳ với lịch sử quan độc đáo và thể loại tùy bút, bút ký và tiểu luận về lịch sử, văn hóa Nhật Bản, Đại Hàn và Trung Hoa. Trong thời gian còn làm ký giả cho các tờ báo, Shiba được nhiều người đánh giá cao ở cái nhìn về lịch sử. Lịch sử quan của ông thể hiện qua những trường thiên như “Ryouma ga yuku”, “Moeyo Ken”. Dĩ nhiên khi viết về lịch sử thì bị hạn chế rất nhiều về kết cấu, kết thúc và sự kiện, nhưng Shiba cố gắng thổi một luồng gió mới vào thể loại tiểu thuyết lịch sử khi nhìn nhận nhân vật lịch sử

ở những góc độ khác nhau. Ông thường bảo khi quan sát ai đó thì phải trèo lên cao nhìn xuống tổng thể. Còn nếu đứng ngang hàng nhìn mặt thì sẽ phát sinh nhiều ngộ nhận. Vì vậy, lý giải một nhân vật, sự kiện lịch sử là đặc điểm của Shiba. Nói Shiba là một con gà mắn đẻ quả không sai vì ông viết liên tục về sự thay đổi của Nhật Bản tập trung vào cuối thời Edo đến đầu Meiji. Số lượng tác phẩm của ông vô cùng lớn và phần nhiều người Nhật đều đọc ít nhất một tác phẩm của ông.

Năm 1981, ông trở thành hội viên Hội nghệ thuật Nhật Bản và được chọn là người có nhiều cống hiến cho văn hóa năm 1991. Ông nhận được huân chương văn hóa năm 1993 vì những cống hiến cho thể loại tiểu thuyết lịch sử, huân chương cao quý nhất của đất nước mặt trời mọc.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhật Như

CHÂN THUYẾT MIYAMOTO MUSASHI (1)

Ngày nay ở khu Ozuka thuộc quận Bunkyo thủ đô Tokyo có ngôi chùa Gokokuji[1] vốn được sinh mẫu của Tướng Quân đời thứ năm Tokugawa Tsunayoshi là Kei Shouin phát nguyện xây dựng từ những năm Genroku. Có một thuyết nói rằng ngôi chùa này mô phỏng theo lối kiến trúc của chùa Kiyomizu Dera ở Kyouto nên khu phố trước cổng chùa có tên là Otowa. Otowa vốn là tên của một ngọn thác nổi tiếng trong lành từ thời cổ ở bờ vực phía nam chùa Kiyomizu Dera ở Kyouto. Cho đến bây giờ thì giới thưởng trà ở Kyouto vẫn hay đến đây lấy nước về pha trà.

Đương thời, khu vực Ozuka này có nhiều đồi núi nhấp nhô giống Omuro ở Kyouto mà hoa anh đào núi cũng mọc nhiều nên rất được giới văn nhân mặc khách trong thành ưa chuộng, cứ xuân đến là người thưởng hoa từ khắp nơi đổ về đây. Thật không khác những nơi dân dã ở Musashino là mấy.

Mấy năm sau niên hiệu Genroku, vào thời Houei[2] thì trước chùa Gokokuji xuất hiện một mái am của một lão nhân ẩn cư. Năm đó lão nhân được một trăm hai mươi tám tuổi.

Lão tên là Watanabe Kouan, chính là nhân vật vào cuối đời để lại tập sách “Kouan Taiwa”[3]. Và nghe đâu lão Kouan này sinh vào năm Tenshou[4] thứ mười trong cùng tháng khi Oda Nobunaga bị thuộc hạ Akechi Mitsuhide tạo phản sát hại ở chùa Honnou. Tuổi tác của lão quả là đáng ngạc nhiên và trở thành đề tài bàn tán cho dân trong thành Edo.

Nhưng kinh lịch của lão nhân này chẳng phải là tầm thường, lão vốn là một Hatamoto được Tướng Quân Tokugawa Ieyasu sủng ái, sau đó phục vụ cho Tướng Quân đời thứ hai là Hidetada và trở về cai trị thành Fushimi vào những năm Keichou[5]. Lão Kouan này cũng đã từng xuất

chinh trong trận mùa đông và mùa hè công thành Osaka, lập được công trạng nên sau cuộc chiến được phong tước Yamashiro Nokami, sau trở thành quan giám sát cho chúa thành Suruga là Dainagon Tadanaga[6], bổng lộc một vạn thạch. Song sau đó chủ nhân Tadanaga bị anh trai mình là Iemitsu ngầm hại, họ Tokugawa ở Suruga tuyệt diệt nên Watanabe Kouan trở thành Samurai vô chủ. Theo như lời đương sự sau này thì lão đã chu du sang Trung Hoa, lang bạt qua các miền rồi trở về nước ba mươi năm sau. Sau khi về nước lão Kouan dựng am ẩn cư trước chùa Gokokuji.

Lão nhân Kouan mất vào năm Houei thứ tám, được một trăm hai mươi tám tuổi. Hai năm trước đó, vào mùa xuân năm Houei thứ tám, có chúa phiên Kaga một trăm vạn hộ là Thái Thú Maeda Tsunanori nghe tin đồn về kinh lịch của Kouan nên cho hầu cận thân tín là Sugiki Sanno Jou đến thăm viếng và ghi chép lại những chuyện về nhân vật này.

Khi Sugiki Sanno Jou đến thăm Kouan thì rất đỗi ngạc nhiên, dung mạo của lão không khác người ở tuổi bảy mươi là mấy. Răng hỷ còn cứng, tai hỷ còn tinh tường như người trẻ tuổi. Chỉ có đôi chân là hơi yếu, khi đi lại gặp chút khó khăn.

Từ đó trở đi Sugiki đều đến thăm Kouan đều đặn trong vòng hai năm cho đến lúc mất. Những điều nghe được ghi chép thành tập chừng trăm tờ giấy. Đó là tập “Kouan Taiwa” còn sót đến ngày nay.

Nội dung của tập đối thoại này là những điều Kouan tai nghe mắt thấy trong suốt cuộc đời kéo dài hơn một thế kỷ của mình, có những chuyện đàm luận lịch sử, chiến trận, mà cũng có cả những câu chuyện truyền miệng khôi hài như

- Gongen sama[7] viết chữ xấu như thằng không biết chữ.

Kouan nói:

- Gongen sama học chữ ở chùa Hozouin xứ Mikawa nhưng ngay cả những chữ cơ bản nhất viết cũng không nên. Mà chữ ký cũng bản thủ lắm.

Đây là chuyện của hơn chín mươi năm sau từ khi Ieyasu qua đời.

Đáng lý ra không nên chêm chọc những chuyện xấu của cố chủ, nhưng con người ta đã sống đến một trăm hai mươi tám tuổi rồi thì còn cần gì đến e dè hay đàm tiếu của thế gian.

Nhân vật Watanabe Kouan này hơn Miyamoto Musashi hai tuổi và sống hơn nửa thế kỷ từ khi Musashi mất. Trong suốt cuộc đời hơn trăm năm này, Kouan đã từng thực tế quan sát Miyamoto Musashi. Ký sự về Musashi cũng xuất hiện trong tập đối thoại này.

Đến đây, tại sao tôi lại viết dài dòng về lão Kouan này, là vì tôi nghĩ rằng để quyết định hình tượng kiếm khách Musashi còn chưa rõ ràng này thì “thực kiến” của Watanabe Kouan là đáng tin cậy nhất. Và lại những chuyện về Musashi thì chính ông có viết lại trong cuốn “Gorin no sho” và trên văn bia do dưỡng tử Miyamoto Iori dựng, “Niten koji bumi”[8]. Sau này có nhiều chuyện do hậu nhân viết lại nhưng nếu dựa vào giải thích của những tư liệu này thì cũng có thể hiểu Musashi chẳng phải là một kiếm hào vĩ đại đến thế. Thật ra thì những thuyết như thế này nhiều lắm.

Musashi trong cuốn “Gorin no sho” có viết về kiếm lịch của mình

- Ta từ nhỏ đã đề tâm đến binh pháp[9], chu du qua nhiều nước[10], gặp nhiều binh pháp giả, đấu hơn sáu mươi trận nhưng chưa một lần thất bại.

Đúng là mình nói về mình thì sao cũng được. Nhưng “binh pháp giả” mà Musashi nhắc tới là những ai? Trừ danh môn Yoshioka ở Kyouto ra thì bọn Musou Gonnosuke, Ose Hayato hay Tsujikaze gì gì đó chỉ là bọn kiếm khách hạng hai, hạng ba mà thôi. Musashi sống vào đầu thời Edo, là thời đại hoàng kim của trong lịch sử võ nghệ Nhật Bản và Edo chẳng phải là nơi tập trung anh hùng hào kiệt, danh nhân thiên hạ sao? Có thể kể qua một vài cái tên ở Edo, như Yagyu Tajima Nokami Munenori, thế sao Musashi không một lần ghé đến?

Dĩ nhiên Yagyu Munenori là quan tổng giám sát[11], trọng thần của Mạc Phủ, là một Daimyou một vạn hai ngàn năm trăm hộ, lại giữ chức “Kiếm thuật chỉ nam” cho nhà Tướng Quân Tokugawa thì chẳng có lý gì nhận lời thách đấu của một kiếm sĩ giang hồ lang bạt như Musashi cả. Nhưng trong số bọn môn đệ của nhà Yagyu thì có những người được thừa nhận là danh nhân thiên hạ như Kimura Sukekurou, Shouda Kizaemon, ngoài ra còn có Kamiya Denshin phái Shinkage Ryu đời thứ năm, Onojirou Uemon phái Ittou Ryu,... Musashi mấy lần đặt chân đến Edo nhưng không hề thấy dấu tích gì của việc đến thăm viếng những kiếm khách có kiếm lịch rõ ràng này. Thế là tại sao?

Từ nghi vấn này, hiện tại xuất hiện thuyết Musashi “phi danh nhân”. Luận cứ của thuyết này chỉ là “vì Musashi không đấu với những danh gia này”. Tại sao Musashi không giao đấu với những bậc danh nhân được thiên hạ công nhận này và ghi chép kiếm lịch của mình rõ ràng hơn? Để trả lời câu hỏi này thì chắc chỉ có cách hỏi đương sự đang nằm dưới lòng đất mà thôi.

Nhưng cho dù những ghi chép rõ ràng về Musashi không nhiều thì cũng không thể nói này nói nọ về kiếm thuật của nhân vật này. Ở đây tôi dẫn ra nhân vật Watanabe Kouan sống cùng thời đại với Musashi và chỉ hơn hai tuổi là có lý do. Watanabe Kouan này trước đây là gia thần của Mạc Phủ, theo học binh pháp với bạn đồng liêu Yagyu Tajima Nokami Munenori và nhận được ấn chứng[12] của phái Yagyu. Và lại vào những năm Houei này thì cả Musashi lẫn Munenori đều đã ra người thiên cổ, Kouan đã sống đến từng tuổi này thì chẳng còn e dè ngại ngùng gì. Vì vậy có thể nghĩ là nhận xét của Kouan là đáng tin cậy. Lão Kouan nói với gia thần của phiên Kaga:

- Ta vốn là đệ tử của Yagyu Tajima Nokami, nhận được ấn chứng của kiếm phái Yagyu. Nhưng lúc đó có bậc danh nhân Takemura Musashi, người này tự học và rèn luyện mà hội đắc kiếm pháp. Nếu so sánh với Tajima thì như trong ván cờ, Musashi chấp quân mà vẫn mạnh.

Chấp quân mà vẫn mạnh. Nghĩa là Kouan đánh giá Musashi cao hơn cả chức “Kiếm thuật chỉ nam” của Tướng Quân.

Đoạn sau chắc Kouan chau mày mà thêm vào:

- Người đó vốn ghét rửa chân, cả đời không bao giờ tắm gội.

Chuyện Musashi ghét tắm gội thì tư liệu nào cũng có ghi nên chắc là sự thật. Hình dung bụi bặm bản thủ chắc là trở thành đề tài đàm tiếu đương thời.

Musashi đôi khi chỉ vắt khăn mà lau chùi mình mẩy. Y phục thì bất kể xuân hạ thu đông, suốt bốn mùa chỉ mặc độc một bộ đồ bằng vải gai thô. Vì muốn che giấu cáu bẩn nên chọn loại vải đỏ đồng màu không có hoa văn gì. Vào cuối đời cũng chẳng mấy thay đổi, cho dù là cáu ghét thì cũng vẫn bình thản chẳng để tâm, thường mặc Hakama nhuộm Uzuramaki và chiếc áo chên không tay.

Tóc tai cũng chẳng chỉnh trang gì. Thuở nhỏ trên đầu mọc mụn nhọt nên không thể cạo đầu để kiểu tóc Sakayaki như các Samurai khác được. Tóc Musashi buộc thành búi sau gáy, thời còn trẻ đã dài đến thắt lưng, khi về già thì thông qua vai. Nhưng mắt Musashi như trông trừng, thân cao năm thước tám thốn[13], cốt cách to lớn mà không có ria mép. Người ria mép thưa xuất hiện nhiều ở vùng Kinki, Chuugoku và là đặc trưng của hệ Triều Tiên, Mông Cổ.

- Vì vậy mà không đến gần bậc quyền quý.

Kouan nói. Vì Musashi là kiếm sĩ giang hồ không vợ con lại không tắm gội nên ngại đến chỗ quyền môn danh sĩ. Nhưng cũng không thể nói là vì dung mạo nhếch nhác mà không giao thiệp với các kiếm khách bậc nhất mà chỉ tìm giao đấu với bọn kiếm khách hạng hai quê mùa được.

Tức là, thời trẻ Musashi không đến những chỗ quyền quý có lẽ xuất phát từ tính cách cương mãnh cao ngạo mà cô độc gần như người cuồng của ông.

Và lão Kouan này gọi Miyamoto Musashi là Takemura Musashi.

Không rõ là trí nhớ của lão Kouan có chính xác hay không, hay là lúc lên Edo Musashi lấy họ giả là Takemura. Thực ra vào đương thời, họ tên không phải là thứ đăng ký hộ tịch về mặt pháp luật như thời nay. Tùy vào hoàn cảnh gia hệ mà cùng một nhân vật có thể có rất nhiều họ. Những trường hợp này không hiếm trong xã hội Nhật cũ. Về mặt gia hệ thì Musashi thuộc dòng Fujiwara (có thuyết nói là Sugawara), có ba họ là Hirata, Shinmen, Miyamoto, đôi khi nghe thấy cả họ Hirao. Cái nào cũng là họ huyết thống của Musashi. Còn về tên thì là Musashi, Masana và sau này đổi thành Masanobu. Vì vậy mà xuất phát nhiều thuyết về nhiều nhân vật Musashi. Theo những thuyết này thì có những nhân vật giống nhau như Hirata Musashi, Takemura Musashi, Shinmen Miyamoto Musashi, lại còn còn Musashi Masana, Musashi Harunobu. Những nhân vật này chu du qua nhiều nước, giao đấu với nhiều người và hậu nhân dựa vào những truyện truyền kỳ, tung tích của những nhân vật này mà tổng hợp thành thuyết Miyamoto Musashi thông dụng như ngày nay.

Lại có một thuyết lạ lùng nữa là có người thợ rèn kiếm ở Mimasaka, nơi Musashi sinh ra, vì muốn quảng bá cho kiếm của mình nên cho mấy người xưng tên Musashi đi khắp nơi trong nước. Nhưng dù sao thì thuyết này cũng không mang tính thuyết phục lắm.

- Musashi chẳng những tinh thông võ nghệ, mà thi ca, trà đạo, cờ

vây cờ tướng, chur nghệ chur năng thầy đều tinh thông tường tận.

Kouan xác nhận trong tập đối thoại. Sự thật là Musashi (về sau lấy hiệu là Niten – Nhị Thiên) là một họa gia, một nhà điêu khắc không thể thiếu trong lịch sử mỹ thuật Nhật Bản. Tác phẩm của ông được giữ đến ngày nay cũng rất nhiều. Như bức tranh “Koboku meigekizu” (Chim đậu cành khô) vẽ một cánh chim bách thanh (mozu) đậu trên cành khô được xem là tác phẩm quan trọng của mỹ thuật Nhật Bản và chỉ cần nhìn là có thể hiểu ngay đây không phải là một họa phẩm do họa sĩ nửa mùa vẽ được. Với tài năng như thế thì chỉ có thể nói là cùng một người mà thôi.

Nếu xét về cuốn “Gorin no sho” thì có thể nói đây là một áng danh văn ý tưởng mới lạ mang tính luận lý cao, thuật ngữ thì từng chữ từng ý rất nghiêm mật, rất gần gũi với văn chương hiện đại. Cho đến trước thời Meiji (Minh Trị) thì những áng văn bình dị mà đạt ý như vậy chỉ có thể thấy ở tập sách “Tanni shou” không rõ tác giả, của cao tăng Rennyō Shōnin, người có công trùng hưng chùa Honganji vào cuối thời Muromachi và Musashi mà thôi.

Vì vậy có thể nói rằng với tài năng xuất chúng ở nhiều mặt nói trên thì chỉ có thể là một người duy nhất. Đây hẳn là điều đương nhiên.

Chú thích:

[1] Hộ Quốc Tự

[2] Niên hiệu kéo dài từ năm 1704-1711

[3] Đối thoại với Kouan

[4] Niên hiệu kéo dài từ năm 1573-1592

[5] Niên hiệu kéo dài từ năm 1596-1615. Musashi tham gia vào trận chiến Sekigahara năm Keichō thứ năm.

[6] Con thứ của Tướng Quân Hidetada

[7] Chỉ Ieyasu

[8] Văn bia Nhị Thiên cư sĩ. Nhị Thiên là hiệu của Musashi sau này.

[9] Từ “binh pháp” thời kỳ này còn mang nghĩa võ nghệ

[10] Thời đó nước Nhật bị phân tán thành nhiều nước nhỏ.

[11] Ometsuke

[12] Nguyên văn tiếng Nhật: Inka, Xem: Gorin no sho – Bộ máy xã hội thời Musashi

[13] 1 thước= 10 thốn, khoảng 30.3cm. Có thể xem là quá cao so với người đương thời

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 2 -

Kiểm khách giang hồ này ra đời vào tháng ba năm Tenshou thứ mười hai tại làng Miyamoto quận Yoshino thuộc xứ Mimasaka[1]. Phụ thân là Shinmen Munisai.

Dường như Munisai là một con người kỳ lạ. Một hôm, khi đã bước vào tuổi bốn mươi, Munisai đang ngồi trong phòng vót tắm thì thấy bóng Bennosuke (tên thời còn bé của Musashi) đẩy cửa Tobusuma[2] bước vào nghịch phá lưỡi dao đang gọt của mình. Thằng nhãi lại còn trêu chọc võ nghệ của thân phụ. Về điểm này thì có thể thấy thời bé Musashi không phải là một đứa trẻ dễ thương. Tuy là con trai mình nhưng hình như Munisai không ưa Bennosuke, chỉ vừa trông thấy mặt là đã kích động, phóng con dao trong tay nhưng Bennosuke tránh được. Cuối cùng thì Munisai không chịu nổi rút đoản kiếm phóng về phía con trai.

- Mày thử tránh xem!

Quả là hai cha con kỳ lạ. Bennosuke nhẹ nhàng tránh được, vừa rút mũi kiếm đã cắm phập vào cột nhà vừa cười ngạo nghễ. Nếu câu chuyện trong tập bút ký “Tanji Houkin Hikki” này là sự thật thì có thể thấy gia hệ của Musashi toàn những người có máu cuồng loạn.

Shinmen Munisai là một binh pháp giả nhà quê và nếu dựa vào gia hệ nhà Hirata vẫn còn lưu truyền đến ngày nay ở khu phố thương nhân vùng phụ cận làng Miyamoto thì Munisai là trưởng tử của Hirata Shougen, một Samurai coi sóc khu vực quanh làng Miyamoto và Nakamura ở Mimasaka.

Ông nội của Musashi là Hirata Shougen phục vụ lãnh chúa Shinmen Iganokami Norishige cai quản một dải đất quanh Miyamoto và làm đến chức tổng quản (Karou). Có thể xem địa vị của Shougen là một chức quan nhỏ chạy việc vặt cho thôn trưởng. Shougen được chúa Norishige sủng ái nên được mang họ Shinmen của chúa. Họ Shinmen của nhà Miyamoto bắt đầu từ đây.

Munisai kế thừa sự nghiệp của phụ thân Shougen và được truyền tụng là vũ dũng không ai bằng. Munisai tinh thông kiếm pháp, vào tuổi trung niên thì nổi danh với tài sử Jitte (một thứ vũ khí như chĩa ba, có ngạnh để bắt kiếm đối phương) với phong thái độc đáo. Nhưng khi đã hứng thú với “nghệ” thì đường hoạn lộ lại trở nên nhàm chán. Munisai bỏ dở nghiệp nhà Shinmen về sống tại làng Miyamoto, lấy tên làng làm họ. Đây chính là lúc bắt đầu họ Miyamoto trong gia hệ nhà Musashi.

Munisai là một kiếm khách thượng thừa được Tướng Quân Ashikaga cuối cùng là Yoshiaki phong tặng danh hiệu “Hinoshita Musou Hyouhou Jutsusha” (Nhật hạ vô song binh pháp thuật giả). Không, đó là danh hiệu Munisai tự xưng đầy thôi.

Đương thời, khi đã qua đi những ngày tháng kích động của không khí Chiến Quốc thì nhà Tướng Quân Ashikaga ở kinh đô Kyoto, đến thời Yoshiteru, Yoshiaki thì chỉ còn lại cái danh mà không có thực. Tướng Quân Ashikaga cũng chẳng biết làm thế nào để bảo vệ chính sinh mạng của mình nữa. Như thời Yoshiteru thì Tướng Quân có cho vờ kiếm thánh

Tsukahara Bokuden đến dạy võ nghệ cho mình, bản thân cũng được cấp ấn chứng phái kiếm Bokuden. Những năm sau gia thần Miyoshi Nagayoshi tạo phản bao vây dinh Tướng Quân, Yoshiteru tự mình mang kiếm chiến đấu và chết trên chiến trường. Yoshiaki là Tướng Quân họ Ashikaga cuối cùng thì lại chọn cách kết giao với bọn võ sĩ, binh pháp giả các nước rồi tuyền vào vị trí hộ vệ hơn là tự mình học kiếm. Chắc là vào lúc đó Munisai đôi khi cũng đặt chân đến kinh đô. Sau khi bàn luận kiếm học, binh pháp thì Yoshiaki hạ lệnh

- Munisai hãy đấu với Kempou.

Kempou chính là đương chủ nhà Yoshioka, “lò luyện binh pháp” của Tướng Quân Ashikaga. Kempou là danh hiệu truyền đời của phái kiếm Yoshioka ở kinh đô, hùng bá ở phía Tây Nhật Bản. Nhà Yoshioka đời đời giữ chức “Kiếm thuật chỉ nam” cho họ Ashikaga và được phong tặng danh hiệu “Fusou Daiichi heijutsu” (Phù Tang đệ nhất binh thuật). Nhân vật Kempou này là tổ phụ (Naomitsu) hay thân phụ (Naokata) của Yoshioka Kempou mà sau này Musashi quyết đấu.

Trận đấu giữa Kempou và Munisai được phân thành ba hiệp. Cả hai vác mộc kiếm xông vào, hiệp đầu Kempou thắng nhưng Munisai không chịu nhượng. “Ta chưa thua”, đấu tiếp hai hiệp sau thì Munisai đều thắng cả. Munisai lấy điều này làm vinh dự cả đời nên tự xưng “Hinoshita Musou Hyouhou Jutsusha” đi rêu rao khắp nơi. Nhưng vì sao sau lại về vùi thân trong chốn quê mùa Miyamoto, vừa vót tằm lại sanh sự với đứa con hầy còn bé? Có thể danh hiệu Hinoshita gì gì đó chỉ là thứ Munisai tự nghĩ ra để thổi phồng bản thân mà thôi. Hay là vì tính cách một chiều, cực đoan mà bị người đời ghét bỏ nên không còn cách nào khác phải về sống ở nơi khi ho cò gáy này.

Mà thật ra là trước đó không lâu, nhân vật này đã bị vợ bỏ.

Thê tử Munisai là Yoshiko, con gái một thổ hào làng Heifuku quận Sayo thuộc xứ Harima cách làng Miyamoto một dãy núi (Yoshiko là sinh mẫu của Musashi nhưng cũng có thuyết nói rằng Musashi là con riêng của Yoshiko). Yoshiko chán ngán tính cách điên cuồng của Munisai mà bỏ trốn, hay là bị Munisai đuổi đi. Cho dù là thế nào đi nữa thì người phóng dao vào con mình đã đối xử như thế nào với vợ, điều này cũng không khó tưởng tượng. Rốt cuộc là hai người đã không chung sống được với nhau. Khi Musahi được ba tuổi thì bà Yoshiko bỏ nhà ra đi, sau tái hôn với người xứ Banshuu (Harima) là Tasumi Masahisa.

Sau này Munisai lấy người phụ nữ khác tên là Omasa làm vợ. Bia mộ của Munisai và Omasa đến nay vẫn còn ở phố Kagamino quận Tomata tỉnh Okayama. Sau này hậu nhân khảo sát thì thấy, Musashi là một người tài năng về văn chương học thuật nhưng cho đến già vẫn không hề kê lại hay ghi chép một điều gì về nơi sinh chốn đẻ cũng như thời niên thiếu của mình. Có lẽ là đã trưởng thành trong một hoàn cảnh phức tạp, lạnh nhạt đến mức không thể nói ra được chăng? Đây là một điểm trọng yếu để hiểu về tính cách của nhân vật dị thường này.

Musashi sinh ra khi Munisai đã về già. Munisai mất tại làng sơn

cước Miyamoto này vào năm Tenshou thứ mười tám. Lên bảy tuổi Musashi thành trẻ mồ côi và sau này đến đến đi đi nương tựa nhờ những người bà con ở Banshuu. Sau cùng được gửi đến thảo am cho một nhà sư nuôi dạy. Trong số kiếm khách thì Musashi là người có học vấn uyên thâm, nên tăng đó có lẽ bắt đầu từ đây. Nhưng người ta vẫn không biết tên ngôi chùa ở Banshuu cũng như sư ông đã nuôi dạy Musashi.

Năm mười ba tuổi có binh pháp giả phái Shintou Ryu tên là Arima Kihei đến làng Miyamoto.

Shintou Ryu là một võ phái thịnh hành ở khu vực lân cận xứ Mikawa khi Tokugawa Ieyasu vẫn còn ở đây. Lúc bấy giờ có binh pháp giả Arima Tokisada lang bạt đến xứ Mikawa. Ieyasu rất trân trọng phái này và theo học hết những điều cực ý. Sau khi Tokisada chết thì Ieyasu tiếc nuối, không muốn để nhà Arima tuyệt diệt nên cho nhận một người tên Akishige làm dưỡng tử, đổi tên thành Buzen Nokami và nhân vật này sau này giữ chức chỉ nam cho nhà Tokugawa ở Kishuu. Phái Shintou Ryu này thịnh hành cho đến giữa thời Edo.

Tên Arima Kihei đến làng Miyamoto này thuộc dòng họ Arima Buzen. Đây là nhân vật ưa lẻo lết, đến làng dựng cọc dăng dây, cắm bảng đại khái viết rằng nếu có anh hùng hào kiệt thì đấu với ta một trận. Dân làng trông thấy hoảng hồn.

Mục đích của Arima Kihei, dĩ nhiên là ngoài việc rèn luyện võ nghệ (Musha shugyou) thì đây còn là một hình thức tuyên truyền tông phái. Nhưng cho dù như thế thì sao lại chọn nơi quê mùa vắng bóng võ sĩ như làng Miyamoto này làm nơi cắm cọc dăng bảng mà không phải là Kyoto hay Edo, thế là ý gì? Có lẽ bản ý của hắn chỉ là bán mặt ở địa phương này nhằm kiếm chác chút gì từ trường thôn. Đây cũng là một thủ đoạn độ nhật qua ngày của bọn võ sĩ giang hồ cuối thời Chiến Quốc.

Nhưng thật bất hạnh cho Kihei khi người nhìn thấy bảng thách đấu lại là Bennosuke mới mười ba tuổi. Bennosuke là con của võ sĩ nên không ưa người ta nói này nói nọ về Kihei, hắn tạt mực vào bảng hiệu của Arimai, ký tên vào bảng thách đấu rồi trở về chùa dường như không hay biết gì.

Nhưng Arima Kihei không xem rằng đó chỉ là trò nghịch ngợm của thằng nhãi mười ba tuổi. Hắn lập tức đến nơi dựng bảng, chặt tre vây thành hàng rào dựng đài tỷ thí rồi cho sứ giả đến chùa, bắt phải trả lời thư thách đấu. Sư trụ trì nuôi dưỡng Bennosuke hoảng hồn, lật đật chạy đến chỗ Kihei phân trần tạ tội.

- Thưa ngài, nó chỉ là một đứa trẻ.

Nhưng Kihei chẳng thềm ừ một tiếng. Dĩ nhiên là nếu bỏ qua thì tin đồn sẽ lan đi những nơi khác, hóa ra là Arima Kihei đã bỏ chạy không dám nhận lời thách đấu của một đứa trẻ.

- Trụ trì, đây không phải là ý mõ. Vì chuyện này đã lan ra vùng bên cạnh. Lúc đó có đông kẻ chứng kiến. Mỡ muốn hôm sau phải bắt thằng Bennosuke xin lỗi trước đám đông.

- Như thế không khó đâu ạ. Bản tăng sẽ xách cổ nó đến cho ngài gõ đầu dạy bảo.

Ngày đó đã đến. Thầy chùa dẫn Bennosuke tiến đến trước Arima Kihei, dè đầu:

- Này, xin lỗi đi!

Bennosuke lặng câm không nói một lời, trừng mắt nhìn Kihei khiến hắn bối rối.

- Thằng nhóc, mau xin lỗi!

Vừa dứt lời thì Bennosuke vung cây gậy gỗ sồi trong tay xông tới, Kihei vừa tránh kịp vội rút gươm:

- Đã thế tao chém chết không tha!

Bennosuke trông thấy vội ném gậy đi, hét lớn

- Vật nào!

- Ừ thì vật!

Khi vừa thấy đối phương rút gươm là đã biết không địch lại nên cố lái trận đấu sang hướng khác, đúng là thiên tài trong chiến thuật. Kihei cũng vút gươm lao vào, đúng là hắn thấy con nít mà sơ suất. Vừa lao vào vật thì Bennosuke đã dùng quái lực của mình nâng bổng Kihei lên rồi ném phịch xuống đất. Đối phương còn đang hoảng hồn toan lồm cồm ngồi dậy thì đã bị cây gậy kia giáng xuống đầu, hộc máu ói cơm cả ra. Kihei còn đang loạn choạng thì đã bị bồi tiếp mấy nhát, Bennosuke giết chết đối phương như dằm nát con ếch. Dân làng trông thấy cảnh tượng tàn nhẫn đó không khỏi rùng mình.

Musashi trong cuốn “Gorin no sho” của mình có viết

-Ta từ nhỏ đã để tâm đến binh pháp, năm mười ba tuổi đấu trận đầu tiên. Đối phương là Arima Kihei phái Shintou Ryu.

Chính là chuyện này. Sau đó có lẽ Musashi không còn lưu lại làng nữa mà trốn khỏi chùa lưu lạc sang các nước. Lúc bấy giờ là thời kỳ cuối của đợt xuất binh chinh phạt Triều Tiên của Thái Cáp Toyotomi Hideyoshi, thiên hạ mệt mỏi kiệt quệ, khắp nơi giặc cướp cùng bọn võ sĩ giang hồ ngang dọc tung hoành. Có lẽ Musashi cũng lẫn lộn trong đám người đó. Năm mười sáu tuổi lang bạc đến xứ Tajima đánh chết một binh pháp giả tên là Akiyama gì gì đó. Trận đấu với nhân vật Akiyama này không được ghi lại rõ ràng. Đến ngay cả Musashi cũng không nhớ tên đối thủ của mình thì hẳn đây chỉ là một tay kiếm khách hạng xoàng mà thôi.

Như Watanabe Kouan có nhắc đến, Musashi tự rèn luyện và hội đắc kiếm thuật. Suốt cuộc đời Musashi chẳng hề theo học phái nào mà cũng không tôn ai làm thầy. Binh pháp của Musashi được đúc kết từ kinh nghiệm giao đấu thực tế. Không cần học mà có thể hệ thống hóa từ thực chiến thì cỗ lai chỉ có mỗi mình Musashi. Thời đó, nếu chỉ xét tên thôi cũng có đến vài trăm phái kiếm khác nhau. Mỗi phái lại có những kỹ thuật đi kiếm phức tạp tinh diệu khác nhau nhưng có lẽ chỉ là sự quảng bá tuyên truyền, một chiến lược kinh doanh của họ mà thôi (các võ đường sống bằng số lượng võ sinh nên họ phải tìm cách tuyên truyền hình ảnh của mình). Như Yagyu Tajima Nokami cũng từng nói rằng: “Tất cả các thế thủ (kamae), đòn thế đều là vô dụng”. Cái cốt yếu ở kiếm thuật chẳng qua chỉ là tốc độ đi kiếm mà thôi. Nhưng tốc độ đi kiếm lại phụ thuộc vào ba yếu tố

mà không thể thiếu bất cứ mặt nào, đó là thần kinh vận động, thần kinh phản xạ siêu việt cùng với thể lực và khí lực. Xét về ba yếu tố này thì Musashi được thiên phú, đúng là nhân vật vạn người có một. Kiếm thuật của Musashi thì chỉ có mỗi mình Musashi là nắm được mà kẻ khác không thể bắt chước. Sau này có những phái kiếm ra đời dưới ảnh hưởng của ông như phái Musashi Ryu, Masana Ryu, Enmyou Ryu, Niten Ichi Ryu, v.v. và các phái này đều tôn bậc thiên tài bất xuất thế này là khai tổ. Sau khi Musashi mất thì các phái này cũng gần như biến mất và không thể trở thành một phái chính thống trong lịch sử binh pháp Nhật Bản, vì chẳng có người nào chỉ cần học Musashi là trở thành Musashi được.

Chú thích:

[1] Có thuyết khác về nơi sinh của nhân vật này nhưng ở đây không có mục đích khảo chứng lịch sử nên tác giả chỉ sử dụng những tư liệu mà mình tin tưởng nhất

[2] Cửa lùa dán giấy kiêu Nhật

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 3 -

Vào cuối đời Musashi có kể về kinh lịch của mình

- Ta thời trẻ cũng sáu lần ra trận.

Nhưng không nói là theo vị Daimyou nào, giữ chức vụ gì trong quân đội. Trong bất cứ sổ ghi chép tên tuổi những nhân vật quan trọng trong quân của bất kỳ Daimyou nào cũng đều không thấy tên Musashi. Chắc có lẽ xuất trận với thân phận thấp hèn không thể tự hào nổi. Musashi lần đầu tiên ra chiến trường là tháng chín năm Keichou thứ năm trong trận phân chia thiên hạ Sekiga Hara. Lúc đó vừa mười bảy tuổi. Musashi theo phe miền Tây đại bại trong trận chiến.

Tại sao lại tham gia chiến trường? Chỉ là vì nam tử hán thời đó ai cũng đều ôm mộng xuất thế lập thân giữa lúc loạn lạc này. Nếu vận tốt một chút thì sẽ trở thành đại tướng giữa ba quân, hoặc là chủ một nước một thành.

Musashi lúc đó thuộc phe Thái Thú vùng Bizen Okayama năm mươi bảy vạn hộ là Ukita Chunagon Hideie. Nhà Hideie dẫn theo một vạn bảy ngàn binh lính đến chiến trường Sekiga Hara và là đội quân miền Tây lớn nhất. Nhưng Musashi không phải là binh sĩ trực thuộc Hideie mà thuộc Shinmen Iganokami, cựu chủ của thân phụ Musashi và theo thờ họ Ukita (sau khi Ukita diệt vong thì Shinmen theo họ Kuroda ở Chikuzen). Nhờ

quan hệ chủ tớ của thân phụ mà Musashi đang trên đường lang bạc tìm đến đầu quân cho Shinmen. Nhưng Shinmen tỏ thái độ không thèm tiếp. Được rồi, cho nó vào hàng lính trơn vậy. Lính trơn sao? Có lẽ lúc đó Musashi đã thốt lên bi phẫn.

Cho dù là kẻ lang bạc giang hồ nhưng dù gì thì cũng là con cháu của người từng giữ đến chức tổng quản cho chúa, trong quân lại có lắm kẻ quen biết với ông Munisai nhưng vẫn không nói hộ lời nào. Chỉ qua một chuyện này là có thể hiểu ngay sinh thời ông Munisai là người thế nào trong con mắt của chủ nhân và hậu bối.

Lúc này Musashi bắt đầu bước đi không theo quỹ đạo của chuyện “xuất thế lập thân” thông thường trong xã hội võ gia nữa. Lúc này đã quyết ý, khắc cốt ghi tâm rằng cần phải lập thân bằng một chữ “nghệ”! Phải rồi, cô kiếm!

Cho đến khi tới chiến trường Sekiga Hara thì chỉ toàn bị bắt mang hành lý, quân lương. Nhưng vào cuối đời dường như Musashi có chút thối phong. Khi được Hosokawa Churi, thành chủ Kumamoto xứ Higo cho vời đến thì có viết trong tờ dâng lên chúa như sau:

- Từ thuở nhỏ đã sáu lần ra chiến trường, trong đó bốn lần đi tiên phong.

Rồi lại thêm “Đây là chuyện có chứng cứ hãn hoi”. Chắc là lúc đó có người chiến hữu nào biết chuyện, nhưng thân phận lính trơn thì “đi tiên phong” chẳng phải là công trạng gì.

Nhưng có chuyện như thế này. Trước khi đội quân của Shinmen đến Sekiga Hara thì không biết phải dựng doanh trại ở chỗ nào, Musashi cùng bọn lính trơn vào núi dò xét tìm củi. Cả bọn đến trước một bờ vực, dưới vực là dấu tích của một bụi trúc bị đốn phạt. Bọn bề trơ ra những gốc tre trúc nhọn hoắt, tua tủa. Musashi quay lại hỏi bọn lính trơn

- Thế nào, các người có đủ dũng khí nhảy xuống không?

- Đồ điên!

Nếu nhảy xuống vực thì sẽ bị bụi trúc kia đâm thủng chân ngay.

Musashi vẫn thản nhiên nói

- Nếu có địch quân di chuyển dưới đây thì các người làm sao? Chỉ đứng thẩn mặt ra đây sao?

- Đừng có phách lối, người nhảy xuống xem sao.

- Được.

Vừa thét lên, Musashi đã ở dưới vực rồi. Chân bị đâm thủng nhưng vẫn cứ nhảy bật lên rồi bình thản bỏ đi mất. Quả là một dũng khí không bình thường. Ngay cả những người tinh thần không bình thường thì chuyện tự làm mình bị thương cũng không phải là chuyện bình thường. Có lẽ là Musashi muốn quảng bá tên tuổi của mình trong chốn ba quân chăng? Danh tiếng một võ sĩ cũng phụ thuộc vào những giai thoại như thế này.

Nhưng trận Sekiga Hara kết thúc mà Musashi vẫn chỉ là một chàng thanh niên vô danh vì quân miền Tây đại bại trong trận phân tranh thiên hạ này. Sau đó Musashi tiếp tục lưu lạc khắp nơi, vậy thì lấy gì làm sinh kế? Đương thời, thói thường của các tay kiếm giang hồ hay bọn Shugyosha nay

đây mai đó để trau dồi võ nghệ là tìm một ngôi chùa nào đó trú chân qua đêm. Có khi lại gõ cửa những anh trưởng thôn hâm mộ binh pháp võ nghệ ở nơi quê mùa nào đó hoặc viếng thăm những nhà phú nông để nhận tiền lộ phí. Nhưng kỳ lạ là Musashi không hề túng thiếu tiền bạc bao giờ. Trong tập bút ký “Tanji Houkin Hikki” kể trên có đoạn đặc biệt như sau:

- Musashi một đời có “phúc lực”, chẳng bao giờ túng thiếu tiền bạc.

Chuyện Musashi giỏi kiểm soát tiền bạc trở nên nổi tiếng vào những năm cuối đời. Sau khi thành danh thì trong nhà thường treo mấy túi vải đựng tiền trên trần nhà. Khi có chuyện cần thì “Lấy túi số mấy số mấy xuống”, dùng sào tre khều xuống. Từ quan niệm lý tài quá mức kỹ lưỡng, cẩn thận như thế này mà xét, trong khi đó tinh thần lại như loài dã thú, dám nhảy từ trên xuống vực đầy gai nhọn thì có thể thấy Musashi không phải là kiểu người vô lại phóng túng như những phường kiếm khách giang hồ khác.

Nhưng đây không phải là keo kiệt. Vào những năm sau có đệ tử tá túc trong nhà trông nom mọi việc. Khi đệ tử có chuyện cần xin phép đi đâu xa thì Musashi luôn hỏi:

- Con có dụng ý gì chưa?

Dụng ý ở đây tức là tiền bạc.

- Nếu chưa có thì để ta cho. Phàm đi bất cứ đâu mà không một đồng dính túi thì cũng khó. Nào, hạ túi số mấy số mấy xuống.

Còn đây là một câu chuyện thời còn phiêu bạt giang hồ.

Một ngày mùa hạ, Musashi đến Tomono Tsu xứ Bingo trú lại dinh thự của trưởng thôn theo lời mời khẩn khoản. Cái sinh nhai của Musashi cũng hình thành từ những lần thăm viếng những nhà giàu có như thế này. Về phía trưởng thôn thì cũng thấy an tâm hơn về mặt phòng vệ khi có một Shugyosha đến trú chân. Một hôm Musashi thấy trong nhà tấp nập ồn ào tập nập người ra kẻ vào liền hỏi:

- Chẳng hay là xảy ra chuyện tranh chấp gì à?

- Thưa vâng. Chẳng là có tin đồn bọn bách tính làng bên chuẩn bị đánh vào đây nên mới cho chuẩn bị nhân số để đối phó. Không biết tráng sĩ có thể giúp một phen được không?

Theo như lời trưởng thôn thì trong khu vực này thường xảy ra tranh chấp nguồn nước, mãi mà chẳng đi đến đâu. Rồi dân làng bên cạnh đổ xô về làng này.

- Đương nhiên, xin cứ an tâm.

Đây cũng là cái nghĩa thường làm của bọn Shugyosha thay cho tiền ở trọ.

- Nhưng mỡ tính không ưa ồn ào. Chỉ cần một mình mỡ trấn ngay cổng làng là được rồi.

Musashi mang theo mộc kiếm rời khỏi dinh thự. Trên đường đi nhặt lấy một mái chèo gỗ nằm bên vệ đường cắp vào tay trái. Chẳng bao lâu sau đã thấy bọn bách tính làng bên đổ xô vào cổng làng, người nào người nấy mang theo binh khí gậy gộc như chuẩn bị đi đánh nhau. Dân làng bên trông thấy Musashi không khỏi hãi hùng. Đúng là dị tượng vạn người có một.

- Mày là thằng nào?
- Là kẻ ăn nhờ làng này.
- Một mình thôi sao?
- Hai người.

Musashi hươ thanh mộc kiếm và mái chèo.

- Vô ích. Xông vào đánh chết nó đi!

Có mấy người xông lên trước hươ gây nhằm Musashi bổ xuống. Musashi tay trái vung mái chèo chặn đòn đánh, tay phải dùng mộc kiếm đánh chết gã đầu tiên. Lặp đi lặp lại thao tác tả hữu đó mà đánh bật mấy người.

- Đúng rồi! ! Đúng rồi! !

Musashi vui mừng khôn xiết. Phái song kiếm Niten ichi Ryu của Musashi sau này được khai nhân từ lúc này. Nhưng người ta nói ban đầu phái song kiếm bắt nguồn từ thân phụ Musashi là ông Munisai. Ông Munisai là một cao thủ sử Jitte đã công phu được kỹ thuật tay trái dùng Jitte chặn bắt và khóa kiếm, tay phải rút gươm chém chết đối phương. Musashi đã hoàn tất công phu của thân phụ tại làng Tomono Tsu này. Những chiêu kiếm bí truyền thường đi đôi với truyền thuyết. Có một thuyết khác nói rằng thuở Musashi quan sát thấy người lớn chơi trống trong buổi tế lễ của làng, hai đùi trống gõ lên mặt trống phát ra âm thanh tả hữu giống nhau. Từ quan sát này mà cảm ngộ được kỹ thuật dùng song kiếm. Mà theo như lời Musashi thì mục đích của việc sử song kiếm là:

- Để rèn luyện sao cho có thể vung kiếm bằng một tay.

Sự thật, đặc trưng kiếm pháp của Musashi chính là đánh bằng một tay hơn là sử song kiếm. Musashi một đời vung kiếm một tay, đấu hơn sáu mươi trận bất bại. Matsuura Seizan người phiên Hirato xứ Hizen, cao thủ phái kiếm Shingyo Tou Ryu đã từng giải thích về kỹ thuật đánh một tay này là “Loạn xa đao”. Loạn tức là biến chuyển bất ngờ không có hình thức cố định. Xa tức là quay tít như bánh xe. Tức là nếu nắm cán kiếm bằng cả hai tay thì theo lực học, sự vận động của thanh kiếm sẽ bị hạn chế. Nhưng nếu sử dụng bằng một tay thì có thể vận động biến ảo khôn lường như loạn xa. Nhưng đây là kỹ thuật không thể dùng được nếu không có một sức lực ghê gớm. Cổ lai chỉ có mỗi mình Musashi là sử dụng thành thạo kỹ thuật này.

Còn đây là một câu chuyện thời còn trẻ, lúc xấp xỉ hai mươi. Trong khi phiêu bạt khắp đất nước thì Musashi cũng gặp được nhiều tri kỷ. Phú thương Dousai chủ hiệu buôn Akakabe Ya ở dưới thành Himeji xứ Banshu là một người trong số đó.

Musashi phiêu bạt giang hồ gần như là xin ăn các nơi nhưng bên hông lại mang kiếm quý của những thợ rèn danh tiếng như Houki Fujiwara Yasutsuna thời Heian, thợ rèn Izumi Nokami Kaneshige ở Bushu hay thanh bảo kiếm do đích thân Masamune rèn mà tục gọi là thanh “Musashi Masamune”^[1] cũng là vì có những người bảo trợ ở các địa phương như thế này. Tức là có “phúc lực”, được quý nhân để mắt.

Akakabe Ya Dousai có đứa con trai tên là Doui đương tuổi niên

thiếu.

Musashi nhận lời của Dousai mà dạy dỗ binh pháp cho Doui. Một hôm thiếu niên hỏi

- Thừa sư phụ, binh pháp phải học và trui rèn như thế nào để trở nên giỏi giang?

- Không biết.

Nói rồi Musashi chỉ vào thanh gỗ dùng để kéo trượt cửa lùa trong phòng, hỏi

- Con có thể bước đi trên đó được không?

- Được ạ.

Thiếu niên đáp dứt khoát.

- Nếu như thanh gỗ đó được treo lên cao khoảng một gian[2] thì bước đi được không?

- Thế thì sợ lắm ạ.

- Nếu như thanh gỗ đó rộng chừng ba thước[3] thì sao?

Thiếu niên nghĩ ngợi một lúc rồi đáp

- Có thể được ạ.

- Đó chính là Mikiri. Phán đoán được cái gì hợp với mình trong phạm vi của mình tức là Mikiri.

Mikiri là một thuật ngữ độc đáo của Musashi, nghĩa là nhìn thấu suốt, phán đoán thông suốt. Đây cũng chính là điểm đặc trưng trong binh pháp, võ nghệ của Musashi như sẽ nói đến sau này.

- Nhưng nếu giả sử như thanh gỗ bề rộng ba thước đó trở thành chiếc cầu bắc từ đỉnh tháp Thiên Thủ thành Himeji sang đỉnh núi Zouizan thì con có bước đi được không?

Thiếu niên chỉ cần tưởng tượng thôi cũng đã thấy rùng mình.

- Con không nhìn thấu được ạ.

Musashi gật đầu, ừ đúng rồi.

- Trước sau gì nó cũng chỉ là một miếng ván rộng ba thước. Cho dù ở vị trí trên cao một thước hay cao trăm trượng thì cũng như nhau mà thôi. Nhưng nếu ở trên cao trăm trượng thì tự nhiên sẽ sanh tâm bất an lo ngại rằng nếu rơi xuống thì không toàn mạng. Binh pháp chính là để giết chết cảm giác bất an, nếu nhìn thấu suốt, nếu giết chết bất an thì con sẽ trở thành danh nhân thiên hạ.

Một hôm bỗng có người phong thái dị thường tìm đến hiệu Akakabe Ya.

- Nghe nói có kiếm sĩ giang hồ Miyamoto Musashi trú tại quý quán. Mỗ dám xin được lãnh giáo một chiêu.

Khi người trong quán hỏi “Ngài là ai” thì người này xoay lưng, trên lưng tấm áo chèn không tay có viết hàng chữ thật lớn: “Tenka Musou Hyouhou Sha Musou Gonnosuke” (Thiên hạ vô song binh pháp giả Musou[4] Gonnosuke). Cả bọn trông thấy bật ngửa.

Đây là một kiểu tuyên truyền quảng bá rất phổ biến trong giới võ nghệ đương thời, mà như danh hiệu “Hinoshita Musou” của ông Munisai cũng chỉ là một kiểu này. Lại có một binh pháp giả mặc y phục phụ nữ đi

khắp nơi, như Negishi Tokaku tổ phái kiếm Mijin Ryu mặc chiếc áo lông chim như quý Thiên Cầu đi rêu rao.

Lúc đó Musashi đang ngồi ở nhà sau uốn nắn một cánh cung nhỏ. Khi Gonnosuke lần qua vườn đi vào thì cũng không hề dừng tay,

- Nếu các hạ muốn đấu thì hãy chuẩn bị đi.

- Các hạ thì sao?

- Ta dùng cái này.

Musashi bước xuống vườn, mang theo cánh cung không dây.

Gonnosuke cảm thấy dường như mình bị khinh nhờn nên không khỏi kích nộ, bất ngờ vung mộc kiếm xông vào.

Mũi kiếm vừa giơ lên cánh tay liền giương theo. Cánh cung nhỏ của Musashi như hút lấy dính chặt vào cánh tay Gonnosuke không rời một thốn. Thoạt nhìn thì tưởng như Musashi chỉ chạm nhẹ vào nhưng Gonnosuke cứ vung mộc kiếm mà đứng như trời trồng, không thể cử động nổi. Hấn toan dứt ra, dẩy dui tiến lên hay lùi lại thì Musashi cũng theo đó mà tiến thoái. Gonnosuke mặt trắng bệch, mồ hôi đầm đìa,

- Tại hạ thua rồi. Các hạ là thiên hạ đệ nhất binh pháp giả.

- Vậy sao.

Nói rồi vút cánh cung đi. Musashi chẳng mấy khi sát thương đối thủ của mình. Có lẽ là vì Musashi thấy rõ đây chẳng phải là đối thủ cần dùng sức nhiều, hoặc là vì yêu thích cái khí chất như trẻ con của Gonnosuke. Mà sự thật là sau này Gonnosuke lang bạc khắp nơi đều khen ngợi Musashi.

Nhưng đối với Shishido Tenzen là tay sử món võ khí Kusarigama[5] lại không được như thế. Không ai rõ lai lịch của Shishido Tenzen ra sao. Nhưng Shishido là một họ rất phổ biến trong giới địa chủ, trưởng thôn ở những vùng quanh nơi Musashi xuất thân như Mimasaka, Banshu, Aki. Có lẽ đây là một binh pháp giả vùng Aki khi Musashi đi đi về về trên con đường SanYouro. Trong thời kỳ chiến loạn vào những năm Tenshou, Genki có nhân vật Shishido Shizen Ietoshi là chủ sơn thành trên núi Kikuyama thuộc Aki đã lập ra phái Kishin Ryu. Có lẽ Tenzen này là một người họ hàng gì đấy.

Đương thời, Kusarigama là món binh khí bắt đầu thịnh hành, cho đến đầu thời Edo thì các tay kiếm đều ngại chạm trán với kẻ sử nó. Lúc bấy giờ là lần đầu tiên Musashi đối mặt với món binh khí này. Hôm quyết đấu, Musashi thay thanh kiếm Wakizashi dài bằng một thanh cự ngắn.[6]

Musashi vào thế Hassou thủ kiếm bên vai. Tenzen ném quả chùy, sợi xích quấn chặt vào thanh kiếm Musashi. A ha, vậy là tiêu đời, Tenzen thâm nghĩ. Hấn chậm rãi lần tay kéo sợi xích lại gần. Lưỡi hái trên tay phải Tenzen chực chém vào cổ Musashi lấp lánh dưới ánh dương. Musashi trong lòng đã nhìn thấy chiến thắng, bất chợt tay trái buông cán kiếm ra. Cánh tay phải như Kim Cang lực vẫn đang bình thản dang lại sợi xích do Tenzen kéo. Musashi hốt nhiên trở tay trái rút thanh đoản kiếm Wakizashi đeo bên hông nhằm vào ngực Tenzen mà ném.

- Á!

Tenzen toan tránh né nhưng đã loạng choạng. Trong nháy mắt,

- Người đã thấy chưa!

Lưỡi gươm của Musashi đã bổ dọc đầu Tenzen xuống đến chân thủy. Tenzen biến thành tảng thịt nhuộm máu đỏ vật xuống.

Musashi tỷ thí ở những nơi quê mùa như thế này không biết bao nhiêu lần, vì đối phương toàn là những binh pháp gia vô danh nên nếu nói là để rao danh bán tiếng thì chẳng có chút hiệu quả nào, cũng chỉ là một thanh niên vô danh lưu lạc giang hồ. Vì chàng thanh niên này đã quyết tâm lập thân bằng con đường binh pháp võ nghệ nên cần phải để lại tiếng tăm với thế gian, cần phải lên kinh đô một phen. Cần phải khiêu chiến với danh môn chính phái Yoshioka đang làm mưa làm gió trong làng kiếm ở miền Tây nước Nhật. Musashi chiến đấu như điên cuồng, Yoshioka ở thế phòng bị, trận đấu bên gốc tùng Sagari Matsu chùa Ichijou Ji ở cánh đồng Rendai bên ngoài kinh đô được khai sinh từ đây.

Chú thích:

[1] Được bộ văn hóa chỉ định là bảo vật mỹ thuật trọng yếu của Nhật Bản

[2] Gần 2 mét

[3] Gần 1 mét

[4] Musou: mộng tưởng

[5] Kusasrigama là món binh khí xuất phát từ nông cụ. Nó là đoạn xích dài một đầu nối với lưỡi hái, đầu kia nối với quả chùy. Có lẽ gần giống với món “bút chì” mà nhà văn Nguyễn Tuân tả trong “Vang bóng một thời”

[6] Một Samurai được phép đeo hai thanh kiếm bên mình, một dài và một thanh ngắn hơn. Thanh ngắn gọi là Wakizashi

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 4 -

Lúc bấy giờ danh môn Yoshioka có lò luyện kiếm ở Nishino Touin vẫn được giới bình dân ở Kyoto gọi thân mật là:

- Nhà Kempou

- Kempou chính trực.

Kempou (Hiển Pháp) là gia hiệu truyền đời của dòng họ này vì tổ tiên lấy sự chính trực làm gia huấn răn dạy con cháu. Tuy là lò luyện binh pháp cho cựu Tướng Quân Ashikaga nhưng dân chúng trên kinh vẫn không e ngại gì vì lúc bấy giờ ở Kyoto, ngay cả những anh hàng kẹo chỉ cần lui tới cửa quyền quý là có ngay quan vị như “Mutsu Nodaijou” chẳng hạn. Những anh như thế này đây rầy khắp nơi. Hơn nữa nhà Yoshioka lại không có quan vị. Nếu nhìn từ con mắt của dân chúng thì Yoshioka chẳng qua chỉ là một nhà buôn mua bán kiếm pháp mà thôi. Nhà Yoshioka này tuy mở lò luyện binh pháp nhưng bên cạnh đó cũng kiếm luôn nghề thợ nhuộm do một Hoa kiều nhà Minh là Lý Tam Quan truyền lại. Tục gọi là màu nhuộm

Yoshioka. Vải nhuộm Yoshioka bền lâu không phai màu nên rất được ưa chuộng.

Ngày xưa, từ đời Tướng Quân Ashikaga Yoshimochi, ông tổ Yoshioka Naomoto đã giữ chức “Kiếm thuật chỉ nam” và đến nay đã trải qua các đời gia chủ Naomitsu, Naokata, Naotsuna. Các đời đương chủ đều là người ôn hòa thân tình, mới nhìn qua thì dễ nhầm họ với giới thương nhân.

Lúc Musashi khiêu chiến thì đương chủ là Genzaemon Naotsuna, hiệu truyền đời là Kempou.

Nhân vật này vào lúc cuối đời có giai thoại như thế này.

Vào thời Tướng Quân Tokugawa đời thứ ba là Iemitsu thì ở Edo và Kyoto có tục Tsujigiri[1] rất thịnh hành trong số những kẻ tự mãn võ nghệ. Vào một năm niên hiệu KanEi, ở Mimasaka có hai võ sĩ nhà Mori lên kinh chém người. Hai gã đã rình chém chết một số cao thủ.

Một đêm hai người chia nhau nấp trong bóng tối ở đầu đường. Đợi một lúc thì thấy một lão ẩn cư ăn vận ra dáng thương gia, vai mang thùng hành lý, chân đi dép cỏ bước tới.

- Đến rồi kìa.

Hai kẻ chia nhau ra đầu cuối đường. Đầu tiên một kẻ nhảy ra, bắt ngờ vung gươm từ phía sau xông tới. Nhưng lão ẩn cư vẫn không dừng chân, nhẹ nhàng dùng thùng hành lý mang trên vai gạt thanh gươm ra mà đi tuốt. Được một lúc thì kẻ chực ở đầu đường xông ra, tuốt gươm. Lão ẩn cư vội dừng chân,

- Hượm cái đã. Đợi ta chuẩn bị một chút.

Lão nhân cẩn thận cởi dép cỏ nhét vào thắt lưng, vén vạt áo rút quạt ra thủ thế.

- Nào được rồi, xuất chiêu đi.

Gã võ sĩ nhà Mori không biết chuyện gì, giơ gươm chém xuống nhưng lão nhân nhanh nhẹn tránh được. Hấn toan chém lần nữa thì toàn thân không thể cử động nổi, cứ như là nhúng thanh gươm vào nồi kẹo đặc mà khuấy vậy. Trong lúc đó lão nhân thừa thế tiến tới, dùng quạt gõ lốc cốc vào sống kiếm đối phương mà đùa rằng,

- Chưa được, chưa được.

Hấn toan hươ kiếm lên thì lão nhân chạm vào đồ lăn ra. Chốc sau có gã kiếm khách lúc nãy chạy vội đến, lão nhân vừa buông vạt áo vừa nói

- Các người đi chơi đêm mà trình độ như thế này thì có ngày thiệt thân. Hãy chăm chỉ luyện tập thêm rồi muốn làm gì thì làm.

- Các hạ là ai?

- Là Kempou.

Lão ẩn cư vừa hát vừa bỏ đi.

Khi Musashi đến khiêu chiến là trước khi chuyện này xảy ra khoảng ba mươi năm, vào năm Keichou thứ chín, thứ mười gì đó.

Lúc bấy giờ là khi chính quyền Mạc Phủ Tokugawa vừa mới thành lập ở Edo, sở ty đại[2] Kyoto là Itakura Iganokami cũng rất gắt gao trong chuyện kiểm soát thị chính.

Itakura quyết không để cho những chuyện ồn ào lộn xộn xảy ra ở kinh đô. Mà nhà Yoshioka đời đời bám rễ ở đất này cũng không ưa chuyện tư đấu nên mang chuyện tỷ thí bằm lên sở ty đại. Iganokami bảo: “Đích thân ta sẽ giám sát”.

Thân là một quan thị chính nên Iganokami rất sợ chuyện hai bên đề lại oán hận mà gây rối. Trận đấu được tiến hành trong dinh sở ty đại và theo sự giám sát của Iganokami thì “Hai bên ra đòn cùng lúc, hòa”.

Sự thật là không biết có hòa hay không. Vì quan giám sát Iganokami chỉ là một quan văn xuất thân từ tầng lớp, chẳng biết gì về binh pháp. Theo truyện “Yoshioka Den” thì trận đấu giữa Musashi và Kempou trước sau gì cũng chỉ có chừng này. Mà trong truyện “Musashi Den” thì cũng không thấy trận quyết đấu ở chùa Ichijou Ji trên cánh đồng Rendai.

Nhưng theo truyện “Musashi Den” thì gia trưởng nhà Yoshioka không phải là Genzaemon Naotsuna mà là một người tên là Seijuro. Trong khi đó theo “Yoshioka Den” thì chẳng thấy tên tuổi Seijuro đâu cả.

Có một thuyết cho rằng họ Yoshioka ở Kyouto có hai căn gồm dòng chính và dòng phụ. Dòng chính gọi là Yoshioka trước và dòng phụ là Yoshioka sau. Như vậy thì có thể Musashi sau khi đánh bại Kempou của dòng chính mới tỷ thí với Seijuro của dòng phụ. Hay đây chỉ là một kiểu tuyên truyền của hai bên Musashi và Yoshioka, trộn lẫn hư thực với nhau.

Trận đấu với Yoshioka Seijuro diễn ra ở cánh đồng Rendai phía bắc thành Kyouto. Musashi đánh một đòn, Seijuro ngã vật ra tắt thở. Musashi thu mộc kiếm nhảy lui, quay về phía môn đệ Yoshioka:

- Mạch hãn hãn còn đập, mau gọi đại phu.

Đúng như giao ước ban đầu, Musashi đã không ra chiêu thứ hai.

Yoshioka Seijuro có người em trai là Denshichirou tính tình dễ kích động nhưng tài năng võ nghệ vượt cả huynh trưởng. Denshichirou quyết tâm phục thù, mang chiến thư đến chỗ Musashi. Hắn thấy rằng nếu đấu bình thường thì khó lòng thắng nổi nên công phu được thanh mộc kiếm dài hơn năm thước, nơi mũi kiếm khoét một lỗ, trong có đoạn dây xích nối với quả chùy. Đây chẳng phải là điều bí ối gì mà chẳng qua chỉ là nghĩ ra món binh khí mới, như Kusarigama vậy.

Hôm tỷ thí Musashi cố tình đến muộn giờ hẹn, Denshichirou trông thấy kích nộ:

- Musashi, ngươi sợ à!

- Ta ngủ quên mất.

Musashi tủm tỉm cười. Nụ cười còn chưa tắt thì thanh mộc kiếm hơn năm thước kia đã bỏ xuống. Musashi giơ mộc kiếm lên đỡ, quả chùy vọt ra cắt đứt một đoạn tóc, dải khăn quấn đầu màu lam nhất thời biến sắc. Nhưng quả chùy này đã không đánh vỡ được hộp sọ của nhân vật dị thường này. Trước khi bị quả chùy đánh trúng thì Musashi một tay dùng mộc kiếm đập vào nửa mặt Denshichirou rồi. Đối phương loạng choạng, Musashi không bỏ lỡ cơ hội nhảy ra cướp lấy thanh mộc kiếm dài năm thước kia.

- Ngươi đã thấy chưa!

Thanh mộc kiếm bỏ thẳng xuống. Đầu Denshichirou vỡ vụn.

Vút mộc kiếm, Musashi quay sang bọn môn đệ Yoshioka:

- Hãy chăm sóc hẳn.

Khi Musashi cúi chào thì Denshichirou đã tắt thở rồi.

Từ trận đấu này đã dẫn đến trận quyết đấu kinh thiên động địa dưới gốc cổ tùng Sagari Matsu chùa Ichijou Ji.

Trận đấu này, theo như kỹ thuật của Miyamoto Iori, dưỡng tử của Musashi viết trên văn bia “Niten koji bumi” nhằm tán dương công đức của dưỡng phụ thì:

- Môn sinh nhà Yoshioka ôm hận quyết tâm phục thù. Biết rằng nếu dùng binh thuật thì khó lòng thắng được nên bàn mưu tính kế. Yoshioka Mata Shichirou dẫn theo môn sinh mấy trăm người đến gặp ở dưới gốc cổ tùng ngoài thành.

Dĩ nhiên đây chỉ là kỹ thuật không đúng sự thật của Iori nhằm tán dương khai tổ. Vì mấy trăm người chẳng phải là quân số mà chỉ có chur hầu vạn học mới huy động được sao. Và lại đây là kinh thành, nếu huy động ngàn ấy nhân số thì há nào sở ty đại lại nhắm mắt làm ngơ. Nếu có bí mật huy động thì nhà Yoshioka sau này cũng khó tránh khỏi việc bị Mạc Phủ Edo truy tội. Nhưng lò luyện binh pháp Yoshioka vẫn bình an vô sự đến mười năm sau này, chẳng có dấu tích gì cho thấy họ bị hình phạt cả. Nhưng đúng là sau này, vào năm Keichou thứ mười chín thì võ đường Yoshioka bị phong tỏa. Nhưng đó là lý do khác. Số là vào tháng sáu năm này, trong Hoàng cung có tổ chức buổi lễ nhạc Sarugaku, lúc bấy giờ có kẻ tên là Seijirou Shigekata nổi điên rút gươm gây nào loạn. Vì sự kiện này mà Yoshioka Kempou đóng cửa võ đường, dẫn theo môn đệ đến tá túc ở nhà một người bà con là Mishuku Echizen Nokami Naganori, mấy năm không về kinh. Ba năm sau Kempou quay lại Kyouto chuyên nghề thợ nhuộm. Vào những năm cuối đời huynh đệ quy y với thiền sư Enkan, chuyên tâm học thiền và hưởng trọn tuổi trời. Truyền thuyết về Musashi và Yoshioka có khác nhau như thế. Có lẽ thịnh suy của một môn phái cũng phụ thuộc vào việc tuyên truyền giỏi dở.

Nếu những tài liệu liên quan đến Musashi là sự thật thì có lẽ nhà Yoshioka đã tập hợp một nhân số không đáng kể.

Bọn môn sinh đặt con trai của Seijurou là Mata Shichirou vào vị trí tổng đại tướng. Lúc bấy giờ Mata Shichirou chỉ là một thiếu niên chưa biết đến đao thương kiếm thuật là gì.

Hôm quyết đấu, Musashi rời kinh đô đến làng Ichijou Ji phía bắc thành khi trời đất còn mịt mờ. Lúc này bọn Yoshioka cũng chưa đến, bốn bề tối om. Đó đây vẳng lên tiếng gà gáy trong làng Ichijou Ji dọc theo sườn núi, trời Đông bắt đầu sáng dần từng chút một.

Musashi tựa lưng vào gốc cổ tùng, duỗi chân rồi quay ra ngủ. Một chập sau đã trông thấy ánh đèn lồng lấp lánh điểm điểm phía bên kia đường, Musashi ôm chặt thanh kiếm ba thước tám phân chẳng buồn ngồi dậy.

Bọn Yoshioka cứ nghĩ rằng Musashi có thói quen hay đến muộn. Bọn chúng sơ hở ở điểm này. Cả bọn kéo đến gốc cổ tùng, sắp xếp nhân số.

Lúc này trời vừa sáng tỏ mặt người. Một đứa sinh nghi bước ra.

- Người nằm kia là ai?

Bóng đen khẽ động dậy,

- Là Musashi.

Dứt lời đã bật dậy, đồng thời một chiêu chém chết Mata Shichirou đứng bên cạnh. Trong bọn môn sinh Yoshioka có kẻ chẳng hiểu chuyện gì đã xảy ra, hỏi ra mới thấy thi thể Mata Shichirou thì hoảng hồn. Trận đấu chỉ diễn ra trong chốc lát, Musashi chém chết mấy kẻ đứng trước mở đường máu rồi chạy vào trong núi. Thật là một trận đánh suông sẻ, ngoạn mục.

Đây là vào năm hai mươi một tuổi. Trận đấu công khai duy nhất vào nửa đầu cuộc đời Musashi là với Sasaki Kojirou trên đảo Funashima ở Kokura vùng Buzen, lúc bấy giờ được hai mươi chín tuổi.

Sau này, trong trận chiến ở Osaka, Musashi theo bảng chiêu mộ kiếm khách giang hồ của thành Osaka mà nhập thành. Có lẽ Musashi vẫn chưa dứt được giấc mơ một nước một thành ngày nào. Binh pháp võ nghệ chẳng qua chỉ là một cái “nghệ” mà thôi. Theo như từ ngữ đương thời thì những hạng kiếm sĩ như vậy chỉ là “nghệ giả” (Geisha), “nghệ thuật giả” (Geijutsu sha), “nghệ nhân” hay những người sử “nghệ”^[3]. Nhưng Musashi ôm mộng làm tướng, không cam chịu chỉ là “nghệ thuật giả”. Nhưng trên văn bia “Niten koji bumi” có viết:

- Khi Toyotomi Hideyori gây binh biến ở Osaka thì Musashi lập không biết bao danh công chiến tích, không sao kể xiết.

Nhưng theo tư liệu của cả hai đạo quân Đông, Tây thì chẳng thấy tên tuổi Musashi đâu. Danh công chiến tích chỉ là xuất phát từ hiếu tâm của dưỡng tử Iori mà thôi.

Nhưng lúc ấy có hơn sáu vạn võ sĩ giang hồ nhập thành Osaka, chắc Musashi cũng lẫn trong số đó.

Đương thời, khi có một võ sĩ giang hồ tên tuổi nhập thành như Mouri Katsunaga, Akashi Takenori, Gotou Matabei, Pandan Uemon hay Mishuku Kanbei thì khắp trong ngoài thành đều tuyên truyền đưa tin. Khi Musashi nhập thành thì chẳng ai hay. Trận đấu công khai với Sasaki Kojirou ở đảo Funashima thuộc Buzen Kokura do nhà Hosokawa giám sát chẳng phải là công lao nơi chiến trường mà chỉ là một cách nâng cao tên tuổi của một “nghệ thuật giả” mà thôi. Vì vậy mà Musashi vẫn bị xem thường. Sự bất hạnh này theo Musashi cho đến những năm cuối đời.

Ngày thành Osaka bị hạ, một lần nữa Musashi thuộc về phe bại trận phải lần trốn chui nhủi, sau cùng bọn võ sĩ giang hồ khác tẩu tán khắp nơi. Mấy năm vẫn không có tin tức gì.

Miyamoto Musashi Masanobu chỉ bắt đầu bước đi trên con đường cái quan khi đã quá tuổi bốn mươi vào mười năm sau. Musashi tuổi trung niên đã trở thành một người hoàn toàn khác hẳn so với thời thanh niên.

Chú thích:

[1] Tsujigiri là khi một võ sĩ muốn thử độ bén của kiếm, đương đem nấp nơi đầu đường rình kẻ qua lại mà bất chợt nhảy ra chém chết

[2] Sở ty đại: một chức quan của Mạc Phủ giám sát tầng lớp quý tộc ở kinh đô và giải quyết tình hình ở các vùng lân cận.

[3] Những từ này không được hiểu theo cách hiểu như ngày nay

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 5 -

Watanabe Kouan, lúc còn là Yamashiro Nokami Hikaru giữ chức tổng quản cho họ Tokugawa ở Suruga, trên đường từ Edo trở về thành Sunpu ngang qua đồi Thất Nạn gần chỗ đóng quân ở Kambara thì thấy phía sau có một đoàn người lang thang. Kouan ngồi đu đưa trên ngựa, thân là tổng quản vạn học có ba kỵ binh theo hầu, mười binh sĩ đi mở đường cùng bọn tạp nhân hầu hạ theo sau.

Kouan quay lại hỏi bọn tùy tùng

- Người kia có phải là hành giả tu khổ hạnh không?

- Vâng.

- Đến hỏi xem.

Thì ra đó là Musashi. Kouan nhăm với hành giả tu khổ hạnh trên núi là do lối ăn vận không rõ ràng, tay chống gậy năm thước, tóc bới sau gáy để dài xuống lưng, mắt sáng quắt dễ sợ thật không khác những hành giả khổ hạnh là mấy. Những năm gần đây thường xuất hiện nhiều hành giả như thế này, họ dẫn theo nhiều đệ tử lang thang khắp nơi, đến gõ cửa chúc phúc cầu nguyện cho dân chúng hay nhà võ gia mà độ nhật. Musashi cũng dẫn theo hai người ra dáng là đệ tử theo sau.

Khi Kouan trở về doanh trại Kambara thì cho sứ giả đến nhà trọ Musashi đang ở, truyền lệnh miệng rằng mình muốn gặp.

- Ngài cần gì?

Musashi bất ngờ quay sang sứ giả với thái độ cao kỳ mà trịch thượng. Sứ giả thấy thái độ cao ngạo này hoảng hồn, bất giác phục xuống lễ:

- Chúa công là Yamashiro Nokami có chuyện muốn thỉnh giáo ngài đôi điều...

Musashi từ chối thẳng thừng. Chẳng phải là thái độ cương cứng như: nếu muốn hỏi gì thì cứ đến đây, nhưng trong lời nói dường như ẩn chứa sự cao ngạo: ta chẳng phải là phường con hát lái buôn gì. Musashi còn cho sứ giả mang về một con chim cú làm quà tặng cho “ngài Yamashiro”. Thật không một chút thất lễ. Kouan rất hứng thú với thái độ của Musashi, trịnh trọng hợp phép mà lại cao kỳ ngạo mạn.

Nhân vật Kouan này thuở niên thiếu đã ra chiến trường, không chỉ vung gươm giáo mà còn là đại tướng chỉ huy ba quân. Kouan cũng ham thích kiếm nghệ mà theo học, nhưng đối với giới kiếm khách lại tỏ thái độ: “Chỉ là một nghệ nhân” có chút miệt thị.

Nhưng vào năm Genna thứ nhất, sau khi thành Osaka bị họ Tokugawa diệt thì thiên hạ thái bình, các nước chư hầu không còn đánh nhau nữa nên tầng lớp võ sĩ biến thành quan lại hành chánh. Lúc bấy giờ võ nghệ kiếm thuật lại bắt đầu thịnh hành trở lại, binh pháp giả các phái bắt đầu có địa vị cao trong xã hội. Thái độ cao ngạo của Musashi có lẽ là do:

- Ảnh hưởng của thời thế.
- Không, chắc là có lý do khác.

Kouan nghĩ. Sau khi Kouan trở về thành Sunpu thì biết Musashi đang ở dưới thành. Lần này không cho người gọi đến dinh thất riêng nữa mà chọn chùa Lâm Tế (Rinzai Ji) làm nơi tiếp đãi, chuẩn bị chu đáo, lấy lễ bình đẳng không phân biệt trên dưới mà mời. Quả nhiên là Musashi đến thật.

Kouan cũng từng học qua kiếm pháp của phái Yagyu Ryu nên câu chuyện chủ yếu xoay quanh võ nghệ, binh pháp nhưng dường như Musashi chẳng hứng thú mấy.

Chùa Lâm Tế tuy ở nơi nhà quê nhưng lại là ngôi chùa phụng dưỡng đời đời của danh gia Imagawa từ thời Chiến Quốc nên có được khu vườn rất khang trang. Bất chợt Musashi chuyển câu chuyện sang hướng khu vườn. Kouan là võ tướng sinh ra trong thời Chiến Quốc loạn lạc nên chẳng hiểu mấy chuyện vườn tược.

- Hình như là các hạ rất thích vườn tược.

- Không, cả đời tại hạ quyết không để tâm đến chuyện thích hay ghét cái gì. Nhưng cái hay của việc tạo ra khu vườn này là ở chỗ trong khi vận chuyển đá thì ở đó đã hình thành thiên địa rồi. Cho đến bây giờ thì tại hạ cũng chỉ như một viên đá ngoài kia. Từ bây giờ, tại hạ cũng muốn chuyển đá mà thử tạo thiên địa một phen.

- Tạo thiên địa?

Điều Musashi muốn nói, Kouan quả là không hiểu nổi. Trong lời nói dường như bao hàm cả triết lý rất sâu xa.

Kouan vốn có hứng thú với Musashi nên lai lịch và tin đồn về Musashi thì bản thân mình biết rõ hơn ai hết. Trong số đó cũng có những tin đồn không mấy hay ho nên cũng đành chịu. Theo như Kouan biết thì tên tuổi Musashi được biết đến trong các chư hầu là vào những năm gần đây. Mấy năm trước, khi còn chưa mấy nổi tiếng, một hôm bỗng xuất hiện trong thành của một phiên thuộc Kita Kyushu để tuyên truyền mở rộng lưu phái của mình. Musashi ngồi kiêu lộng lầy như một võ sĩ cao cấp, dẫn theo đệ tử vào thành rồi trọ lại nhà của một võ sĩ trong phiên theo lời thỉnh cầu của người này. Musashi vốn rất có tài năng trong việc tuyên truyền quảng bá. Không biết lúc đó là do thận trọng khách khí hay sao mà phong thái hoàn toàn khác hẳn so với trước, mình vận chiếc áo cánh đính hoa văn lộng lẫy, đêm đêm xuất hiện trong khu rừng tùng dưới thành múa kiếm. Musashi

một mình tả xung hữu đột trong rừng, bay nhảy một cách kỳ lạ như loài quái điều. Qua chuyện này cũng hiểu được nổi bất hạnh và nhẫn nhục trong thời niên thiếu vô danh của Musashi.

Rồi tin đồn lan truyền khắp thành, trong phiên có nhiều võ sĩ trẻ cũng lần lượt kéo đến học nghệ. Đây chẳng phải riêng gì Musashi mà là một cách độ nhật thông thường của giới binh pháp giả đương thời. Trong phiên bấy giờ có võ sĩ tên gì đó thuộc phái Nikaidou Ryu đang giữ chức “Kiếm thuật chỉ nam”. Hắn thấy một kẻ không rõ lai lịch từ đâu đến lại được nhiều người trong phiên quan tâm nên lấy làm khó chịu bèn cho sứ giả đến chỗ Musashi hẹn một trận quyết đấu.

- Vậy sao.

Musashi không trả lời là nhận lời thách đấu hay không, sau mấy hôm quan sát võ sĩ kia rồi rời khỏi thành không ai biết. Võ sĩ phái Nikaidou Ryu kia thấy vậy thì mừng rỡ, huênh hoang khắp nơi:

- Vậy là hẳn sợ ta mà chuồn mất rồi.

Cho dù có lý do gì đi nữa nhưng nếu xem việc tuyên truyền là binh pháp thì rõ ràng Musashi đã thua trong trận đấu này rồi.

Musashi khi đã qua tuổi ba mươi thì thường tránh tỷ thí quyết đấu. Mà những năm trước ba mươi thì chỉ khi nào nhìn thấu suốt, hiểu rõ đối phương yếu hơn mình mới nhận lời. Năng lực siêu việt nhất của Musashi chính là “Mikiri” như đã đề cập trước đây, là khả năng tính toán, phán đoán thấu suốt.

Lại có lúc Musashi đến trọ tại nhà Shimamura Jurou Zaemon, gia thần của nhà Ogasawara ở Buzen Kokura. Một ngày nọ, trong lúc đang uống rượu cao hứng thì có võ sĩ gác cổng chạy vào bẩm báo:

- Ngoài cổng có binh pháp giả Aoki Jouemon nài nỉ xin được diện kiến tiên sinh. Chẳng hay có nên đuổi đi không.

- Không cần, cứ cho vào gặp.

Tâm trạng Musashi vui vẻ hơn bao giờ hết, cho người dẫn Aoki vào rồi quan sát cốt cách, thăm hỏi lý lịch:

- Ta thấy các hạ tài năng hơn người, như thế này thì việc tìm một chức Chỉ nam ở bất cứ chư hầu nào cũng không phải là việc khó.

Aoki nghe nói vui mừng, toan cáo lui thì Musashi chợt để tâm đến thanh mộc kiếm buộc sợi dây đỏ mà Aoki đeo bên mình.

- Vật màu đỏ đó là gì?

- Đây là vật mà tiểu sinh dùng mỗi khi có người thách đấu trên bước đường giang hồ.

- Thách đấu ư?

Musashi bỗng biến sắc, đứng dậy,

- Để ta cho các hạ thấy binh pháp thật sự là như thế nào.

Nói rồi mượn một tiểu đồng hầu hạ trong nhà gia chủ, Musashi đặt một nắm cơm lên đầu tiểu đồng ngay chòm tóc rồi tuốt gươm. Cả bọn trông thấy đều không khỏi dao động.

- Xem đây!

Vừa thét lên là lưỡi gươm xé gió từ trên bỏ xuống đầu tiểu đồng,

nắm com tách làm đôi.

- Các hạ có làm được như vậy chăng?

- Tiêu... tiêu sinh không làm được.

- Cho dù có được khả năng như thế này đi nữa thì cũng không dễ gì thắng được địch. Tỷ thí quyết chẳng phải là chuyện đơn giản. Nếu như có kẻ thách đấu mà sớm rút lui không bị lôi kéo vào thì đó mới chính là người am hiểu cái chân túy cực ý của chân binh pháp.

Phải đợi đến mười năm sau thì Kouan mới có cơ hội tiếp xúc với Musashi, lúc bấy giờ biết được rất nhiều tin đồn về nhân vật này. Nhiều nhân vật quan trọng trong Mạc Phủ ở Edo đều là chiến hữu cựu tri từng sát cánh bên Kouan chiến đấu qua suốt những năm Keichou, Genna xây dựng nên chính quyền Tokugawa, nên cho dù đang ở Suruga nhưng tin tức gì ở Edo cũng đều lọt vào tai Kouan hết.

Một hôm có người bạn cũ Tsuchiya Nui là Hatamoto hai ngàn hộ từ Edo đến nhận lãnh địa ở Minou tiện đường đến thăm Kouan:

- Nghe nói có kẻ tên là Miyamoto Musashi đến xin được cử dụng vào vị trí Hatamoto.

- Ồ.

Trước đây Musashi vốn quen biết thân thích với một gia thân của Mạc Phủ là Houjou Awanokami Ujinaga, cuộc vận động vào một chức quan này chắc là phải thông qua Ujinaga. Houjou Awanokami Ujinaga từ trước theo học binh thuật, quân sự phái Koushu, sau lập ra phái Houjou của riêng mình và là nhân vật gây sóng gió trong giới quân sự đương thời. Năm xấp xỉ bốn mươi thì Musashi có quan tâm đến quân sự nên bắt đầu tiếp cận với Ujinaga này.

Nhưng đây chẳng còn là thời Chiến Quốc nữa. Chỉ là một tay kiếm sĩ giang hồ dùng võ nghệ mà muốn leo lên đến vị trí Hatamoto, điều này chẳng ai dám nghĩ tới. Vì thể chế Mạc Phủ Tokugawa đã ổn định rồi, chẳng phải là thời loạn lạc như xưa nữa. Như nhà Yagyu là Chỉ nam kiếm thuật của Tướng Quân Tokugawa nhưng ban đầu chỉ là một lãnh chúa nhỏ ở xứ Yamato, sau theo Ieyasu trong trận phân tranh Sekiga Hara lập được vô số chiến công giúp họ Tokugawa xây dựng bá nghiệp; lại như nhà Ono phái Ittou Ryu lập được công lớn trong trận đánh vào Ueda xứ Shinshu, từ đó sát cánh bên cạnh Tokugawa mà chiến đấu, lúc đầu bổng lộc chỉ hai trăm hộ nhưng ngày càng lập được nhiều công tích mà lên đến bốn trăm, sáu trăm hộ. Họ đều chẳng phải là những người đạt đến đỉnh vinh hiển chỉ nhờ võ nghệ kiếm pháp mà thôi đâu.

- Thật là kẻ tham vọng, hẳn muốn giữ chức Chỉ nam cho Tướng Quân ư.

- Nhưng dường như hẳn chẳng quan tâm đến chức Chỉ nam vài trăm hộ như nhà Ono, mà hẳn muốn cái vị trí của Yagyu Tajima Nokami.

- Hẳn muốn trở thành một Daimyou như Tajima sao?

Kouan nghe nói kinh ngạc.

- Quả thật là thế. Mà hình như nếu chẳng đến vị trí Daimyou thì hẳn cũng ngấp nghé cái chức Hatamoto bên cạnh Tướng Quân.

Quả nhiên là nếu chỉ dựa vào võ nghệ không thôi thì cao lắm cũng chỉ là cái chức Chỉ nam vài trăm hộ như nhà Ono. Có lẽ vì vậy mà Musashi bỗng chuyên hướng sang lãnh vực quân sự với hy vọng bước lên đỉnh cao bên cạnh Tướng Quân. Kouan cảm thấy dường như đã hiểu được ẩn ý về viên đá trong vườn của Musashi hôm nọ. Người này quyết chẳng phải là hạng tầm thường chỉ trông mong vào một vị trí dạy võ nghệ, mà là kẻ ôm mộng nắm binh mã trong thiên hạ, tham gia chính trị. Nhưng nếu nói chuyện binh mã thì Musashi chưa từng có kinh nghiệm chỉ huy ba quân ở chiến trường, còn nếu nói về chính trị thì Musashi lại càng không có cơ địa.

- Hẳn đúng là điên rồi.

Kouan trầm nghĩ. Nếu là như vậy thì bây giờ ta đã hiểu vì sao mà trước kia hẳn hai ba lượt từ chối chức Kiếm thuật chỉ nam của mấy phiên kia.

- Nhưng hình như là cuộc vận động quan chức này chẳng đi đến đâu.

- Thế là từ bao giờ?

- Gần đây thôi.

Nếu là như vậy, thì lần trước Kouan gặp Musashi ở gần doanh trại Kambara chính là lúc Musashi thất chí rời khỏi Edo. Tin tức quả là đi nhanh thật. Mới đó thôi mà chẳng bao lâu sau Kouan ở thành Sunpu lại nghe tin Musashi tiếp tục đến cầu quan chức với nhà Tokugawa ở Owari. Một khi đã không được giữ lại bên cạnh họ Tokugawa^[1] ở Edo thì việc Musashi đến Owari cũng là điều dễ hiểu.

Chú thích:

[1] Họ Tokugawa Ieyasu sau trận Sekiga Hara mới phân chia những địa phương quan trọng cho những người bà con thân thuộc của mình cai quản, như Kyushu, Owari, Suruga... Còn đích thân mình thì đóng tại Mạc Phủ Edo. Tức là dòng Tokugawa chính thống vẫn cai trị thiên hạ ở Edo còn những họ Tokugawa ở nơi khác chỉ xem như chư hầu.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 6 -

Khi Musashi còn ở Edo có kết giao với một người tri kỷ là Daidouji Gembanokami Naoshige, đây chính là người đứng ra làm trung gian lo liệu

thu xếp mọi việc tìm quan chức cho Musashi khi đến Nagoya. Chẳng bao lâu sau khi Gembanokami liên lạc với các nhân vật quan trọng trong phiên thì Musashi đã vào thành Nagoya rồi và xảy ra chuyện như dưới đây được rất nhiều người biết đến.

Trong phiên Owari thuộc Nagoya này có nhân vật Yagyu Hyougo Nosuke Toshiyoshi đang giữ chức Kiểm thuật chỉ nam năm trăm học. Nhân vật này nhận được ấn chứng của kiếm phái Yagyu Shinkage Ryu chính thống của Yagyu Sekishusai và thiên hạ vẫn đồn rằng Hyougo Nosuke còn lợi hại hơn cả thúc phụ Tajima Nokami Munenori ở Edo. Một hôm Musashi tình cờ đi ngang qua Hyougo Nosuke trên con phố dưới thành. Trước đây cả hai đều chưa từng gặp nhau nhưng Musashi chỉ lướt mắt qua là biết ngay đó là Hyougo Nosuke. Mà Hyougo Nosuke cũng chợt nhận ra rằng, trên đời này lại có người kinh khủng đến thế sao. A, hay là Musashi...

Chuyện các binh pháp gia gặp nhau ngoài đường chỉ một lần như thế này cũng nhận ra nhau không phải là ít, chuyện này lan truyền đến nhà Owari rồi lọt vào tai chúa phiên Yoshinao.

- Vậy là Musashi muốn phụng sự cô sao?

Vị chúa trẻ Yoshinao rất đổi vui mừng, truyền rằng muốn tận mắt chứng kiến tài năng của Musashi. Yoshinao là con thứ chín của Ieyasu và là tổ đầu tiên của họ Tokugawa ở Owari, đây là nhân vật thông minh lanh lợi, lại quan tâm lưu ý đến võ bị, yêu thích binh thuật. Bản thân Yoshinao sau này cũng nhận được ấn chứng từ Hyougo Nosuke. Nhưng chúa Yoshinao không hề thiên vị mà luôn tỏ thái độ công bằng với các phái kiếm trong phiên.

Hôm đó, chúa chọn ra hai, ba người trong số hầu cận thân tín của mình cho đấu với Musashi. Địa điểm là võ đường mà con em võ gia trong phiên vẫn luyện tập.

Musashi mượn thanh mộc kiếm bước vào trận. Dĩ nhiên đây chẳng phải là một trận đấu nặng tính thắng thua. Đối phương nhiều lần đánh dứ nhưng Musashi vẫn cứ đứng yên bất động, vào thế Seigan thủ kiếm trước mặt. Đối phương không chịu nổi nữa liền xông đến, bổ một nhát từ trên xuống nhưng lạ thay, thanh mộc kiếm không hề chạm đến thân thể Musashi mà Musashi cũng không hề di động. Vậy là công phu tuyệt kỹ gì, chỉ thấy mũi kiếm luôn giữ thẳng bằng trước mắt Musashi mà thôi. Lần này tên cận vệ thét lớn rồi đánh tới nhưng thanh kiếm gỗ chỉ trượt qua trước mắt Musashi. Khi vừa hoàn hồn thì đã thấy mộc kiếm của Musashi đã chạm nhẹ trên đầu rồi. Thật là một tuyệt kỹ thần tốc.

Tên cận vệ tiếp theo rút kinh nghiệm từ thất bại của kẻ trước, vào thế thủ Seigan đứng im bất động. Musashi cười gằn rồi hai tay cầm song đao vẽ thành đường tròn, làm lui tiến lên lần áp đối phương. Tên cận vệ không đánh mà lui dần, rồi cuối cùng bị dòn vào chân tường, mặt trắng

bạch, toàn thân đầm mồ hôi, hơi thở dồn dập, vai bắt đầu run rẩy. Musashi thấy đã đến lúc thích hợp, lùi lại một bước chân rồi huơ mộc kiếm lên thế thượng đoạn, ánh mắt toát ra sát khí đáng sợ:

- Eitt! !

Musashi vừa thét Kiai, đối phương đã thất thần đổ sụp xuống.

Những kẻ quan sát trận đấu như bị cuốn hút vào tuyệt kỹ diệu thuật này. Nhưng có một người không say. Đó chính là Yoshinao. Hôm sau chúa cho gọi Daidouji Gembanokami đến:

- Cô đã thấy tài nghệ của hắn rồi. Quả thật là khắp Nhật Bản khó có kẻ bì kịp. Nhưng ngoài kỹ năng ra thì còn có chỗ để sử dụng thiên tính, khí lực. Binh pháp vốn là gì, đó là nếu học cái đạo lý đó thì cho dù là kẻ phàm phu tầm thường đi nữa thì cũng sẽ đạt đến một mức độ nào đó của nó. Nhưng sức mạnh của Musashi quả là không nằm trong cái đạo lý thông thường.

Yoshinao đã thừa nhận tố chất thiên tài bất xuất thế của Musashi. Nhưng liệu thiên tài này có giúp ích được gì cho thế gian hay không thì lại là chuyện khác. Yoshinao đã hình dung được giá trị của Musashi nếu như được đưa vào tổ chức, bộ máy nhà nước, xã hội của thế gian.

Thứ nhất là, Musashi không thích hợp với một chức quan dạy “kỹ”, “nghệ” như có nói trước đây. Thứ hai là tướng mạo dị thường của Musashi. Yoshinao đã nhìn thấy:

- Đối với kẻ dung mạo dị thường thì trong nhân cách hắn có chỗ cực đoan. Chắc là Musashi không thể trở thành đại tướng thống lĩnh ba quân được.

Vấn đề thứ ba chính là nguyện vọng về bổng lộc, thân phận của Musashi. Như trước đây đã từng thông qua Gembanokami mà rằng:

- Thời trẻ mỗi từng xông pha nơi trận mạc, lại học qua quân sự, điều binh khiển tướng.

Tức là nhấn mạnh rằng mình muốn tham gia vào mặt quân sự, trở thành tham tá, quân sư về mặt chính trị trong phiên chứ không muốn kết thúc bằng một chức Chỉ nam tầm thường. Nhưng về điểm này thì Yoshinao chẳng cần đến, vì lai lịch thực lực như thế nào không ai rõ.

- Nhưng này Gembanokami, cô cũng không bảo là sẽ không sử dụng Musashi. Nhưng không biết hắn muốn lương bổng thế nào.

- Dạ...

Gembanokami lau mồ hôi, dường như có điều khó nói

- Bẩm, là trên ngàn hộ.

- Như vậy là không trùng với những gì cô nghĩ. Đối với nhà ta thì cái chức Chỉ nam võ nghệ thì khi mới bắt đầu cũng chỉ dưới năm trăm hộ mà thôi. Hyougo Nosuke cũng vậy không khác. Cô không thể vì một mình Musashi mà làm trái lệ được.

Đối với Yoshinao thì chức Chỉ nam chẳng qua chỉ là một kiểu giáo viên dạy kỹ thuật chiến đấu cho từng người từng người mà thôi. Còn bổng lộc vạn hộ chẳng phải là bậc đại tướng thời chiến thống lĩnh ba quân, thời bình thì biết cách thi hành chính trị mà vỗ về an dân hay sao. Nhưng giới

võ nghệ như Musashi lại là một đẳng cấp khác.

Daidouji Gembanokami rời thành liền đem chuyện này kể lại với Musashi.

- Vậy sao.

Musashi nín thính. Chính vì trông đợi nhiều vào một chức quan của nhà Owari nên trên mặt Musashi hiện lên một nỗi thất vọng mà Gembanokami cũng không dám nhìn. Thế gian quả là không ngọt ngào đơn giản như Musashi nghĩ. Một lát sau mới nói:

- Chẳng còn cách nào khác. Vậy là mỗi không có duyên với nhà ta nên đành chịu vậy.

- Các hạ đừng nói vậy. Nếu các hạ chịu nhận mức năm trăm hộ ban đầu thì thế nào. Đây chỉ là bổng lộc ban đầu khi mới nhậm chức, hình như là có gia tăng về sau này...

Musashi ngược mắt lên nhìn:

- Như thế thì còn mặt mũi nào.

Rồi chẳng bao lâu sau, Musashi dẫn theo mấy người đệ tử cùng dưỡng tử Miyamoto Iori mới hơn mười tuổi rời thành Nagoya đi về phía Tây.

Watanabe Kouan ngồi ở thành Sunpu nghe được tin này, dường như cảm thấy được nỗi bất hạnh của Musashi. Chính vì Musashi quá mạnh. Musashi đã có danh tiếng và trở nên cao kỳ tự đại. Lòng tự tôn tự đại và thân hình to lớn dị thường đó chẳng thể nào hợp với thể chế, tổ chức của thế gian.

Sau đó Musashi đến thành Kuroda ở Chikuzen Fukuoka lưu lại một thời gian dài.

Nhà Kuroda là một Daimyou cỡ lớn bổng lộc trên năm mươi vạn hộ. Đây là một phiên hùng mạnh chỉ sau nhà Shimazu ở Kyushu mà thôi. Sau khi chí nguyện thứ nhất, thứ hai đổ vỡ thì Musashi chỉ có thể gửi hy vọng vào đây mà thôi. Cũng là vì lúc bấy giờ Musashi cảm thấy tinh thần sáng khoái lạ thường.

Khai tổ nhà Kuroda là Kanbei Yoshitaka, hiệu là Josui, vốn là người vùng Banshu, trong phiên có nhiều tổng quản cũng là người Banshu như nhà Kuriyama, Suga và Mori.

Phía mẹ của Musashi thuộc dòng Bessho là một danh gia vọng tộc ở Banshu nên Musashi cũng tự xưng là “con cháu họ Akamatsu vùng Banshu”. Akamatsu là tổ họ Bessho. Vì vậy mà trong phiên Kuroda này có nhiều họ thân thích với Musashi nên dĩ nhiên là cảm thấy thân thuộc như quê hương hơn là đất Edo hay Nagoya.

Musashi đến cư ngụ tại nhà một người bà con của tổng quản Suga là Funabiki Gyoubu và dạy võ nghệ kiếm pháp cho bọn võ sĩ trẻ trong phiên mà sống qua ngày. Họ Funabiki này vốn cũng phát tích từ làng Funabiki vùng Banshu. Tổ phụ của Gyoubu là Mokuzaemon theo thờ họ Shinmen, vì vậy về quan hệ thì là đồng liêu với ông Munisai. Vả lại Mokuzaemon cũng đã từng theo Munisai học binh pháp nên Musashi nương vào duyên này mà đến cư ngụ nhà Funabiki.

Gyoubu là người thân thiện, đồ chừng là Musashi đến Fukuoka này ắt có ý muốn tiến thân chi đây nên một ngày nọ thử thăm dò ý tứ Musashi thì quả nhiên là Musashi có bóng gió về việc đó.

- Thế tiên sinh mong muốn bổng lộc như thế nào thì vừa?

- Xin ngài hãy suy xét cho.

Musashi tủm tủm cười, ánh mắt khôn ngoan khó lường đến nỗi Gyoubu phải giật mình.

- Chẳng là tại hạ có điều này muốn nói cho ngài biết. Trước đây tại hạ cũng từng đến cầu cạnh một chức vụ nho nhỏ ở phủ Tướng Quân.

- Ô, vậy sao.

- Nhưng rồi có nhiều chuyện xảy ra nên mộng lớn không thành.

Gyoubu đồ rằng vào ban đầu thì Musashi sẽ đưa ra cái giá năm sáu trăm học gì đấy, nhưng sau lại kinh ngạc vì cốt cách võ sĩ cao kỳ, tự đại hơn mình nghĩ.

- Sau lại đến cầu cạnh ngài Dainagon ở Owari nhưng không hợp lúc nên cũng không theo.

- Hóa ra là vậy.

Từ chuyện này có thể thấy địa vị nhà Kuroda không phải là cao lắm. Họ Kuroda này vốn là Daimyou theo chính quyền Tokugawa sau trận phân tranh ở Sekiga Hara nên không được Ieyasu trọng dụng lắm. Gyoubu nghĩ rằng nếu không đưa ra cái giá thật cao thì khó lòng mà giữ chân Musashi được.

- Thế ba ngàn học thì tiên sinh thấy thế nào?

Musashi không trả lời đồng ý hay không, chỉ tủm tủm cười. Gyoubu thấy đối phương không nói thẳng chuyện bổng lộc ra miệng nên rất lấy làm cảm kích. Thế thì vận động giúp hắn một phen vậy. Nhưng Gyoubu nghĩ rằng nếu đem chuyện này ra bàn bạc với bọn trọng thần trong phiên thì dễ gì họ đồng ý cho một võ sĩ giang hồ từ đâu đến nhận mức bổng lộc ban đầu là ba ngàn học. Thành ra mới trực tiếp bẩm với chúa phiên là Tadayuki. Chúa Tadayuki này không phải là người minh mẫn sáng suốt như chúa Yoshinao của phiên Owari, hay nói cách khác thì đây là nhân vật nhẹ dạ cả tin dễ bị gạt. Ở điểm nào đó thì Gyoubu đã lợi dụng sự cả tin của chúa.

- Musashi?

Quả là Tadayuki không hề hay biết gì về tên tuổi nổi cồn này. Gyoubu ra sức thuyết giảng rằng, nào là Musashi là kiếm sĩ số một Nhật Bản, nào là nếu như mời được người này phụng sự cho mình thì còn gì vinh dự bằng. Gyoubu lại còn thêm:

- Nếu như người này nắm chức Chỉ nam dạy võ nghệ cho thế tử Tsuchiman thì chúa công thấy thế nào?

Tadayuki là người hết sức chiều chuộng con cái, nhấp nháy đôi mắt. Ô, quả nhiên là đúng như Gyoubu dự đoán.

- Chuyện này thật lạ.

Tadayuki vỗ đùi đặc ý rồi nhanh chóng cho vời triều thần lại bàn bạc. Nhưng bọn trọng thần ai nấy đều nín thinh không nói nửa lời. Ba ngàn học chẳng phải là bổng lộc của trọng thần đời đời theo gia tổ Josui vào sinh

ra tử gây dựng nên nhà Kuroda đó sao. Mà số trọng thần được hưởng mức bổng lộc đó quyết chẳng phải nhiều. Cả bọn ai nấy đều nghĩ rằng dù Musashi có là nhân vật tiếng tăm đến đâu chẳng nữa nhưng chỉ là một binh pháp giả, đối với nhà Kuroda thì chẳng có công trạng gì nên nếu nhận bổng lộc đó mà lẩn át triều thần thì lắm kẻ không phục. Nhưng cũng chẳng ai dám dị nghị nữa lời là vì cả bọn đều biết tính khí dễ kích động của Tadayuki.

Bọn triều thần cáo lui rồi họp nhau lại bàn bạc, cử ra một người lại xin vào yết kiến Tadayuki.

- Chúa công cử dựng Musashi thì thật là điều đáng mừng.

- Người cũng nghĩ thế sao?

- Nhưng chúa công đã từng giáp mặt người này bao giờ chưa?

- Chưa. Hẳn là người như thế nào?

Tadayuki sinh tâm hiếu kỳ. Viên triều thần kia thừa thế tấn tới.

- Xét về hình tướng, hai hốc mắt của hắn lõm sâu như hai nắm tay, cặp mắt tam giác phát ra nhãn quan sắc bén khủng khiếp vô cùng, gò má nhô cao, hắn không hề cạo râu mà để nó mọc dài rồi xoắn thành cuộn. Cả đời Musashi cũng không hề tắm rửa nên toàn thân bốc xú khí, móng tay cũng không gọt giữa mà tóc tai cũng không hề chải chuốt gọn gàng. Đầu hắn cũng to lớn dị thường, thân thể cao gàn sáu thước. Thật là dị hình dị tướng.

- .....

Nét mặt Tadayuki biến đổi như đang nín thở, chắc là đang tưởng tượng ra loài yêu ma quỷ quái nào đấy.

- Vì là người tướng mạo dị thường nên đàn bà con nít không ai dám đến gần.

- Vậy chắc là Tsuchiman trông thấy không chừng lại sợ hãi.

- Thưa, thần nghĩ rằng không chỉ mình thế tử mới sợ dung mạo dị thường của người này. Cho dù có thể nào đi nữa thì thế tử cũng khó lòng mà thân thiện được. Thần trộm nghĩ cho dù Musashi có là bậc danh nhân thiên hạ vô song đi chẳng nữa nhưng xét về điểm này thì chẳng có ý nghĩa gì cả.

- Lời người nói chí phải.

Thế là chúa Tadayuki hoàn toàn đổi ý. Lúc này Musashi đã nhận được tin tốt rằng mình sẽ được trọng dụng, đang ở nhà Gyoubu nhận lời chúc mừng của chúng đệ tử. Chẳng bao lâu sau hay tin xấu, mọi dự định hoàn toàn sụp đổ. Ô, quả nhiên là ta đã bị đem ra làm trò bỡn cợt rồi, Musashi nghĩ thầm. Gyoubu vã mồ hôi, ra sức trần tình tạ tội. Musashi nhanh chóng lấy lại nụ cười rồi lễ tạ công lao khó nhọc của Gyoubu, nhưng hẳn là trong lòng chẳng lấy gì làm vui vẻ. Chẳng bao lâu sau thì dẫn bọn đệ tử rời thành Kuroda. Về sau, đã thành thói quen, mỗi khi đến Chikuzen thì Musashi đều không vào thành Kuroda mà dừng chân ở Hakata cách đây một con sông.

Không lâu sau Musashi cùng chúng đệ tử đến dưới thành Akashi mười vạn hộ ở xứ Banshu. Thành chủ là Ogasawara Tadazane vô cùng

cảm mến Musashi, khẩn khoản giữ lại thành phụng sự mình nhưng Musashi kiên quyết từ chối. Cũng là vì đây chỉ là một phiên nhỏ mà thôi. Lúc này Musashi chọn một thiếu niên tên là Hachigorou làm dưỡng tử. Cả đời Musashi không gần đàn bà nên chẳng có con cái gì mà chỉ nuôi hai, ba dưỡng tử. Hachigorou là một trong số đó. Nhân vật Hachigorou này là con thứ của hào nông Okamoto Kanbei, một người bà con của Musashi ở làng Kumeda quận Innan thuộc xứ Banshu. Musashi yêu mến tài khí của thiếu niên mà nhận làm dưỡng tử. Hachigorou khi trưởng thành thì lộ rõ tài năng chính trị, hành chính, quan liêu nên được nhà Ogasawara thu nhận. Sau khi họ Ogasawara này được chuyển đến cai trị phiên Kokura ở xứ Buzen mười bảy vạn hộ thì đổi tên Hachigorou thành Iori, đường thăng quan tiến chức thuận lợi và làm đến chức tổng quản. Mức bổng lộc cuối cùng lên đến bốn ngàn hộ. Cuối cùng thì Iori cũng đạt đến bổng lộc mà dưỡng phụ Musashi không với tới được, nhưng trớ trêu thay là Iori đạt được không phải nhờ vào tài năng kiếm thuật võ nghệ xuất chúng mà là nhờ vào tài quản lý hành chính của mình.

Sau này Musashi cũng nhiều lần ghé đến dinh thự Iori ở Kokura. Lúc này đã quá năm mươi. Trong khoảng thời gian này Musashi bắt đầu trút những nỗi u uất của mình vì không được thể gian trọng dụng vào hội họa, điêu khắc gỗ, kim loại. Lại còn chế tạo cả binh giáp và những thứ liên quan nữa. Tất cả những tác phẩm này đều nổi bật xuất chúng, không giống những thứ mà một người thợ lơ mơ làm ra nhưng phong cách thể hiện luôn có vẻ khác khổ, không mềm mại đầy đà và luôn gây ra những ấn tượng mạnh mẽ, tinh tấn dũng mãnh trong lòng người xem. Mà dung mạo của Musashi thì càng lúc càng ghê gớm hơn, chẳng khác nào những pho tượng Dạ Xoa, Hộ Pháp, Tu La cả.

Ở trung ương không đạt được chí nguyện, Musashi lại đến đảo Kyushu và lúc này thì tên tuổi bắt đầu lan truyền trong giới chư hầu các phiên ở vùng này. Bắt đầu là Ogasawara Tadazane ở Kokura xứ Buzen, sau đó là các vị chư hầu ưa chuộng binh pháp võ nghệ như Hosokawa Churi, thành chủ Kumamoto xứ Higo, Arima Naozumi ở Nobeoka xứ Hyuga, thầy đều tranh nhau mời Musashi ghé chơi phiên mình. Musashi cũng khảng khái mà đến thăm. Vậy là Musashi trở thành một danh sĩ ở địa phương.

Lúc này người kể chuyện trong tập đối thoại “Watanabe Kouan Taiwa” đã trở thành kẻ lang bạt giang hồ, không còn giữ vị trí tổng quản cho họ Tokugawa ở Suruga nữa. Chủ nhân của Kouan là Thái Thú Suruga Dainagon Tadanaga vốn là con thứ của Tướng Quân Tokugawa đời thứ hai là Hidetada, tên cúng cơm là Kunichiyo. Thuở nhỏ Kunichiyo được phụ thân Hidetada cưng chiều hơn cả huynh trưởng, Tướng Quân hiện nay, là Iemitsu và cũng có lúc tin đồn phao rằng Hidetada sẽ lập con thứ làm thế tử thay vì con trưởng. Khi trưởng thành giữ chức Thái Thú năm mươi lăm vạn hộ của hai miền nhưng hành vi, ngôn động đều bạo ngược lộng hành. Sau có tin đồn mưu phản Iemitsu nên bị quản thúc ở xứ Kai. Có lẽ tin đồn này là do phe Iemitsu ganh ghét mà dựng lên. Nhưng với tính cách của Tadanaga thì cũng khó nói rằng nhân vật này sẽ không tập hợp bọn kiếm

khách giang hồ và các gia thần bất mãn với Mạc Phủ để nổi loạn đoạt lấy vị trí Tướng Quân từ tay Iemitsu. Watanabe Kouan này được chọn ra từ trong số hàng trăm gia thần của Mạc Phủ đến thành Sunpu nhận chức tổng quản, cũng là để giám sát mọi cử động của Tadanaga. Vì vậy vị trí của Kouan là không hề đơn giản chút nào.

Tadanaga sau này bị gửi đến thành Takazaki ở Kouzuke, chẳng bao lâu sau thì bị ép phải tự vẫn ở chùa Daishinji. Lúc bấy giờ được hai mươi chín tuổi. Sau khi lãnh địa Suruga bị thu hồi thì Kouan lâm vào thế tiến thoái lưỡng nan giữa Mạc Phủ ở Edo và Tadanaga, giữa một bên là nghĩa vụ và một bên là tình chủ cũ. Lúc bấy giờ mới nếm rõ mùi đau khổ của con đường quan liêu. Sau khi Suruga diệt vong thì nhận được mật báo từ Tướng Quân rằng hãy trở về. Kouan chỉ cười mà không theo. Hắn là nhân vật đã từng vào sinh ra tử thời Chiến Quốc này đã bắt đầu ngán ngẫm thế chế quan liêu của thế gian. Kouan bảo sứ giả Edo rằng:

- Xin hãy bẩm lại với Tướng Quân rằng ta sẽ sống quãng đời còn lại hết lòng phụng dưỡng chủ cũ.

Lúc bấy giờ đã được năm mươi hai tuổi. Từ thuở thiếu niên đã hầu cận bên cạnh Ieyasu rồi leo đến đỉnh vinh hoa vạn học. Nửa đời võ sĩ như thế cũng đã mãn nguyện lắm rồi, chẳng còn gì phải hối tiếc.

Thế rồi Kouan trở thành tăng lữ. Nhưng chẳng phải là thọ giới chính quy, được cấp tăng vị mà chỉ là cạo đầu rồi trở thành sa di mà thôi. Rồi Kouan phiêu bạt giang hồ, đi khắp nơi trong nước Nhật. Kouan một đời không hề túng thiếu cái ăn, chắc cũng là do Mạc Phủ ngấm ngấm phụ trợ.

Khi Kouan đến Kyushu là vào tiết cuối thu, năm KanEi thứ mười bốn. Lúc bấy giờ ở Shimabara xứ Hizen đang có nổi loạn mà tục vẫn gọi là loạn Shimabara. Cuộc nổi loạn này là sự kiện tín đồ Thiên Chúa giáo nổi dậy chống sự đàn áp của lãnh chúa Matsukura Shigeji. Tổ chức phản loạn này do tàn đảng của Konishi Yukinaga bị đánh tan tác trong trận Sekiga Hara cầm đầu, họ huy động hơn hai vạn quân là tín đồ Thiên Chúa rút vào thành chống lại chính quyền Mạc Phủ^[1]. Lúc đầu Mạc Phủ gửi thượng sứ^[2] là thành chủ Nukata phiên Mikawa, Itakura Naizennoshou Shigemasa đến đàn áp cuộc nổi loạn này.

Kouan vốn là chỗ quen biết cũ với Itakura Naizennoshou nên khi hay tin Shigemasa đang ở Hizen liền đến doanh trại thăm hỏi. Đây là vào tháng mười hai niên hiệu KanEi thứ mười bốn.

Khi diện kiến, Kouan dường như không còn tin vào mắt mình nữa, dung mạo Shigemasa đã trở nên tiêu tụy hốc hác như một người khác vậy. Shigemasa từng là nhân vật lanh lợi được cử đi sứ diện kiến Hideyori để giảng hòa trong trận mùa đông công thành Osaka. Lúc đó chỉ mới hai mươi bảy tuổi, dung mạo khôi ngô tuấn tú thế mà bây giờ, không rõ là vì ánh đèn lò mờ trong trại hay sao mà lại trông xấu xí không thể ngờ như một lão bà. Hắn là đã lao khổ nhiều trong cuộc chiến này, Kouan thầm nghĩ. Sự thật là Itakura Shigemasa lãnh đạo hơn hai vạn tinh binh của các phiên ở miền Kyushu mấy lần công thành nhưng đều liên tục thất bại, số tử thương

không ngừng tăng lên. Bây giờ chỉ còn cách tính kế lâu dài, bao vây thành mà giữ vững chiến tuyến.

Shigemasa không ngờ bạn cũ đến thăm nên rất đổi vui mừng, sai đặt tiệc rượu chiêu đãi rồi hàn huyên câu chuyện. Nhưng hầu như Shigemasa chẳng mấy khi đả động đến kế sách công thành này nọ mà luôn miệng kêu ca bất mãn với cách làm ấu trĩ của Mạc Phủ. Kouan an ủi:

- Công thành đâu phải là chuyện một sớm một chiều.
- Không phải như vậy.

Shigemasa nói như muốn khóc. Hẳn đây là nguyên nhân đã làm cho người này trở nên tiêu tụy như vậy. Mạc Phủ Edo cho rằng Shigemasa là phường bắt tài nên cử Matsudaira Izunokami Nobutsuna làm tổng soái đến Kyushu chỉ đạo cuộc đàn áp. Vậy là Shigemasa chẳng còn mặt mũi nào. Shigemasa là kiểu người thích hợp với quan chức hành chính hơn là võ tướng nên chịu nhiều phiền não ưu tư từ phía hậu phương hơn là từ trận địch trước mặt.

- Kouan, ta ghen tị với vị trí của ông lắm.
- Há?

Kouan lắc đầu, nhưng nói thật thì bản thân mình cũng chưa từng nghĩ rằng việc rời bỏ tổ chức thế gian, rời bỏ vinh hoa phú quý địa vị lại là một điều hạnh phúc như vậy.

Kouan lưu lại doanh trại của Shigemasa và bắt đầu đến trại các phiên khác thăm hỏi bạn bè, không ngờ lại gặp Musashi ở trại của họ Ogasawara. Đây là cuộc gặp gỡ thứ hai từ khi ở Suruga.

Ngày hôm đó bầu trời trong vắt không gợn một bóng mây nhưng lạnh vô cùng. May mắn là phía ngoài hàng rào trại có mấy người lính đang đốt lửa. Kouan ăn mặc rách rưới như thường lệ, tay chống gậy như kiểu thầy chùa khát thực đến bên tảng đá bên cạnh, ngồi xuống sưởi ấm. Bất chợt từ phía trong hàng rào có tiếng người nói, rồi mười mấy người võ sĩ trẻ mặc binh giáp lạng lẽ tiến ra. Người dẫn đầu thân thể cao lớn, vận thường phục, áo chèn không tay, hông không đeo gươm mà tay mang roi ngựa. Bọn võ sĩ trẻ chung quanh lờn ăn tiếng nói, nhất cử nhất động đối với người kia vô cùng lễ phép cung kính như bọn giáo đồ đối với giáo chủ. Người đó chính là Musashi.

- Này.

Thấy bóng người xưa, Kouan bồi hồi đứng dậy. Musashi nhìn lão thầy chùa xin ăn bên đường bằng ánh mắt như dao cắt.

- Này thầy chùa, đừng vô lễ.

Một gã võ sĩ trẻ toan ngăn lại nhưng Kouan làm ngơ không nói. Hình như Musashi vẫn chưa nhớ ra lão hòa thượng khát thực này là ai thì phải. Rồi Kouan nói nửa như bông đùa rằng mình trước đây là Watanabe Yamashiro Nokami, tổng quản của chúa Dainagon ở Suruga đã ra nông nỗi như thế này. Khuôn mặt Musashi trở nên lạnh ngắt như tiền. Bất giác Kouan bị cái nhìn uy nghiêm của Musashi áp đảo mà thì thào:

- Vậy là thí chủ đã nhớ ra?

Musashi gật đầu không đáp. Quả là thái độ tôn đại cao kỳ nhưng

Kouan chẳng hề để bụng bức dọc mà trái lại càng thấy vui mừng. Từ khi lang bạt giang hồ thì chẳng hiểu vì sao luôn muốn tiếp xúc với con người, muốn được nói chuyện với người, chẳng vì gì cả.

- Như thí chủ thấy đó, bây giờ ta đã trở thành thầy chùa ăn mày rồi.

- Tại hạ có nghe tin đồn.

Trong lời nói cũng toàn một vị lạnh ngắt. Có lẽ đối với người luôn nhắm vào cửa quyền quý như Musashi thì chẳng có chút hứng thú lão hòa thượng ăn xin này. Nhưng Kouan chẳng lấy làm điều mà lại càng hồ hởi:

- Lần trước ở Suruga thí chủ có tặng ta con chim cút. Cái lễ đó không thể không trả. Hay là ta tìm chỗ nào làm chén rượu, vào doanh trại thí chủ được không?

- Tại hạ ở trong tổng hành dinh, đang bận rộn nên xin hẹn dịp khác.

“Tổng hành dinh”, Musashi như nhấn mạnh vào mấy từ này mà thể hiện uy quyền. Musashi khẽ cúi chào rồi dẫn bọn lính đi mất.

Thái độ tôn đại cao kỳ của Musashi vốn chẳng phải điều gì lạ trong giới binh pháp giả hay các hành giả tu khổ hạnh, nhưng Kouan nghĩ rằng không chỉ có như thế:

- Hay là hắn ghét ta.

Kouan thâm nghĩ. Kouan tự đánh giá thấp Musashi mà sinh tâm tự phụ an ủi cho mình. Trong khi Musashi một đời dày công trui rèn chỉ để đạt đến thân phận một hai ngàn học mà không được thì Kouan chẳng phải là người tài cán gì mà chỉ là võ sĩ gặp lúc tốt vận leo đến vạn học. Thế nhưng lại sẵn sàng vứt bỏ cái may mắn ấy không hề luyến tiếc. Đối với một người vận đen như Musashi thì Kouan là kẻ lãng phí đáng ghét.

- Nhưng tại sao hắn lại ở trong tổng hành dinh?

Sau này Kouan hỏi thăm một người quen thì biết rằng Musashi ở trong tổng hành dinh với tư cách là người bảo trợ cho dưỡng tử Miyamoto Iori đang phụng sự cho nhà Ogasawara. Dĩ nhiên, thân phận cũng chỉ là kẻ giang hồ như ngày nào.

- Thế thì có khác gì ta đâu chứ.

Nhưng nghĩ lại thì Musashi đã trở thành một dạng danh sĩ. Hắn là trong con người Musashi có chỗ nào đó không còn là Musashi của ngày xưa nữa. Tuy chỉ là kiếm khách giang hồ nhưng được nhiều người kính trọng, nghe đâu lại được hai ba chức hầu ở Kyushu ngầm ngầm bảo trợ. Thái độ của Musashi đối với những kẻ quý mến mình luôn cao kỳ, tự đại, xem mình như một dạng “thầy” được mời làm khách. Musashi quả là người có lòng tự trọng cao đến dị thường.

Nhưng lạ lùng là Musashi ở trong trại Ogasawara không phải với tư cách của một kiếm khách, binh pháp gia mà hình như là muốn tham gia với tư cách của người tham vấn chiến thuật bày mưu tính kế.

Tham vấn chiến thuật, dụng binh là công việc tham mưu cho chính sách trong phiên, chỉ đạo binh sĩ tiếp cận trận địch. Nhưng điều kỳ lạ ở Musashi mà Kouan không thể hiểu nổi là tại sao Musashi lại lấy cái “hư học” chẳng có thực lực như tham vấn chiến thuật để làm quyền làm uy cho mình. Đối với giới võ sĩ từng vào sinh ra tử nơi chiến trường thời bấy giờ

thì đây chỉ là một môn “hư học” mà họ nhìn bằng con mắt khinh miệt không ra gì. Musashi cũng là nhân vật sống cùng thời đại với Kouan, và lại cũng từng tham gia chiến trường không ít lần thì tại sao lại tin vào thứ chẳng có thực này. Môn học này bắt nguồn từ nền tảng thuật dụng binh của Tôn Tử ở Đại Lục rồi lan truyền sang Nhật Bản, ban đầu là phái Koushu Ryu đi tiên phong, sau đó là các phái khác tiếp nối. Nhưng thuật dụng binh vốn chỉ là một môn học vắn giả mạo thịnh hành trở lại từ những năm Genna, khi họ Tokugawa diệt họ Toyotomi ở Osaka mang lại thái bình cho thiên hạ. Người ta xem đây chỉ là trò thổi phồng của khai tổ Obata Kagenori mà thôi. Kagenori lại bắt đầu từ thuật dụng binh của Takeda Shingen thời Chiến Quốc rồi lập ra phái Koushu Ryu, sau có người kế thừa là Houjou Awanokami Ujinaga, một gia thần của Mạc Phủ và là thân hữu của Musashi thời trẻ. Ngoài ra còn có những phái tôn Kusunoki Masashige thời Nam Bắc Triều, Uesugi Kenshin thời Chiến Quốc làm khai tổ. Đây là thời đại nhiều chi phái dụng binh mới liên tục xuất hiện. Tuy bề ngoài khác nhau nhưng thực chất cũng chỉ là một.

Một lý do khiến các chư hầu tranh nhau cầu cạnh những kẻ am hiểu thuật dụng binh này là vì số gia thần từng tham gia thực chiến ngày một giảm đi. Vạn nhất thiên hạ xảy ra đại loạn thì chỉ còn cách trông cậy vào bọn người này. Nhưng điều quan trọng là trong số bọn họ cũng chẳng có mấy người từng ra vào nơi chiến trường mà chỉ ngồi trên bàn mà đề ra sách lược, phần nhiều chỉ là hạng lập lờ đánh lộn con đen che mắt kẻ không biết gì.

Có câu chuyện như thế này. Tokugawa Ieyasu là võ tướng với kinh nghiệm thực chiến hơn nửa thế kỷ từ thuở thiếu niên cho đến lúc bảy mươi ba tuổi công thành Osaka, vào những năm cuối đời cho gọi Obata Kagenori đến:

- Ta nghe nói nhà ngươi đang thuyết giảng thuật dụng binh của phái Koushu. Vây quân bồi của tướng Takeda Shingen năm xưa là vật như thế nào?

- Thần sẽ lập tức cho người chế tạo.

Quân bồi là cây quạt sắt tượng trưng cho quyền lực chỉ huy ba quân của tướng lãnh thời Chiến Quốc. Kagenori sai thợ rèn đúc quân bồi, khi hoàn thành là một cây quạt sắt bên trong chạm nhật nguyệt bằng vàng, bạc. Ieyasu một tay cầm lên thử rồi lập tức vất bỏ:

- Thứ nặng thế này mà cầm được sao.

Kouan thâm nghĩ, hẳn là Musashi rất say mê với hình ảnh tướng soái nên rốt cuộc đã bị cái thuật dụng binh huyền hoặc kia chiếm hết tâm trí. Có thể là người này vào lúc cuối đời sẽ cho rằng gươm giáo đao thuật chỉ là cái “nghệ” của bọn binh tốt chẳng thể dùng để lập thân được chăng.

Kouan ở lại trong doanh trại của Itakura Shigemasa mười ngày.

Doanh trại Shigemasa tối tăm u ám như phản ánh nỗi u uất của chủ tướng.

Vào cuối năm có tin báo rằng tướng tư lệnh mới là Matsudaira Izunokami đã lên đảo Kyushu. Nỗi bức dọc dày vò của Shigemasa đã lên

đến cực điểm nên tập hợp chư tướng, ra lệnh tổng công kích. Kouan thăm nghĩ hẳn là gã này muốn tự sát đây. Đêm đó vào doanh thì thấy Shigemasa vẫn còn thức.

- Một kẻ như ta chẳng có tư cách để nói, nhưng cứ trông khói nấu cơm trong thành bốc lên thì thấy binh sĩ bên trong vẫn chưa mệt mỏi. Chi bằng ta cứ đợi cho chúng chết khô chết mòn, như thế là thượng sách.

Shigemasa nín thình một hồi rồi chỉ đáp.

- Izunokami đã đến rồi.

Năm cũ hết, năm mới sang. Sáng mừng một trời giăng đầy mây, đến chiều thì từng đợt cuồng phong bắt đầu rít lên. Shigemasa thấy rõ cơ hội, phát lệnh xuất kích đến các đạo quân rồi mình ngồi ngựa đi tiên phong, xông pha dũng mãnh đến cổng thành.

Dĩ nhiên là Kouan ở lại hậu phương. Chẳng có tư cách tham chiến mà cũng chẳng muốn tham gia.

Nhưng sau Kouan nghe tin Musashi chỉ là võ sĩ giang hồ cũng tham chiến thì lấy làm kinh ngạc. Musashi đi tiên phong trong đạo quân của Ogasawara, tóc dài xõa xuống lưng tung bay rối bù trong gió, tay cầm cờ uy dũng xông thẳng vào trận địch. Kouan đồ chừng đây là lần đầu tiên trong đời Musashi được ngồi ngựa tham gia chiến trường.

Cuộc tổng công kích này kết thúc bằng thất bại thảm hại của phe tấn công. Thượng sứ Itakura Shigemasa trúng đạn mà tử trận. Trong số hai vạn sĩ tốt có sáu trăm kẻ bỏ mạng, ba ngàn hai trăm người bị thương. Thật là kết quả thảm hại chưa từng có trong lịch sử công thành. Musashi lại lần nữa thuộc về phe bại trận. Cuộc đời bất hạnh của nhân vật này là luôn đứng về phe chiến bại. Nhưng rồi cái ngày mà lần chiến thắng duy nhất trong đời Musashi cũng đã đến. Chỉ bốn ngày sau khi Shigemasa tử trận là tổng soái Matsudaira Izunokami Nobutsuna cùng phó tướng Toda Uneme Noshou Ujikane, nguyên là lãnh chúa phiên Ogaki đến doanh trại. Tổng soái nhanh chóng chấn chỉnh tình hình trong trại rồi xiết chặt vòng vây, triệt đường lương thực của quân trong thành. Trong khoảng thời gian này cũng cho chiến thuyền trên biển pháo kích vào thành, đến tháng hai đã thấy dấu hiệu suy nhược của quân phiên loạn. Nobutsuna không bỏ lỡ cơ hội, ngày hai mươi sáu phát lệnh tổng công kích đến các phiên.

Musashi mừng rỡ tỏ rõ uy dũng. Đây chính là lúc phát huy tuyệt học võ nghệ, thuật dụng binh khiên tốt mà mình công phu được trong nửa đời. Musashi động viên Iori đang chỉ huy đạo quân tiên phong của nhà Ogasawara rồi hôm sau cùng binh sĩ hăng hái xông vào thành địch.

Nhưng không ngờ quân địch ngoan cường chiến đấu đến cùng. Khi hết đạn thì chúng thả đá lớn đá nhỏ, cây to cây nhỏ xuống dưới chân thành. Chẳng mấy chốc đã thấy la liệt những kẻ bị đá đè chết. Binh sĩ các phiên trông thấy cảnh tượng thảm hại như thế này thì chùn chân không dám tiến lên. Lúc bấy giờ Musashi ở giữa đám sĩ tốt hét lớn:

- Iori, chính là lúc này đây! Samurai chính là kẻ xông lên vào lúc này đây!

Thét rồi vứt bỏ giáo, đeo gươm trên lưng rồi xông xáo bám đá leo

lên thành. Bọn sĩ tốt được hình ảnh dũng mãnh ấy khích lệ nên cũng ồ ạt leo lên thành. Gỗ đá trên thành đổ xuống mỗi lúc một dữ dội hơn. Khắp bốn phương tiền hậu tả hữu, kẻ thì bị đá lăn trúng đầu, kẻ thì bị gãy tay gãy chân rơi xuống dưới. Iori quả không hổ là dũng tướng do Musashi nuôi dạy, hùng hổ bám từng viên đá leo lên thành. Bất giác ngoảnh lại thì không thấy Musashi đâu.

- Dưỡng phụ, người ở đâu!

Quay sang tả hữu, rồi lại nhìn xuống dưới. Cặp mắt Iori dừng lại dưới chân thành. Musashi bị đá lăn trúng ngã sóng soài trên bãi cỏ phía dưới. Nhưng hắn được dạy rằng trên chiến trường có thấy phụ thân cũng phải bỏ mặc mà xông lên. Và lại đã leo lên đến thành thì đâu dễ leo xuống. Chẳng bao lâu sau Iori leo lên mặt thành, một đao chém chết bọn giáo đồ ồ ạt xông đến.

Theo sau Iori là binh lính nhà Ogasawara ồ ạt lên thành rồi tràn vào bên trong. Trong khi đó thì binh sĩ các phiên khác cũng đã tràn ngập trong thành nên chỉ trong một ngày là thành bị hạ.

Trong bức thư gửi thành chủ Nobeoka xứ Hyuga là Arima Zaemon Naozumi thì Musashi hôm ấy bị đá lăn trúng ống chân. Vì tuổi tác đã cao nên thương tích khá nặng, động đến xương mà mãi sau vẫn không đứng dậy được.

Lúc bấy giờ Kouan đã rời khỏi Shimabara, không chứng kiến được cảnh Musashi được chuyển về hậu phương. Vậy là trận chiến đã kết thúc mà Musashi vẫn không có cơ hội thi triển sở học của mình. Còn Kouan thì sau này đến Karatsu rồi lại phiêu du đến Nagasaki xứ Hizen. Lúc ở Nagasaki thì có nghe tin tức về Musashi. Rằng đã được nhà Hosokawa năm mươi tư vạn hộ ở Kumamoto xứ Higo khẩn khoản mời về. Theo như Kouan nghe được thì Musashi trở thành khách của nhà Hosokawa, được cấp cho mười bảy người hầu cùng ba trăm hộ gạo.

Phiên chủ Hosokawa Churi là một minh quân, tuổi đời cũng khoảng Musashi nhưng lại yêu thích cốt cách võ sĩ, thân thể cao lớn của Musashi nên cho mời đến, lấy lễ thượng khách mà đối đãi. Hosokawa lại cho gia thần Iwama Kakubei đến chỗ Musashi mà hỏi thăm bổng lộc, thân phận mong muốn. Thái độ của Musashi lúc này rất thận trọng, chỉ là “phận khách”. Vì như vậy thì danh dự của mình không bị bổng lộc nhiều ít làm ảnh hưởng. Hosokawa Churi chấp nhận, mà đối với số gạo cấp cho Musashi còn bảo rằng:

- Thật là không tốt nếu định giá tài năng võ nghệ kiếm pháp.

Vì vậy mà Churi cho đặt ra thuật ngữ đặc biệt chỉ dùng cho Musashi, không gọi là cấp bổng lộc, cốt để hợp thức hóa cho vị trí của Musashi. Churi cũng muốn cất nhắc Musashi nên cho phép cùng tham gia săn bắn với bọn tổng quản trong phiên, chọn mảnh đất dưới thành Kumamoto mà cho xây dựng một dinh thự khang trang. Hơn nửa đời lang bạt, khi đã quá năm mươi thì đây là lần đầu tiên Musashi có nhà cửa.

Musashi rất lấy làm cảm kích với sự đãi ngộ của Churi. Câu cửa miệng lúc bấy giờ là “Kẻ sĩ là người biết chết vì tri kỷ”. Nhưng hạnh phúc

này cũng không kéo dài. Đến năm sau, vào mùa xuân năm Kan'ei thứ mười tám thì chúa Churi đột nhiên ngã bệnh rồi mất. Hẳn là Musashi đã xúc động khóc than một mình.

Nhưng Watanabe Kouan lúc này chẳng hay tin tức gì về Musashi. Chẳng là vì Kouan bắt chấp quốc lệnh trong thời bé quan tòa cảng, lên thuyền rời Nagasaki mà sang Trung Hoa. Ba mươi năm sau mới trở về Nhật Bản. Lúc Kouan rời Nhật Bản là triều đại nhà Minh ở Lục Địa. Sau khi chu du các miền ở Minh quốc, Kouan lại trở về đất Kyushu. Lúc bấy giờ là niên hiệu Kanbun, thời Tướng Quân thứ tư là Ietsuna. Khi Kouan cập đảo Hirato thì chỉ mới là đầu mùa xuân. Nhưng khi vào thành Kumamoto thì những bông hoa mơ nở sớm đã bắt đầu rụng. Lúc này cả Hosokawa Churi lẫn Musashi ở Kumamoto đều đã trở thành những con người lịch sử.

Kouan lưu lại Kumamoto một đêm rồi đến chiều rời thành để kịp đến Edo.

Khi đi đến làng Yuge thì thấy bên vệ đường có một bia mộ rêu bám, đến gần xem thử thì thấy trên bia khắc mấy chữ “Bia mộ cư sĩ Shinmen Musashi”.

- Musashi cũng ở đây sao?

Trong ký ức quên lãng của lão Kouan tám mươi hai tuổi thì hình ảnh kiếm khách ngạo mạn kiêu kỳ kia lại hiện về. Lão gọi bọn bách tính đang làm ruộng lại hỏi thăm thì quả nhiên, đây là đời Musashi.

- Bởi vì ngài Niten mình mặc giáp đầu đội mũ trụ, mang đại kiếm hướng về con đường bên kia mà phủ phục ở đây.

-Ồ, tại sao thế?

- Vì ngài Niten chịu ơn chúa trong thành kia nên đời đời khi chúa đến Edo yết kiến Tướng Quân thì ngài mặc giáp đại tướng đội ở đây mà bảo vệ chúa. Hình như ngài Niten để lại di ngôn rằng hãy mặc giáp trụ cho thi thể sau khi mình mất.

Mặc giáp trụ ư. Một cánh chim chiến chiến bay vút lên.

Lúc bấy giờ Kouan đã cất bước đi rồi. Lão nghĩ rằng dự niệm của Musashi chính là đây. Musashi đến lúc chết mới được mặc giáp trụ của đại tướng lần đầu tiên và cứ để nguyên giáp trụ như thế mà chôn xuống lòng đất. Kouan nghĩ đến dự niệm của con người mà bất giác rùng mình, cảm thấy dường như máu toàn thân chảy ngược lên.

Chú thích:[1] Do tình hình những nhà truyền giáo Phương Tây lúc bấy giờ lợi dụng tôn giáo để can thiệp vào chính trị nên họ Tokugawa đã ra lệnh cấm Thiên Chúa giáo

[2] Chức sứ giả đặc biệt do Mạc Phủ Edo phái đi các miền để truyền lệnh, thi hành nhiệm vụ

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

KIỂM KHÁCH KINH ĐÔ (1)

Buổi sáng hôm Yoshioka Mata Ichirou quyết đấu với binh pháp giả phái Ten Ryu là Santoku thì Genzaemon mang cần câu dẫn theo tên hầu như thường lệ.

- Huynh trưởng đi đâu đấy.

Mata Ichirou gọi với theo. Genzaemon vờ như không nghe thấy, đi tiếp mười mấy bước, khi ra đến cổng thì dừng chân.

- Đến sông Kamiya Gawa.

Naotsuna ngửa mặt nhìn trời xem thời tiết như thói quen của một tay câu cá chuyên nghiệp.

- Trời không mưa. Ta đi câu cá chép.

- Câu cá chép sao. Giờ mùi hôm nay tiêu đệ có trận tỷ thí với kiếm khách Asayama Santoku phái Ten Ryu trên đồng Yasaka núi Higashi Yama, huynh trưởng có hay không?

- Ta biết rồi.

- Biết rồi... sao lại còn làm chuyện vãn vợ thế này.

- Cho dù ta có lo lắng cũng chẳng được gì. Người quyết đấu là đệ chứ không phải ta. Nếu may mắn thì sẽ thắng thôi. Nhưng nên nhớ rằng đồng Yasaka phía Đông là bãi cát, phía Tây là bãi lầy. Nếu đệ dồn được tay kiếm què mùa ở Joushu đó về phía Tây thì cầm chắc phần thắng, hiểu không.

Nói rồi bỏ đi. Mata Ichirou trông theo như muốn nhỏ phọt bãi nước bọt trong miệng ra. Thật là hết cách.

Kempou. Đó là hiệu của người vừa mới vác cần câu quay lưng ra đi. Kempou là gia hiệu truyền đời của họ Yoshioka này. Nhà Yoshioka được tôn xưng là lò luyện binh pháp của Tướng Quân Ashikaga từ thời Muromachi đến nay, từ thời khai tổ Naomoto trải qua các đời Naomitsu, Naokata và đương chủ đời thứ tư Naotsuna đều là những bậc danh nhân được thiên hạ truyền tụng. Năm Ouei, nhà Yoshioka đã được Tướng Quân Yoshimochi ban cho danh hiệu “Heihou Fusou Daiichi” (Binh pháp Phù Tang đệ nhất). Từ đó trở đi, trải qua một trăm bốn mươi năm cho đến đời thứ tư thì chưa từng thua bất kỳ võ phái nào.

Nhưng dân chúng ở kinh đô không gọi danh gia này bằng từ ngữ kính trọng như thường thấy đối với các danh gia khác mà chỉ gọi thân mật là:

- Nhà Kempou ở Nishino Touin.

Kempou là gia hiệu của dòng họ này nhưng cũng không khác gì bảng hiệu của các nhà buôn trong vùng. Đối với bách tính thì Kempou cũng chỉ là một cửa hiệu buôn kiếm pháp, bán võ nghệ mà thôi. Về điểm này thì ít nhiều có khác với giới kiếm khách các vùng chỉ mong lập thân vang danh thiên hạ nhờ tài nghệ của mình. Cũng là vì dòng họ này đứng trên lập trường phòng vệ. Có thể nói đánh bại nhà Yoshioka chính là mục tiêu hàng đầu của binh pháp gia khắp Nhật Bản. Nếu hạ được Yoshioka thì danh hiệu Phù Tang đệ nhất kia sẽ lọt vào tay mình, danh tiếng sẽ vang dội mà đường công danh cũng rộng mở. Sự thật là mỗi tháng có đến mấy người

đến gõ cửa võ đường Yoshioka với ý định như vậy. Thông thường thì bọn môn đệ lâu năm trong nhà sẽ ra tiếp đầu, nếu môn đệ thua thì kẻ thách đấu lại vùi đến gia chủ.

Huynh trưởng của Mata Ichirou là Naotsuna năm hai mươi một tuổi trở thành đương chủ kế thừa dòng họ Yoshioka. Lúc ấy Naotsuna tính khí dữ dội khác hẳn với bây giờ. Vô phúc nếu có kẻ nào hạ xong bọn môn đệ mà vùi đến gia chủ thì hẳn ra tiếp chiêu liền. Naotsuna mạnh như hổ đói.

Năm đầu niên hiệu Keichou, Naotsuna một đòn đánh chết kiếm khách ở Bushu, đệ tử của Makabe Dou Hisamoto, khai tổ phái Kasumi Ryu nên được dân chúng trên kinh cả sợ mà gọi bằng cái tên “Tarobou”. Tarobou là tên gọi của quỷ thiên cầu sống trong chùa Kurama vốn rất quen thuộc trong đời sống tâm linh của dân chúng Kyoto. Sau này Naotsuna lại hạ thêm kiếm khách Kurakage gì đó của phái Shinkage Ryu, Mutou Jinuemon của phái Chujou Ryu và Hiyama Jubei của phái Shintou Ryu. Hiyama bị chém giữa trán phát cuồng, mấy ngày sau người ta thấy hắn loạng choạng ở bờ sông Kamogawa rồi tắt thở dưới sàn của chùa Eikandou. Còn về Kurakage thì càng thảm hại hơn. Hắn bị đánh trúng tay vùi nhảy lui:

- Tại hạ thua rồi.

Kurakage rút mộc kiếm nhưng Naotsuna lắc đầu, khẽ bảo, chưa xong, chưa xong.

- Vừa nãy chỉ là chạm nhẹ vào lớp da cánh tay của các hạ thôi.

Kiếm pháp là kỹ thuật chế ngự cái chết, nào xin mời đấu lại lần nữa.

Lời nói nhẹ nhàng mềm mỏng như bọn quý tộc ở kinh đô nhưng bên trong lại chứa đựng một khí chất đáng sợ đến kinh người. Kurakage xám ngắt.

- Thôi thôi tại hạ đã lĩnh hội được sức mạnh của tôn phái rồi. Tại hạ xin được kiếu ở đây.

- Thế là thế nào, chỉ mới vài hiệp như thế này thì làm sao thấy hết được cái tinh túy của kiếm pháp kinh đô. Nào xin các hạ đừng khách sáo, cầm lấy mộc kiếm rồi tiếp tục đi.

Naotsuna mỉm cười một cách lễ phép nhưng bên trong nụ cười đó ẩn chứa một cái gì đó cuồng loạn khủng khiếp mà cho đến bây giờ Mata Ichirou mỗi khi nhớ lại hãy còn rùng mình. Sức nặng của trách nhiệm đè lên vai đương chủ Naotsuna khiến tinh thần hắn cũng trở nên đáng sợ khôn lường.

Kurakage loạng choạng đứng dậy:

- Nào.

Naotsuna hùng hổ xông đến như con mãnh thú bị dồn vào đường cùng, mộc kiếm quét một đường, khuôn mặt Kurakage vỡ nát vọt cả óc ra sàn nhà.

Sau trận tỷ thí, Naotsuna cho gọi Mata Ichirou vào phòng của mình,

- Lúc đó đệ nhắm mắt phải không?

Lúc đó Mata Ichirou hãy còn là một thiếu niên chưa trưởng thành, nín thở. Không ngờ rằng Naotsuna vừa thi đấu lại có thể nhìn thấu suốt tâm

can của thiếu niên đang ngồi lẫn lộn trong đám môn đệ trên võ đường.

- Đêm nay hãy đến sông Kamiya gawa.

Đêm đó Mata Ichirou leo lên bờ đê sông Kamiya gawa khi vầng trăng vừa hiện ra ở đằng Đông. Bóng đen Naotsuna nhanh nhẹn tránh lưới gươm hai thước hai thốn của Mata Ichirou huơ vôi trong đêm tối.

- Bắt đầu từ đêm nay cho đến khi hết trăng, mỗi đêm đệ phải đấu với ta trăm hiệp. Hãy đánh như đệ hận ta, hãy chém ta nếu có thể.

Mata Ichirou cũng là người cuồng khí, tính cách dữ dội không kém huynh trưởng của mình, chẳng nói chẳng rằng quét ngang lưới gươm vào người Naotsuna. Nhưng vừa động thủ đã bị một nắm lá trúc đập vào mặt mà ngã lăn ra đất. Naotsuna không hề nhân nhượng xấn tới đá văng tiểu đệ xuống sông. Rồi từ đó mỗi đêm hai người đều đến đây “luyện tập” đánh đấm một cách tàn nhẫn như vậy. Naotsuna là người cuồng khí ra tay thẳng thừng nên tự nhiên Mata Ichirou cũng vô cùng căm hận, trong mỗi đường kiếm đều toát ra sát khí dữ dội.

- Hãy hận ta đi! Hãy giết ta đi! Nếu giết ta thì vị trí gia chủ nhà Yoshioka sẽ thuộc về ngươi!

Rồi mặt trăng dần dần biến mất khỏi bầu trời đêm.

- Từ hôm nay không cần phải đến sông Kamiya gawa nữa, nhưng trong vòng mười mấy ngày từ bây giờ đến khi trăng mọc lần nữa thì đừng để ta tập kích. Cho dù là ở đâu, bất cứ lúc nào thì cũng phải đề phòng.

Mata Ichirou khi đi ngủ cũng ôm thanh kiếm bên mình. Mấy đêm liền hắn không tài nào ngủ được, nằm trên sàn mà mắt cứ mở thao láo. Đến hết đêm thứ ba thì không còn chịu nổi nữa nên lăn ra ngủ. Dường như Naotsuna chỉ đợi khoảnh khắc này liền xông vào đâm thẳng vào mặt tiểu đệ. Rồi cũng có ngày Mata Ichirou phải ngủ trên mái nhà, có hôm hắn lại chui xuống sàn để lẫn trốn Naotsuna. Đến ngày thứ mười thì không còn chịu nổi nữa nên bỏ nhà chạy đến nhà mẹ ruột xin ngủ nhờ. Đêm đó Mata Ichirou đứng trong nhà xí thì bất giác bị một ngọn trúc quất vào lưng lộn nhào ra vườn. Mata Ichirou thấy bóng Naotsuna thấp thoáng chỗ lúc này mình đứng.

- Ngươi đã hiểu được vị thế của nhà Yoshioka chúng ta chưa? Họ Yoshioka đã trở thành cái đích nhắm cho bọn kiếm khách khắp nơi, có thể nói là chúng ta có hàng trăm hàng ngàn kẻ thù. Vì vậy mà huynh đệ chúng ta không thể sống nhơn nhơ được. Đối với những kẻ có ý định hạ thủ chúng ta thì tuyệt đối không thể nhẹ tay với chúng, đó là cách phòng thủ duy nhất của nhà Yoshioka này. Mata Ichirou, nếu ngươi muốn sống lâu với nhà Yoshioka thì hãy tiếp tục rèn luyện, tiếp tục tinh tấn, hãy tàn nhẫn!

Đã bảy năm trôi qua. Mata Ichirou ngày đêm rèn luyện kiếm thuật, trong số môn đệ có kẻ thì thậm:

- Đúng là thiên tài. Còn hơn cả đương chủ nữa.

Nhưng sự thật là chẳng ai biết được tương quan thực lực giữa hai huynh đệ họ. Mata Ichirou cũng không biết. Từ mùa hạ năm ngoái bỗng nhiên Naotsuna chẳng hề động đến mộc kiếm mà cũng không đấu tập với Mata Ichirou nữa, xuất hiện ở võ đường thì lại càng không.

- Huynh trưởng gần đây có chuyện gì?
- Chẳng việc gì cả. Tự nhiên ta thấy sợ binh pháp.

Naotsuna nở một nụ cười đầy ẩn ý khó hiểu. Thịt dư trên khuôn mặt hẳn cũng bắt đầu phình ra. Đây cũng là lúc Naotsuna vùi đầu vào những thú câu cá, chơi bài đàng điếm với bọn du nữ.

- Nay Mata, ta sẽ không tử thí với bất cứ ai nữa, mà cũng không muốn luyện tập nữa. Tất cả mọi việc ta giao cho đệ, hãy sống chết vì dòng họ Yoshioka này.

Naotsuna cười lạnh nhạt. Mata Ichirou cảm thấy khó hiểu đến nín thở.

- Huynh trưởng?

- Ta thì làm sao chết được chứ. Cho dù có chuyện gì xảy ra đi nữa thì Yoshioka Kempou cũng phải sống sót đến cùng. Nếu như để thua bọn kiếm khách phái khác thì đừng nói là danh tiếng gia tộc, môn phái mà cả di nghiệp của tổ phụ bốn đời để lại đều tiêu tan, cả nhà chúng ta thay chất thành núi. Như thế chỉ làm vinh danh cho kẻ khác mà thôi. Nếu người khác thấy ta luyện tập thì họ dò biết lực lượng của ta nên tốt nhất là đừng để kẻ khác thấy.

Bắt đầu từ khoảng thời gian này mà bách tính ở Kyouto vẫn thường nói sau lưng Naotsuna là:

- Mặt lão Kempou ở Nishino Touin trông giống như mặt con lửng[1].

Cũng có thể là vì khuôn mặt béo phệ ra vì rượu thịt kia đã bắt đầu giống khuôn mặt của loài động vật nhỏ này.

Chú thích:

[1] Động vật chân ngắn thuộc họ chồn

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

(2)

Yoshioka Mata Ichirou đã chiến thắng trong trận đấu với Asayama Santoku ở đồng Yasaka trên núi Higashiyama. Santoku bị đánh vỡ sọ còn thì thể thì bọn môn đệ nhà Yoshioka mang vút vào một ngôi chùa phái Nichiren trên núi Toribeyama. Thật là tàn nhẫn. Sau trận đấu, Mata Ichirou đem mọi chuyện bảm lại thì:

- Vậy sao.

Naotsuna lập tức lái câu chuyện sang hướng khác, nào là tin đồn về một người ở Minh quốc là Lý Tam Quan đến cư ngụ chùa Kennin ở Matsubara.

- Tay Lý Tam Quan này là thương nhân buôn mực ở Trung thổ, mực của hắn đắt hơn vàng mà các vị Daimyou tranh nhau mua.

- Đệ biết rồi.

Mata Ichirou tỏ vẻ miễn cưỡng, khoát tay:

- Nếu huynh đã giao lại mọi chuyện quyết đấu cho đệ thì ít nhất cũng phải nghe chứ.

- Hừm, nhưng Lý Tam Quan chẳng phải là tay buôn vừa đâu.

- Hắn cũng biết đao thuật của Trung thổ à?

- Hắn rất giỏi nghề nhuộm.

- Thật là vô ích. Quả thật là huynh trưởng đã biến thành con lửng mắt rồi.

- Ờ thì ta là con lửng. Vì là con lửng nên đâu cần đến Yasaka nhưng đại khái cũng biết được chuyện tử thí của đệ. Tay Santoku đó ban đầu thủ kiếm ở thế Hassou định đâm ngược lên nhưng sau lại chuyển sang thủ thế hạ đoạn đúng không. Mà mũi kiếm của hắn hơi chệch sang bên phải.

- Thì ra huynh trưởng nấp nơi nào mà quan sát trận đấu à.

- Đâu có, ta đâu có xem. Chẳng qua là trước khi quyết đấu ta đã cho người điều tra kỹ lưỡng lực lượng, thói quen của Santoku. Ta thấy hắn kém hơn đệ đến mấy bậc, vì vậy mà ta an tâm.

- Huynh trưởng.

Mata Ichirou nghe rồi bỗng dụi nét mặt:

- Huynh trưởng nhắc đến chuyện Lý Tam Quan, hình như là có hứng thú với hắn?

- Không.

Naotsuna là người khó tính, bỗng chốc nét mặt trở nên mất hứng.

- Thôi để khi khác.

Mata Ichirou chẳng thể nào hiểu nổi suy nghĩ của vị huynh trưởng béo phì của mình nữa.

Sau này chuyện Mata Ichirou đánh bại Asayama Tenku của phái Ten Ryu lan truyền đi khắp nơi, tên tuổi thứ đệ nhà Yoshioka chẳng những nổi như cồn ở kinh đô mà trong giới binh pháp giả các vùng không ai là không biết. Ngày càng có nhiều kẻ đến thăm viếng võ đường Yoshioka Mata Ichirou, dĩ nhiên là bọn họ đều sợ kiếm pháp của Mata Ichirou nên không phải đến để thách đấu như trước nữa mà là vì muốn nghe chuyện tử thí với Santoku ở Yasaka. Mata Ichirou hãy còn trẻ, mỗi khi nghe hỏi đến liền nổi hứng kể hết tẩn tật, không giấu giếm điều gì. Phần nhiều những kẻ đến nghe chuyện là bọn a dua, thấy thế chúng liền hòa theo:

- Yoshioka Mata Ichirou đại hiệp đúng là binh pháp giả đệ nhất Nhật Bản.

Không hiểu tự bao giờ mà trong mắt thế gian, Mata Ichirou dần dần trở thành đường chủ thực sự của nhà Yoshioka, bóng dáng của Naotsuna mỗi ngày một mờ dần.

- Huynh trưởng, miệng lưỡi thế gian thật khó lường. Như thế thì phái kiếm Yoshioka nhà ta còn ra gì nữa.

- Thế đệ muốn thế nào?

- Đệ muốn huynh thỉnh thoảng lại đến võ đường mà tập cùng.

Trong lòng Mata Ichirou không giấu nổi sự háo thắng, nôn nóng muốn so sánh thực lực giữa mình và Naotsuna.

- Điên khùng.

Kempou đoán chừng tâm ý của Mata Ichirou rồi đột nhiên đổi chủ đề câu chuyện, hăng say kể về một du nữ mới gặp gần đây ở khu trường ngựa Yanagino.

- Cô nương ấy người xứ Izumo, da hơi đen một tí nhưng dáng người mảnh mai, đôi mắt đen huyền lấp lánh như ánh sao đêm.

Nói rồi liếc nhìn Mata Ichirou, nở nụ cười như thì thào:

- Hôm nào đó đệ cho gọi cô nương ấy lại hầu rượu một hôm thử xem.

- Đệ từ chối. Đệ không muốn phải dính vào rắc rối, làm trung gian cho huynh và cô nương ấy.

“Ồ, ta đã hiểu rồi, thì ra là như thế!” Mata Ichirou dường như muốn nói, hẳn chỉ có thể nghĩ rằng huynh trưởng của mình vốn không có tự tin vào kiếm pháp của bản thân nên lấy lòng hấn, khiến hấn phải gánh lấy trách nhiệm bảo vệ nhà Yoshioka.

Trong bọn môn đệ có tên Hirai vốn là gia thân của sở ty đại Kyoto là Itakura Iganokami, một hôm đến ghé tai Mata Ichirou mà rằng:

- Ngài có hay gì chẳng? Trong ba năm gần đây, mỗi đêm vào giờ tí khi mọi người đều đã say ngủ thì Kempou sama theo cửa sau lên ra ngoài, đến giờ sừ thì quay trở lại. Chuyện này là thật chứ không phải giả.

Theo như lời hấn thì một đêm nọ, để kiểm tra thực hư nên đã cho một tên môn nhân bám theo Kempou. Bóng người vượt qua phía Tây con sông Horigawa, đến trước cổng chùa Tịnh Bồ Đề (Joubodai ji), tiếp tục rẽ về phía Tây rồi lẩn vào khu phế tích đổ nát của nhà Isshiki vốn là một trọng thần của Tướng Quân Ashikaga trước đây. Nói là di tích dinh thự nhưng thực ra chỉ còn lại mấy bức tường trên nền đất cỏ mọc đầy, ao hồ đã trở thành đầm lầy, cây dại cỏ hoang mọc um tùm như rừng. Sau khi bóng Kempou biến mất vào trong mấy bức tường thì tên môn nhân nấp vào bên đường, lặng lẽ theo dõi tình hình.

Bốn bề tịch mịch vắng lặng.

Rồi một chốc sau chẳng hiểu vì sao mà bọn chim ngủ đêm trên cây lại cất tiếng噪 động cả lên. Lũ chim xao động trong khoảng hai giờ rồi đột ngột im bật, bóng Kempou lại xuất hiện trên đường. Cái bóng to lớn dị thường khiến tên môn nhân bất giác hoảng sợ mà toan bỏ chạy, cái bóng lại nhỏ dần:

- Sương đêm quả là độc.

Nói rồi mất hút vào trong bóng đêm, chẳng để lại một tiếng chân.

- Thật là quái lạ. Thế tại sao bọn chim đêm lại nặng cả lên?

Mata Ichirou chẳng thể nào hiểu nổi, cho gọi tên môn nhân đã chứng kiến toàn bộ lên chất vấn:

- Huynh trưởng ta làm gì trong khu rừng Isshiki đó? Chẳng lẽ là tập kiếm ư?

- Không phải ạ, hoàn toàn không nghe thấy tiếng Kiai mà cũng không có vẻ gì là đang vục kiếm cả. Tiểu nhân nghĩ là đại nhân chỉ ngồi một chỗ mà chỉ quán[1] thôi. Nhưng tại sao chỉ ngồi chỉ quán mà chim chóc lại náo loạn, thật không thể hiểu nổi.

Mata Ichirou đem chuyện này nói với thê tử của Kempou là Okoto. Okoto vốn là con gái của Kasaoka Harima Nosuke, một quý tộc mê chuộng võ nghệ ở kinh đô. Bản thân Harima Nosuke cũng đã từng theo học đương chủ Yoshioka đời trước, nhận ấn chứng kiếm pháp của phái này. Nên Okoto chẳng phải là hạng người vô duyên với võ nghệ.

- Ta không biết chuyện này. Hẳn đây là thế gian đặt điều mà nói thôi.

Rồi Mata Ichirou lại đến hỏi chính Kempou.

- Đệ đến hỏi tâu tâu xem.

- Tâu tâu bảo rằng chỉ là thế gian dựng chuyện.

- Nếu thế thì không sai. Ta luôn ở bên cạnh Okoto không rời nửa bước. Nếu như ta đi đêm thì lẽ nào Okoto lại không hay?

Kempou nói một cách tỉnh bơ như chẳng dính dáng đến mình.

Mà bọn dân đen ở Kyoto cũng ưa đặt điều dựng chuyện. Việc này lan truyền ra ngoài, đến khi lọt vào tai Mata Ichirou trở lại thì thành ra chuyện vô cùng kỳ quái. Là Kempou nhà Yoshioka đương đêm xuất hồn lang thang ngoài đường. Linh hồn của Kempou một mình vẫn vợ khắp thành Kyoto.

- Điên khùng! !

Mata Ichirou nghĩ rằng chuyện này ắt sẽ phương hại đến danh tiếng nhà Yoshioka nên quyết định tự mình điều tra. Thời gian, địa điểm đều đã biết, là khu phế tích nhà Isshiki, kéo dài hai canh từ giờ ngọ đến giờ sửu.

Mata Ichirou một mình lên vào khu dinh thự bỏ hoang của nhà Isshiki nhưng chẳng thấy bóng dáng Kempou đâu. Đêm hôm sau rồi hôm sau nữa hẳn đều đến dò xét nhưng chỉ nghe thấy tiếng cú gáy đêm mà thôi.

- Bọn chim đêm náo loạn là vì có gì?

Mata Ichirou nghĩ rồi tuốt guom, thủ thế thượng đoạn.

- Yatt! ! !

Tiếng thét Kiai vang lên như ép vỡ lồng ngực cùng một ánh thép lóe lên xé toạc màn đêm. Bọn chim trú đêm trên cây bỗng im bật.

Mấy hôm sau lại thấy Kempou xuất hiện ở võ đường. Thật là một chuyện hiếm có.

- Này Mata, ta đã nghe cả rồi. Đạo gần đây hình như mỗi đêm người đều đến khu phế tích nhà Isshiki. Thế có gặp được linh hồn của ta không hả?

Kempou mỉm cười.

- Có gặp được không?

- Không hề gặp được. Quả nhiên tin đồn chỉ là tin đồn.

- Hà, nhưng cũng đừng thất vọng, rồi khi nào đó sẽ gặp được thôi.

Nếu thích thì mỗi đêm hãy đến xem.

Rồi chẳng bao lâu sau võ đường Yoshioka nhận được thư thách đấu

của kiếm khách Kashima Rinsai phái Shintou Ryu, người vùng Joushu. Địa điểm là dưới gốc tùng Sagarimatsu ở Kongu trong kinh. Thời gian là tháng sáu năm Keichou thứ mười, tức khoảng thời gian huynh đệ nhà Yoshioka nhận được thư thách đấu của kiếm khách giang hồ Miyamoto Musashi.

Nhưng truyền thuyết phía bên Musashi có điều không thực. Chẳng hạn như địa điểm quyết đấu giữa Musashi với phái Yoshioka là dưới gốc tùng Sagarimatsu làng Ichijou Ji phía bắc kinh đô, nhưng địa điểm này đã bị nhầm lẫn với gốc tùng Sagarimatsu ở Kongu trong trận đấu với Kashima Rinsai phái Shintou Ryu. Hơn nữa, theo như bia văn mà dưỡng tử của Musashi là Miyamoto Iori dựng lên ở chùa Enmei Ji ở Kokura nhằm tán dương công đức của dưỡng phụ thì trong trận đấu với Musashi thì phái Yoshioka gần như tuyệt diệt hoàn toàn. Nhưng sự thật là cả Kempou Naotsuna lẫn Mata Ichirou đều sống thọ đến cuối đời. Chuyện này sẽ thuật lại sau.

Phái Shintou Ryu vốn là một trong những nguồn gốc phát tích của kiếm thuật Nhật Bản, khai tổ là Meshizasa Ienao, một hào thổ đất Katori xứ Shimosa. Đây là một phái võ cổ nên họ sử dụng cả đao thương giáo mác, không giống như những phái võ nghệ sau này chỉ chuyên tập trung chuyên niệm vào kiếm pháp. Rinsai người cao gần sáu thước, thân thể vạm vỡ tràn trề sức lực.

Kempou cho gọi Mata Ichirou lại mà dặn dò:

- Trong giới võ nghệ, nếu hạ được một người thì sẽ có kẻ khác ham muốn cái danh đó mà tìm đến. Rinsai này cũng chỉ vì nghe tin đệ hạ được Santoku mà đến thách đấu. Nếu thắng được Rinsai này thì tự nhiên sẽ xuất hiện Rinsai khác, một cái vòng lẩn quẩn chẳng bao giờ có kết thúc. Hay là đệ đừng nhận lời thách đấu của bọn chúng xem.

- Như thế thiên hạ sẽ chê cười Mata Ichirou này là kẻ nhát gan.

Kempou chẳng nghĩ ngợi gì, tự mình đem chuyện tỷ thí trình lên sở ty đại Itakura Iganokami Katsushige.

Hôm tỷ thí, khi Mata Ichirou đến dinh thự Itakura thì Kempou lại dặn dò.

- Đối phương là người của cổ phái, không chỉ tinh thông kiếm pháp thôi đâu. Đệ hãy cẩn trọng.

- Đệ biết rồi.

Đúng như Kempou dự đoán, Kashima Rinsai đến nơi thách đấu với cây gậy dài sáu thước, một đầu gắn chặt với lưỡi kiếm một thước sáu thốn. Thật là một thứ binh khí cổ quái chưa từng thấy.

- Yatt! ! !

Tuy tuổi đời hãy còn trẻ nhưng kinh nghiệm thực chiến thì không thiếu, Mata Ichirou cười ngạo nghễ rồi nhanh nhẹn xấn tới bên Rinsai,

- Này Rinsai, nhà ngươi chẳng hiểu võ nghệ binh pháp là gì cả.

Người trang bị trường vật thể kia, hẳn là nghĩ rằng thắng thua trong binh pháp là dựa vào độ dài ngắn của vũ khí sao? Thật đáng thương. Thôi hãy niệm Phật đi, ta đến lấy mạng đây!

- Đừng nói xằng!

Rinsai trúng kế Mata Ichirou, bất giác hươu gậy đánh tới. Mata Ichirou nhẹ nhàng nhảy lui ra sau, khi chân vừa chạm đất liền tuốt kiếm. Rinsai thừa thế lần tới, toan trở gậy ra chiêu thì đường kiếm của Mata Ichirou đã dài ra một trượng. Rinsai như khựng lại, thốt lên một câu “Thằng nhãi!” rồi đổ vật ra đất. Khuôn mặt đã bị bỏ làm đôi.

Chú thích:

[1] Lối hành pháp chủ yếu của phái Phật giáo Thiên Thai, hành giả tập trung tâm lực vào một đối tượng, dùng mọi tạp niệm, dùng trí tuệ chánh định mà quan sát đối tượng.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

(3)

Từ sau trận đấu dưới gốc tùng Sagarimatsu, danh tiếng Mata Ichirou ngày càng nổi như cồn.

Thứ đệ nhà Yoshioka thân thể cao ráo, khỏe mạnh, dáng người tuấn tú. Bước đi lại dịu dàng. Đến nỗi trong số bọn con gái có nhan sắc ở khu trường ngựa Yanagino có nhiều kẻ cho họa sĩ vẽ chân dung Mata Ichirou mà dán trong phòng.

Theo như ghi chép phía nhà Yoshioka thì nhân vật Bandan Uemon Naoyuki sau này tử chiến trong trận mùa hè ở Osaka đã có lần đến thăm võ đường này. Nhân vật tiếng tăm này trong thời gian dài lang bạt giang hồ khôn cùng từng quần có đến nương tựa nơi hòa thượng Dairyu của thiền viện Diệu Tâm mà cầm cự qua cơn đói. Lúc này Badan xưng danh là Thiết Ngưu, ngày ngày đi mây về gió khắp nơi trong kinh, gõ cửa từng nhà xin ăn. Hình dong lúc nào cũng như kẻ lang thang, hông lại đeo đại kiếm nên dân chúng thương hại mà tranh nhau bố thí.

Bandan Uemon ghé đến nhà Yoshioka ở Nishino Touin chẳng qua cũng chỉ là vì mục đích này. Cũng giống như bách tính trong thành, Kempou thương hại cảnh ngộ không hợp thời mà cho mời vào thư phòng đãi làm thượng khách.

Bandan nhìn Mata Ichirou một hồi rồi nói:

- Chẳng hay thiếu hiệp có phải là công tử nhà Yoshioka mà bọn con gái trong kinh vẫn truyền tụng không?

Bandan nhìn chăm chú, ra vẻ quan tâm lắm. Kempou vốn đã từng gặp gỡ Bandan trước đây nên cũng không ngại ngần gì,

- Thiết Ngưu tiên sinh là dũng sĩ vào sinh ra tử nơi chiến trường, vậy ngài thấy ngu đệ Mata Ichirou như thế nào?

- À.

Bandan Uemon vốn không hiểu gì về binh pháp võ nghệ. Thuật đao thương kiếm pháp và chuyện chém giết nơi chiến trường là hai việc hoàn toàn khác nhau. Trong số các bậc danh nhân võ nghệ thì hầu hết đều chưa từng trải qua kinh nghiệm chiến trường. Cho nên trong mắt của Bandan thì binh pháp võ nghệ chẳng qua chỉ là một cái “nghệ” như vẽ tranh khảm đàn mà thôi.

- Thiếu hiệp là một nghệ giả lanh lợi hoạt bát.

Uemon thật thà đáp. Kempou thần nhiên gật đầu nhưng dường như Mata Ichirou lại nổi nóng:

- Vậy theo Thiết Ngưu tiên sinh thì kiếm thuật cũng chỉ là một thứ nghệ năng như đánh trống thổi sáo thôi sao?

- Ấy, thật là phiền.

Uemon rót chén rượu như đùa cợt, một hơi uống cạn rồi lại rót thêm mấy chén nữa,

- Tại hạ không hiểu gì hơn ngoài chuyện trận mạc chiến trường. Vì chưa từng nghe thấy chuyện chỉ cần dùng đao thuật kiếm pháp thôi mà công được thành nên tại hạ cho rằng chỉ là một cái nghệ mà thôi.

- Thế thì tiểu sinh xin được lĩnh giáo một chiêu với tiên sinh. Nào xin mời ra võ đường.

Mata Ichirou toan đứng dậy nhưng Kempou đã vội ngăn lại,

- Mata, đã quên gia pháp rồi sao!

Nhà Yoshioka trước đây cũng đã từng xảy ra chuyện tương tự như thế này. Chuyện xảy ra với Kempou đời trước là Naokata, phụ thân của huynh đệ Naotsuna. Theo như ghi chép thì lúc bấy giờ Thái Cáp Toyotomi Hieyoshi cho vời Naokata vào thành Fushimi cho tỷ thí với Katou Kazue Nokami Kiyomasa. Kiyomasa là danh tướng một đời bên cạnh Hideyoshi, từng vào sinh ra tử lập biết bao chiến công. Trong lần xuất binh sang Triều Tiên, quân đội Hideyoshi gặp mãnh hổ tấn công thì Kiyomasa đã một mình giết hổ giải nguy. Nhưng nếu là Hideyoshi cho vời Naokata thì quả thật kỳ lạ. Ban đầu Hideyoshi chỉ xuất thân từ một anh lính trơn rồi lập được công trạng mà lên đến chức Thái Cáp, nắm thiên hạ trong tay nhưng cho đến lúc chết cũng chẳng hề nhắc đến chữ võ nghệ. Như vậy hẳn là Hideyoshi không cho gọi Naokata mà chính là Kiyomasa đã cho gọi Kempou đời trước đến dinh thự Katou trong thành Fushimi.

- Hãy đấu với ta một hiệp.

Kiyomasa truyền rồi bước ra vườn.

Dĩ nhiên Kiyomasa cũng chẳng phải là người am hiểu binh pháp. Chẳng qua chỉ là chút tự tin vào kinh nghiệm chiến trường, từ năm mười mấy tuổi đã xông pha trận mạc chưa một lần trể nải.

Nhưng khi vác mộc kiếm vào trận thì đã bị Kempou Naokata nhanh nhẹn đến sát bên mà đánh nhẹ vào tay.

- Lại lần nữa nào!

Đối với Kempou thì Kiyomasa là bậc quý nhân nên không dám bỏ thẳng lên đầu nên mấy lần đấu lại đều chỉ chém nhẹ vào tay mà thôi.

- Ta đã thấy cái nghệ của nhà ngươi rồi. Để ta cho ngươi xem thế nào là thực chiến.

Koyomasa vận binh giáp đã chuẩn bị sẵn, đầu đội mũ trụ, tay chống trường thương uy phong lẫm liệt như tướng nhà trời.

- Yatt! ! !

Kiyomasa thét lớn, Naokata thấy uy vũ mà hoảng sợ, không, chỉ là giả vờ hoảng sợ mà vút mộc kiếm, bất giác phủ phục. Quả nhiên đúng là con người của Naokata. Cho dù có thật là sợ uy dũng của Kiyomasa đi nữa nhưng nếu đấu thật thì Naokata cũng không thua. Nhưng nếu cứ gây phương hại cho lòng tự trọng của Kiyomasa thêm nữa thì một kẻ võ nghệ khó mà lòng hết được, kết quả là nhà Yoshioka sẽ không yên ổn gì. Hẳn là Naokata đã thấy được điều này. Nhưng vì chuyện này mà thế gian vẫn rêu rao là ngay cả Yoshioka cũng phải thua uy dũng của Kazue Nokami.

Kempou Naotsuna sau này mới căn dặn môn sinh:

- Binh pháp võ nghệ không phải là cái nghệ nơi chiến trường nên các ngươi nhất quyết không được tự thí với những kẻ tự mãn về kinh nghiệm trận mạc.

Nếu nói về chuyện xông pha trận mạc trên lưng ngựa thì Bandan Uemon cũng không hề thua kém Katou Kiyomasa. Nhưng Naotsuna đã thấy rõ binh pháp võ nghệ và chuyện trận mạc là hai việc khác nhau, còn gì ngu ngốc hơn khi tranh hơn thua tại võ đường Yoshioka này, một họ vẫn chuyên bán võ nghệ để kiếm sống. Vì vậy mà Kempou đã cản Mata Ichirou lại. Vừa quan sát thái độ cao ngạo của Uemon mà Kempou Naotsuna nghĩ đến chuyện khác.

- Vậy thì binh pháp là cái gì?

Naotsuna trong thời gian dài đã ôm ấp mỗi ngày vực này.

Nếu chỉ là cái thuật đâm chém đôi phương trên chiến trường thì người như Uemon cũng hơn hẳn bọn binh pháp giả làng nhàng. Mà cũng đúng như lời Uemon nói, cho dù có mài giũa kiếm pháp võ nghệ đến đâu đi nữa thì cũng không thể dùng để chiếm thành đoạt đất được. Như vậy thì binh pháp võ nghệ dùng để làm gì?

Naotsuna đem mỗi ngày đến hỏi Bandan Uemon.

- Tại hạ cũng không rõ. Nhưng gần đây ở Edo có phái Yagyū Ryu tiếp thu “tâm thuật” của Thiên gia, hình như binh pháp võ nghệ là ngộ đạo, dùng làm phương tiện để khai ngộ tinh thần. Nhưng nếu như thế thì không cần, cầm dao mà cạo đầu làm thầy tu thì có phải hay hơn không?

- Có thể lắm.

Trong tận tâm tâm Kempou cũng đồng ý với điều này.

- Như vậy thì binh pháp của họ Yoshioka chẳng phải là ngộ đạo như phái Yagyū Ryu, mà cũng không phải là thuật chém giết nơi chiến trường như các phái khác. Võ nghệ phái Yoshioka Ryu chỉ là để bảo vệ gia tộc mà thôi.

Trong một thời gian dài Kempou suy nghĩ một cách sai lầm như vậy. Trong sinh hoạt thường nhật đã bắt đầu có những biểu hiện tiêu cực chính vì chuyện này.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

(4)

Mùa thu năm Keichou thứ mười, nhà Yoshioka nhận được thư thách đấu của kiếm khách ở Banshu là Shinmen Miyamoto Musashi.

- Shinmen!

Kempou hay tin bất giác thốt lên, rồi lại trầm ngâm một hồi.

- Hắn là người như thế nào?

Musashi không hề gặp trực tiếp người nào trong nhà Yoshioka mà chỉ đưa cho lão gác cổng một phong thư rồi bỏ đi.

- Hắn cao năm sáu thước bảy, tám thốn, gò má nhô ra, mép không râu, tròng mắt vàng như lòng trứng.

- Đúng là dị tướng. Thế khoảng bao nhiêu tuổi?

- Chừng hăm một, hăm hai.

Như vậy là Kempou đã hiểu rõ hành động của Musashi. Hắn sợ rằng nếu xuất hiện trước mặt người nhà Yoshioka thì sẽ bị nhìn thấu tâm can, thói quen nên chỉ nói rằng mọi việc sẽ được quyết định ở địa điểm thách đấu. Tuổi hãy còn trẻ nhưng đã khôn ngoan lọc lõi như người già. Theo như bức thư thì Yoshioka phải mang thư trả lời đến người quét cổng ở chùa Diệu Pháp (Myōhō Ji) núi Higashiyama. Nếu phái Yoshioka không đáp trả, chẳng những khắp kinh đô mà người trong thiên hạ đều biết sự hèn kém của Yoshioka.

Kempou hoảng hốt khi nghe đến họ Shinmen này là vì trong đời Kempou trước, nhà Yoshioka cũng nhận được lời thách đấu từ kiếm khách mang cùng họ đến từ Banshu là Munisai. Trận ngự tiền tỷ võ diễn ra trước

mặt Tướng Quân cuối cùng thời Muromachi là Ashikaga Yoshiaki, đấu ba hiệp thì Munisai đã thắng hai hiệp.

Nhà Yoshioka được gọi là lò luyện binh pháp, kiếm thuật của Tướng Quân Muromachi và được phong danh hiệu “Fusou Daiichi Heijutsu sha” (Phù Tang đệ nhất binh giả). Nhưng sau trận tỷ thí này, hình như Munisai đã được phong danh hiệu “Hinoshita Musou Hyouhou Jutsusha” (Nhật hạ vô song binh thuật giả), tức là binh pháp giả vô song dưới bầu trời và đi rêu rao quảng bá danh hiệu này.

Munisai không những tinh thông đao thuật kiếm pháp mà còn thạo cả lối đánh Jitte nhưng cuộc đời sau này ra sao thì ở kinh đô không nghe nói đến.

- Hay là Musashi này có họ hàng gì với Munisai?

Kempou thâm nghĩ. Sau này mới biết rằng Musashi chính là con ruột của Munisai nhưng lúc bấy giờ vẫn chưa hay điều này. Kempou rất sợ cái họ Shimen này. Đối với nhà Yoshioka thì đây là họ mang đến nhiều điềm gở không gì bằng.

- Hãy điều tra chỗ ở của hắn.

Kempou chợt trở nên cẩn trọng nghiêm chỉnh như một người hoàn toàn khác. Đầu mỗi chỉ là một người quét cổng ở chùa Diệu Pháp như Musashi nói, khi cho bọn môn đệ đến dò la tin tức thì lại chẳng thu được điều gì quan trọng. Theo như lời người quét cổng thì một hôm có người cốt cách vạm vỡ như Musashi đến bảo:

- Nhà Yoshioka ở Nishino Touin có bức thư muốn giao cho người, hãy giữ hộ ta.

Nói rồi đưa cho hai đồng bạc rồi bỏ đi mất.

- Chỉ như thế thôi sao?

Kempou thất vọng.

- Nhưng nếu là người tướng mạo dị thường như thế thì có vào kinh cũng dễ nhận ra thôi. Hãy tìm thêm đi.

Bọn môn đệ chia nhau ra tám hướng sục sạo khắp kinh thành nhưng rốt cuộc chẳng có kết quả gì. Đối phương dường như đã biến mất. Trong khi ấy, Kempou chưa hề trông thấy dung mạo của đối phương nên tưởng tượng ra một hình ảnh Musashi to lớn, ngày đêm bị hình ảnh đó ám ảnh. Thật là thất sách, chưa đấu mà đã thua mất rồi.

Đối với trận tỷ thí này thì chỉ có cách chấp nhận mà thôi. Chừng nào nhà Yoshioka còn mở lò luyện binh pháp cho thiên hạ thì không có cách nào khác ngoài việc chấp nhận.

Theo thủ tục, Kempou đem chuyện này bẩm lên sở ty đại, nhưng đột nhiên Itakura Iganokami lại hứng chí:

- Trận đấu này sẽ được tổ chức trong vườn sở ty. Đích thân ta sẽ giám sát.

Hắn là quan thị chính Itakura đã sanh tâm tò mò, hứng thú với võ sĩ giang hồ Musashi dị hình dị tướng và chưa rõ tông tích này. Vì vậy mà trận đấu này được tổ chức công khai, không như trận tỷ thí với Asayama Santoku lần trước để hai bên tự quyết định mọi chuyện.

Kempou về nhà đem chuyện này thuật lại với Mata Ichirou:

- Tuy đối phương chỉ là một tay kiếm quê mùa nhưng đối với ta, đây lại là một trận đấu công khai. Này Mata.

Kempou lặng lẽ nói:

- Trận này đích thân ta sẽ đấu.

- Huynh trưởng sao?

Mata Ichirou nghe rồi buột miệng thốt lên:

- Liệu có thắng được không?

Kempou vẫn không hề thay đổi sắc mặt.

- Có thể là thua. Nhưng nếu là người thì thua chắc.

- Huynh trưởng, cho dù có là phụ tử huynh đệ đi nữa nhưng trong binh pháp tuyệt đối không có nhường nhịn. Giữa huynh và đệ thì ai hơn ai?

- Ta cao hơn một bậc.

- A vậy thì mời huynh ra võ đường, đệ lãnh giáo một chiêu.

- Đâu cần gì phải động đến mộc kiếm mới phân định thắng thua chứ. Đêm nay người hãy đến chỉ quán ở khu rừng nhà Isshiki thử xem. Nếu là người thì bọn chim chóc chẳng thềm cất nửa lời.

- Thế là chuyện gì?

Mata Ichirou đợi đến đêm đến liền cất bước đến khu phế tích nhà Isshiki. Vàng trăng khuyết đã treo lơ lửng trên đỉnh núi Higashiyama xa xa.

Dưới đám cỏ trong khu rừng, lũ côn trùng kêu râm ran dưới ánh trăng thu nhưng mỗi bước chân Mata Ichirou giẫm lên cỏ là tiếng côn trùng chung quanh lại im bật. Hắn sờ soạn trong đêm rồi leo lên một tảng đá, ngồi xuống thu chân vào thế kiết già.

Bề ngoài thì phương pháp chỉ quán trông không khác gì với tọa thiền nhưng đây vốn không phải là hành pháp của Thiền môn mà xuất phát từ các hành giả của Mật giáo[1] và phái Thiên thai. Nếu mục đích của tọa thiền là làm cho mọi loạn tưởng tạp niệm quy về cái “không” thì ngược lại, chỉ quán làm cho mọi tưởng niệm thống nhất vào trong một niệm. Các phái võ nghệ trước đây chịu nhiều ảnh hưởng của Phật giáo Thiên thai, sau có phái Yagyū Ryu kết hợp với Thiền tông, dùng chỉ quán làm phương pháp tập luyện tâm can.

Chẳng hạn, trong chỉ quán có phương pháp thủy quán.

Hành giả tập thủy quán ngồi nơi bờ sông đến mấy ngày, mấy tháng, nhìn dòng sông trôi đi mà thực quán kiếp nhân sinh cũng chẳng khác gì dòng sông kia. Đối với hành giả đạt đạo thì không cần nhìn thấy dòng sông, cho dù có nhắm mắt thì cũng có thể thấy được như đang đứng ở bờ sông. Nghe nói vào một thời vương triều xa xưa có hành giả ngồi trong phòng thực hành chỉ quán. Lúc ấy có người bên ngoài vô ý mở cánh cửa ra thì nước trong phòng cuộn cuộn tuôn ra suýt chết đuối. Dĩ nhiên đây chỉ là ảo giác nhưng người ta nói rằng nếu tu luyện đến một mức nào đó thì không chỉ đối với bản thân mà còn có thể kéo người khác vào ảo giác nữa.

Mata Ichirou ngồi chỉ quán đã lâu, khi trăng đã lên đến đỉnh đầu thì bất giác cảm thấy sau lưng có khí người.

- Này Mata.

Thì ra là Kempou.

- Chẳng phải là chim chóc đang ngủ sao.

Bóng đen cất tiếng cười. Mata Ichirou bỗng thấy máu chảy ngược, nổi xung lên. Từ trước đến nay hắn vẫn luôn kính trọng huynh trưởng của mình nhưng không hiểu sao trong giây phút này hắn hận Kempou đến xương tủy.

- Rút kiếm ra!

Mata Ichirou thét rồi nhảy xuống tảng đá, tuốt gươm vào thế thủ thượng đoạn như chực bổ xuống đầu Kempou.

- Thắng thua trong binh pháp chẳng qua là do kỹ thuật kiếm pháp quyết định. Ngày xưa huynh luôn bảo rằng hãy xông vào huynh như muốn chém. Vậy thì hôm nay ta sẽ thực hiện điều đó ở đây!

- Được.

Bóng đen của Kempou khẽ động đậy. Có tiếng tuốt gươm ra khỏi vỏ rồi ánh thép lóe lên dưới trăng. Rồi mũi kiếm từ từ hạ dần xuống dưới, dừng lại ở thế hạ đoạn.

- Sao không xông lên.

- Ta, ta thua rồi.

Mata Ichirou định dò xét hơi thở của Kempou nhưng không hiểu vì sao, mỗi lúc hắn lại thấy khó thở hơn. Kết cục hóa ra chính hô hấp của hắn đang loạn, toàn thân ướt đầm mồ hôi.

- Huynh, huynh trưởng, đây là cái gì?

Lúc đó lũ chim bỗng nháo loạn, cất tiếng kêu như xé nát màn đêm rồi bay tứ tán. Thành linh Kempou nhảy lùi ra sau.

- Huynh trưởng!

- Đừng ồn ào. Bây giờ thì ta có thể chém chết ngươi như trở bàn tay. Ngươi đã hiểu cốt lõi của binh pháp chưa? Binh pháp võ nghệ, nếu giỏi quyền cước kỹ thuật thôi thì chưa đủ. Để hạ được đối thủ thì còn cần một thứ quan trọng hơn cả kỹ thuật nữa.

- Là... là cái gì?

- Khí.

Kempou dụ giọng, tức thời lũ chim không còn xao động nữa mà toàn thân Mata Ichirou cũng cảm thấy như được buông lỏng. Thật là kỳ quái.

- Theo ta thấy thì kỹ thuật nhà ngươi có phần hơn ta nhưng xét về khí thì chẳng thể nào bì được. Chẳng phải là ngươi không thể nào làm lũ chim thức giấc được đó sao. Như thế thì tuyệt đối không thể thắng được Musashi. Bây giờ ta đã biết được một điều về hắn. Nghe lão gác cổng Yobei kể lại thì khi đến gần Musashi, toàn thân lão run cầm cập mà chẳng thể cất nổi tiếng. Hắn kể đó lúc mới sinh ra đã được trời phú cho cái khí như loài mãnh hổ.

Chú thích:

[1] Phật giáo Mật tông

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như
(5)

Dinh thự sở ty đại được xây tiếp giáp với thành Nijou ở mặt Tây Bắc, phía đông thư các là Hakushu.

Quan thị chính Iganokami Katsushige ngồi ở một góc hiên quan sát trận đấu. Kempou ngồi trên một cái ghế nhỏ phía Tây, bên cạnh là tên gia nhân Nishino Kanzaemon đang mang ba loại mộc kiếm dài ngắn khác nhau.

Ba võ sĩ của sở ty đại tháp tùng Musashi cùng một gia thân của Iganokami đến Hakushu hơi muộn so với giờ khắc quy định. Gia thân Iganokami phủ phục trước quan thị chính.

- Đây là Shinmen Miyamoto Musashi, kiếm khách giang hồ xứ Banshu.

- Hừm.

Iganokami nhìn một chập rồi đứng lên xưng danh, nói rõ nhiệm vụ giám sát trận đấu.

- Hai bên đấu một lần, cho dù thắng thua cũng không được mang hận về sau.

Musashi lặng lẽ cúi đầu. Thân thể Musashi cao lớn dị thường, mái tóc hơi đỏ không buộc lại mà để rối tung xõa xuống lưng.

- Xin ngài hãy chuẩn bị.

Võ sĩ của sở ty đại nhắc nhở. Musashi mượn gàu nước vẩy ướt chân rồi xiết chặt dây buộc dép rom. Sau đó lấy trong túi ra một sợi dây buộc chặt tay áo. Cuối cùng Musashi vuốt tóc ra sau, chậm rãi buộc dải băng màu cam quanh đầu, dùng đoạn kiếm cắt bỏ phần tóc xõa rồi tra vào bao. Nghe nói sau này Musashi không hề búi tóc mà cứ để mọc dài tự nhiên, thời trai trẻ tóc dài đến thắt lưng. Suốt đời chưa hề cầm lược mà cũng không vào bồn tắm bao giờ. Hẳn là Musashi ưa thích lối sống tự nhiên không ràng buộc chằng.

Kempou nhận lấy dải băng trắng từ gia thân rồi quấn quanh đầu. Không có ghi chép gì về phục trang của hai bên nhưng chỉ biết rằng màu dải băng buộc đầu của hai người là khác nhau.

Musashi vác thanh mộc kiếm gỗ dài bốn thước rồi đứng ở đằng Đông. Kempou nhìn rồi nhặt lấy thanh mộc kiếm dài đặt bên cạnh Nishino Kanzaemon, lặng lẽ tiến ra.

- Tại hạ là Yoshioka Kempou.

Musashi cúi đầu nín thinh.

Khoảng cách giữa hai người là mười gian.[1] Kempou thủ thế

Seigan, giữ mộc kiếm trước mặt. Đồng thời Musashi cũng đưa kiếm về một bên vai ở thế Hassou.

- Yatt! !

Thật là một tiếng hét Kiai mãnh liệt, không ai nghĩ là con người lại có thể phát ra âm thanh này. Cùng với tiếng Kiai, dáng vẻ Musashi cũng vô cùng kỳ lạ. Đầu hơi nghiêng về một bên, cặp mắt nửa nhắm nửa mở. Thói quen nửa nhắm nửa mở này theo Musashi suốt đời mỗi khi cầm kiếm. Toàn thân Musashi phát ra một sát khí dữ dội như nuốt chừng Kempou. Kempou chưa từng gặp một binh pháp giả nào có sát khí dữ dội như thế này, tự nhiên cảm thấy hoa mắt, tứ chi lơ lửng. Musashi trông thấy, biết là thời khắc đã đến liền đạp đất nhảy tới.

Kempou cũng đạp đất xông lên.

Trong sát na, khoảng cách mười gian giữa hai người đã rút ngắn trong tiếng chân chạy. Khi hai người chạm mặt nhau thì hai thanh mộc kiếm đã động thủ, mắt thường không sao nhìn thấy được.

Iganokami nhào người ra, chăm chú nhìn rồi gõ ván

- Đủ rồi. Cả hai thu gươm lại!

- Aiya.

Musashi hướng đến quan giám sát. Lúc này cả Kempou lẫn Iganokami lần đầu tiên nghe thấy giọng nói của Musashi.

- Tại hạ đã thắng.

Iganokami không đáp, hết nhìn Musashi rồi quay sang Kempou.

- Lúc đó cả hai thanh mộc kiếm đều dừng lại trên đầu hai người. Ra chiêu cùng lúc, như vậy là hòa. Người có phục không?

- Tại hạ không phục. Tại hạ đã thắng, chứng cứ là dải băng buộc đầu của Kempou đại hiệp kia.

Quả nhiên trên dải băng trắng của Kempou, một vệt máu đã loang ra.

- Không, xuất thủ cùng lúc. Mắt ta không có nhầm đâu. Musashi, hãy cho ta xem dải băng của nhà ngươi.

Mọi con mắt đổ dồn về phía dải băng màu cam của Musashi, ai ai cũng nghĩ rằng đã có máu thấm ra nhưng vì đồng màu nên cũng không dám chắc.

- Tại hạ từ chối.

Kết cuộc, Musashi cũng không chịu cởi dải băng ra.

Vào cuối đời, mỗi khi kể lại kiếm lịch của mình Musashi đều có nhắc:

- Ta đã từng thắng Yoshioka.

Mà sự thật, nếu là trận đấu bằng kiếm thật thì có lẽ Musashi đã thắng, nhưng đây chỉ là “trận đấu tập” như lời quan thị chính nên phải dừng tay khi mộc kiếm chỉ còn cách đầu đôi phương trong gang tấc. Vì thế mà kết quả chịu nhiều ảnh hưởng từ phán quyết của quan giám sát. Mà điều quan trọng là Iganokami Katsushige chẳng hề biết võ công mà vốn là một tăng lữ, sau được Ieyasu nhìn nhận tài năng mà cất nhắc lên hàng quan lại. Nếu đứng về phía nhà Yoshioka, lò luyện binh pháp của kinh đô thì quan

thị chính xử trí như thế cũng là điều đương nhiên.

Như vậy trận quyết đấu giữa Musashi và họ Yoshioka đến đây là kết thúc. Nhưng sau khi Musashi mất thì dường tử Miyamoto Iori có viết trên văn bia rằng Musashi chạm trán Yoshioka đến ba lần. Trận đầu tiên là đấu ở cánh đồng Rendai bên ngoài Kyouto với “thủ lĩnh” nhà Yoshioka là Seijuro, Seijuro chết tại trận. Trận đầu thứ hai là với Yoshioka Denshichirou, đối phương cũng chết ngay tại chỗ. Trận thứ ba, Yoshioka Mata Shichirou dẫn theo nhiều môn đệ vây đánh Musashi dưới gốc tùng Sagarimatsu ở Ichijouji nhưng cũng không thành.

Nhưng dựa theo tài liệu ghi chép phía bên Yoshioka thì không thấy ba người có tên như trên đâu cả. Và lại đương chủ Kempou cùng Mata Ichirou vẫn sống đến già, hưởng đủ mệnh trời. Như vậy, ai đúng ai sai thì cho đến ngày nay cũng không rõ, mà cũng chẳng phải là chuyện quan trọng để điều tra chi li. Nhưng theo như Miyamoto Iori viết trên bia mộ rằng đương chủ Yoshioka vì thua Musashi mà vứt bỏ binh thuật, xuống tóc đi tu. Điều này cũng không đúng. Vì lò luyện binh pháp Yoshioka vẫn tiếp tục đến mười năm sau.

Mùa hè năm Keichou thứ mười chín, trong cung có tổ chức buổi lễ nhạc Sarugaku công khai cho toàn dân đến xem. Hôm đó, không chỉ dân chúng trong kinh mà cả bách tính những vùng lân cận cũng kéo về tụ tập. Sở ty đại cũng cử ra nhiều vệ sĩ giữ gìn trật tự. Trong đám bách tính có tên môn nhân của Yoshioka là Seijirou Shigekata vốn có tư thù từ trước với Tadamiya Goemon là lính cận vệ đang canh giữ đám đông. Hôm đó hẳn không mang kiếm nhưng lên ra ngoài, giấu đoản đao vào người rồi quay trở lại chém chết Goemon. Cả hội trường náo loạn cả lên, bọn xem hát nhón nháo chưa biết chạy đi đâu thì sở ty đại đã cho nhiều lính mang giáo mác, gậy gộc ra chặn lại. Trong nháy mắt mà Seijirou đã chém chết sáu, bảy người, làm bị thương mười bốn, mười lăm người nhưng rồi cũng bị gia thần của Iganokami Katsushige là Tada Chubei dùng trường đao chém chết. Vì chuyện lộn xộn này mà sở ty đại ra lệnh đóng cửa võ đường Yoshioka, huynh đệ Kempou dẫn theo môn nhân đến tá túc ở nhà Mishuku Echizen Nokami Naganori. Như vậy chuyện nhà Yoshioka mất thế không liên quan gì đến Musashi cả.

Huynh đệ Kempou sau trận mùa hè ở Osaka mới trở về kinh, công phu thêm kỹ thuật nhuộm vải học được từ Lý Tam Quan lúc trước rồi mở hiệu nhuộm ở Nishino Touin. Dân gian vẫn gọi màu lam là màu nhuộm Yoshioka, cửa hiệu của họ này hình như làm ăn rất phát đạt.

Sau này, vào những năm KanEi thời Edo, trong quyển sách “Mado no Susami” có chép lại câu chuyện về họ Yoshioka như sau.

Xứ Mimasaka có hai võ sĩ tự mãn binh pháp võ nghệ, gia thần của chúa Mori Nagatsugu mười tám vạn hộ, chúng lên kinh đêm đêm rình ở đầu đường chém người qua lại, gọi là “thử kiếm”, “luyện võ”. Một đêm nọ, hai kẻ chia nhau ra nấp trên đường, đợi người qua lại như mọi khi. Chập sau có một lão nhân đầu trọc đội khăn, ăn vận như thương nhân ần cư rảo bước đi tới. Đầu tiên, một kẻ thét lớn rồi nhảy ra chém từ phía sau nhưng

lão nhân chỉ khê hươ tay như đuôi ruồi, gạt lưỡi gươm ra rồi đi tiếp.

Tên còn lại đang nấp ở chỗ khác đợi lão nhân đến gần toan xông ra chém,

- Chờ đã.

Lão nhân nói rồi cởi dép dắt vào thắt lưng, vén áo

- Nào.

Lão ẩn cư rút quạt ra thủ thế. Tên chém người cứ dần tới dần tới toan chém nhưng mấy lần như thế lão nhân cứ dùng quạt gõ lên sóng kiếm mà rằng,

- Chưa được, chưa được.

Rồi hấn lãnh ngay một đòn Atemi lăn quay ra đất. Tên còn lại chạy đến, hoảng hốt rút gươm.

- Chẳng hay lão là cao nhân phương nào?

- Là Kempou.

Lão ẩn cư chẳng thèm ngoảnh mặt lại, đáp rồi vừa hát vừa rảo bước đi.

Chuyện này xảy ra khi Musashi lấy hiệu là Niten đang sống những ngày cuối đời ở thành Kumamoto xứ Higo.

Chú thích:

[1] Hơn mười tám mét

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như
HITOKIRI IZOU

Nước Nhật vào cuối thời Edo bỗng xuất hiện từ “Hitokiri”, chỉ hạng võ sĩ làm thích khách cho các phong trào chính trị đương thời tập trung ở các phiên phía nam như Tosa, Satsuma, Choushu. Đương thời chỉ có bốn nhân vật được gán cho danh hiệu này là Kawagami Gensai người thành Kumamoto phiên Higo, Tanaka Shinbei và Nakajima Hanjirou, võ sĩ phiên Satsuma và Okada Izou thuộc phiên Tosa. Bối cảnh câu chuyện này là vào lúc quyền lực của Mạc phủ đã suy yếu, người Tây phương gây áp lực buộc Nhật Bản phải mở cửa thông thương. Tình hình trong nước hỗn loạn, có nhiều đảng phái chính trị được khai sinh như Đảng Cần Vương với chủ trương khôi phục quyền lực của Triều đình, phong trào Đảo Mạc, đánh đuôi người Tây phương....

1

Trời đã sinh ra một kẻ bất hạnh.

Hắn đứng cách cánh cửa lùa Shouji[1] năm chiếu, thóp bụng, phồng

ngực bắn một hơi mạnh. Đờm từ cổ họng hắt bắn ra như viên đạn xuyên thủng cánh cửa giấy. Cơ lực thật dễ sợ.

- Thế mà mãi chỉ là một thằng lính trơn.

Năm mười lăm tuổi Izou thường tự cười nhạo mình. Nếu sinh ra trong thời Chiến Quốc loạn lạc thì hẳn tài năng dị thường của hắn đã chẳng phải chôn vùi uổng phí như thế này.

Nhưng nói gì thì nói, lính trơn cũng là một hạng “sĩ” trong phiên, cũng vẫn là thân phận được mang tên họ mang đao kiếm[2]. Về hình thức thì cũng là võ sĩ Samurai. Nhưng ở phiên Tosa này, về mặt pháp lý thì lính trơn không được quyền mang họ. Ở đất Tosa này tồn tại ba cấp bậc giữa các hạng “sĩ” trong phiên, đó là Thượng sĩ, Hào sĩ và lính trơn. Lính trơn thì cho dù trời mưa to cũng không được đi guốc mà chạy chân trần, bọn Hào sĩ thì trời nắng như đổ lửa cũng không được mang dù. Nhưng hạng Thượng sĩ thì lại có được đặc quyền đặc lợi đối với hai hạng Hào sĩ và lính trơn là chém chết nếu vô lễ với mình mà không bị bắt tội, một điều chỉ có ở Tosa mà không thấy ở đâu khác. Vì tầng lớp Thượng sĩ và khai tổ của phiên là Yamauchi Kazutoyo là người vùng khác di trú đến Tosa sau trận chiến phân tranh thiên hạ Sekiga Hara, nếu không có những đặc quyền đặc lợi đối với bọn Hào sĩ vốn là dân bản địa và những cấp thấp hơn thì khó lòng cai trị nổi chúng. Và cũng vì vậy mà trong phiên xuất hiện một dạng đấu tranh giai cấp không thấy ở bất cứ phiên nào khác. Đó là việc bọn Hào sĩ và lính trơn kết thành “Đảng Cần Vương” chống lại phiên và Mạc Phủ.

Hắn chỉ là một thằng lính trơn Izou, vốn chẳng phải là thân phận có thể học kiếm thuật được. Nếu học kiếm thì hạng Thượng sĩ thường lui tới võ đường Ishiyama Magoroku và Asada Kanshichi, bọn Hào sĩ thì có võ đường Hineno Benji, nhưng hạng lính trơn thì chẳng biết học ở đâu. Chẳng võ đường nào chịu nhận. “Là lính trơn thì học kiếm thuật làm gì”. Đó là lối suy nghĩ tồn tại ba trăm năm trong phiên Tosa này. Trên chiến trường thì chúng chỉ là hạng bộ tốt thuộc các nhóm vác giáo, bắn cung hay hỏa mai. Còn việc ngồi ngựa một chọi một với đại tướng chỉ dành cho Thượng sĩ và Hào sĩ cao cấp mà thôi. Izou sinh ra với thể chất và khí lực hơn người cũng lấy làm lạ cho cuộc đời của mình.

- Nghe đâu ngài Niten cũng tự học mà hội đắc kiếm pháp.

Năm mười lăm tuổi hắn nghe được chuyện này. Niten là hiệu của kiếm thánh vô song Miyamoto Musashi sống đầu thời Edo. Năm trước có kiếm khách Oishi Susumu người vùng Yanagi Kawa xứ Chikugo được tham chánh trong phiên là Yoshida Touyou mời đến đàm đạo, Izou tình cờ nghe trộm được chuyện về ngài Niten. Hắn biết đến cỗ nhân là như vậy.

Rồi hắn gọt một thanh mộc kiếm từ gỗ sồi, cứ hai ngày một lần, khi không có phiên trực thì vác mộc kiếm mà tập vục từ sáng đến tối cho đến khi gân cốt rã rời mới thôi. Đòn vục là đòn đánh bổ từ trên xuống, là cơ bản trong mọi cơ bản của kiếm thuật. Người học kiếm vẫn bảo nhau rằng tập vục ba năm chỉ mới là sơ khởi của kiếm đạo. Dĩ nhiên nó là một kỹ thuật cơ bản, nhưng đương thời ở các võ đường thì người ta không cho môn sinh tập trung vào kỹ thuật vục không. Vì kỹ thuật đơn điệu, lặp đi lặp lại sẽ khiến

người tập nhảm chán mà không tìm đến võ đường nữa thì hỏng, cho nên các vị sư phụ thường cho môn sinh tập các đòn đánh khác nhau ở mặt và tay để gây hứng thú cho họ. Nhưng chẳng qua cũng chỉ là múa gậy trúc mà thôi chứ đừng nói là hội đặc được cực ý của kiếm đạo.

Izou cũng không sử dụng kiếm tre như bao người học kiếm khác mà dùng mộc kiếm, cho nên lực tay và tốc độ cũng có nhiều sai biệt. Từ thời xa xưa đến nay, mỗi khi đấu tập người ta vẫn hay dùng mộc kiếm. Nhưng nó khá nặng và nguy hiểm nên Kamiizumi Isenokami Nobutsuna thời Chiến Quốc nghĩ ra kiếm tre, sau được Ono Tadaaki công phu thêm thành ra nhẹ nhàng và ít nguy hiểm hơn.

Izou cũng không lơ là việc luyện tập hạ bàn. Hấn bay, hấn nhảy, hấn chạy ngang dọc khắp nơi, gân cốt chân cẳng hấn đã lên đến cực độ.

- Kiếm thuật cũng không phải chỉ là thứ dùng nơi rộng rãi.

Vì thế mà hấn bắt đầu nghĩ tới những thế kiếm thực chiến trong nhà chật hẹp. Rồi hấn gọt một thanh mộc kiếm nhỏ. Khi chiến đấu trong nhà, nếu sử dụng trường kiếm như ngoài chiến trường thì khi vung lên thế thượng đoạn sẽ vướng trần nhà, khi chém ngang sẽ đụng tường, rồi còn nếu đánh nhau trong phòng tắm, nhà xí, trong hành lang chật hẹp thì sẽ như thế nào? Trong những trường hợp này thì ngay cả những tay cự phách cũng chỉ dùng được một số kỹ thuật lật vật như chém hạ đoạn, nhấp chân bước nhỏ mà thôi.

Thế rồi Izou tự công phu ra lối đánh trong nhà với thanh đoản mộc kiếm của mình. Hấn bay nhảy đâm gãy cột cửa, chém đổ cửa nhà xí, có khi rơi vào thùng rồi lồm ngồm bò dậy, có khi lùi lũi tiến lại múa kiếm chém kẻ địch tưởng tượng bên kia rầm cửa rồi ngã xuống chiếu gạt đỡ một kiếm của đối phương. Thật là điên cuồng dị dạng không sao kể xiết. Nhưng cũng thật không ngờ là lối đánh đoản kiếm Izou công phu được lại tình cờ trùng khớp với lối đánh bí truyền sử dụng ở nơi chật hẹp của phái kiếm Ittou Ryu. Hấn biết được điều này là vào năm sau.

- Mà là con của lính trơn thì học đòi kiếm thuật làm gì.

Phụ thân hấn là Gihei vẫn thường bất bình. Chẳng bao lâu thì ông Gihei mất, Izou lên thế vị trí cha. Hấn thuộc nhóm lính trơn của Tổng quản Kirima Shougen, trưởng nhóm lính là Morita Jiemon. Bổng lộc của hấn một năm chỉ đủ nuôi bốn người. Izou thường phải ăn hạt kê, ăn lúa mạch, ăn gạo đen, trong một năm chẳng có dịp nào được ăn gạo trắng. So với bọn bách tính có ruộng đất trong phiên thì hấn còn khổ sở hơn cả thân trâu ngựa. Đối với con em kẻ sĩ nghèo hèn thì cách duy nhất để thoát khỏi cảnh bán hàn chỉ là dựa vào con đường học vấn xuất chúng hay dựa vào kiếm pháp tuyệt luân mà mở võ đường mà thôi. Nhưng Izou không có học vấn. Tuy phụ thân hấn có dạy viết chữ nhưng Izou chẳng đọc nổi một quyển sách chữ Hán. Nhà nghèo nên cũng không thể đến trường, mà hấn cũng chẳng có đầu óc tương xứng để đến trường.

- Chà nếu ta được sinh cùng thời với ngài Niten thì sẽ ra sao nhỉ.

Hấn vẫn thường mơ tưởng đến cảnh một mình một kiếm làm mưa làm gió trong làng kiếm. “Phải chém vật sống xem sao”. Nghĩ rồi Izou bắt

đầu chém mèo. Con mèo hoảng hốt nhảy lên, Izou rút kiếm đánh xoẹt chém đứt đôi trên không. Đến chuột cũng không tha. Kẻ xấu số vừa thò đầu ra khỏi cái lỗ nơi góc tường đã bị hấn huơ mộc kiếm như luồng điện giáng xuống vỡ đầu. Trong nhà Izou luôn lấm bẩn vì máu của những loại súc sinh này.

Nguyên lai, kiếm chỉ là công cụ giết người nhưng vào thời Tokugawa thì nó đã trở thành một thứ triết học. Izou cũng tự học được thứ kiếm pháp giết người như giới kiếm khách đầu thời Chiến Quốc. Đây là chánh đạo, đây là tà đạo, hấn chẳng hay biết.

Rồi hấn cũng chém được mấy trăm con mèo, là lúc hấn nghĩ đến chuyện lập phái riêng.

Lúc đó một tin sáng sủa bất ngờ lọt vào tai Izou. Khu phố Tabuchi dưới thành là nơi tập trung nhiều dinh thự của bọn Hào sĩ, có Takechi Hanpeita mở võ đường. Takechi vốn là một Hào sĩ cấp cao nên không màng đến thân phận của bọn môn sinh, thiên hạ đồn rằng là lính tron cũng có thể đến học được.

- Như vậy cũng không phải là hoàn toàn vô duyên với nhà Takechi. Nghĩ rồi Izou quyết định tìm đến Takechi cầu học.

Chú thích:

[1] Một loại cửa đặc trưng trong lối kiến trúc Nhật Bản, khung gỗ nhẹ dán giấy để ánh sáng chiếu qua.

[2] Thời phong kiến ở Nhật, tầng lớp bình dân không được quyền mang họ

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 2 -

Dòng họ Okada vốn có gốc gác Hào sĩ ở làng Jintsu phiên Tosa, đến đời phụ thân của Izou là Gihei là con thứ xuống dưới thành làm lính tron. Tổ tiên xa xưa của dòng họ này phát tích từ làng Okada xứ Iyo láng giềng. Nhà Takechi cũng vậy, tổ tiên xa xưa là Takechi Musha Tokoro vốn là hào tộc ở xứ Iyo. Thật lạ lùng là năm xưa tổ tiên của Izou lại là gia thần của họ Takechi. Rồi Takechi đem phần lớn bề tôi lưu lạc sang xứ Tosa thờ họ Chousokabe. Trong trận chiến phân tranh thiên hạ Sekiga Hara, họ Chousokabe diệt vong, họ Yamauchi từ Kakegawa xứ Enshu đến tiếp quản vùng đất này, lúc đó cả họ Takechi lẫn Okada vốn là cựu thần của Chousokabe đã trở thành dân thổ địa của phiên Tosa này.

- Tức là nếu xét duyên ngày xưa thì cũng là quan hệ chủ tớ. Nay thuận theo nhân duyên này kính xin cho tiểu nhân được nhập môn.

Izou đến nhờ vả phu nhân của Takechi là Tomiko. Phu nhân lấy làm thương hại nên ra súp giúp đỡ cho đến khi hắn được diện kiến Takechi.

Takechi Hanpeita ban đầu theo học phái kiếm Ittou Ryu, sau thường lui tới luyện tập ở võ đường Asada Kanshichi dành cho hạng Thượng sĩ. Lúc bấy giờ Takechi chỉ là thân phận Hào sĩ nên thường bị bọn môn sinh dòng Thượng sĩ khinh miệt, sau lãnh hội hết cực ý kiếm pháp nên được quyền mở võ đường nhận môn sinh.

Nhà Takechi nằm ở làng Fuke ngoài thành, là nơi giàu có lắm ruộng nhiều rừng. Nhà Takechi nhờ vào tài lực này mở một võ đường bên cạnh nhà vợ Shimamura. Võ đường bề ngang rộng bốn gian^[1], bề dài sáu gian, tuy không phải là lớn lắm nhưng chỉ trong chốc lát mà đã có đến sáu, bảy chục con em Hào sĩ kéo đến nhập môn, một thời phồn thịnh.

Takechi Hanpeita dáng người cao lớn, mặt sáng sủa, lông mày thanh tú, da dẻ trắng trẻo, mắt mũi đều xứng với từ “uy phong lâm liệt”. Tính người trầm tĩnh ít nói, lại chẳng bao giờ biết đùa giỡn, suốt đời chẳng gần người đàn bà nào ngoài phu nhân của mình, cũng là một kiểu người hiếm có so với tính cách đàn ông phương Nam như Tosa. Chính vì tính tình nghiêm cẩn đàng hoàng nên thường bị người bằng hữu là Sakamoto Ryouma trêu chọc. Nhân vật Sakamoto này thì lại trái ngược hẳn với tính cách nghiêm chỉnh của Takechi. Mỗi khi đến chơi nhà Takechi đều không dùng nhà xí mà khi ra về luôn phóng tiện trước cổng. Vì vậy mà chung quanh tường luôn thoảng xú khí, phu nhân Tomiko lấy làm phiền não đem chuyện trần tình thì Takechi chỉ cười xòa: “Xem ra Sakamoto cũng là người sau này làm nên chuyện lớn. Cứ bỏ qua cho hắn vậy”.

Tuy là người nghiêm khắc kỷ luật nhưng lại có chỗ dễ dàng tha thứ cho kẻ khác nên bọn con em Hào sĩ vùng Chugoku lấy làm mến mộ Takechi, tranh nhau mà đến nhập môn. Đây chính là nền tảng đầu tiên của “Đảng Cần Vương Tosa” gây náo loạn vào cuối thời Mạc phủ.

Nhưng lần đầu đối diện, Takechi đã tỏ ra nghiêm khắc với Izou. Bản thân Takechi cũng là một Hào sĩ bị bọn Thượng sĩ phân biệt nên không khỏi thất vọng khi thấy một tên lính trơn. Chính vì tính tình nghiêm khắc ưa kỷ luật nên ý thức giai cấp cũng rất mạnh. Hơn nữa Takechi lại là người ghét cái dốt nát thô lậu. Mà ngay giữa trán Izou lại có một vàng đen có hũu, chính vì thế mà ấn tượng đầu tiên của Takechi về hắn vô cùng xấu. Lại nghe chuyện tổ tiên xa xưa là gia lại của nhà Takechi nên không tránh khỏi cái nhìn khinh miệt.

Takechi vừa vào đến nơi liền gọi:

- Người là Izou?
- Thưa, tiểu nhân là Izou.

Izou phủ phục bên cửa.

- Từ trước đến nay đã theo học ai?
- Tiểu nhân thân phận lính trơn thì còn biết theo học ai. Chẳng là vì tôn sùng ngài Niten, ngày ngày mang mộc kiếm luyện tập mà tự hội đắc a.
- Tự hội đắc?

Takechi nhíu mày. Hội đắc, chẳng phải là ý hắn đã đến chỗ cùng

cực của kiếm đạo rồi sao. Chính vì không có giáo dưỡng học hành gì nên Izou chẳng hiểu rõ cách dùng từ cho hợp phép.

- Ô, tự hội đắc sao. Thế thì hãy vào võ đường đấu với bọn môn sinh xem sao.

Takechi nói.

Chú thích:

[1] Một gian gần bằng hai mét.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 3 -

Izou tiến ra một góc võ đường, đội mũ trụ, mặc giáp phòng hộ, tay với lấy thanh kiếm tre. Tất cả những thứ này là lần đầu tiên hắn dụng đến. Takechi ngồi trên ghế cao quan sát mọi cử động của Izou. Thật là khó coi. Một kẻ chẳng khác nào dã thú. Cặp mắt hắn sung húp, đỏ ngầu, lõm sâu vào hốc, đầu tóc thì rối bời như tổ quạ, lông trên người hắn rậm rạp xoắn tít như đám cỏ rối.

Izou mang mộc kiếm tiến ra giữa võ đường thi lễ rồi vào thế thủ. Tuy là vị trí trung đoạn nhưng hắn thủ thanh kiếm tre ngang người, vị trí cổ tay đầy sơ hở. Thế đứng của hắn cũng thật kỳ lạ, dạng chân, lưng khom, đầu đưa về trước như chuẩn bị lao vào một trận đấu vật.

Người đầu tiên đấu với Izou là một hào sĩ xứ Aki, thuộc hạng trung bình trong số các môn đệ. Vì thuộc tầng lớp trên nên trong lòng đã thấy khinh nhờn, giơ cao kiếm tre vào thế thủ thượng đoạn, cố tình để lộ sơ hở phần trung đoạn. Gã xông vào toan chém cổ tay Izou nhưng chỉ thấy Izou quét kiếm lên đỡ rồi trong sát na sấn tới đập mạnh vào hạ bộ hắn. Hào sĩ nọ la thối thanh rồi bất tỉnh tại chỗ. Người đã thấy chưa, Izou như muốn thét lên sung sướng. Chiêu thức hắn dùng để hạ đối phương chẳng phải là một chiêu kiếm hay võ nghệ chính thống nào. Còn gì thống khoái bằng, hắn đã hiểu ra rằng trên võ đường thì không có sự phân biệt giai cấp, chẳng còn Thượng sĩ, Hào sĩ hay lính trơn nữa.

Takechi ngồi quan sát trận đấu không nháy mắt rồi ra lệnh cho người tiếp theo ra đấu với Izou. Đấu được hai ba hiệp thì Izou nhảy bật lên giáng một đòn thật mạnh vào đầu đối phương, chỗ không có lưới sắt trên mũ trụ bảo hộ. Đối phương đầu óc choáng váng, loạng choạng trở về chỗ ngồi rồi đổ vật ra sàn. Cả bọn nhón nháo. Thứ kiếm thuật mà Izou sử dụng chẳng có quy tắc hay luật lệ gì mà chỉ là một thứ kỹ thuật ẩu đả nơi đầu

đường xó chợ. Đối với những kẻ theo học kiếm phái chính thống ở giai đoạn đầu thì thường thất bại thảm hại khi đối đầu với những loại kỹ thuật ẩu đả hạ cấp này.

Người tiếp theo ra đấu với Izou là quyền sư phụ Higaki Kiyoharu, một Hào sĩ dưới thành. Nhưng kết quả cũng không khác trước, bọn môn nhân ngạc nhiên xao động.

- Khôn kiếp, chỉ là một thằng lính trơn.

Takechi dường như muốn thốt lên. Từ thế thủ cho đến đòn đánh thẳng tay của Izou đều không phải là thứ thường thấy của một danh môn chính phái. Dường như hẳn chỉ là một con thú hoang dã không hề biết trật tự lý luận gì. Nếu như hẳn được dạy dỗ nguyên tắc luận lý thì không biết sẽ còn mạnh đến đâu, Takechi thầm nghĩ. Nhưng liệu có thắng nổi hẳn không? Đối với đường chủ Takechi Hanpeita mà nói thì đây là một dịp hay để dạy cho Izou một bài học, làm cho hẳn chừa đi cái kỹ thuật hạ cấp kia đã ăn sâu vào người hẳn, và không những dạy cho mình hẳn mà còn là để biểu thị cho đám môn nhân biết sức mạnh khủng khiếp của kiếm thuật chính thống và có phẩm cách là như thế nào. Nhưng nếu chẳng may đại bại dưới tay hẳn thì sao. Như vậy thì còn gì tội tệ bằng, thanh danh của võ đường chẳng biết còn cách nào để lấy lại nữa.

Nhưng Takechi cũng không phải là kẻ tầm thường. Takechi người cao gàn sáu thước[1], xét về thể lực khí lực thì không thể thua Izou được. Năm mười bốn tuổi theo người thầy đầu tiên là Chigami Shichirou học kiếm pháp phái Ittou Ryu, cả sư phụ Chigami cũng phải ngạc nhiên vì tố chất vạm vỡ người có một của mình. Sau này vào nhập môn võ đường Asada Kanshichi, Takechi đánh bại hết các bậc tiền bối nhận chứng chỉ trung truyền, đến năm Ansei thứ nhất[2] thì hội đắc hết những chiêu thức cực ý của môn phái. Ngay cả Asada cũng thừa nhận rằng trong cuộc đời mình chắc chắn không có được người đệ tử thứ hai như Takechi.

Nhưng dù gì thì đối phương cũng là kẻ thân phận thấp hèn lại không sử dụng kiếm pháp chính thống, nên sẽ không biết được hẳn sẽ tấn công vào những chỗ nào và chẳng có quy tắc luật lệ gì. Như trước đây có một đạo tin đồn rằng có kiếm khách Okada Souemon vốn xuất thân là một bách tính xứ Bushu lập ra phái kiếm Ryugou Ryu, phái này chuyên thủ thế thượng đoạn rồi xuất kỳ bất ý tấn công tới tấp vào ống chân của đối phương. Nguyên lai, trong kiếm thuật không có đòn đánh vào hạ bàn nên dĩ nhiên là các phái kiếm bấy giờ cũng không có kỹ thuật phòng ngự vùng này. Vì thế mà vào những năm Ansei đã có không biết bao nhiêu võ đường ở Edo đã tan hoang dưới tay của phái Ryugou Ryu này. Nhưng chẳng bao lâu sau thì các võ đường danh tiếng ở Edo như Momoi và Chiba đều khảo án ra cách khắc chế loại kỹ thuật này nên phái Ryugou Ryu sau một thời gian lan truyền như bệnh dịch bỗng dừng hẳn. Cổ nhân có dạy rằng người quân tử không nên đối đầu với phường tà đạo nhưng Takechi không biết rằng liệu có nên dạy cho Izou một bài học hay không. Nhưng Takechi vốn là người quyết đoán nhanh chóng nên trong đầu vừa xuất hiện ý nghĩ này là đã khẽ gật ngay. Quyền sư phụ Higaku đã bại dưới tay Izou, đường chủ

Takechi lặng lẽ nhảy xuống sàn, với lấy thanh kiếm tre rồi tiến về phía đối thủ.

Izou lúc này phủ phục dưới sàn. Hắn không hề nghĩ rằng Takechi sẽ đích thân ra tiếp mình nên lấy làm cảm kích mà toàn thân run rẩy.

- Hãy chuẩn bị đi.

Takechi nói. Tuy thế bản thân mình cũng chỉ mặc độc một bộ võ phục bằng vải thô mà không hề mang giáp phòng ngự. “Như vậy ta không thể tấn công được”. Izou đứng dậy, bản thân.

- Người cứ đánh hết sức.

Takechi nói rồi vào thế thủ Seigan đưa mũi kiếm ngang mặt. Izou lại vào thế thủ trung đoạn mình tự công phu được như lúc này.

Takechi tiến lên một bước, Izou lùi xuống một bước, rồi lại lùi xuống nữa.

Takechi càng tiến tới, Izou càng lùi lại, mà càng lùi xuống thì lưng hắn càng cong như lưng mèo, thanh kiếm tre đưa về sau như cái đuôi con vật.

Takechi vừa huơ mũi kiếm lên thượng đoạn, trong nháy mắt thân thể Izou co rúm lại rồi bật tới như một hòn đạn, đâm thẳng vào đối phương. Takechi loạng choạng, nhưng chỉ trong tích tắc kiếm pháp chính thống đã phát huy tác dụng, biến ảo khôn lường. Từ thế kiếm phòng thủ cuộn lên đánh thẳng vào đầu Izou, một đòn nhẹ, chỉ nghĩ được như thế thì đã thấy Takechi xấn tới đâm một đòn chí mạng vào đối thủ. Thân thể Izou bị hất văng đi năm sáu gian. Hắn lồm cồm bò dậy rồi chạy vòng quanh bốn góc võ đường tránh đòn của Takechi.

- Izou, khó coi lắm! !

Takechi vừa thét vừa trút đòn như cuồng phong nộ vũ vào các vị trí tay, mặt, thân của đối phương. Đây chính là ba vị trí tấn công cơ bản trong kiếm thuật. Izou co rúm người lại chịu đòn mà không hề có ý thức phản kháng. Toàn bộ ý chí chiến đấu của hắn đã bị đòn nén đến tận cùng. Có những lúc cơ hội phản kích đến, trong sát na đã có thể đánh trả lại nhưng hắn không hề huơ thanh kiếm. Izou chỉ hứng cơn mưa đòn của Takechi một cách thụ động rồi bỏ chạy. Trong vô thức, hắn đã bị sự kính phục đối với Takechi chi phối. Đối với hắn, Takechi dường như là một vị thần của thế giới khác. Nếu diễn giải bằng lời thì trong lòng hắn chỉ có thể nói rằng “Vi ngài mà tôi có thể trở thành thằng hề cho thiên hạ”. Hắn cam lòng với điều đó. Cam lòng một cách toại nguyện, hắn thấy sung sướng, không, sung sướng đến điên cuồng khi được hạ mình như thế. Phải chăng chính thân phận lính trơn thấp hèn của hai đời dòng họ hắn đã biến hắn thành ra thế này? Phải chăng đây chính là bản chất của hắn? Nhưng dù gì đi nữa thì đây là lúc quyết định hình ảnh của hắn trong con mắt Takechi.

- Tiểu nhân thua rồi.

Izou vút kiếm tre, quỳ xuống sàn rồi thụp lạy. Trong khoảnh khắc này cái chất lính trơn thấp hèn một cách đáng thương đã bộc lộ. Takechi thở phào rồi thu kiếm. Thật là một kẻ đáng sợ. Một cảm giác khiến Takechi phải rùng mình. Từ thuở theo Chigami học kiếm, hội đặc cực ý của Asada

cho đến bây giờ thì Takechi chưa từng hứng phải một đòn đâm nào khủng khiếp như vậy. Thiên hạ vẫn truyền rằng Takechi là người quân tử chững chạc thận trọng, đối với những kẻ mới đến xin học kiếm thì chưa bao giờ ra những đòn như vũ bão lúc này. Ấy vậy mà chỉ một đòn đâm của Izou đã khiến Takechi lộn ruột gan mà để lộ con quỷ Tu La trong người ra một cách vô ý.

- Izou, hãy tức khắc nhập môn.

Takechi nhanh chóng trở lại con người điềm tĩnh như trước kia.

- Izou, vì kiếm pháp của nhà ngươi là thứ tự học mà không có cơ bản nên rất nhiều tật xấu đã ngấm sâu vào người. Đầu tiên ngươi phải bỏ chúng đi. Đối với kẻ mới nhập môn thì phải tu luyện hai năm, nhưng nhà ngươi phải tu luyện ba năm để từ bỏ thói tật của mình. Trong ba năm này nhà ngươi sẽ yếu đi, ba năm tu luyện chánh pháp. Nếu chịu đựng được đến năm thứ tư thì hẳn sẽ đạt đến trình độ kiếm thuật chánh tông cao thâm.

- Tiểu nhân xin đa tạ.

Izou vốn là kẻ dễ mũi lòng, nước mắt rùng rùng mấy phen dập đầu lễ tạ.

Rồi ấn thư thệ nguyện được mang ra, Izou viết tên ấn dấu kết giao sư đồ. Họ tên là Okada Izou Yoshifuru. Chữ viết vô cùng nghệch ngoạc.

Đêm đó Takechi rút vào trong nhà kho, chăm chú nhìn quyển sách Joururi đặt trên bàn (Joururi: một loại kịch múa rối truyền thống). Vốn là người đa tài đa nghệ nên ngoài Joururi ra Takechi còn theo học các ngành hội họa nghệ thuật khác với cách danh sư dưới thành như Tokuhiko Tousai và Hirose Tomotake. Mà trong bất cứ ngành nào cũng đều đạt đến mức thượng thừa. Cũng vốn là người thận trọng đàng hoàng, sợ làm phiền đến hàng xóm chung quanh nên mới vào nhà kho diễn Joururi. Cánh cửa phòng đột ngột mở ra, phu nhân Tomiko mang trà vào.

- Chàng đang làm gì vậy?

Đêm nay thật lạ lùng, vì Takechi không hề thốt lên một lời nào, không giống mọi lần diễn kịch khác.

- Ta đang nghĩ đến chuyện của Izou.

- Gã lính trơn đó đã làm sao ạ?

- Không, chỉ là ta biết rằng trên đời này vẫn còn nhiều kẻ đáng sợ.

Ta vốn vẫn tự phụ rằng mình có chút thiên bẩm về kiếm thuật, nhưng xét về tố chất thì thật không bằng hẳn vậy.

Tomiko nghe rồi lặng thinh. Đây chẳng phải là chuyện mà nàng có thể nói được gì. Tomiko dáng người nhỏ nhắn, vốn được tôn xưng là một mỹ nữ dưới thành. Người chú của Tomiko là Shimamura Junosuke cũng là một Hào sĩ nổi tiếng với thương thuật một vùng.

- Tomiko, ta sẽ đi vắng trong ba năm. Nàng sẽ chăm sóc mọi thứ thay ta chứ. Ta nghe nói Edo chính là linh địa của kiếm thuật nên cũng muốn đến đó tu luyện lại võ nghệ của mình.

Hôm đó Takechi cho bọn môn đệ trở về nhà rồi trần trọc suy đi nghĩ lại, hình ảnh Okada Izou trong tâm trí càng lúc càng lớn dần. Trận đấu ở võ đường lúc nãy, chẳng phải là hẳn thấy mình không mặc giáp phòng ngự mà

e ngại không ra đôn tấn công hay sao. Nếu lúc ấy mà mặc giáp phòng ngự thì không biết kết quả trận đấu sẽ ra thế nào.

Tomiko gật đầu. Nhưng muốn ra khỏi phiên du học võ nghệ thì cần phải được phiên cho phép. Mà cho đến khi giấy phép từ trên truyền xuống cũng phải mất nửa năm.

- Ta trông cậy cả vào nàng.

Nói rồi Takechi ôm Tomiko vào lòng. Giữa hai người không có đứa con nào. Chính vì sợ rằng nếu không có con thì họ Takechi sẽ tuyệt tự nên phía gia đình Tomiko ở làng Shimamura cũng mấy lần khuyên nhủ Takechi lấy vợ bé để có đứa con nối dõi, nhưng mấy lần Hanpeita đều bỏ ngoài tai. Một hôm nọ có người bạn của Hanpeita lấy lời khuyên nhủ Tomiko, cho trở về nhà bố mẹ Takechi ở làng Fuke rồi gửi một con hầu đến chỗ Hanpeita. Con hầu biết chuyện nên ra sức chiêu chuộng nhưng Takechi chẳng hề động đến một sợi tóc. Sau này khi Tomiko tiết lộ rằng đó là do âm mưu của người bằng hữu thì Takechi chỉ cười “Ta biết rồi”, rồi hỏi:

- Thế lúc đó tâm trạng nàng như thế nào?

- Thiếp hoàn toàn tin tưởng ở chàng nên không hề nghĩ gì.

Tomiko đáp. Giữa phu phụ Takechi đã có sự tin tưởng lẫn nhau và thân thiết đến như vậy. Thành ra Takechi quyết ý để thê tử ở lại Tosa còn mình thì thân đến Edo tu luyện kiếm pháp. Nguyên nhân tất cả cũng là vì Izou.

Chú thích:

[1] Thước: đơn vị đo chiều dài ngày xưa, 1 thước = 0.303m

[2] Niên hiệu Ansei kéo dài từ năm 1854-1859

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 4 -

Izou mỗi ngày một yếu dần đi. Bản năng của hấn, thói tật của hấn mỗi ngày một mất dần. Đến ngay cách cầm kiếm tre hấn cũng phải học từ Takechi, bộ pháp cũng bị cố định vào một quỹ đạo, phương cách nhất định. Thế thủ cũng bị Takechi chinh đốn gay gắt. Mọi việc Izou đều nhất nhất tuân theo sự chỉ đạo của Takechi. Với tính cách quá khích của Izou thì thật khó coi khi thấy hấn khúm núm trước Takechi. Phải chăng tất cả là vì Izou muốn trở nên mạnh hơn? Không, tâm tưởng của hấn lúc này không phải như vậy. Izou lúc này giống như một con chó. Chó là loài mang một tính cách bất hạnh, đối với đồng loại thì chúng nhe nanh sừng sộ, nhưng đối với chủ

nhân vốn là một sinh vật khác loài thì lại nhu thuận đến đáng thương. Takechi đã cho hắn nhập môn, đối với hắn thì đó là một ân nhân, một người chủ còn hắn là con chó của ông chủ. Hắn cảm thấy hạnh phúc khi được làm con chó cho Takechi. Mà cũng chính là vì tổ tiên hắn đã từng là đầy tớ của nhà Takechi. Izou tiếp cận ông chủ của mình với thái độ như thế, với tình cảm của một con chó đối với chủ như thế nên cho dù Takechi có khinh thường chẳng muốn gần cái sự thấp hèn đó rồi cuộc cũng nghiêm nhiên tự cho mình là chủ nhân của con vật đáng thương kia.

“Trong ba năm, ngươi sẽ yếu dần đi”. Tuy Takechi nói thế nhưng không biết Izou vốn là kẻ có tố chất hơn người hay do sự chỉ đạo ưu tú của Takechi và hắn nhất tuân theo mà chỉ trong vòng nửa năm mọi tật xấu của Izou đều mất hết, mọi động tác kỹ thuật đều đi vào khuôn phép và trình độ đã bắt kịp với quyền sư phụ Higaki Kiyoharu. Đối với hắn thì không còn nơi nào bằng võ đường này. Một tên lính tron thấp hèn như hắn được đứng trên võ đường như thế này thì không còn gì thống khoái bằng. Thường ngày bọn môn sinh Thượng sĩ và Hào sĩ ra lối hồng hách nhưng trên sàn đấu đều bị hắn đánh cho tơi tả vùi dập. Hắn cảm thấy kiếm thuật đã cứu hắn thoát khỏi sự thấp hèn của đẳng cấp. Trong thế giới của hắn chẳng có gì khác ngoài thanh kiếm. Kỹ thuật hắn sử dụng cũng vô cùng ác liệt, bất cứ môn sinh nào thi đấu với hắn mà không mang giáp phòng ngự đều bị Izou đánh cho cháy thịt nát xương. Izou là con chó hoang, bọn môn sinh cả sợ mà không còn ai dám đấu tập với hắn nữa. Nhưng đứng trước Takechi Hanpeita thì con chó hoang Izou bỗng trở thành một con chó nhà hiền lành.

Thế rồi Takechi trình nguyện thư lên phiên xin phép được ra khỏi phiên đến Edo tu học kiếm thuật, nhưng trong phiên tự xưa đến nay vẫn có luật bất thành văn là chủ một nhà du học bên ngoài thì không sao nhưng đường chủ một phái thì không được phép. Thế là Takechi phải đến hỏi lộ Kirima Shougen, một người có thế lực trong phiên. Và mọi việc trở nên dễ dàng hơn nhiều. Nhưng khi Takechi tỏ ý định muốn dẫn theo Izou đến Edo tầm sư học đạo thì Kirima Shougen chỉ cười khẩy “Hắn chẳng phải chỉ là một tên lính tron thôi sao?”

Từ trước đến nay chưa từng nghe thấy chuyện cho một tên lính tron đi du học ngoài phiên.

- Xin ngài cứ làm như Izou là đầy tớ của tiểu sinh mà hợp pháp hóa cho chuyện này, được như thế thì tiểu sinh vô cùng biết ơn.

- Ngài cũng thật lạ lùng. Chả nhẽ lại định bỏ tiền túi ra cho một tên lính tron du học kiếm thuật sao.

Kirima cười ngạo rồi cho qua. Cũng là vì món quà vật kia đã có tác dụng.

Nghe tin, Izou mừng rỡ điên cuồng. Trong lòng hắn lúc này, vì Takechi mà nhảy vào dầu sôi lửa bỏng hắn cũng cam chịu.

- Vậy là tiểu nhân được phép cùng tiên sinh đến Edo thật sao?
Izou khóc rống lên.

Thế rồi Takechi nhận được chỉ thị từ phiên đưa xuống, rằng “đến Edo tu học kiếm thuật”, dẫn theo tên đầy tớ Okada Izou rời khỏi Tosa, đến dinh thự Kajibashi ở Edo vào tháng tám năm Kaei^[1] thứ sáu.

Những kẻ từ phiên khác đến tu tập võ nghệ được gọi là kiếm thuật chư sinh, họ có quyền lựa chọn võ đường để theo học nhưng phần lớn người đến đây đều chọn võ đường Momoi Shunzou phái Kyoushin Meichi Ryu ở cách đây không xa. Ở khu phố Kyoubashi Oke gần dinh thự Kajibashi cũng có võ đường của Chiba Sadakichi phái Hokushin Ittou Ryu cũng được nhiều người ưa chuộng. Cũng trong thời gian này Sakamoto Ryouma cũng đến võ đường Chiba theo học kiếm thuật.

Võ đường Momoi Shunzou mà Takechi chọn là một trong ba nơi làm mưa làm gió trong làng kiếm ở Edo đương thời. Thời đó người ta vẫn truyền tụng nhau rằng Momoi cứng về thể thủ, Chiba mạnh về kỹ thuật trong khi họ Saitou ra đòn rất ác liệt.

Izou cũng theo Takechi vào nhập môn. Đường chủ lúc bấy giờ là Momoi Shunzou đời thứ tư, tên tục là Naomasa và là kiếm khách kiệt xuất nhất trong các đời Momoi. Trong số môn hạ thì có vô số kiếm hào mà các chủ võ đường cỡ nhỏ ở Edo cũng phải rùng mình như Ueda Umanosuke, Kanematsu Naoyasu, Kubota Shinzou hay Sakabe Daisaku.

Takechi vào đây như rồng gặp nước, như hổ về rừng, chẳng mấy chốc mà phát huy hết tài năng sở học của mình. Nhập môn được một năm đã được cử lên làm chức tổng giám sát đám môn sinh trong võ đường. Dù gì thì cũng là một chủ võ đường ở Tosa, hội đắc được cực ý các phái kiếm khác nên dĩ nhiên cũng khác xa đám môn sinh còn lại.

Mà sư phụ Momoi Shunzou cũng đặc biệt tỏ ra kính trọng Takechi. Hẳn là con người này có những tố chất khiến người ta kính trọng như vậy.

Thứ nhất là Takechi có tài tổ chức. Vào lúc còn chưa nắm chức tổng giám sát thì đã có lần can gián sư phụ Momoi: “Mọi quy củ đạo đức của võ đường ngày càng đi xuống”.

Sở là bên cạnh võ đường có một quán trà, trong sở môn sinh có nhiều kẻ vẫn thường lui tới đàng điếm với bọn con hát. Takechi lấy làm ngứa mắt mà than phiền với Momoi:

- Nếu bây giờ mà không chấn chỉnh lại tác phong của môn sinh thì việc này ắt sẽ tổn hại đến thanh danh của tiên sinh.

Shunzou vốn người rộng lượng khoan dung nhưng về điểm này thì thiếu hẳn sự nghiêm khắc nên giao toàn bộ việc chấn chỉnh uy phong của võ đường cho Takechi. Thế rồi Hanpeita trở thành tổng giám sát, đề ra luật lệ, đặt giờ giới nghiêm, thưởng phạt phân minh, kẻ nào vi phạm luật lệ đều bị xử lý nghiêm khắc. Vì vậy mà trong võ đường tiếng ta thán Takechi ngày càng nhiều nhưng chẳng bao lâu thì mọi sinh hoạt đều đi vào nề nếp quy củ. Chính vì có tài quản lý sắp xếp như vậy nên sau này được chọn làm thủ lãnh cho Đàng Cần Vương của phiên Tosa.

Momoi Shunzou cũng lấy làm tự mãn về người môn đệ tên Takechi Hanpeita. Đương thời trong giới chư hầu thường tổ chức các buổi diễn võ, Momoi thường được mời đến và luôn dẫn theo Takechi. Chúa vùng Sendai, Daimyou xứ Izushi nghe tiếng mà ngưỡng mộ, truyền rằng muốn xem võ nghệ của Takechi. Đương thời có Katsura Kogorou vốn người Tosa, giữ chức tổng giám sát trong võ đường Saitou Yagorou cũng được nhiều người chú mục và gọi ra cho diễn võ.

Thế còn Izou?

Một hôm Momoi Shunzou cho gọi Takechi đến bảo rằng

- Thật không phải với Hanpeita nhưng theo ta thấy thì đừng nên cho tên đây tới kia học kiếm thì hơn.

Izou ngày càng tiến bộ, ngày càng mạnh hơn. Nhưng càng mạnh thì kỹ thuật của hắn càng lúc càng mất đi phẩm cách. Hắn quan niệm rằng làm sao để thắng là được. Và kiếm thuật của hắn cũng là thứ tương xứng với lối suy nghĩ đó. Thân pháp của hắn cực kỳ khó coi, cứ như một con sói đang khát máu chực nhảy xổ vào người ta. Đòn đánh của hắn cũng không hoa lệ mỹ miều mà mang một vẻ phàm phu khiến người xem phải buồn nôn. Vì thế mà Momoi không cấp chứng nhận cho hắn. Nhưng nếu về thực chiến thì không thể xem thường Izou. Một đòn đánh của hắn cũng đủ khiến người ta vọt cả óc ra. Nhưng nếu nói về khuyết điểm thì đây chẳng phải là kiếm thuật có phẩm cách nên không có sự biến ảo vi diệu như các danh môn chánh phái. Trong kỹ thuật của hắn không có đường tiến cũng không có đường thoái. Chỉ là một nhát kiếm giải quyết sinh mạng. Nếu nhát đầu tiên không làm gì được đối phương thì cũng không thể biến hóa ra chiêu thứ hai. Vì vậy mà trong thi đấu hắn luôn chịu thiệt. Trong trận đấu trọng tài thường xử cho đối thủ của hắn thắng cuộc vì số lần tấn công nhiều hơn. Mà tiếng hét Kiai của Izou cũng không có chút phẩm cách nào, giống như tiếng gầm rống của loài dã thú. Cả sư phụ và bạn đồng môn đều chỉ điểm

cho hẳn những chỗ dờ này.

Nhưng hẳn vẫn thường ngạo mạn tự phụ mà bỏ ngoài tai

- Nếu là đấu nhau bằng kiếm thật thì cho dù chiêu đầu tiên có nhẹ đi nữa thì cũng làm đối phương không còn sức phản kháng nữa. Vì vậy mà chiêu thứ hai chỉ cần ung dung cũng có thể chém đứt đôi đối phương.

Chính vì thái độ phản kháng như vậy mà hình ảnh Izou ngày càng xấu đi trong mắt các bậc tiền bối ở võ đường. Thứ nhất, đối với họ thì kiếm không phải là thứ dụng cụ sát nhân, thành ra kiếm pháp của Izou bị coi là tà kiếm.

Chú thích:

[1] Niên hiệu kéo dài từ năm 1848-1853

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 5 -

Mấy năm trôi qua, thời thế thay đổi, thân phận con người cũng có nhiều biến chuyển đáng kể. Năm trước hẳn còn là một kiếm khách xoàng nhưng giờ đây Takechi Hanpeita đã trở thành thủ lĩnh của Đảng Cần Vương phiên Tosa, đóng tại dinh thự đại diện của phiên ở Kyoto. Takechi được bầu vào vị trí công sứ tiếp đãi sứ thần các phiên của Tosa.

Trong phiên Tosa thì mọi chuyện chính sự đều do bọn Thượng sĩ gánh vác, và cho dù có bất cứ chuyện gì xảy ra đi nữa thì cũng không gọi đến bọn Hào sĩ. Vì thuộc hai tầng lớp khác nhau nên bọn Thượng sĩ không muốn để người ngoài nhúng tay vào. Thế nhưng Takechi là thân Hào sĩ, thuộc tầng lớp khác nhưng vẫn được bọn Thượng sĩ cử vào tổ chức chính trị của phiên. Chuyện lạ lùng này bắt đầu từ một chính biến. Lúc đó Takechi về Tosa ám sát tham chánh độc tài Yoshida Touyou rồi thao túng mọi sự trong nội các của phiên. Nhưng Takechi không đích thân ra tay ám sát mà dẫn theo đám môn đệ Hào sĩ trong một đêm mưa gió xuống thành chém chết Yoshida. Tình hình trong phiên náo loạn cả lên.

Takechi trở thành một Thượng sĩ hạ cấp cầm đầu ba trăm Hào sĩ của Tosa, thế lực lớn mạnh chưa từng thấy trong phiên cũng như ở nơi khác. Mà quyền lực của Mạc phủ cũng ngày một suy yếu dần kể từ khi xảy ra biến cố Đại lão Ii Kamon No Kami bị ám sát ngoài cổng thành Sakurada ở Edo. Ở Kyoto thì các chính khách của ba phiên Satsuma, Choushu và

Tosa thành lập một chính quyền bất hợp pháp, lấy triều đình làm trung tâm và tranh nhau chức đại biểu của phiên mình, bành trướng thế lực ảnh hưởng. Lúc bấy giờ họ tập hợp bọn kiếm khách giang hồ khắp nơi trong nước vào tay mình và sẵn sàng chém chết các phe phản kháng. Đại diện cho quyền lực của Mạc phủ ở Kyoto là Sở ty đại, cảnh sát cũng sợ họ mà nhắm mắt làm ngơ, không dám điều tra về những cái chết diễn ra như cơm bữa ở Kinh đô. Tình hình hỗn loạn này kéo dài từ năm Bunkyu[1] thứ hai đến năm thứ ba, lúc bấy giờ đội cảnh vệ Shinsengumi vẫn còn chưa ra đời.

Lúc này Izou luôn theo sát Takechi như hình với bóng. Hắn không rời chủ nhân nửa bước, lúc nào cũng lảng lạng bám theo sau. Takechi thường không mấy khi ở trong bản doanh mà thường đến quán rượu Tantora ở phố Kiya cùng với những người đồng chí bàn chính sự. Cứ khoảng ba ngày một lần lại lui tới khu phố du nữ ở Sanbongi hội họp với công sứ của các phiên khác. Nói là đến uống rượu mua vui nhưng Takechi chỉ đến vì công việc. Công sứ là chức danh các phiên đặt ra chỉ những người đứng ra làm trung gian đàm phán, giao thiệp giữa các phiên với nhau. Họ tụ tập ở những tửu điểm như thế này để trao đổi tình hình chính trị lúc bấy giờ. Phiên Tosa thì có Takechi Hanpeita, phiên Choushu thì có Katsura Kogorou là những nhân vật có tiếng đương thời. Bọn võ sĩ giang hồ các nơi, các võ sĩ phiên khác cũng vì mến mộ danh tiếng Takechi mà tập trung đến nhiều. Trong số đó phải kể đến nhân vật Tanaka Shinbei người phiên Satsuma được xưng tụng là Hitokiri cùng với Izou. Mỗi tối Shinbei đều ra vào quán Tantora nơi Takechi bàn kế sách, hai bên thân tình đến mức kết giao huynh đệ. Kusaka Genzui phiên Choushu cũng thường lui tới nơi này. Nói chung những kẻ lui tới tửu điểm Tantora toàn là thành phần quá khích của các phiên theo chính sách Cần Vương bấy giờ như Inaba, Aki, Satsuma, Tsushima mà thôi. Những buổi hội họp như thế này thường là những cuộc tranh luận quá khích công kích lẫn nhau.

Izou ngồi ở một góc hành lang, mặc nhiên nghe những lời tranh luận bàn tán. Thỉnh thoảng Takechi lại gọi, “Izou, mang trà” là hắn lập tức đứng dậy xuống dưới nhà. Hắn chỉ ngồi đó đợi Takechi sai vặt. Quả là buồn chán, hắn nào muốn thế. Hắn cũng muốn được tham gia nghị luận như Takechi, cũng muốn chứng tỏ mình cũng là kẻ vì Thiên hạ Quốc gia. Nhưng một kẻ vô học như hắn thì làm sao tham gia, mọi người nói gì thì hắn nào có hiểu. Nhưng không phải chỉ có mỗi mình Izou, đương thời có chí sĩ phiên Satsuma được gọi là Hitokiri Hanjirou, sau trở thành dân thường lấy tên là Kirino Toshiaki cũng là người một chữ bẻ đôi không biết, mọi người hay nói “Tôn phiên”, “Tệ phiên” nhưng nhân vật chẳng hiểu được ý nghĩa của những từ này. “Tôn phiên” là từ kính trọng để chỉ phiên của đối phương, còn “Tệ phiên” dùng để nói về mình. Nhưng Hanjirou không rõ mà tưởng lầm “Tôn phiên” là “Tồn phiên”, từ khiêm tốn như “Tệ

phiên”. Vì vô học không rõ ý nghĩa của lời nói mà lại sử dụng vô tội vạ nên lắm phen gây bối rối cho chí sĩ các phiên khác. Nhưng Hanjirou là người vui vẻ lạc quan tốt độ, vì yêu thích sự non trẻ đó mà sư phụ Saigou Takamori thường không la mắng, Hanjirou cũng không hề cảm thấy thua kém gì, thường bông đùa rằng “Nếu ta có chữ nghĩa thì thiên hạ này đâu còn” và mọi chuyện chấm dứt.

Nhưng Takechi không phải là một ông chủ rộng lượng như Saigou. Sư phụ của Izou là một người hoàn toàn khác.

- Izou, như thế sai rồi.

Câu nói cửa miệng của Takechi là thế, cứ nhất nhất vạch vào những chỗ sai của tên đầy tớ. Cùng là thân phận cha mẹ nhưng điểm khác nhau chí mệnh giữa Saigou và Takechi trong việc giáo dưỡng kẻ dưới chính là tính khôi hài của mỗi người. Tuy là người Tosa nhưng Takechi lại luôn nghiêm túc, hiếm khi nhìn sự việc dưới góc độ bông đùa như những người đồng hương của mình. Izou thường cứng đờ người khi thấy Takechi liếc mắt nhìn mình. Mỗi khi hấn phát biểu câu gì sai là lập tức chí sĩ các phiên cười ồ lên, đối với Takechi thì đây là một sự sỉ nhục không thể chịu đựng được, không những ảnh hưởng đến danh dự bản thân là đại biểu của phiên mà còn gây phương hại đến uy tín của địa phương mình. Takechi là người quá mẫn cảm với những chuyện như thế này. Chính vì điều này mà Izou thấy khó chịu, sợ hãi.

Nhưng cũng không thể nói rằng Takechi ghét bỏ tên đầy tớ của mình. Từ lúc còn ở võ đường Momoi ở Edo cho đến lúc lên Kyoto, đi đâu Takechi cũng đều dẫn Izou theo, đến các võ đường ở Kyushu tu học kiếm thuật, sau đó chu du đến các nơi như Yanagawa, Kurume, Omura, Kumamoto, Bungo... Đi đến đâu cũng đều xin tĩ thí với các danh kiếm của địa phương, trong khoảng thời gian này mà tên tuổi Izou nổi như cồn. Toàn bộ phí tổn đi lại đều do một tay Takechi chi trả. Phải nói rằng chính Takechi là người có công từ đầu cho đến cuối trong việc tạo dựng kiếm khách Izou.

Nhưng kẻ ngu độn đâu thể hiểu nổi người hiền tài.

Chính vì bị ức chế như thế nên Izou luôn tìm kiếm những cơ hội giải tỏa nỗi uất ức của hấn. Chẳng hạn như trong hội nghị có người lên tiếng:

- Có tên nợ bè ngoài thì theo Càn Vương nhưng trong bụng vốn là bè tôi Mạc phủ.

Izou nghe được lảng lảng biến mất. Đương đêm hấn chạy qua các khu phố, tìm đến nhà kẻ xấu số nợ rồi vung gươm chém chết. Hấn chùi máu rồi trở về hội nghị, thản nhiên như chẳng hay biết gì. Thế là Izou trở thành tên sát nhân mà trong một thời gian dài Takechi không hề hay biết gì.

Lần đầu tiên hấn ra tay giết người là vào tháng tám năm Bunkyu thứ hai ở khu phố Osaka. Lúc bấy giờ hấn còn trú chân tại dãy nhà dài trong doanh trại Osaka Sumida của phiên Tosa. Lúc này Takechi đã ám sát

tham chính Yoshida Touyou rồi. Những kẻ trực tiếp hạ thủ là Nasu Shingo, Yasuoka Kasuke, Oishi Danzou sau khi ám sát lập tức vượt qua dãy núi Shikoku trốn khỏi Tosa, lên kinh ăn náu trong dinh thự đại diện của phiên Satsuma.

Còn ở Tosa thì bọn Thượng sĩ trực thuộc quyền quản lý của Yoshida Touyou cử ra hai viên cảnh sát hạ cấp đến Osaka điều tra sự việc. Một người là Iwazaki Yatarou, vốn không theo phe Cần Vương, thấy phái này bắt đầu lũng đoạn chính sự trong phiên nên cảm thấy nguy hiểm trong công việc, lập tức bỏ mặc đồng liêu ở lại còn mình thì trở về Tosa. Người còn lại là Inoue Saichirou.

Izou nghe tin có phái viên từ Tosa đến điều tra thì bắt đầu nghĩ đến chuyện ám sát. Hắn sợ rằng nếu bọn Nasu, Yasuda và Oishi, những kẻ hạ thủ Yoshida bị bắt thì thể nào tên tuổi Takechi đứng đằng sau cũng bại lộ. Nói đến chuyện ám sát thì hắn đúng là kẻ giáo hoạt. Đầu tiên, hắn tập hợp đồng chí ở doanh trại Sumida lập kế hoạch, rủ thêm hai viên cảnh sát thuộc phái Cần Vương rồi cho đến thăm nhà trọ của Inoue Saichirou. Hai viên cảnh sát này vốn là chỗ quen biết cũ với Inoue.

- Đi làm vài chén!

Hai người dẫn theo Inoue đến tửu điểm gần cầu Shinsai, được một lúc thì bỗng bọn Izou ngẫu nhiên xuất hiện, nói:

- Ô, lâu quá không gặp quan bác, hay ta xuống phía nam cùng uống, hàn huyên lại chuyện cũ.

Izou vốn không ưa Inoue. Cảnh sát ở Tosa chỉ là một chức danh xoàng được chọn ra từ lớp Hào sĩ, lính trơn nhưng lại nhận mệnh lệnh của Thượng sĩ mà điều tra mọi sai trái trong giới Hào sĩ. Đối với Izou thì đây là những kẻ phản bội, những tên bán đứng tầng lớp của mình. Mà Inoue lại là kẻ ngạo mạn. Ngày xưa, khi Izou còn là tên lính trơn dưới thành ở Tosa thì có lần gặp mặt dưới chân cầu Harimaya nhưng hắn không chú ý mà quên cả thi lễ. Inoue gọi giật ngược lại: Izou! !

- Izou, mày xưng là có bệnh rồi trốn phiên canh gác, thực ra hôm đó đã đến võ đường Takechi ở phố Tabuchi phải không. Liệu hồn!

Izou rùng mình. Nếu chuyện này được báo cáo lên trên thì nhiều khả năng hắn sẽ bị đuổi khỏi đội lính trơn. Đầu hắn nóng ran, đến khi hoàn hồn thì đã thấy mình dập đầu tạ tội một cách thảm thiết. Inoue nở nụ cười khinh miệt rồi bỏ đi mất. Suốt đời Izou không thể nào quên được nỗi nhục này. Phải nói rằng chính nỗi uất ức về sự thấp hèn của thân phận này là động lực khiến hắn tìm đến kiếm thuật mà biến thành một con ác quỷ La sát.

Nhưng bây giờ khác rồi. Hắn là chí sĩ, một võ sĩ trong thiên hạ mà làm kẻ biết tên. Izou cố ý nói to “Nào chúng ta xuống phía nam vừa uống rượu vừa ôn áp mỹ nữ”. Inoue thấy sự thay đổi khinh bạc của Izou thì cho

rằng tên này xác láo lắm, nhưng biết đâu đó sẽ moi được chút tin tức gì nên cùng cả bọn vượt qua cầu Shinsai theo xuống phía nam. Lúc này Inoue đã ngà ngà say. Cả bọn đến phố Kurou Uemon bù khú cho đến chập tối rồi mò ra bờ sông Doutonbori.

- Say rồi, ta say rồi.

Izou loạng choạng, ra về say bí tỉ rồi dựa vào Inoue, tay quàng qua cổ. Rồi hắn xiết mạnh. Inoue không kêu lên được tiếng nào. Chung quanh có nhiều người qua lại nhưng chẳng ai chú ý, chẳng có gì bất thường cả. Inoue loạng choạng một chập thì tắt thở, toàn thân lạnh ngắt, mềm nhũn trong tay Izou. Chà, đây là thằng Inoue năm xưa trên cầu Harimaya sao. Đối với Izou, Inoue là một biểu tượng của quyền lực năm xưa mà nay lại mềm nhũn trong tay hắn. Phải chăng hắn đã hiểu được sự vô thường của cõi đời? Không, hắn đang vui mừng khôn xiết. Con người là sinh vật đáng chán như thế này sao. Kẻ giàu có, kẻ nắm quyền lực khi chết đi chẳng qua chỉ là một cái xác mà thôi. Bằng việc biến đổi phương thành xác chết, hắn cảm thấy được sự ưu việt của kẻ sống sót là mình. Izou cùng mấy người đồng chí rút gươm đâm vào bụng Inoue, hắn lấy làm khoái trá ra sức hành hạ tử thi, tha hồ ngoáy mũi kiếm vào trong xác chết. Nhưng có đâm mấy máu vẫn không vọt ra. Inoue vốn đã tắt thở trong cánh tay hắn lúc nãy rồi.

Rồi cả bọn đá xác chết xuống sông Doutonbori để khi bọn cảnh sát phát hiện ra thì nghĩ rằng đây là một kẻ chết đuối.

Kể từ đó Izou không thể nào quên được khoái cảm của việc giết người.

Lần hắn sát hại Tada Tatewaki ở Kyoto cũng thế. Tatewaki vốn người mảnh khảnh, da trắng như nữ nhân, lo những việc lật vật trong chùa Kinkaku. Trước đó mấy ngày ở Tantara, có lần Takechi buộc miệng bảo:

- Hình như mục tỳ thiếp của Nagano Shuzen vẫn còn sống thì phải.

Izou nghe được lập tức chạy đi tìm tung tích. Nhưng thật tình hắn nào có biết Nagano Shuzen là ai. Shuzen vốn là người tâm phúc của Đại lão Ii và là nhân vật ngầm theo dõi mọi động tĩnh của giới học giả, võ sĩ ở kinh đô chống lại Mạc phủ rồi báo cáo lại cho Sở ty đại. Lúc sinh thời người này đã tổng không ít chí sĩ chống Mạc vào ngục. Bên cạnh Shuzen còn có tình phụ Murayama Kazue ngầm ngầm trợ lực. Kazue vốn là con hầu của của Ii, nhưng sau khi Ii lên chức Đại lão thì Kazue được thưởng cho mưu thần là Shuzen. Mục tỳ thiếp Takechi nhắc đến chính là Kazue này. Izou không hề hay biết gì. Hắn cùng những người đồng chí phiên Tosa là Yorioka Gonkichi, Kobatake Mago Saburou, Kawano Masuya và Chiya Toranosuke ráo riết truy lùng, cuối cùng tìm được tung tích của Kazue. Đêm ngày mười ba tháng mười một cả bọn xông vào khu nhà ổ chuột ở Shimabara nơi Kazue đang ẩn náu, lôi cổ kéo đi. Cả bọn lột truồng Kazue ra rồi lôi qua cầu Sanjou Ohashi, trối vào bụi tre trên bờ đê gần đó, dựng cọc bố cáo tội trạng rồi bỏ mặc cho phơi sương gió ở đó. Tatewaki chính là con trai của nhân vật Kazue này.

Rồi Izou đến dọa nạt chủ khu nhà trọ Kazue thuê, bắt phải tìm ra tung tích con trai là Tatewaki. Sau đó ba ngày thì tìm thấy. Hắn cùng hai

mười người đồng chí giải Tatewaki đi từ Shimabara đến trên cầu Dobukawa hành hình. Tatewaki không đi nổi, thế là cả bọn lôi đi xềnh xệch. Đến chiều tối thì cả bọn lên trên cầu. Có ý kiến cho rằng Tatewaki là thân thích của kẻ đã giết hại nhiều chí sĩ Cần Vương nên phải chém chết không tha, nhưng lại có kẻ phản đối rằng “Tatewaki vốn không phải là con của Kazue với Nagano Shuzen mà là với người chồng cũ Tada Genzaemon, không có quan hệ trực tiếp với Shuzen nên chẳng cần lấy mạng hắn, chỉ phơi sòng như mẹ hắn là được rồi”. Izou lẳng lặng không nói gì, hắn chỉ nôn nóng muốn chém chết Tatewaki mà tay lăm lăm chuôi kiếm. Hắn muốn lập công. Không, không chỉ có thế, hắn ghét cay ghét đắng bộ phục đính hoa văn Tatewaki mặc, hắn ghét luôn cả cái thân thể dưới lớp lụa đất tiền ấy.

Izou toan rút kiếm. Nhưng một chí sĩ Choushu của hắn đã nhanh tay hơn, chỉ nghe thấy một tiếng vút mạnh rồi một tiếng la thất thanh xé cổ họng của Tatewaki. Lưỡi kiếm của người Choushu kia vừa chạm vào xương cổ Tatewaki đã oằn lại, da thịt văng cả ra khiến gã thư sinh kia la thất thanh.

- Chém đầu phải chém như thế này!

Izou nói rồi bước tới một bước, đánh xoẹt một cái. Tiếng thét Tatewaki bỗng im bật, cái đầu lia khỏi cổ văng lên không rồi rơi xuống sông Dobukawa. Nước sông nhuộm một màu đỏ lôm.

Cả bọn như nín thở, Izou chùi lưỡi gươm nhuộm máu bằng tấm áo gấm của Tatewaki. Từ vết cắt trên cổ, máu tuôn ra như suối. Izou cảm lồng đèn tiến đến gần xác chết, tay sờ vào vết cắt thì quả nhiên, quanh miệng lỗ trên thân hình mất đầu kia nhả nhụy trơn tru như được gọt dũa bằng tay cẩn thận. Hắn lấy làm thỏa mãn lắm rồi xuống sông rửa tay. Người đồng chí của hắn soi đèn lồng vào chỉ thấy khuôn mặt lạnh lùng bình thản của hắn như một bác sĩ ngoại khoa sau cuộc giải phẫu.

Sau chuyện này, Izou luôn có mặt ở hiện trường những vụ “Thiên tru” (Tenchu) nổi tiếng. “Thiên tru” có nghĩa là thay trời mà ra hình phạt, từ này xuất hiện vào khoảng thời gian này từ những thành phần bất mãn với chính sách của Đại lão Ii Naosuke. Những thành phần này mang tư tưởng phản lại Mạc phủ rồi sau đó hình thành thế lực lớn mạnh chủ trương đánh đổ Mạc phủ, ám sát những nhân vật quan trọng của bộ máy này. Mỗi khi ám sát người của Mạc phủ, kẻ ám sát thường để lại từ “Thiên tru” này.

Trong thời gian này Takechi cũng lần lượt chỉ huy các chí sĩ dưới tay mình thực hiện nhiều vụ “Thiên tru”, nhưng đối với chuyện giết người của Izou thì lại tỏ ra khó chịu.

Đối với Takechi thì chuyện ám sát bắt nguồn từ luận lý chính trị và chính nghĩa, từ lý tưởng muốn đánh đổ Mạc phủ để cứu nguy cho quốc gia thiên hạ. Còn những cuộc chém giết của Izou chỉ là như chuyện đồ tể sát sanh mà thôi. Takechi lấy làm khó chịu vì có một kẻ ám sát ngu muội dưới trướng mình, vì hắn mà chuyện ám sát thần thánh của mình và các chí sĩ bị ô uế. Nhưng đối với Izou thì giết người lại là chuyện thần thánh. Bản thân hắn chẳng thể nào nói lên được cái chính nghĩa và lý luận của mình nên

mới mượn chuyện ám sát để cái chính nghĩa đó được thừa nhận. Thế mà nó bị Takechi chà đạp thì quả là không còn chỗ đứng đối với một chí sĩ như hắn.

Có lần Takechi nghiêm mặt hỏi gã Izou:

- Tại sao ngươi giết người?

- Vì “Thiên tru”.

Izou cố bám víu. Nhưng khuôn mặt của Takechi bỗng trở nên lạnh lùng.

- Đó là từ ngữ của chúng ta, ngươi nói được sao.

Izou nín thính. Sao, từ ngữ mà cũng có giai cấp à? Một tên lính trơn như hắn thì không được quyền nói từ “Thiên tru” sao? Con chó Izou nhìn ông chủ, ánh mắt chứa đầy vẻ ám ức hận thù.

- Ánh mắt đó là thế nào?

Đối với Takechi thì đó quả là thái độ bất ngờ. Tại sao con chó lại có ánh mắt đó? Takechi định làm một ông chủ tốt, dạy cho con chó điều hay lẽ phải, cho nó học văn, lý luận Cần Vương chính thống nhưng chưa từng dạy cho bất cứ môn hạ nào thái độ như vậy, ánh mắt như vậy. Nhưng Takechi lại xem hắn như một tên lính trơn hèn kém mà không thèm để mắt, hay là một tên đầy tớ, một con chó, một tên gia đình của tổ tiên năm xưa, mà tệ hơn cả là đối xử với hắn như một kẻ ngu độn.

- Tiên sinh....

Izou cúi đầu, hàng lệ rơi xuống chân. Hắn đã hồi hận ư, Takechi thâm nghĩ. Nhưng thực ra những giọt lệ đó bắt nguồn từ một tuyến lệ khác, tuyến lệ này nối với sự oán hận. Đó là lần đầu tiên hắn oán hận Takechi, đệ nhất anh kiệt ở kinh đô vẫn được thiên hạ truyền tụng là Mạc Long ở Nam Hải.

- Tiên sinh nuốt lời, chẳng phải luôn nói rằng các chí sĩ Cần Vương bên cạnh Thiên tử đều bình đẳng như nhau cả sao. Ta bây giờ đâu còn là thằng lính trơn Izou như ngày xưa nữa. Hãy hỏi võ sĩ các phiên xem, cái tên Okada Izou này chẳng phải là nổi như cồn khắp nơi sao.

Izou muốn thét lên.

Thực là bất hạnh, hắn chẳng thể nào hiểu được rằng không phải Takechi miệt thị hắn là vì xuất thân hèn kém của mình. Sự thật là có nhân vật Tanaka Shinbei cũng xuất thân từ lính trơn ở Satsuma nhưng Takechi không hề xét nét mà vẫn kết giao huynh đệ. Trong khi đó thì đối với Izou, Takechi lại luôn tỏ thái độ khinh miệt vì tầng lớp hạ đẳng của mình.

Một hôm xảy ra sự kiện sát hại bốn người phụ tá cảnh sát (Yoriki) ở Kyoto là Ogawara Juzou, Mori Magoroku, Ueda Suke Nojo và Watanabe Kinsaburou. Takechi không trực tiếp hạ thủ mà chỉ huy những người đồng chí tiến hành vụ Thiên tru này. Bốn người này đều là gia thần của Mạc phủ hoạt động rất mạnh trong vụ bắt bớ các chí sĩ Tôn Hoàng năm Ansei thứ năm do Đại lão Ii Naosuke lãnh đạo. Nhất là Watanabe Kinsaburou, người đã tiến hành bắt bớ, tra khảo rất gay gắt, đến cả dân chúng trong thành cũng phải kinh sợ mà ta thán thay. Vì vậy mà Takechi lập kế hoạch ám sát để báo thù cho những người đồng chí đã chết trong ngục. Về phía Mạc phủ có

lẽ cũng biết được điều này mà cho gọi bốn người đến Edo, lấy cớ là ban cho quan tước phục vụ Mạc phủ. Phía Takechi có chí sĩ Fukuha Bungorou người phiên Tsuwano vốn là trinh sát ở Tantara, dò la được tin này vội mật báo cho Takechi. Nhận được cấp báo, Takechi vội họp mật chí sĩ cả ba phiên phía nam lại bàn bạc. Ý kiến cho rằng một mình Tosa thì không làm gì được nên cần phải phối hợp lực lượng cả ba phiên phương nam lại. Rồi có Takazaki Satarou người phiên Satsuma đứng ra làm trung gian kết nối lực lượng của Tosa và Choushu lại để đối phó với Mạc phủ. Satsuma cử ra hai người, Choushu mười người, Tosa mười hai người, tổng cộng là hai mươi bốn người đứng ra thành lập “đội trăm gian”. Đây là tập đoàn thích khách lớn chưa từng có trước đó. Sau này có thêm Nakajima Eikichi là chí sĩ phiên Sugahachi tham gia, thành hai mươi lăm người. Nhưng trong đội trăm gian không có mặt Izou. Nói đúng hơn là hắn bị những người đồng chí của mình làm ngơ.

Izou biết được kế hoạch ám sát của những người đồng chí vội đến hỏi Takechi rằng tại sao tên mình không có trong danh sách thì Takechi chỉ khảy tay rằng “Làm gì có kế hoạch ám sát nào”, rồi chẳng nói gì thêm.

Nhưng trước đó Takechi đã cho điều tra kỹ càng tình hình các khu lữ điếm trên con đường Toukaidou (một trong năm con đường giao thông chính của nước Nhật được Mạc phủ Tokugawa xây dựng, con đường này chạy dọc theo Thái Bình Dương từ Edo đến Kyoto), nắm bắt chính xác nhật trình của bốn viên cảnh sát nọ. Bốn người rời khỏi kinh đô xuất phát vào rạng sáng ngày hai mươi ba tháng chín rồi sẽ đến trọ ở khu Ishibe phiên Oumi trong ngày hôm ấy. Takechi còn cho điều tra rõ ràng từng nhà trọ bốn người ở nữa. Watanabe trọ ở quán Tachibanaya, Mori ở Saegiya, Ogawara ở Yorozuya còn Ueda trọ ở quán Kadoya.

Takechi cho gọi nhóm thích khách đại biểu của các phiên đến tửu điếm Yoshidaya dặn dò mọi việc. Theo như tin mật báo từ Ishibe thì hôm đó sẽ có hai nhóm nhân mã của Daimyou Kuze Yamato no Kami và Matsudaira Shikibu Shounyu từ Edo đến nên tình khu nhà trọ sẽ rất hỗn tạp, dĩ nhiên là việc canh phòng cũng nghiêm mật nên phải hết sức thận trọng.

Đến ngày hai mươi ba, vừa hay tin bốn viên cảnh sát rời Kyoto thì Takechi liền lệnh cho nhóm thích khách đuổi theo ngay. Khi được người đồng chí cùng phiên Tosa cho hay thì Izou vội nài nịt mang gươm khởi hành ngay. Nhưng lúc này mặt trời đã lên cao, cũng đã hai giờ trôi qua kể từ khi nhóm thích khách xuất phát. Từ Kyoto đến Ishibe hơn chín dặm[2]. Nếu đi bộ thì hẳn là đến đêm mới tới. Nghĩ vậy Izou chạy như bay ra khỏi khu phố Kawahara[3], vượt qua cầu Sanjou Ohashi[4], lao ra cửa Awata[5], hấn chạy lên đồi xuống đồi, băng qua núi Osaka yama như kẻ phát cuồng dưới rừng lá phong, đến trà điếm ở Ozu[6] mua cái bánh rồi tiếp tục vừa chạy vừa ăn. Bên hông Izou là thanh trực kiếm Tadayoshi dài hai thước sáu thốn[7] do thợ ở Hizen rèn. Bao kiếm đỏ, cán kiếm quấn chỉ xanh, đốc kiếm thép mỏng theo đúng kiểu vùng Tosa. Izou vẫn khoe rằng mình nhận thanh kiếm này từ Sakamoto Ryouma nhưng thực ra khi

Ryouma trốn khỏi Tosa chỉ mang theo thanh kiếm Mutsu no Kami Yoshiyuki từ nhà chị mà thôi nên hẳn là Izou đã cướp nó từ một nạn nhân của hắn rồi thay đổi hình dạng chút ít.

Khi đến Kusatsu[8] thì mặt trời đã đứng bóng.

- Đến Ishiba còn khoảng bao lâu?

- Chừng hơn ba dặm.

Bọn phu vác kiệu ở lữ điếm đáp. Bỗng Izou nhìn thấy một người ra dáng là Hatamoto từ Edo đến dẫn theo chừng mười tên tả hữu ở rặng mơ bên đường.

- Ta chém chết, ta chém chết, ta chém chết! !

Izou thét rồi phóng ra như bay. Đối phương hoảng sợ mà dạt cả ra hai bên tả hữu. Một đằng là thân phận cao quý ngàn học, một đằng chỉ là một tên lính trơn của một phiên quê mùa tận phương nam nhưng hẳn là vị Hatamoto kia đã hoảng hồn vì vẻ mặt đằng đằng sát khí của Izou. Hẳn chẳng e ngại gì, mà trên đời này thì ngoài Takechi ra thì hẳn còn sợ gì nữa. Nếu chém chết thì vị Hatamoto kia cũng chỉ là một cái xác thôi mà thôi. Lúc này Izou đã đạt đến cái xã hội quan như vậy. Nếu Izou không phải là cuồng tử thì cũng là quái thai được sinh ra trong thời đại này.

Trong lúc đó thì nhóm thích khách của ba phiên đã tề tựu tại một nông gia trước khu lữ điếm Ishibe, đợi trời tối thì nhất tề xông vào tập kích. Vì phải đánh vào cả bốn căn nhà trọ đồng thời nên cả bọn chia làm bốn nhóm, từng người từng người bịt mặt đội khăn, trên trán quấn vải trắng làm hiệu. Thành ra không còn ai nhận ra ai nữa.

Mặt trời vừa lặn cả bọn lập tức xông vào khu lữ điếm.

Lúc bấy giờ Izou hãy còn đang chạy ngoài đường Iga, qua mấy con núi. Đường càng lúc càng hẹp, hẳn thử dốc từng hơi như đứt đoạn. Nhìn thấy ánh lửa của khu Ishibe, hẳn mừng hóm.

Phía gần cổng khu Ishibe là nhà trọ Tachibanaya. Có tiếng gươm giáo va nhau. Hẳn lòng lộn xông vào, phi thẳng lên tầng trên, nhảy một bước hai bậc thang ra ngoài hành lang của tầng hai. Cửa lùa đổ ngã nghiêng. Mấy người đồng chí của hắn đang đọ kiếm với Watanabe Kinsaburou và ba tên tả hữu. Izou xông vào nhưng vì hắn không ăn mặc như quy ước nên trong số thích khách có kẻ làm tưởng hắn là địch nên tuốt gươm xông vào. Izou hoảng hốt chặn ngang cán kiếm thủ miếng, thét lớn:

- Nhầm rồi, ta là Okada Izou người Tosa!

Trong số thích khách có nhiều kẻ biết tiếng hắn nên chỉ trong phút chốc cả bọn hiểu ra, nhưng kẻ mang thân đi ám sát mà lại xưng danh như thế kia, lại còn lòi cả tên phiên ra nữa thì còn gì ngu xuẩn bằng. Chẳng phải vì muốn giữ bí mật mà cả bọn phải bịt mặt lẳng lẳng mà chiến đấu sao. Khi Izou xưng danh thì cả chủ nhà trọ lẫn bọn con hầu đều đã nghe thấy hết cả. Thực chẳng ra làm sao.

Watanabe là kẻ dữ tợn, kiếm thuật cũng không vừa nên đẩy lùi cả bọn thích khách. Izou ngửa mắt bảo, tránh ra, rồi đẩy bọn đồng chí sang một bên và đỡ món nghề loạn đả ở nơi chật hẹp mà mình tự công phu được thời niên thiếu. Hắn xông lên húc thẳng vào người Watanabe rồi lập tức

ngã lăn ra đất, vừa ngã ra vừa tuốt kiếm, trong sát na đã chém thân hình Watanabe đứt làm đôi. Máu phun có vòi.

Lúc bấy giờ thì bọn Mori, Ogawahara cũng lần lượt bị hạ tại nhà trọ của mình. Chỉ có mình Ueda Suke Nojo đêm đó không ở nhà trọ của mình mà đến Saegiya bàn chuyện với Mori thì bị chém một đao ngã quay ra. Nhưng bọn thích khách tưởng là tên gia lại của Mori nên không lấy mạng mà vội bỏ đi. Mấy giờ sau thì Ueda tắt thở.

Nhóm thích khách rút lui ngay đêm đó, mang đầu của ba cảnh sát Watanabe, Mori và Ogawahara chạy như bay về phơi trên đài tử hình ở cửa Awata.

Izou trở về dinh thự Tosa ở kinh đô. Chẳng bao lâu đã hết năm, đến mùa xuân năm Bunkyu thứ ba. Lúc này Izou được phép đến diện kiến Takechi ở quán Tantara. Chẳng hiểu vì sao mà trước đó Takechi luôn tỏ ra xa lánh mà không cho gặp mặt.

- Izou, người đã tham gia vào vụ ở Ishibe phải không?

Takechi nói, vẻ khó chịu.

- Thiên hạ đang bàn tán về vụ Ishibe, hình như là có Okada Izou người phiên Tosa tham gia vào nữa. Khi thi hành Thiên tru thì cho dù có phải cắt lưỡi cũng không được khai tên chủ nhân ra. Thế mà người đã đồng dục lời cả tên phiên ra, cái đầu của người nghĩ gì vậy? Người có xứng đáng là chí sĩ phiên Tosa hay không? Như vậy thì có thể gánh trọng trách quốc gia đại sự được chăng? Có còn là chí sĩ hết lòng vì sự nghiệp Cần Vương chăng?

- .....

Izou ngây người, nín lặng.

Đó chẳng phải là chuyện không ngờ đến hay sao. Lúc đó chẳng phải là người đồng chí của hắn xông vào trước khiến hắn phải xưng danh tự vệ hay sao. Izou biện bạch. Nhưng vốn là người không giỏi mồm mép nên hắn vừa trần tình vừa toát mồ hôi như tắm.

- Nhưng lúc đầu tại sao tiên sinh không cho tôi hay? Tại sao tiên sinh chỉ xem mình Izou như người thừa? Izou không phục!

- Người ấy nói với ta vậy sao?

Rốt cuộc, Takechi cũng chẳng hiểu được tại sao mình lại nặng lời đối với Izou như thế. Takechi chưa từng buông lời trách mắng với kẻ khác bao giờ.

- Lý do rất rõ ràng. Ta không thể tiết lộ chuyện cơ mật cho người hay được.

- Tại sao?

- Việc đó người hãy tự vắt tay lên trán mà suy nghĩ xem.

Izou chẳng thể nào hiểu nổi là chuyện gì. Sau này đem hỏi người đồng chí Hirose Kenta thì mới hay rằng:

- Vì tiên sinh đã biết chuyện của cậu ở khu phố chùa.

Izou nghe nói ngẩng mặt bần thần. Chẳng là trước đó không lâu hắn có gặp Sakamoto Ryouma. Ryouma đã trốn khỏi phiên Tosa và mọi chuyện xảy ra từ đó.

Ryouma cũng là một chí sĩ Tosa được nhiều người ngưỡng mộ như Takechi, vốn là bằng hữu với nhau, thời cả hai cùng tu học kiếm thuật ở Edo cũng có qua lại. Sau này khi trở về Tosa thì Ryouma cũng tham gia vào đảng Cần Vương nhưng chẳng bao lâu sau thì trốn khỏi phiên rồi đến Settsu mở trường hải quân. Trường dạy cho bọn võ sĩ giang hồ và bọn võ sĩ cấp thấp các phiên, tập hợp cũng được ba trăm người, ngày ngày luyện tập thao tác chiến hạm, thương thuyền. Ryouma đã nhìn thấy nhiều điều khác biệt giữa mình và Takechi, đường đi của hai người không giống nhau. Ryouma không phải là người theo luận thuyết đánh đuổi người Tây cứng nhắc như Takechi mà đi theo con đường khai quốc, tức là thông qua mậu dịch, củng cố giao thông đường thủy, tăng cường sức mạnh hải quân, làm đất nước giàu mạnh mà đối phó với sự xâm lược của ngoại bang cũng như xóa bỏ những điều thua thiệt so với họ. Nhưng cả hai đều thông nhất với nhau ở điểm đánh đổ Mạc phủ, củng cố lại quyền lực Thiên Hoàng ở Kyoto. Nhưng Ryouma vẫn thường cười nhạo bọn chí sĩ ở Kyoto:

- Chỉ bằng luận thuyết vớ vẩn và vài vụ Thiên tru mà thành đại sự được sao.

Ryouma cũng không nói với ai về chuyện này. Sau này sẽ thành lập một đội thương thuyền kiểm soát mậu dịch trong eo biển Seto, có lẽ là muốn tạo thành một thế lực lớn trên biển để đối phó với Mạc phủ, chờ đến thời cơ thì nổ súng.

Nhưng Ryouma chỉ là một lãng sĩ biệt xứ, thân không một xu dính túi. Ngẫu nhiên Ryouma gặp được Kaishu Katsu Rintarou là viên đô đốc quản lý quân hạm của Mạc phủ, nhờ vào thế lực của Katsu mà vận động Mạc các xin cho mượn thuyền luyện tập. Còn tiền thành lập trường thì đến vận động Daimyou phiên Fukui ở Echizen là Matsudaira Shungaku.

- Trong tương lai nó sẽ giống như các công ty cổ phần của nước Mỹ tập hợp cổ phần từ các Daimyou khắp nơi. Nếu quý phiên chịu làm người góp vốn đầu tiên thì khoản lợi từ mậu dịch đối với quý phiên không thể nào đo đếm được.

Mà chúa Shungaku cũng nghe theo, xuất ra một ngàn lượng cho vay.

Còn đối với Takechi thì con đường đi hoàn toàn khác hẳn.

Có nhân vật Katsu Kaishu là một trọng thần kiệt xuất của Mạc phủ nhưng lại theo phái khai quốc luận, vì vậy mà bọn lãng sĩ phong trào bài Tây ở Kyoto rắp tâm ám sát. Biết được điều này, Ryouma đến nhờ Izou làm vệ sĩ cho Katsu Kaishu. Dĩ nhiên là có thù lao hẳn hoi. Izou mừng rỡ nhận lời. Nhưng không phải vì tiền. Mà đó là một thứ mà hẳn có thể nói rõ ràng rằng: vì chính nghĩa. Vì sao? Vì chẳng phải Sakamoto Ryouma là người được đề cử trong phiên Tosa sùng kính chẳng kém gì Takechi hay sao. Về lý thì chắc là không có gì sai lầm.

Izou thường không tự làm chủ suy nghĩ của mình, hẳn thường giao phó nó cho Takechi, phó thác cho Ryouma. Vì cả hai đều là vĩ nhân trong mắt hẳn. Ryouma và Takechi đều trạc tuổi nhau, nhưng đối với Ryouma thì Izou mang lòng kính ái, còn đối với Takechi thì hẳn chỉ cảm thấy sợ hãi.

Nhưng lần này Ryouma nhờ hắn làm vệ sĩ cho một gia thần của Mạc phủ. Chuyện không đơn giản, về điểm này thì Izou chỉ cảm thấy là không thể nói được với Takechi nên đã im lặng trong thời gian dài.

Rồi biến sự xảy ra. Khi Katsu Kaishu đến Kyoto thì Izou theo hộ tống đến nhà trọ như đã hứa với Ryouma. Đêm đó Katsu có việc phải ra ngoài, Izou cũng theo sát. Đến khu xóm chùa gần bờ sông Horikawa thì có mấy người từ trong bóng tối tuốt gươm nhảy ra:

- Gian tặc, chịu chết đi!

Thét rồi nhảy xô vào chém Katsu. Izou đứng bên cạnh lẳng lẳng bước tới, rút gươm:

- Người có biết Okada Izou phiên Tosa không?

Nói rồi chém đứt đôi kẻ xông vào đầu tiên. Rồi Izou thét lớn, mấy người còn lại hoảng sợ ngã ra đất rồi lăn vào trong bóng tối chuồn mất. Nhưng Katsu tỏ vẻ không hài lòng đối với Izou. Tuy được cứu thoát trong gang tấc nhưng từ đó Katsu có cái nhìn khác hẳn. Đi được một lát sau mới cất giọng bảo:

- Nay Izou, dường như cậu quen với việc giết chóc, nhưng nên bỏ đi.

Izou vô cùng ngạc nhiên. Không hiểu sao những người mà hắn xem là chủ nuôi lại luôn đối xử với con chó bằng thái độ như thế này. Hắn tỏ vẻ bất mãn lắm.

- Tiên sinh, nếu như lúc này vẫn bồi không ra tay thì liệu tiên sinh có còn đứng đây giờ này hay không?

Ừ thì đúng là như thế thật. Thành ra lúc đó chẳng nói được gì, sau này Katsu kể lại.

Vì vậy mà đối với Takechi, Izou là một kẻ không có chủ nghĩa mà cũng chẳng có tiết tháo gì. Hôm qua còn theo phe Cần Vương, bài Tây chém người thì hôm nay đã trở thành tay sai cho phe khai quốc luận. Thật chẳng khác gì gã cuồng. Bây giờ Takechi lại cảm thấy sai lầm khi đã dạy kiếm cho Izou. Bây giờ chẳng có cách nào giảng cho cái đầu đen tối kia hiểu được thế nào là lý tưởng, thế nào là tiết tháo. Nhưng hắn là có một điều mà hắn hiểu được, điều Takechi muốn quở trách.

- Ta nghe nói nhà người chạy theo con hầu trong trà điểm, đúng không. Người lại thường xuyên lui tới chốn này mà phung phí tiền bạc vì hạng người như vậy ư. Các khoản chi tiêu thế nào nói rõ ta nghe.

- Thế chẳng phải tiên sinh cũng thường xuyên ra vào trà điểm hay sao.

- Ta được phép.

- Thế thì tôi....

Thế thì một tên lính trơn như tôi không được phép lui tới những chỗ này hay sao? Izou cảm thấy hận Takechi đến xương tủy. Hắn muốn làm một nhát cho chết ngay. Takechi cũng cảm thấy được sát khí và sự oán hận của hắn.

- Izou, thái độ gì thế kia.

Takechi dụ giọng nói, nhưng trên mặt đã lộ vẻ chán ghét.

Takechi vốn là người không ưa tử sắc. Suốt đời ngoài phu nhân Tomiko ra thì chẳng biết đến nữ nhân nào khác, rượu cũng không mấy khi đụng đến mà lại đặc biệt ghét những chốn tử điếm, trà điếm có con hầu phục vụ. Nhưng vì công vụ, với tư cách là công sứ tiếp đãi sứ thần các phiên nên buộc lòng phải ra vào những chốn này chứ thực lòng chẳng ham thích gì, đối với một võ sĩ chân chính thì đây chẳng phải là chốn bước chân tới. Nhưng việc Izou phung phí tiền bạc vào tử sắc một phần cũng có thể nói là do Takechi. Đó là vào một đêm mưa tầm tã vào tháng tám năm ngoái, Izou nhận mệnh lệnh của Takechi ám sát võ sĩ giang hồ Honma Seiichirou ở phố Ponto[9]. Izou cùng nhóm thích khách bảy người, trong đó có cả Tanaka Shinbei xứ Satsuma. Đường phố chật hẹp nên khó vung đao, hễ chém xuống thì vướng mái hiên, phạt ngang thì đụng phải vách tường hai bên nhà dân, vướng víu vô cùng. Lúc bấy giờ Izou tay trái thủ trường kiếm tiến tới, gạt ngang đòn chém của Honma rồi tay phải rút đoản kiếm bên hông đâm thẳng vào bụng đối phương. Rồi cả bọn lôi Honma ra chém đầu trước quán rượu ở khu phố gỗ. Mọi công lao đều thuộc về Izou cả. Trong nhật ký những ngày ở kinh đô của mình, Takechi chỉ viết hai dòng về chuyện này. “Tanaka Shinbei đến. Nói chuyện đến canh tư rồi về. Cùng đêm đó có chuyện xảy ra”. Có chuyện xảy ra tức là vụ ám sát Honma này.

Honma Seiichirou người xứ Echigo, vốn là một chí sĩ ở Kyoto nhưng bị tình nghi là bề ngoài theo Cần Vương, trong bụng lại phò tá Mạc phủ. Takechi sau khi giết chết Honma mới hiểu ra rằng mình đã nhầm nên lấy làm ân hận lắm. Sau vụ này Takechi dốc hết công quỹ của phiên ra phân phát cho bọn thích khách. Bằng số tiền đó mà Izou biết đến tử sắc. Tức là Takechi đã dạy cho hắn. Có thể nói rằng Takechi đã dạy cho Izou hai điều mãnh liệt nhất cuộc đời hắn, đó là kiếm thuật và tử sắc. Với tính cách như vậy thì Izou sa ngã vào vòng xoáy này cũng là điều tự nhiên. Rồi để có tiền, hắn thường xuyên ra vào dinh thự Satsuma và Choushu ở kinh đô, hễ có ai sai đi ám sát là hắn nhận lời ngay. Thế là “Thiên tru” trở thành cái nghề sinh sống của Izou.

Izou ngập lặn trong tử sắc và những vụ ám sát mà hình dung ngày càng ghê gớm khó coi hơn. Đó là điều mà Takechi muốn nhắc nhở hắn.

- Như thế người xứng đáng là chí sĩ Cần Vương sao? Người giết người cũng chỉ vì tử sắc sao?

Nhưng Izou cũng chẳng nghĩ được rằng chuyện giết người vì tử sắc của hắn có khác gì với chuyện giết người vì lý tưởng, vì chủ nghĩa của Takechi đâu. Hắn chỉ quả quyết rằng mình giết người không phải vì tử sắc. Hắn tin là vậy. Hắn nhận những vụ Thiên tru từ các chí sĩ Satsuma và Choushu, mà họ lại là đồng minh với đảng Cần Vương nên như vậy về lý luận hay chính nghĩa thì có gì sai.

- Izou, người nuôi dạy người chính là ta. Người chỉ cần tuân theo mệnh lệnh của mình ta thôi.

Takechi cũng không thể nói được như vậy, nhưng cứ một mực xem hắn là con chó của mình. Nhưng chẳng biết tự bao giờ mà hắn đã trở thành

con chó của nhiều người. Từ lúc nào Takechi chẳng hay, con chó Izou đã trở thành chó hoang.

Nhưng tự thân Izou không nghĩ rằng hắn là chó hoang. Hắn chỉ muốn thoát khỏi vòng xiềng xích của ông chủ Takechi để trở thành một chí sĩ vang danh với đời, để có thể tự do giao thiệp với anh hùng hào kiệt khắp nơi mà thôi. Ta giờ đây chẳng còn là tên đầy tớ của Takechi như ngày nào nữa.

Izou lẳng lẳng bỏ đi trước mặt Takechi, không một cái cúi chào.

Chú thích:

[1] Bunkyo: niên hiệu kéo dài từ năm 1861-1864

[2] Một dặm khoảng 4km.

[3] Khu phố bên bờ sông Kamogawa ở Kyoto

[4] Cây cầu bắc qua sông Kamogawa, là điểm cuối cùng trên con đường Toukaidou cũ

[5] Một trong bảy cửa trọng yếu của Kyoto ngày xưa

[6] Khu tây nam tỉnh Shiga hiện nay

[7] Một thước bằng mười thốn, khoảng 0,3m

[8] Khu phía nam tỉnh Shiga ngày nay

[9] Khu phía tây nam sông Kamogawa ở Kyoto

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

- 6 -

Rồi có cấp biến xảy ra với Takechi. Sô là phiên chủ xứ Tosa, Youdou vốn ẩn cư ở Edo từ lâu bỗng trở về nắm quyền hành trong phiên và bắt đầu cho thực thi nhiều chính sách phản động gay gắt. Youdou là người hoàn toàn đối lập với những cải cách trong phiên do Takechi đề ra từ sau vụ ám sát Yoshida Touyou và quyết định lôi những kẻ chủ mưu trong vụ ám sát này ra ánh sáng, khôi phục lại chính quyền như dưới thời tham chính Yoshida.

Youdou rất ghét chức danh công sứ tiếp đãi sứ thần các phiên của Takechi, nhận thấy bọn này vịn vào lý luận chính trị của phiên mà tự ý làm điều xằng bậy, kết giao với thành phần quá khích của Satsuma và Choushu hòng gây rối trật tự xã hội vốn đã tồn tại trăm năm nay, nên không những bãi bỏ chức danh này mà còn cấm tuyệt gia thân giao du với các phiên khác, đối với bọn Takechi thì cho gọi hết cả về Tosa. Đầu tiên là bắt Hirai Shujirou, Mazaki Tetsuma, là hai người cùng với Takechi kết thành đảng Cần Vương ở Kyoto thực hiện các vụ ám sát, mổ bụng ngay tại chỗ. Sau đó là chính sách đàn áp đảng Cần Vương vô cùng thảm khốc, kéo dài khoảng

hai năm. Bọn Izou cũng bị triệu về phiên nhưng hắn cùng các đồng chí cự tuyệt quyết liệt rồi bỏ trốn, trở thành võ sĩ giang hồ.

Rồi sau đó xảy ra nhiều chính biến ở Kyoto như vụ phiên Aizu đem quân đến đồn trú, nhóm cảnh vệ Shinsengumi ra đời và phiên Choushu rút chân ra khỏi chính giới ở Kinh đô nên lại đẩy lên phong trào phò tá Mạc phủ. Nhóm cảnh vệ Shinsengumi do Kondou Isami cầm đầu mang danh là giữ gìn trật tự kinh đô nên ngang nhiên đi lại khắp nơi, hề nghi ngờ ai là lãng sĩ quá khích là chém chết ngay tại chỗ.

Thời thế biến chuyển đến chẳng ngờ, chỉ trong vòng một năm mà thời đại hưng thịnh của phe phò tá Mạc phủ đã đến.

Izou lúc này lưu lạc ở Kyoto. Hắn chẳng còn theo ông chủ Takechi nữa, chẳng bao lâu sau thì nghe tin Takechi bị tống vào ngục. Những ông chủ khác như chí sĩ Choushu, Satsuma, những người đã nuôi sống và thỏa mãn hắn qua những vụ Thiên tru giờ đây cũng không còn ở đất này nữa. Lại nghe thích khách Tanaka Shinbei của Satsuma cũng vì bị tình nghi mà mổ bụng, bây giờ phe phò tá Mạc phủ đã liên minh với phiên Aizu phía bắc nên chẳng còn đất nào cho những vụ Thiên tru nữa. Vì vậy mà từ năm Bunkyu thứ hai đến năm thứ ba, Izou đã sống một cuộc đời ảm đạm, không còn ám sát nữa cũng có nghĩa là chẳng còn bạc để tiêu. Mà lúc này hắn lại tỏ ra sợ đụng độ với nhóm cảnh vệ Shinsengumi nên lẩn trốn trong khu ổ chuột ở kinh đô. Cũng thật lạ lùng rằng Izou bây giờ không còn rút nổi kiếm mà tung hoành như ngày xưa nữa. Trước giờ sở dĩ hắn có thể chém người không nhợn tay là vì phía sau đã có cái “chính nghĩa” làm động lực, đó là Thiên tru, là Cần Vương. Nhưng giờ đây cái “chính nghĩa” đã hoàn toàn biến mất khỏi người Izou, hắn trở thành một thằng Izou tầm thường không hơn không kém.

Bây giờ Izou lẩn trốn cho qua ngày đoạn tháng ở khu chuồng ngựa, sinh hoạt bần cùng đến hết mức, đến ngay cả trang phục cũng đem bán nốt. Hắn cũng bán thanh bảo kiếm Tadayoshi mà thay bằng một thanh kiếm rẻ tiền giá hai lượng. Đến ngày người đàn bà cùng hắn chung sống năm trước cũng bỏ hắn mà đi. “Bây giờ đã khác rồi”, đêm trước khi bỏ đi, thị đã ném vào mặt hắn lạnh lùng. Thời còn “chính nghĩa” hậu thuẫn, hình ảnh Izou luôn được bọc trong hào quang đầy mị lực, còn bây giờ hắn đã khác xưa rồi. Hình như thị muốn nói như vậy. Izou đợi thị mấy ngày, mãi không thấy về mới biết rằng thị đã bỏ hắn. Rồi hắn đi tìm thị. Hồng không một tác sất, lẩn thân khắp Kyoto.

Khi ra đến bờ sông Horikawa thì hắn đụng phải hai gã võ sĩ giang

hồ, đôi bên cãi cọ rồi đôi phương rút kiếm. Lúc này Izou như lấy lại được sự nhanh nhẹn của con mãnh thú năm xưa, hấn lòn qua người đối phương rồi đoạt lấy kiếm toan chém chết. Nhưng lưỡi kiếm quá cùn, vừa chạm vào xương vai đã bật ra mà không chém đứt lia được, Izou trở tay quét ngang bụng đối phương. Có máu phọt ra nhưng đối phương không ngã mà vội bỏ chạy. Hấn vừa toan đuổi theo thì đã bị một cây gậy ngang chân đổ ra đất.

Thì ra là bọn cảnh vệ bắt người. Đương thời tình hình chính trị, xã hội rất hỗn loạn nên nhóm cảnh vệ giữ trật tự đường phố ra đời, cũng từ đó thường xuyên xảy ra các vụ bắt bớ ở kinh đô. Nếu là Izou của những năm trước thì bọn này chẳng thể nào bắt được hấn. Nhưng chẳng hiểu vì sao mà Izou chỉ cuộn người nằm trên đất, tay ôm đầu. Bọn cảnh vệ tha hồ dùng gậy gộc đánh đập, Izou chỉ nằm yên chịu trận. Đánh một chập rồi chúng dùng dây thừng trói gô hấn lại.

Người chỉ huy nhóm cảnh vệ này là một viên cảnh sát (doushin), mà chỉ cần nhìn thấy bóng dáng cảnh sát là Izou lại trở thành thằng Izou năm xưa khi bị Inoue Saichirou dọa nạt trên cầu Harimaya. Hấn sợ vỡ mật, hấn run lấy bầy, toàn thân co rúm lại.

Đến khi hoàn hồn thì Izou thấy mình đã ở trong lao của Sở ty đại rồi. Hấn bị giam chung buồng với bọn đánh bạc và mấy đứa trộm vặt. Như vậy có nghĩa là cả Sở ty đại cũng không biết rằng chỉ mới năm trước đây thôi hấn còn là “chí sĩ” được biết đến với cái tên “Hitokiri Izou” vang dội khắp kinh đô mà ai nghe qua cũng phải sờn gai óc.

Đến khi tra khảo thì hấn đáp “Ta là Okada Izou người phiên Tosa” nhưng chẳng ai tin. Bọn cảnh vệ nghĩ rằng chỉ là một kẻ giả danh nào đó, nhưng chúng cũng cẩn thận cho người đến dinh thự phiên Tosa ở Kawara để đối chiếu. Rồi mấy viên giám sát đến sở ty đại để xác nhận. Bọn họ toàn là những người mới do Youdou đưa vào từ sau khi tổ chức lại bộ máy hành chính của phiên. Thoạt đầu khi nghe tên Izou, cả bọn mừng hóm. Vì tuy Youdou đã tống Takechi và các đồng chí vào ngục nhưng người nào cũng cứng miệng nên không moi được manh mối gì. Tra khảo, đánh đập, nhục hình thôi thì đủ cả nhưng vẫn không có kết quả. Thực ra chẳng cần đến chứng cứ vụ ám sát tham chính Yoshida hay Inoue Saichirou ở Kyoto, mà chỉ cần một người trong số Takechi khai ra chỉ một vụ Thiên tru thôi cũng đủ định tội rồi. Vì vậy mà khi hay tin bắt được Izou, đại diện phía Tosa mừng lắm, cho là đã nắm được nhân chứng sống quan trọng rồi.

Mấy viên giám sát Tosa đến sở ty đại, nấp sau song cửa quan sát Izou. Quả nhiên là tên lính trốn Okada Izou rồi. Nhưng bọn họ lại lắc đầu - Chúng tôi không biết kẻ này. Trong phiên không có ai là Okada Izou cả. Hoặc giả đây chỉ là một tên vô lại đầu đường xó chợ mượn danh Tosa mà thôi.

Izou đã nghe thấy hết. Hấn vừa nắm song cửa vừa gào thét, là Izou đây, là Izou đây! Các vị đã quên tôi rồi sao! ! Nhưng mặc cho hấn gào thét, cả bọn lẳng lẳng bỏ đi.

Rồi không còn sức gào thét nữa, hắn gục ngay bên song cửa. Lệ ứa ra trên khuôn mặt hốc hác của hắn.

Thành ra mọi sự đối xử cũng khác. Hắn bị đối xử như thằng ma cà bông vô gia cư ở Sở ty đại. Trong xã hội cũ thì đó là hạng người chẳng phải người, còn dưới cả bách tính và đám thị dân. Hắn cũng bị đổi tên thành “Tetsuzou vô gia cư”, bị đóng dấu vào mặt rồi đuổi khỏi kinh. Hắn bị đuổi ra bằng cửa bất tịnh[1] của Sở ty đại, trên bờ đê sông Kamiya. Izou lần thân như kẻ mất hồn, đi chẳng được bao xa thì có tiếng gọi lại.

Dưới gốc liễu trên bờ đê là một nhóm người đợi hắn tự bao giờ. Chính là bọn nha lại phiên Tosa.

- Okada Izou, theo lệnh phiên chúng ta đến bắt ngươi về đây.

Rồi cả bọn trói gô hắn lại, đẩy vào cũi tù nhân đã chuẩn bị sẵn. Thật trớ trêu, hắn đã bị chính mảnh đất của mình ruồng bỏ, đã bị biến thành thằng không nhà cửa chẳng còn cách góc đầu lên. Ấy thế mà giờ đây hắn lại được chính những người đồng hương của mình đưa về với tên họ vốn có của hắn. Hắn có còn là con người nữa không. Hắn gào thét trong cũi. Người ta chỉ nhớ đến hắn những lúc cần lợi dụng, cả Takechi cũng thế mà cả phiên Tosa cũng thế. Ta là thằng Tetsuzou không nhà cửa, Izou ngồi trong cũi hét cười như thằng điên rồi lại nổi dóa, nguôi cơn hắn lại khóc kể. Ta không phải người Tosa, bằng chứng chẳng phải là phiên đã phủ nhận tên Izou rồi đó sao.

Hắn bị giam trong ngục ở phố Yamada dưới thành Tosa, khi tra khảo thì người ta đưa hắn đến pháp đình phía Nam. Takechi cũng bị giam tại đây. Vì là Thượng sĩ nên ngục cũng khác với bọn Hào sĩ, cũng không phải chịu nhục hình, còn khi tra khảo thì có chiếu trải cho ngồi. Trong khi đó thì những người đồng chí Hào sĩ của Takechi đều bị treo lên trần mà quát roi tới tấp. Sự tàn khốc của cực hình chẳng có ngôn ngữ nào tả xiết, nhưng chẳng ai hé nửa lời. Nếu lộ ra sơ hở gì là toàn bộ tên tuổi những người đồng chí của Takechi đều bại lộ. Bản thân Takechi cũng đã chuẩn bị cho cái chết của mình và các đồng chí nhưng cũng vẫn muốn dù chỉ một người, có ai đó sống sót để duy trì lý tưởng của mình, rồi một ngày nào đó sẽ làm cho nó đâm bông kết trái.

Đến ngay Higaki Kiyoharu là quyền sư phụ võ đường Takechi ở phố Tabuchi ngày xưa khi chịu cực hình cũng ngắt đi. Hằng đêm tiếng rên trong lúc vô thức vang vọng cả vào trong, ở ngục Takechi cũng nghe thấy. Trong đó cũng có người em ruột Takechi là Tauchi Keikichi. Tauchi từ nhỏ thể chất yếu đuối nên quyết chẳng thể nào chịu được cực hình.

Trong số cai ngục có kẻ mến mộ Takechi nên vẫn thường bí mật truyền tin giữa Takechi và các đồng chí. Rồi Takechi thông qua tên cai

ngực giục Tauchi tự quyết bằng Thiên Tường Hoàn. Thiên Tường Hoàn là một loại thuốc độc trộn nhiều a phiến mà Takechi đã nhờ Kusunose Harudou, vốn là một chí sĩ tinh thông tây y điều chế rồi phân tán cho các đồng chí trước khi vào ngục đề phòng khi vạ nhất.

Tauchi nghe rồi để lại mấy câu từ thế, uống thuốc rồi chết.

Mục đích của chuyện này là cốt nhằm vào Izou. Từ Takechi đến các đồng chí, mọi người đều thấu rõ con người hắn. Với chuyện ám sát thì hắn hơn hở tham gia nhưng bị cực hình thì liệu hắn có chịu nổi không, hay không khéo lại làm hỏng mất đại sự. Hơn nữa hắn chỉ là một thằng lính trơn. Trong suy nghĩ của mọi người đã có sự miệt thị. Nhưng cũng chính vì vậy mà họ thấy sợ hắn. Lần đầu tiên hình ảnh Izou lại trở nên quan trọng đối với họ như vậy.

Đối với bọn cai ngục, giám sát thì Izou đúng là một báu vật sống cần được bảo vệ. Tra khảo, cực hình, làm thì có làm nhưng chỉ làm cho có lệ. Mọi người đều nghĩ rằng hắn sẽ dễ dàng la hét mà thôi. Mà thế thật, hắn gào thét dễ sợ. Nhưng chẳng phải là khai báo thú tội gì, mà chỉ là la hét.

- Đau quá, đau quá! !

- Thế thì khai ra mau!

Bọn cai ngục giục, nhưng hắn chỉ đáp “Ta là thằng Tetsuzou không nhà cửa” rồi chẳng lộ gì thêm. Chính sự oán hận đối với Tosa đã giúp hắn giữ vững người đàn ông bên trong hắn. Trong ngục, Takechi và các đồng chí vừa cảm thấy bất an, vừa có chỗ suy nghĩ lại về Izou.

Nhưng đêm đêm tiếng gào thét thấm thiết lại vọng vào khiến Takechi không chịu được, cuối cùng quyết định dùng đến Thiên Tường Hoàn.

Takechi nhờ tên cai ngục liên lạc với đồng chí bên ngoài đưa cơm vào cho Izou, bên trong rắc nhiều Thiên Tường Hoàn đã tán nhỏ.

Izou là con quỷ đói, ăn ngấu nghiến. Nhưng thể chất của con người này vốn chẳng bình thường. Đã mấy ngày trôi qua mà vẫn thấy hắn khỏe mạnh vô sự.

Takechi càng đâm lo. Những người đồng chí của Izou bắt đầu bị hắn chi phối. Bao tử của hắn, từng khúc ruột của hắn, quả tim của hắn đang chi phối không biết bao sinh mạng trong ngục.

Takechi lại lần nữa đưa Thiên Tường Hoàn vào. Nhưng lần này để nguyên hình mà không tán nhỏ. Izou, không, Tetsuzou vô gia cư đọc lá thư của Takechi rồi nhìn độc dược. Hắn xé thư, dùng chân dẫm nát thuốc. Izou nhìn về phía ngục của Takechi. Mọi hướng khác đều tăm tối, duy chỉ có buồng Thượng sĩ ánh lên ngọn đèn leo lét như một sự đả ngộ.

Izou đang nghĩ gì, không ai rõ.

Nhưng có một điều mà Takechi hiểu rất rõ. Đó là vào sáng hôm sau, khi vừa chuẩn bị tra tấn thì hắn thét:

- Ta khai! !

Izou khai mọi chuyện.

Đến lúc cuối cùng hẳn muốn thét lên với ông chủ rằng

- Cho đến lúc cuối cùng mà ngài vẫn muốn lợi dụng, chi phối thẳng Izou này nữa hay sao! !

Izou lần lượt khai ra hết từ đầu lãnh cho đến cấp dưới, mọi thành viên trong đảng Cần Vương.

Bọn họ lần lượt bị định tội, riêng đầu lãnh Takechi thì buộc mổ bụng tự sát. Ngày mười một tháng năm năm Keiou thứ nhất[2], tại pháp đình phía Nam, Takechi đã rạch ba nhát vào bụng trước sự chứng kiến của ban giám sát.

Còn kẻ gây ra chuyện này là Izou thì hoàn toàn không hay biết gì. Vì khi Takechi rạch bụng thì Tetsuzou không nhà cửa chỉ còn lại mỗi cái đầu lâu treo trên đài hành hình ở bờ sông Gangiri, trơ với gió sương.

Chú thích:

[1] Cửa dùng để đưa rác rưởi, chất thải sinh hoạt trong một công trình ngày xưa

[2] Keiou: niên hiệu kéo dài từ năm 1865-1868

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

PHẦN TRUYỆN CỦA RYU KEI ICHIROU

Ryu Kei Ichirou tên thật là Ikeda Ichirou, sinh năm 1923 tại Tokyo, mất năm 1989. Ông bắt đầu viết văn vào năm 1984 với bút danh Ryu Kei Ichirou, và quyển sách đầu tiên, “Yoshiwara Gomenjou”, là một tập tiểu thuyết thời đại. Từ đó về sau ông tập trung nhiều vào lãnh vực này, và có nhiều tác phẩm nổi tiếng như “Kage Musha Tokugawa”. Có lẽ động lực thúc đẩy ông đến với tiểu thuyết thời đại là trong thời gian chiến tranh, ông là sĩ quan lục quân và có đọc qua cuốn sách võ sĩ đạo “Hagakure”.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

BÔNG TRẮNG

Chỉ có những võ sĩ với sáu ngón tay mới có thể học được chiêu thức này.

Thành chủ xứ Ueno, Kami izumi Isenokami Nobutsuma là người sáng lập ra phái kiếm Shinkage Ryu vào cuối thế kỉ XVI. Sau khi lang bạt khắp chốn giang hồ, ông dừng chân tại làng Yagyū thuộc xứ Yamato. Sau khi đánh bại Người mạnh nhất của dòng họ Yagyū là Muneyoshi, nhận thấy tư chất người này khác thường nên đã truyền lại kiếm pháp phái Shinkage cho Yagyū. Vì thế sau này kiếm phái Yagyū còn có tên là Yagyū Shinkage.

Cùng thời, đại sư Nobutsuma nhận Matsuda Oribe No Suke làm đệ tử. Sau khi ông mất thì Yagyu Muneyoshi và Oribe No Suke mỗi người đã đi theo con đường riêng của mình. Khi vị Daimyo nhà Yagyu suy sụp thì Matsuda nhận đó chiếm đoạt tài sản và sát hại người của dòng họ Yagyu. Đến khi Muneyoshi nhắm mắt vẫn chưa rửa được mối hận....

Một ngày xuân năm Keicho thứ sáu (1601), một bầu không khí nặng nề bao trùm toàn bộ võ đường phái Yagyu ở Edo. Chương môn nhân Yagyu Munenori cho vời Sadaki Matemon, võ sinh tài giỏi nhất của sư phụ Sekishusai[1] đã khuất đến.

- Sadaki Matemon. Các hạ có biết vì sao ta cho vời các hạ đến không? Ta có một nhiệm vụ quan trọng muốn giao cho các hạ. Ta vừa được thông báo là Oribe No Suke vừa mở một lưu phái ở Nara.

- Matsuda Oribe Nosuke!

Sadaki Matemon khẽ thốt lên, gương mặt chăm chú.

- Ta tin rằng các hạ vẫn chưa quên ước nguyện của cha ta, sư phụ của các hạ chứ?

- Thưa, đã hàng bao năm nay tại hạ không lúc nào không mang theo tâm niệm của sư phụ trong trí óc.

Matemon đáp.

- Ngày mai các hạ sẽ đến Nara với mười võ sĩ giỏi nhất của phái Yagyu chúng ta. Cả Oribe No Suke và cha ta đều là những học trò xuất sắc nhất của đại sư Isenokami. Hắn ta giờ đã già nhưng các hạ phải cẩn thận.

- Tại hạ sẽ cẩn thận.

Sadaki Matemon hơi rướn người, tay trái với lấy cái tọa bồ đoàn[2] anh đang ngồi rồi ném thẳng lên không trung. Trong sát na, tay phải rút thanh đoản kiếm wakizashi đeo bên sườn ra chém hai nhát ngọt sớt. Tấm zabuton bị phân thành bốn mảnh rơi xuống.

- Số phận của Oribe Nosuke sẽ như thế này.

Matemon nói, đoạn chào cúi chào chương môn nhân rồi lui.

Chú thích:

[1] Hiệu của Muneyoshi

[2] Một loại đệm để ngồi có hình tròn (nguyên văn: zabuton)

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như **ĐÊM TRĂNG RẼM**

Vào khoảng nửa đêm có mười một người xuất hiện bao vây bên ngoài võ đường Jinkage ở Nara. Ba người chặn cổng sau, ba người chặn bên cạnh lối

vào còn Sadaki Matemon cùng bốn người còn lại gác ở cổng trước. Một người gõ cửa, một thanh niên bước ra.

- Hãy báo với sư phụ người, Matsuda Oribe Nosuke rằng có người của phái Yagyu đến đây đòi lại món nợ cũ.

Một lúc sau, trong võ đường tiến ra một nhóm người. Một lão nhân độ tuổi lục tuần, người thanh niên ra mở cổng cùng sáu người mặc võ phục và một thiếu niên chừng mười lăm tuổi.

- Ta là Sadaki Matemon, võ sĩ phái Yagyu đến đây giải quyết món nợ mà người thiếu sư phụ đã khuất của ta.

Matemon đồng dục tuyên bố.

- Sự cố đó đã xảy ra cách đây đã gần hai mươi năm rồi và ta hầu như đã quên mất chuyện đó. Nhưng người đã đến đây rồi thì xem như không tránh khỏi một cuộc tử thí!

Oribe Nosuke khẽ nói.

- Đúng!

Sadaki Matemon nói và bước lùi lại. Chàng rút thanh gươm từ từ, hai tay nâng nó lên ngang trán, lưỡi gươm hướng lên trời. Thanh Katana của Matemon không giống với những thanh gươm bình thường khác. Lưỡi gươm cực kì bóng loáng, phản chiếu như mặt gương. Còn đốc kiếm thì không cố định mà có thể di chuyển được. (rung, lắc được?)

Oribe Nosuke nhìn thế thủ của đối phương bất giác thốt lên với sự ngạc nhiên lẫn sợ hãi.

- Tsuki kage[1]!

- Đúng!

Matemon đáp một cách lạnh lùng. Bàn tay phải tì vào đốc kiếm theo một lối đặc biệt và Oribe thấy Matemon có sáu ngón tay, ngón thứ sáu chèn bên dưới đốc kiếm.

- Người có sáu ngón tay. Thảo nào người có thể tung ra tuyệt chiêu này!

Oribe ngược nhìn mặt trăng tròn vành vạnh trên bầu trời đêm không gợn bóng mây. Máu nóng dồn cả ra khuôn mặt lão.

- Hôm nay là ngày mấy?

Lão quay sang hỏi đám đệ tử.

- Thưa, hôm nay là ngày rằm tháng ba...

- Người chọn đúng thời điểm rồi đấy! Xem ra đêm nay ta phải bỏ xác nơi này thôi.

Oribe thở dài và rút kiếm.

- Khoan đã! Yagyu và Shinkage đều có chung một nguồn gốc. Thật không đáng để người ngoài nhìn chúng ta đánh nhau.

Matemon yêu cầu.

- Chẳng có ai là người ngoài cả. Sáu người mặc võ phục này là đệ tử của ta. Người thanh niên này là con trai ta và cậu bé này là con trai vị Daimyo quá cố của ta và là con nuôi ta.

Khi Matemon nhìn từng đối thủ một thì Oribe bỗng la lớn như có chủ định:

- Chỉ những người với sáu ngón tay mới có khả năng lãnh hội chiêu thức Nguyệt Ảnh! Thật hiếm có!

Không ai chú ý khi cậu thiếu niên lặng lẽ khoanh tay trước ngực và giấu đôi bàn tay của mình vào ống tay áo. Cũng không ai biết rằng cậu có sáu ngón ở mỗi bàn tay.

Chú thích:

[1] Bóng trắng

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như
NGUYỆT ẢNH

- Chuẩn bị chưa?

Matemon xoay cổ tay, lưỡi gươm lấp loáng phản chiếu ánh trăng đêm rằm.

- Trongg...

Matemon đẩy mạnh đốc kiếm bằng ngón tay cái và ngón thứ sáu. Bóng nguyệt chiếu thẳng vào mặt Oribe, lão thấy một ánh chớp lóe lên trong mắt. Theo bản năng, lão vung gươm thủ thế thượng đoạn. Ánh chớp biến mất. Matemon bước tới một bước.

- Trongg....

Sadaki vung kiếm và luồng ánh sáng lần nữa chiếu thẳng vào mắt địch thủ. Oribe nhìn thấy một luồng sáng lạnh lẽo khác ánh lên trong mắt và bước lui một bước. Lúc này Matemon đã đến gần lão lắm rồi.

- Trongg, trongg, trongg...

Luồng sáng chớp lên bảy lần nữa với tốc độ của lưỡi kiếm ngày càng nhanh và mỗi lần ánh sáng lóe lên là Matemon tiến lên một bước. Có vài lần bóng nguyệt ánh lên cùng với tiếng rung của đốc kiếm, vài lần chỉ có ánh sáng lóe lên. Ánh sáng làm chói mắt Oribe và tâm lão đang trong tình trạng hỗn loạn thực sự vì âm thanh của đốc kiếm Matemon gây ra. Một nỗi sợ hãi bao trùm tâm can lão. Và Oribe cũng không biết chính xác rằng địch thủ đã tiến lên bao nhiêu bước, chỉ biết lão đã lùi ba hay bốn bước gì đó theo phản xạ.

Matemon đã đến gần lão lắm rồi.

- Trongg...

Sadaki vung gươm lần nữa và đột ngột chuyển hướng lưỡi gươm từ vị trí nằm ngang sang vị trí thủ dọc và ra một đòn chém từ trên xuống. Ánh sáng vừa dứt thì Oribe kịp hoàn hồn, nhưng mắt lão chưa kịp quen với bóng tối và trong sát na ấy lão cũng không nhìn thấy đường kiếm của Matemon đang bổ xuống.

- Cha!

Người thanh niên hét lớn.

Lập tức bước lùi ra sau, Oribe thoát hiểm khi lưỡi gươm xuống đến cách ngực lão vài thốn. Nhưng lão chưa kịp phản công thì Matemon bỏ một bước tiến tới, xoay cổ tay chém ngược lên.

- Orrrrrr.....

Thân thể già nua của Oribe từ từ đổ xuống, nơi ngực áo thấm đẫm máu.

Matemon bước đến định cắt đầu lão già bỗng nghe thấy âm thanh rít gió của một lưỡi kiếm đang chém tới. Khẽ xoay đầu nhìn ra sau thì thấy một đường kiếm chém ngang đang chực cổ mình mà lao đến, Matemon cúi thấp đầu. Vài sợi nơi búi tóc Matemon bị lấy đi ngọt xót. Trong lúc đó thì vẫn không quay lại, Sadaki đâm ngược ra sau bên dưới nách tay trái.

- Aaaahhh.....

Matemon rút kiếm lại và nhảy sang một bên. Thân hình của con trai Oribe với một lỗ nơi bụng đồ sập xuống bên cạnh anh.

- Phái Yagyu không muốn sát hại những người vô tội. Ta đã làm tròn nhiệm vụ của ta. Vì vậy đừng cố đối đầu với chúng ta, các người bị bao vây rồi!

Matemon bảo bọn đệ tử của Oribe lúc này đang đứng bảo vệ quanh cậu thiếu niên thành một vòng tròn. Không ai di chuyển nửa bước.

Matemon cắt đầu Oribe và xách lên bằng chỏm tóc, đặt một mẩu giấy dầu nơi cổ để ngăn máu chảy ra và bỏ đầu vào một hộp gỗ chứa nhiều vôi. Sau đó thì mười một người phái Yagyu mất hút trong đêm tối.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như MÀM MÔNG THÙ HẬN

Sáu võ sinh sống sót của phái Shinkage nhìn kẻ thù rời đi mà không nói nên lời. Họ biết kháng cự đồng nghĩa với tự sát. Khuôn mặt bọn họ cứng lại đầy sự giận dữ và căm phẫn, vài người còn mím môi nghiền răng đến độ chảy máu. Họ quay lại nhìn người thiếu niên với ánh mắt kì vọng.

Khuôn mặt cậu bé chẳng biểu lộ điều gì. Cậu không nhìn theo đám người Yagyu mà đang nhìn chăm chăm vào vầng trăng vành vạnh với ánh mắt mơ màng.

Năm 1601, Sodaki Matemon của kiếm phái Yagyu Ryu đã giết chết Matsuda Oribe Nosuke của võ phái đối địch Shinkage ryu. Matemon sinh

ra đã có sáu ngón tay trên mỗi bàn tay nên đã học được một tuyệt chiêu lợi hại của Yagyu Ryu là Tsuki kage (ánh trăng), tuyệt chiêu chỉ người sáu ngón mới học được. Kể từ đó, các môn sinh của Yagyu và Shinkage thường xuyên đụng độ nhau và phần thắng thường nghiêng về bên nhà Yagyu. Sodaki Matemon chết năm KanEi thứ tư (1627) và thừa kế vai trò người mạnh nhất của Yagyu là con trai của chưởng môn nhân Yagyu Munenori là Yagyu Jubei. Khi còn nhỏ Jubei đã mất đi con mắt trái khi đang tập kiếm với cha mình. Sinh ra với năng khiếu đặc biệt về kiếm thuật, người ta bảo rằng người duy nhất có khả năng đối đầu với kiếm thánh Miyamoto Musashi chỉ có mình Jubei. Đến năm hai mươi tuổi thì Jubei đã thông thạo hết tất cả các món võ nghệ của dòng Yagyu, trừ tuyệt chiêu Tsuki Kage vì bàn tay Jubei cũng giống như bao người khác, không có ngón thứ sáu như Sodaki Matemon. Cho đến nay thì cùng với Miyamoto Musashi, Yagyu Jubei đã trở nên bất tử vì võ công xuất chúng và khí lượng của mình, và hai nhân vật này luôn là đề tài chính cho các bộ phim, tiểu thuyết võ hiệp Nhật Bản.....

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: **Nhất Như** **LỜI THÁCH ĐẤU**

Một ngày mùa xuân năm 1631, một bức thư được gửi đến võ đường Yagyu với nội dung như sau:

- Ta, Bakuya Daikyu, con trai của Daimyo (lãnh chúa) Bakuya, người học trò của kiếm sư Matsuda Oribe Nosuke và bây giờ là chưởng môn nhân của Shinkage Ryu, muốn thách đấu với người mạnh nhất của kiếm phái Yagyu để giải quyết mọi ân oán giữa hai nhà chúng ta. Ta sẽ đến chùa Kiyomizu bên ngoài Edo nửa đêm, ngày mười lăm tháng ba năm nay, Kamei thứ tám (1631).

Sau khi đọc xong bức thư, Yagyu Jubei quay sang hỏi cha:

- Chúng ta đã có được những thông tin gì về gã Bakuya Daikyu này chưa thưa cha?

- Hẳn đến từ Nara. Theo nguồn tin của chúng ta thì hẳn bao giờ cũng chọn đêm rằm khi có những cuộc quyết đấu quan trọng. Người ta đồn rằng hẳn ta luôn sử dụng tuyệt kỹ Tsuki Kage và có người bảo rằng hẳn đến Edo này đã mười ngày nay và đêm nào cũng luyện tập ở chùa Kiyomizu.

- Hừmmm... quả là khó thật.

Jubei chậm rãi nói.

- Thứ nhất, có lẽ hẳn đã nắm hết những thế mạnh và yếu điểm của chúng ta khi gửi thư thách đấu. Thứ hai, hẳn đang luyện tập ở chùa Kiyomizu.

Mizu và có lẽ đã quen thuộc với địa hình ở đó rồi. Thứ ba, dù chiêu thức Tsuki Kage có ghi chép trong bí kỹ thư (Tora no maki) nhà ta nhưng con đã không học được vì không có sáu ngón tay, và con cũng đã không hỏi chú Matemon khi chú ấy còn sống về tuyệt chiêu này. Bakuya Daikyu đã chuẩn bị rất kỹ càng cho trận đấu còn con thì chưa. Vì vậy cơ hội để chiến thắng của con là rất mong manh trừ khi con nắm được chiêu này.

Đôi mắt của Munenori mở to

- Có phải con muốn nói là chúng ta phải người tấn công hẳn khi con đang quan sát?

- Vâng, nhưng những người tấn công phải là kẻ có tâm cỡ mới mong hấn tung tuyệt chiêu mạnh nhất ra, và điều này rất nguy hiểm...

Jubei đáp.

Vừa dứt lời là có ba người tiến ra thưa:

- Chúng tôi xin tình nguyện làm điều này!

Munenori nhìn người thứ nhất rồi bảo:

- Nhưng Sohachiro, ngươi đã ngoài năm mươi rồi còn gì.

- Vâng, và tôi đã sống một cuộc đời đầy đủ rồi.

Sohachiro bình thản đáp.

- Còn hai người thì sao?

Munenori quay sang những người còn lại.

- Chúng tôi không có quan hệ gì tới chuyện này, chúng tôi chỉ muốn thử với gã cuồng kia.

- Thôi được.

Munenori nói.

- Hôm nay đã là ngày mười ba rồi, ba người hãy đi với Jubei đêm nay. Bất Động Minh Vương sẽ phù hộ các ngươi.

Khi ba người vừa ra khỏi thì tất cả các môn sinh đứng hai bên đại sảnh đều cúi mình tôn kính hành động dũng cảm của họ.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như BA ĐỐI MỘT

Vào nửa đêm ở chùa Kiyomizu, ba bóng người chợt xuất hiện và bao vây Bakuya Daikyu lúc này đang luyện tập trong sân chùa. Bakuya đứng yên lặng lẽ nhìn những kẻ lạ mặt từng người một. Một hồi sau Bakuya quay sang Sohachiro:

- Chúng ta đã từng gặp nhau rồi.

- Ở đâu?

Sohachiro ngạc nhiên.

- Ba mươi năm trước bên ngoài võ đường Shinkage ở Nara. Ông có

nhớ cậu bé đứng đó và nhìn tất cả không?

- Sao, ra người là thằng nhóc đó?

Sohachiro mở to mắt đầy ngạc nhiên.

- Vâng, đêm đó tôi đã quan sát rất kỹ từng động tác của Sodaki Matemon, kẻ đã giết sư phụ tôi. Không ai chú ý rằng tôi có sáu ngón trên mỗi bàn tay.

Bakuya chậm rãi nói một cách quả quyết.

- Và từ đó ngày nào tôi cũng luyện tập chiêu thức đã hại chết sư phụ tôi. Và với các bí kỹ của chúng tôi, cuối cùng cũng đã hoàn thiện chiêu thức này. Ở Nara không có ai là đối thủ của tôi. Và ông có nhớ rằng đó là đêm ngày mười lăm tháng ba của ba mươi năm trước không, cái đêm mà phái Yagyu các ông trút mối hận máu lên phái Shinkage chúng tôi, và hôm nay, ba mươi năm sau tôi lại chọn đêm mười lăm tháng ba để đánh bại các ông.

Sohachiro lắng nghe và đáp lại:

- Đúng là nhỏ có phải nhỏ tận gốc. Bây giờ thì ta thấy thâm thía điều này.

Sohachiro rút gươm.

- Gì thế này, vẫn còn hai ngày nữa mới đến ngày quyết đấu mà!

Daikyu yêu cầu.

- Chúng ta đến đây để thử sức chú mày. Nếu không hạ được bọn ta thì lấy tư cách gì để đòi gặp người mạnh nhất của Yagyu?

- Được...

Daikyu nói rồi bước lùi ra sau và gươm thanh gươm được chế tạo đặc biệt lên ngang trán. Sohachiro bỗng thấy ón lạnh khi nhìn thấy lưỡi gươm bóng lên như mặt kính vì ánh trăng chiếu vào.

- Trongggg...

Cú lắc mạnh nơi đốc kiếm của Daikyu bỗng phá vỡ bầu không khí yên lặng của màn đêm.

- Trongggg...

Sohachiro thấy một luồng sáng trước mắt. Theo phản xạ, Sohachiro gươm lên đỡ phần thượng đoạn. Nhưng lưỡi gươm đó không cản thứ gì cả ngoại trừ việc cắt đôi bầu không khí yên tĩnh và Sohachiro cảm thấy một cơn đau ngọt xót ở vùng bụng. Máu và nội tạng phun cả ra bên ngoài.

- Ahhh....

Sohachiro ngã vật xuống đất chết không kịp kêu tiếng thứ hai. Daikyu tiến tới hai bước và gạt đỡ đường kiếm của hai kẻ xấu số còn lại. Daikyu dịch chuyển chậm rãi quanh hai người với một nụ cười quái đản trên môi. Hai võ sinh Yagyu bỗng thấy ngàn ngại. Daikyu tiến tới, lắc mạnh cổ tay để chiếu thẳng ánh sáng vào người bên trái rồi bất ngờ xông vào kẻ bên phải. Kẻ xấu số vì quá ngạc nhiên nên đã bị chém làm đôi trước khi kịp cất bước thối lui. Daikyu xoay mình đỡ đòn của người còn lại rồi chém phản thế nhanh như điện xẹt khiến võ sinh phái Yagyu chết mà không kịp kêu lên một tiếng.

- Hahhahaha... Người của Yagyu chỉ toàn là những kẻ vô dụng.

Daikyu nói lớn rồi lấy giấy lau chùi thanh kiếm trước khi rời khỏi.
Từ trong bóng tối, Jubei, người đã mục kích tất cả, nhìn vào ba xác chết vô hồn trên sân và buồn rầu thâm thì một mình:
- Hẳn ta có tuyệt chiêu nhất kích tất sát.

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như
PHI YẾN

Vào đêm ngày mười bốn, mọi người trong võ đường Yagyū đều ngủ chỉ trừ Jubei. Đứng một mình trong sân với thanh kiếm trong tay, Jubei cố gắng hình dung cách tấn công của Daikyu vào ngày hôm sau. Đứng dưới ánh trăng Jubei thâm nghĩ

- Tốc độ của chiêu Tsuki Kage là rất nhanh và ta khó có thể đỡ được. Daikyu đã không ngừng luyện tập trong ba mươi năm qua và có lẽ giờ đây hẳn ta là vô song. Khi ánh sáng trăng từ lưỡi gươm chiếu vào mắt thì mình chắc chắn sẽ bị chói. Một sát na không nhìn thấy gì cũng đủ cho một cái chết... Nếu có cách gì loại bỏ đi nguồn sáng... nhưng việc này nằm ngoài khả năng của con người. Nếu mình che mắt còn lại thì cũng không nhìn thấy gì... Đêm nay phải nghĩ ra cách gì đó, nhưng...

Một ý nghĩ chợt loé lên trong đầu Jubei, nhưng lúc này đã quá mệt, Jubei chậm rãi ngồi xuống vưon người, và cuối cùng ngủ trên sân đất.

Vào buổi sáng, ánh mặt trời lên cao rọi thẳng vào mắt khiến Jubei tỉnh giấc. Có một tổ chim én nơi góc sân. Đôi chim cũng bị đánh thức bởi ánh nắng và đang cất lên tiếng gọi bất mãn. Jubei lắng nghe tiếng chim gập dũ và nhìn quanh. Khi vừa rời tổ, đôi chim uốn mình lượn và bay đi theo chiều ngược lại với ánh nắng. Jubei đứng dậy và nhìn theo đôi chim lúc này đã mất hút trong khoảng không bao la.

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như
KIẾM SĨ MỘT MẮT

Trước nửa đêm ở chùa Kiyō Mizu, một đám đông đã tụ tập tự bao giờ ở bên ngoài. Một nhóm đến từ Nara và những người còn lại là dân Edo. Đúng nửa đêm, hai kiếm sĩ xuất hiện và bước vào sân chùa.

- Xem, xem Bakuya Daikyu kia!

Những người đến từ Nara hò hét và chỉ vào Daikyu. Trong khi đó, ở phía bên kia sân, một kiếm sĩ một mắt bước ra.

- Là Jubei!

Bọn thị dân Edo hò hét.

Hai người bước đến và dừng lại trước mặt nhau. Daikyu cúi chào và

giới thiệu

- Ta là Bakuya Daikyu của kiếm phái Shinkage.

Jubei đáp lễ và nói

- Ta là Yagyu Mitsuyoshi Jubei của kiếm phái Yagyu.

Nói đoạn Jubei rút gươm và nắm ngược chuôi kiếm. Tay phải đè chặt đốc kiếm và tay trái giữ lấy chuôi kiếm, đoạn gươm kiếm chậm rãi lên trước với lưỡi kiếm hướng ngược lên trên và mũi chĩa vào đối phương. Đây là thế thủ Thiên Địa Mộng Tưởng Kiếm (Tenchi Muso Ken) nổi danh của nhà Yagyu. Phía bên kia Daikyu gươm kiếm theo chiều dọc đến giữa trán trong thế thủ Tsuki Kage. Jubei tiến lên. Daikyu lùi lại và lắc mạnh cổ tay.

- Trongggg...

Một luồng sáng rọi thẳng vào mặt Jubei. Jubei nhanh chóng gươm tay chặn lấy luồng sáng bằng ống tay áo. Daikyu thấy vậy liền nở một nụ cười nham hiểm.

- Trongg, trongg, trongg, trongg...

Daikyu lắc cổ tay càng lúc càng nhanh. Jubei lần nữa lại dùng tay áo để che ánh sáng. Cùng lúc Daikyu xông đến và chém ngang vào giữa bụng Jubei. Lưỡi gươm rạch gió lao tới như ánh chớp. Thành linh Jubei bùng người lên không và bay qua đầu Daikyu như một con én. Giữa không trung, Jubei chém xuống và đáp xuống đất cách ba bước chân phía sau Daikyu. Một vết máu rỏ ra từ lưỡi kiếm của Jubei. Một cách chậm rãi, Daikyu quay lại nhìn đối thủ với một đường cắt ngay giữa trán.

- Chiêu... chiêu gì thế này?

Daikyu hỏi với một giọng run run yếu ớt và cố gượng không ngã bằng cách chống gươm xuống đất, đỡ thân hình đang muốn đổ sập xuống.

-Ta gọi nó là Phi Yên Vô Song Kiếm[1].

- Agrr...

Dường như Daikyu cố nói một điều gì đó nhưng máu đã làm nghẹn cổ họng hắn, rồi đổ sập xuống, tay vẫn nắm chặt thanh kiếm.

Jubei nhìn xác chết rồi chuyển ý nghĩ sang tổ chim én ở góc sân.

Chú thích:

[1] Hien Muso Ken.

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhật Như

KHÁI QUÁT LỊCH SỬ NHẬT BẢN

Khi viết về một nhân vật lịch sử Nhật Bản thì luôn có cái khó là phải nắm vững những kiến thức cơ bản về xã hội, lịch sử và văn hóa và thông qua đó mới lý giải được suy nghĩ, hành động của nhân vật. Dưới đây là những nét

khái quát nhất về lịch sử Nhật Bản nhằm giúp bạn đọc hình dung dễ dàng hơn những sự kiện, nhân vật hay thời đại được đề cập đến trong sách.

THỜI ĐẠI NGUYÊN THỦY

Trước đây quần đảo Nhật Bản nối liền với đại lục Châu Á nhưng khoảng mười ngàn năm về trước đã hình thành nên vị trí như bây giờ. Những người sống trên quần đảo Nhật Bản lúc bấy giờ là tổ tiên của người Nhật Bản nhưng nguồn gốc của họ thì đến nay vẫn chưa được làm sáng tỏ. Con người vào thời kỳ này tin rằng tất cả những tạo vật trong thiên nhiên như cỏ cây, đất đá, động vật đều có linh hồn (Animism) và họ sợ chúng nên mới dùng bùa chú để trấn áp và cầu nguyện cho cuộc sống yên ổn.

Thời đại này bắt đầu từ khoảng mười ngàn năm về trước và kéo dài khoảng hai ngàn năm. Người ta lấy tên của các loại đồ đất sét nung có hoa văn dây thừng (**Joumon doki**) tìm thấy trong các di tích đặt cho thời kỳ này là thời đại Joumon.

Khoảng từ thế kỷ thứ I đến thế kỷ thứ III thì việc trồng lúa phát triển, làng mạc dần dần lớn mạnh và hình thành nên “nước”. Người lãnh đạo có năng lực nhất trở thành “vua” và kẻ mạnh dần chế áp kẻ yếu hình thành nên một nước lớn hơn. Tuy người ta không rõ về thời kỳ này nhưng trong cuốn sách sử “Hậu Hán Thu” của Trung Hoa có ghi rằng khoảng thế kỷ thứ I có sứ giả người nước Oa (Nhật Bản) đến và được Hoàng Đế Hậu Hán (25-220) ban cho kim ấn.

THỜI ĐẠI YAMATO (Thế kỷ IV – Thế kỷ VI)

Khoảng thế kỷ thứ IV thì những người có thế lực nhất (hào tộc) ở vùng Yamato (tỉnh Nara ngày nay) liên kết lại với nhau tạo thành một quốc gia lớn và thành lập chính quyền Yamato. Chính quyền Yamato hùng mạnh còn tiến cả sang Triều Tiên (lúc bấy giờ gồm 3 nước: Shinra-Tân La, Kudara-Bách tế và Koukuri-Cao Ly), gửi sứ giả sang Trung Hoa và đến khoảng thế kỷ thứ V thì đã thống trị phần lớn Nhật Bản.

Từ thế kỷ thứ V – thế kỷ thứ VI thì chính quyền Yamato lập nên tổ chức chính trị ở trung ương và thành lập quốc gia Yamato. Người đứng đầu quốc gia được gọi là Oh-kimi (Đại Vương), chính phủ sau này được gọi là Triều Đình và Oh-kimi trở thành Thiên Hoàng (**Tennou**).

Khoảng giữa thế kỷ thứ VI thì xảy ra tranh chấp giữa các hào tộc ở

Triều Đinh. Trong đó đáng kể nhất là tranh chấp gay gắt giữa hai tộc hùng mạnh: họ Soga và họ Mononobe. Họ Mononobe chống lại sự sùng tín Phật Giáo của họ Soga nhưng bị Soga áp chế và họ này độc chiếm cả nền chính trị Triều Đinh.

Lúc bấy giờ có Thái Tử Shoutoku (**Shoutoku Taishi**, 574 – 622, một nhân vật vĩ đại không thể bỏ qua khi nói đến lịch sử Nhật Bản và thường được người Việt Nam biết đến với cái tên Thái Tử Thánh Đức), thay mặt Thiên Hoàng điều hành chính trị (**Sesshou** – Nhiếp chính). Thái Tử Shoutoku bắt tay với họ Soga hùng mạnh nhằm ổn định nền tảng của nền chính trị lấy Thiên Hoàng làm trung tâm nên đã đặt ra cấp bậc cho quan lại (Yakunin) (KanI Juunikai – 12 cấp quan), chọn người hiền tài ra làm quan, tiếp thu Phật Giáo và Nho Giáo và ban hành Hiến Pháp mười bảy điều. Thái tử Shoutoku là người có công lớn trong việc mang lại ánh sáng văn minh cho dân tộc Nhật.

THỜI ĐẠI NARA

(710 – 780)

Năm 710, Triều Đinh mô phỏng kinh đô Trường An của nhà Đường mà xây dựng kinh đô Heijou ở Nara, tồn tại khoảng 70 năm. Thời đại này được gọi là thời Nara, với nền chính trị Luật Lệnh lấy Thiên Hoàng làm trung tâm. Đây cũng là thời kỳ phát triển rực rỡ về văn hóa với sự xuất hiện chữ Kana. Triều đình cũng gửi nhiều sứ giả, du học sinh sang nhà Đường để học tập những điều tiến bộ của Trung thổ. Phật giáo cũng nảy nở trong thời kỳ này và để lại nhiều di sản vô giá cho nền văn hóa Nhật.

THỜI ĐẠI HEIAN

(794 – 1185)

Năm 794, Thiên hoàng Kanmu vì muốn gây dựng lại nền chính trị Luật lệnh nên thiên đô về Kyoto, đặt tên kinh đô mới là Heian (Bình An) với mong muốn hòa bình vĩnh cửu. Kyoto là thủ đô nước Nhật bắt đầu từ thời đại này kéo dài cho đến hết thời Edo, chừng 1100 năm. Thời kỳ này chứng kiến sự ra đời của chữ Kana hoàn chỉnh là Hiragana và Katakana dựa trên nền tảng Hán tự. Cuốn tiểu thuyết “Genji monogatari” của nữ sĩ Murasaki Shikibu được xem là kho báu của văn học Nhật và là cuốn tiểu thuyết đầu tiên trên thế giới, tương đương với vị trí của Truyện Kiều trong nền văn học Việt Nam.

Trong thời đại này, ở các địa phương xuất hiện các võ sĩ đoàn

(Bushidan) dùng vũ lực bảo vệ đất đai, trang viện của mình khỏi cướp bóc lộ hành. Trong số các võ sĩ đoàn có hai họ mạnh nhất là Minamoto (Genji) và họ Taira (Heishi).

Khoảng giữa thế kỷ XII, Triều Đình xảy ra tranh chấp giữa Thiên hoàng và Thượng hoàng (Thiên hoàng đời trước, đã về ở ẩn giao quyền lại cho con nhưng thực chất vẫn còn gây ảnh hưởng) đã gây ra cuộc chiến lôi kéo hai họ Genji và Heishi vào cuộc (Loạn Heiji, 1156 – 1159). Kết quả là quyền bính rơi vào tay họ Taira. Thiên Hoàng Goshirakawa bất mãn với Taira nên kêu gọi họ Minamoto đứng lên lật đổ chính quyền. Năm 1185, họ Minamoto dưới sự lãnh đạo của Yoritomo đã tiêu diệt họ Taira, trả quyền hành lại cho Thiên hoàng còn bản thân mình nhận danh hiệu Chinh Di Đại Tướng quân (gọi tắt là Tướng quân - Shogun). Minamoto Yoritomo trở thành Tướng quân đầu tiên và mở ra một thời đại mới cho nước Nhật.

THỜI ĐẠI KAMAKURAI^[1]

(1185 – 1333)

Họ võ sĩ Minamoto diệt Taira, đóng doanh (Mạc phủ) ở Kamakura (ngày nay là Kanagawa) mở ra thời đại cho tầng lớp võ sĩ kéo dài hơn 700 năm cho đến khi Mạc phủ Edo kết thúc.

Trong thời đại này đã xuất hiện nhiều tông phái Phật giáo mới ảnh hưởng sâu đậm đến “cá tính” của văn hóa Nhật. Nội trội hơn cả là Thiền tông với tinh thần tự chủ tự cường, tinh tấn dũng mãnh, khắc khổ chiêm nghiệm sự vô thường của cõi đời nên rất thích hợp với tinh thần của tầng lớp võ sĩ lúc bấy giờ. Mọi quyền lực chính trị gần như đều nằm trong tay của giới võ sĩ ở Mạc phủ Kamakura. Các võ sĩ chư hầu gọi là Daimyou được Mạc phủ ban thưởng đất đai, ngược lại họ có nghĩa vụ bảo vệ Mạc phủ với quan hệ chủ tớ.

Đầu thế kỷ XIII, quân Mông Cổ hai lần tấn công Nhật Bản nhưng đều thất bại do sự phản kháng quyết liệt của các đạo quân võ sĩ và hai trận cuồng phong đã nhấn chìm chiến thuyền của họ. Trận cuồng phong này được gọi với cái tên tôn kính “Kamikaze” (Thần phong) và là biểu tượng của tinh thần võ sĩ. Nó được khuấy động lần nữa trong Đệ nhị Thế chiến.

THỜI ĐẠI MUROMACHI

(1336 – 1573)

Năm 1334, Thiên hoàng Godaigo bắt đầu nên chính trị lấy mình làm trung tâm nhưng vấp phải sự phản kháng của giới võ sĩ đã quen với

nền chính trị võ gia. Sau khi đánh đổ Mạc phủ Kamakura, võ tướng Ashikaga Takauji tập hợp võ sĩ gây phản loạn chiếm Kyoto. Takauji năm 1336 phò tá Thiên hoàng khác lên ngôi (Bắc triều) và trở thành Tướng quân vào năm 1338, lập nên Mạc phủ ở Muromachi, kinh đô Kyoto. Người ta gọi thời đại này là thời đại Muromachi. Thiên hoàng Godaigo bại trận, chạy đến Yoshino lập ra triều đình mới (Nam triều).

Thời kỳ này cũng để lại hai công trình kiến trúc vô giá là Kinkakuji (Chùa Vàng) và Ginkakuji (Chùa Bạc). Kiểu kiến trúc của Ginkakuji đã bám rễ vào nền văn hóa Nhật, trở thành kiến trúc đại chúng tiêu biểu.

THỜI ĐẠI AZUCHI-MOMOYAMA (1573 – 1600)

Đây là thời đại có nhiều điều để nói nhất trong lịch sử Nhật Bản. Trong thời đại này nước Nhật bị phân thành hàng trăm tiểu quốc do các Daimyou đứng đầu luôn thôn tính lẫn nhau khiến đất nước rơi vào cảnh chiến hỏa kéo dài hơn trăm năm. Daimyou là các vị chúa đất cát cứ ở các địa phương, một dạng sứ quân chư hầu. Thời đại này còn được gọi là thời Chiến quốc, mọi giá trị về đạo đức đều không còn thông dụng. Kẻ mạnh thì sống, kẻ yếu thì chết; kẻ có thực lực thì lật đổ người trên, đây là những điều thường tình trong thời loạn lạc này. Thời này cũng chứng kiến nhiều nhà truyền giáo Tây phương đến Nhật.

Oda Nobunaga, một Daimyou nhỏ ở xứ Owari đã lần lượt tiêu diệt các Daimyou khác trong công cuộc thống nhất thiên hạ. Nhưng không may là năm 1582, bộ tướng Akechi Mitsuhide tạo phản nên Oda thất thế. Vị hào kiệt kế tục Oda Nobunaga thống nhất thiên hạ là Toyotomi Hideyoshi, một võ tướng mưu lược của Oda. Năm 1590, Hideyoshi đặt dấu chấm hết cho thời kỳ chiến loạn này. Với ý định đánh sang Trung Hoa, hai lần Hideyoshi xuất binh sang xâm lược Triều Tiên để làm bàn đạp nhưng đều không thành.

THỜI ĐẠI EDO (1603 – 1867)

Bối cảnh các truyện ngắn trong cuốn sách này đều nằm trong thời đại Edo. Tokugawa Ieyasu là một Daimyou nhỏ xứ Mikawa, sau mở rộng thế lực, năm 1600 tiêu diệt họ Toyotomi cùng các thành phần chống đối khác trong trận phân tranh thiên hạ ở Sekigahara. Cả ba người Oda Nobunaga, Toyotomi Hideyoshi và Tokugawa Ieyasu đều có quan hệ chủ

tớ và quan hệ về mặt hôn nhân. Năm 1603, Ieyasu nhậm chức Tướng quân, dời Mạc phủ về Edo[2] mở ra thời đại Edo kéo dài 260 năm hòa bình. Mạc phủ Edo vẫn tiếp tục nắm chính quyền, Thiên hoàng ở Kyoto vẫn tiếp tục là vị trí tượng trưng của đất nước. Bộ máy chính quyền của họ Tokugawa được hoàn thiện trong đời Tướng quân thứ ba, Iemitsu.

Cơ cấu chính quyền Tokugawa rất đơn giản nhưng hiệu quả trong việc cai trị. Theo đó Mạc phủ Edo nắm quyền trung tâm, phân chia lãnh địa cho các Daimyou chư hầu chung quanh. Ieyasu cho những người bà con họ hàng của mình nắm giữ các vị trí quan trọng như Kishu, Suruga nên từ đó hình thành nhiều họ Tokugawa ở các địa phương. Đối với các Daimyou thần phục Tokugawa sau trận Sekigahara thì chỉ được giữ những vị trí xa xôi và gọi là Tozama Daimyou. FuDaimyou là lớp chư hầu theo Tokugawa trước trận Sekigahara. Theo bộ máy này thì tuy Thiên hoàng vẫn giữ quyền lực ở kinh đô nhưng thực tế chỉ là hư danh, còn quyền lực thực sự nằm trong tay họ Tokugawa ở Edo. Bên cạnh Tướng quân có chức Lão trung (Rouju) giúp xử lý công việc hành chính. Chức này gồm khoảng bốn, năm người được chọn ra từ hàng FuDaimyou thân tín, bổng lộc từ hai vạn năm ngàn hộ trở lên. Trong những lúc cấp bách có thể đặt ra chức Đại lão (Tairou) quyền lực còn cao hơn cả Lão trung và là chức danh cao nhất của bộ máy này, dưới Tướng quân. Tokugawa cũng thiết lập nhiều cơ quan giám sát, kiểm soát giới quý tộc ở trung ương gọi là Sở ty đại (Shoshidai). Mạc phủ ở Edo cũng lập ra chức Tổng giám sát (Ometsuke) cử đến từng phiên để theo dõi tình hình mỗi vùng, ngăn ngừa âm mưu nổi loạn. Ở từng phiên thì quyền lực nằm trong tay vị chúa phiên Daimyou. Bên cạnh vị chúa này còn có nhiều chức bậc khác như Tổng quản (Karou), Hatamoto[3], Tổng quản giám sát (Tsuke Garou)...

Thời kỳ này cũng có nhiều biến chuyển về mặt văn hóa. Với hơn 200 năm hòa bình, văn hóa nghệ thuật nở rộ (nhất là vào niên hiệu Genroku) với nhiều loại hình như thơ Haiku, múa rối Joruri, kịch Kabuki... Vì chính quyền Tokugawa ra lệnh tỏa cảng không giao thiệp với thế giới nên nền văn hóa bản địa phát triển rực rỡ. Đầu thời Edo, Ieyasu khuyến khích tàu buôn của Nhật sang thông thương với các nước khác trong vùng, trong đó có Việt Nam nhưng đến thời Iemitsu thì cấm hẳn việc này. Đồng thời cũng cấm luôn những người ra nước ngoài trước đây trở về và cấm cả đạo Thiên chúa.

Có thể nói Edo là thời đại hoàng kim của võ nghệ. Với nền tảng từ thời Chiến quốc, các phái võ nghệ liên tục xuất hiện. Đương thời có hơn ba trăm phái kiếm khác nhau, chưa kể đến những phái võ khác. Trong xã hội phân chia làm bốn đẳng cấp “sĩ, nông, công, thương”. Tuy nhiên không giống Việt Nam và Trung Hoa, “kẻ sĩ” ở Nhật được hiểu là võ sĩ Samurai. Không đất nước nào lại có được một tầng lớp như thế. Đương thời có câu nói: “Trăm hoa đẹp nhất anh đào, thân người đẹp nhất là người võ sĩ.” Lúc bấy giờ giới võ nghệ rất được kính trọng và có chỗ đứng cao trong xã hội. Đến thời Edo đã hoàn thành “bộ luật” dành riêng cho giới võ sĩ. Theo đó người Samurai không chỉ giỏi võ nghệ mà còn phải tinh thông mọi học

thuật khác, tay phải cầm kiếm tay trái cầm bút. Người võ sĩ phải đặt danh dự và lòng trung thành của mình lên trên hết, hành hiệp trọng nghĩa, xem nhẹ cái chết và lợi ích bản thân. Con trai người võ sĩ phải biết sống khắc khổ, thiếu thốn ngay từ nhỏ để rèn luyện ý chí sắt đá. Danh từ Samurai thường được dùng để chỉ những võ sĩ có phục vụ ăn lương cho chúa Daimyou hay những võ sĩ cấp cao như Hatamoto. Trong thời Chiến quốc, mỗi chúa chiếm một vùng sử dụng rất nhiều võ sĩ nhưng sau khi họ bị Nobunaga và Hideyoshi tiêu diệt và loạn thế đã chấm dứt thì số võ sĩ “thất nghiệp” dư thừa ngày càng nhiều. Những võ sĩ dư thừa này được gọi là Rounin, võ sĩ giang hồ, thường lang thang khắp các miền trong nước, có kẻ trở thành giặc cướp, có người bỏ kiếm trở thành thợ thuyền, thương nhân... Trong xã hội lúc bấy giờ, những chuyện chém giết vì báo thù, vì danh dự hay thử thách nhau là chuyện xảy ra thường ngày như cơm bữa. Giữa hàng trăm phái kiếm khác nhau thì có hai phái được họ Tướng quân Tokugawa bảo trợ là phái Ittou Ryu và phái Yagyu Ryu. Phái Yagyu đòi đòi giữ chức “Kiếm thuật chi nam” (Kenjutsu shinan) dạy kiếm cho Tướng quân và các gia thần, tựa như chức giáo đầu ở Trung Hoa. Người của phái Yagyu sau này dần dần biến thành mật thám cho Tướng quân Tokugawa và phái này vẫn còn tồn tại đến ngày nay, trong khi phái Ittou Ryu lại có nhiều ảnh hưởng đến Kendou hiện đại.

Ở Nhật, kiếm đạo đồng nghĩa với sự cao quý vì nó là đỉnh cao nhất của mọi học vấn. Dĩ nhiên kiếm chỉ là vật để giết chóc và kiếm thuật phát sinh từ nhu cầu thực tế là để lấy mạng đối phương. Nhưng do có nhiều liên hệ với tinh thần Thiền tông của Phật giáo, những giáo lý của Thần đạo nên kiếm thuật đã được những danh kiếm như Kamiizumi Isenokami Nobutsuna, Tsukahara Bokuden nâng cao lên với mục đích phát huy tinh thần và thể xác. Các phái kiếm bắt đầu từ thời Muromachi và vẫn còn tiếp tục đến ngày nay dưới hình thức môn thể thao Kendou. Ngày nay nhiều người vẫn luyện tập kiếm, gìn giữ truyền thống dân tộc.

Có lẽ nhân loại chỉ có mỗi dân tộc Nhật là có lòng nhiệt thành với kiếm nghệ. Thời đó võ nghệ, kiếm thuật là môn học bắt buộc đối với một võ sĩ bên cạnh những thứ tri thức du nhập từ Trung Hoa như Nho giáo hay Phật giáo. Người ta gọi chung kẻ luyện võ trong xã hội là Bugeisha (võ nghệ giả). Mỗi Samurai phụng sự chủ soái đến một thời kỳ nhất định đều được phép ra ngoài lang bạt khắp nơi trong nước để trau dồi võ nghệ, mở mang tri thức và người ta gọi việc này là Bugei Shugyou hay Musha Shugyo và người Samurai lang thang tu rèn là Shugyo musha (võ sĩ tu hành võ nghệ) hay gọi tắt là Shugyousha.

Cái gì nhiều thì tất sinh tạp. Mà hễ có tạp thì sẽ có loại trừ. Các Shugyousha đi từ vùng này đến vùng khác nhằm rèn luyện bản thân với sự khắc khổ, cũng là để trau dồi thêm kiếm thuật, võ nghệ và nhân sinh quan, tri thức. Trên đường đi thường xuyên đối mặt với giặc cướp cũng như những kẻ ám sát, ganh ghét cùng những lời thách đấu. Bản chất của việc “tu hành” là rèn luyện với mục đích tốt, nhưng nhiều người đã lạm dụng và biến cuộc hành trình “tu hành” của mình thành ra đẫm máu với những cuộc

thách đấu suốt dọc đường. Có người đến các võ đường địa phương thách đấu, thường thì đấu bằng kiếm gỗ và không có đổ máu. Hễ chủ nhân mà thua thì coi như không có thực lực, danh dự của lưu phái bị bôi nhọ và võ đường bị phá (thường thì kẻ thắng cuộc chỉ đập bằng hiệu của võ đường). Đây cũng là cách loại trừ hạng tạp nham. Những võ đường trụ lại được là những lưu phái tiếng tăm và có thực lực.

Thời đó người ta thường nói nhiều đến “ Binh pháp ” (Heihou, hyonhou) và “ Binh thuật ” (Heijutsu). Nếu như ở Việt Nam và Trung Quốc người ta chỉ hiểu hai từ này với nghĩa hẹp ở mặt quân sự thì tại Nhật nó còn được hiểu rộng hơn. Đây không chỉ là tài dụng binh khiễn tướng mà còn là tài võ nghệ trong giao đấu một chọi một hay số đông Vì thế đôi khi các võ sĩ còn được gọi là “ binh pháp giả ” (Heihou sha), “ binh pháp gia ” (Heihou ka) hay “ binh thuật giả ”.

Nếu người Tây phương vẫn coi trọng sức mạnh của đầu óc hơn cơ bắp với câu nói “ The pen is mightier than the sword ” [4] thì tại Nhật, người ta vẫn coi đỉnh cao nhất là sự hòa hợp giữa thể xác và tinh thần với câu “ Văn võ nhất chí ” (Bunbu Itchi) hay “ Kiếm thiên nhất như ” (Ken Zen Ichinyo), tức Kiếm và Thiên hợp nhất làm một trong cảnh giới tối cao, trạng thái gọi là “ giác ngộ ” (Satori) của con người. Dĩ nhiên kiếm và thiên có những mối liên hệ mật thiết với nhau, điều này lý giải tại sao các võ sĩ Nhật Bản ngày xưa lại có nhiều quan hệ với giới Thiên sư, dù có vẻ như đây là hai lớp người trái ngược nhau. Về vấn đề này đã có nhiều sách Thiên của Suzuki Taisetsu và nhiều người khác viết rất rõ ràng nên ở đây không nhắc lại. Sự “ giác ngộ ” của người kiếm sĩ còn được thể hiện qua câu nói hết sức “ Phật giáo ”: “ Bản lai vô nhất vật ” [5] (Honrai mu ichimotsu). Phá bỏ cái nhị nguyên, quay về với cội nguồn là mục tiêu của Phật giáo, đồng thời cũng là mục tiêu của kiếm đạo, nếu không muốn nói rằng đó cũng là con đường mà kiếm đạo phải đi qua.

Nửa sau thế kỷ XVIII, Anh quốc bắt đầu cuộc cách mạng công nghiệp rồi tiến ra thế giới để mở rộng thị trường. Các nước Tây phương khác cũng bắt đầu nghĩ đến việc tiến sang châu Á. Đến cuối thế kỷ XVIII, Nga yêu cầu Nhật Bản mở cửa thông thương nhưng chính quyền Mạc phủ không chấp nhận. Rồi tàu sắt của Anh, Mỹ đến Nhật đòi cung cấp nước ngọt, lương thực. Lúc này người Nhật mới thấy được sự tụt hậu của mình so với thế giới, họ nhìn những con tàu sắt kia bằng ánh mắt sợ hãi, kinh ngạc. Vì thế trong nước nổi lên một số người theo chủ trương “ Khai quốc luận ”, đòi Mạc phủ mở cửa tiếp thu văn minh Tây phương nhưng đã bị đàn áp gay gắt. Dần giữa thế kỷ XIX thì Anh, Mỹ lần lượt yêu cầu Nhật mở cửa. Năm 1853, đô đốc Perry chỉ huy bốn chiến hạm đến Nhật, chính quyền sợ hỏa lực ngoại bang mà ký điều ước giao hòa Nhật - Mỹ vào năm sau đó. Năm Ansei thứ năm (1858), tổng lãnh sự Mỹ là Harris đến Shimoda đòi thông thương. Mạc phủ đàm phán với Triều đình và các chư hầu nhưng bị phản đối. Rồi Đại lão Ii Naosuke của Mạc phủ không đợi quyết định ở trung ương mà tự ý mình ký điều ước thông thương giữa hai nước. Trong điều ước này có những khoản bất bình đẳng, vì thế mà phe Tôn Hoàng (chủ

trương khôi phục quyền lực trung ương) và phe bài Tây (chủ trương đánh đuổi phương Tây) chỉ trích gay gắt. Nhưng Đại lão Ii Naosuke đã đàn áp phe đối lập rồi sau đó bị ám sát ngoài cổng thành Sakurada ở Edo. Đó là bối cảnh của truyện ngắn “Hitokiri Izou”. Thời cuối nhà Mạc (Bakumatsu) là một trong những thời kỳ động loạn nhất của đất nước này. Các đảng phái chính trị luôn ám sát người của nhau, vì thế tình hình xã hội, chính trị rối loạn hơn bao giờ hết. Các phiên phía nam như Tosa, Satsuma và Choushu là những kẻ quá khích nhưng cũng là những người đi đầu trong việc đánh đổ chính quyền cũ. Chế độ Mạc phủ kéo dài đến đời Tướng quân thứ mười lăm, Tokugawa Yoshinobu thì kết thúc, nhường quyền lại cho Thiên hoàng Meiji, mở ra một thời đại mới cho nước Nhật, thời đại của sự thống nhất và những phát triển thần kỳ.

Với những thường thức cơ bản về lịch sử, xã hội Nhật Bản như trên, hy vọng rằng bạn đọc sẽ không cảm thấy xa lạ với những gì diễn ra trong câu chuyện của quyển sách này.

---

[1] Người Việt biết đến với cái tên Kiếm Thương

[2] Tokyo ngày nay.

[3] Võ sĩ được phép diện kiến Tướng quân ở Edo, bổng lộc dưới một vạn hộc.

[4] Bút mạnh hơn kiếm.

[5] Tức là phủ định thế giới nhị nguyên mà chúng ta thấy.

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhật Như
CHÚ GIẢI

Kiểm khách liệt truyện là tuyển tập các đoạn thiên thể loại tiểu thuyết thời đại của các tác giả tiêu biểu nhất. Có thể xem đây là tiểu thuyết lịch sử, tiểu thuyết võ hiệp. Nhưng khác với tiểu thuyết võ hiệp Trung Hoa, tiểu

thuyết thời đại Nhật Bản không đi sâu vào mô tả từng chiêu thức, từng thế kiếm, mà nhiều khi bối cảnh lịch sử, nhân vật lịch sử nọ chỉ là cái cớ tác giả mượn để nói lên suy nghĩ của mình về một vấn đề nào đó. Có thể nói là mượn lời nói ý, mượn bóng tả hình, chỉ mây nói gió.

Điện hình tiêu biểu nhất là các truyện ngắn của Ikenami Shou Tarou. Như trong “Bí truyền”, tác giả dùng ba hình tượng nhân vật Tokaku, Kokuma và Doro để nói lên nhận xét của mình về nhận thức của con người. Nó thật kỳ lạ, có những thứ mà kẻ thông minh như Tokaku lại chẳng hiểu được trong khi anh khờ như Doro lại có thể cảm nhận một cách rõ ràng, trong sáng như “nước thấm vào cát”. Phải chăng đây là trường hợp đúng như câu nói “Trực chỉ nhân tâm, kiến tánh thành Phật”? Vậy để nhận thức được một vấn đề, đôi khi dùng trí óc mà suy xét thì có lẽ chẳng đi đến đâu mà phải dùng tâm để cảm nhận? Và đôi khi chúng ta phải như tờ giấy trắng, phải như ly nước rỗng để có thể chứa được nước. Ly đã tràn thì chẳng thể nào chứa thêm. Lại như lời dạy của ông Ichiusai, từng đưa là từng đưa, không có đưa nào lẫn lộn với đưa nào, và cực ý của kiếm pháp Ippa Ryu đã tồn tại sẵn trong mỗi người, chỉ việc tự mình khai phá và công phu thêm mà ông chẳng có thể dạy gì được nữa. Đoạn này tự dừng nhớ lại lời Phật dạy “Thầy chúng sinh đều có Phật tính.” Xét trên quan điểm hiện đại thì đây cũng là một mẫu mực cho giáo dục. Cực ý của việc dạy là làm cho người học có thể tư duy độc lập mà không phải lệ thuộc vào bất cứ thứ gì.

Còn trong “Cung cuồng”, tác giả mượn hình tượng Komatsu Gempachi để đề cập đến một kiểu người, một cách sống trong xã hội mà có lẽ tác giả đồng cảm được. Lánh xa mọi danh vọng, tiền bạc chẳng phải là vì chán ghét công danh, muốn an nhàn cuộc đời thanh cao gì mà chỉ là vì rất muốn có nó, nên lại sinh ra sợ. Chẳng bao giờ nhắc đến việc xuất thế lập thân cũng chỉ vì nó luôn canh cánh bên lòng.

“Nhu thuật sư đồ ký” nói đúng ra là một truyện sắc tình. Không có ý nghĩa thâm sâu như truyện đầu tiên, nhưng cái đặc sắc là dụng ý miêu tả của tác giả. Đúng là chỉ mây nói gió thật. Tâm của kẻ luyện võ chẳng phải chỉ có đạo mà thôi, mà còn có dục nữa. Xét về điểm này thì kẻ võ nghệ chẳng khác gì người thường chúng ta.

“Heinai rái cá” lại miêu tả về cuộc đời của khai tổ phái kiếm Mugai Ryu, một nhân vật có thật như hầu hết nhân vật xuất hiện trong sách. Một kỳ tài, một dị nhân nhưng lại sống một đời chẳng màng thế gian.

Người Nhật vẫn đánh giá Ikenami Shou Tarou là đại biểu của quần chúng trong khi Shibaryou Tarou là người viết cho tầng lớp trí thức. Quả thật vậy, văn Ikenami không đòi hỏi nhiều kiến thức để hiểu mà chủ yếu dựa vào “cảm” của từng người. Trái lại, để đọc Shibaryou thì người ta cần phải có một số kiến thức nhất định, nhất là về mặt lịch sử. Điềm thú vị của tác giả này là cách nhận định vấn đề hết sức phóng khoáng. Miyamoto Musashi được tôn xưng là vị kiếm thánh, thần võ nghệ, nhân vật kiệt xuất

trong chur nghệ chur năng, học thuật. Nhưng qua “Chân thuyết Miyamoto Musashi” tác giả lại miêu tả hình tượng nhân vật này từ nhiều góc độ khác nhau, có cả cái nhìn đối lập từ phía họ Yoshioka. Dù sao cũng không thể phủ nhận rằng Musashi là nhân vật mị lực nhất trong lịch sử Nhật Bản, và cũng là một nhà tư tưởng lớn của thời đại đó. Chỉ qua mẫu chuyện đi trên miếng ván rộng ba tấc là có thể thấy được điều này. Cùng là miếng ván rộng ba tấc nhưng nếu đặt trên mặt đất thì người ta bước đi dễ dàng, còn khi treo lên cao trăm trượng thì lại sinh lòng sợ hãi mà không dám bước đi. Musashi đã nhìn ra điểm này thì cuộc đời bất bại cũng là điều đương nhiên. “Kiếm khách kinh đô” lại đặt cái nhìn của tác giả từ phía nhà Yoshioka, có những cảm thông với họ này, và cũng nói lên được cái bế tắc của thời đại: võ nghệ kiếm thuật chẳng dùng để công thành đoạt nước nữa thì duy trì làm gì? Nếu xem nó là phương tiện khai ngộ tinh thần thì cần gì phải thế, cạo đầu xuất gia có phải hay hơn không. May mắn là loài người hiện đại đã giải quyết gần như triệt để mâu thuẫn này. Vốn là người chuộng võ nghệ như mạng sống nhưng người dịch cũng phải thừa nhận rằng thật may mắn khi không còn cần đến nó.

“Hitokiri Izou” là một truyện ngắn Shibaryou Tarou viết về sát thủ Okada Izou cuối thời Mạc phủ, một trong những thời kỳ động loạn nhất trong lịch sử Nhật Bản. Lúc này nước Nhật đã thấy được sức mạnh của phương Tây, thấy được hậu quả yếu kém sau mấy trăm năm bế quan tỏa cảng của mình. Các phong trào chính trị đua nhau ra đời rồi tàn lụi. Có những người chủ trương đuổi người Tây phương ra khỏi nước Nhật, có kẻ lại muốn thông qua giao thương với ngoại bang mà phú quốc cường binh, lại có người muốn đánh đổ bộ máy chính trị Mạc phủ, tàn dư của chế độ phong kiến làm cản trở sự phát triển của đất nước. Nhưng dĩ nhiên phía Mạc phủ sẽ cố níu kéo, dù là trong suy tàn, để giữ lại vị trí của mình. Vì vậy mà tình hình trong nước vô cùng bất ổn, quốc gia bị các hệ tư tưởng chia năm xẻ bảy. Có kẻ hôm nay Cần Vương, ngày mai lại dốc sức vì Mạc phủ. Những vụ ám sát diễn ra như cơm bữa, tình hình trị an rối ren, ngay cả chính quyền trung ương cũng không dám can thiệp vào những vụ ám sát này.

Trong truyện ngắn này tác giả miêu tả cuộc đời của Okada Izou trong bối cảnh xã hội như vậy, thật bất hạnh. Ấu cũng là chính thời thế đã đẩy con người ta vào chỗ bất hạnh như Izou. Xuất thân hèn kém ở một phiên quê mùa phía nam Nhật Bản, Izou chẳng có cơ hội học hành gì. Có lẽ nguyên nhân chính của sự bất hạnh trong cuộc đời Izou bắt nguồn từ chính sự dốt nát và lòng tự ti về thân phận của mình. Không học ai mà tự công phu kiếm pháp, có thể nói ở mặt nào đó thì Izou là kẻ dị biệt, một dạng thiên tài. Tâm trạng, thái độ của Izou, nhất là đối với Takechi Hanpeita cũng biến đổi qua từng thời kỳ. Đầu tiên là sự ngưỡng mộ, cảm kích, thần

thánh hóa đối tượng. Sau đó là sợ hãi, chán ghét rồi cuối cùng là oán hận. Đối với Takechi, có thể nói rằng Izou chỉ là một công cụ giết người để thực hiện lý tưởng của mình. Hành động giết người của Izou cũng bắt nguồn từ lòng tự ti về thân phận, hắn muốn thoát khỏi nó, muốn được xã hội nhìn nhận, đến ngay cả suy nghĩ cũng không tự làm chủ được mà phải phó thác cho những người mà hắn xem là vĩ nhân. Khi hiểu ra mình bị bỏ rơi thì tính con người trong hắn mới thức dậy sau một thời gian dài ngủ quên. Nhưng đã quá muộn.

Không chỉ có Izou, hình tượng Takechi Hanpeita cũng thật đặc sắc. Khi viết về nhân vật này, tác giả đã tập hợp nhiều sử liệu và giai thoại khác nhau. Về tính cách, Takechi là người mẫu mực cho hình ảnh võ sĩ Samurai, trọng nhân nghĩa, lễ nghi, ưa thành thực. Về mặt con người thì Takechi cũng gần như một mẫu người hoàn hảo. Tài năng, học thuật đều vượt trội hơn người, tính tình lại hòa nhã ôn tồn. Nhưng không chỉ có thế, tác giả còn lòng vào suy nghĩ của mình về nhân vật này, hay nói đúng hơn là về con người nói chung. Đó là khí lượng. Tuy chỉ xuất hiện trong vài dòng nhưng hình ảnh phu nhân Tomiko của Takechi cũng không vì thế mà lu mờ. Sự thật, từ khi Takechi bị giam cho đến lúc bị buộc hành hình là một năm chín tháng, không một ngày nào Tomiko quên mang ba bữa cơm vào thăm chồng, an ủi. Chiếc áo Takechi mặc hôm mổ bụng cũng là món quà từ biệt do chính Tomiko thay. Phu nhân Tomiko mất năm Taishou thứ sáu (1917), được an táng bên cạnh mộ của Takechi ở Tosa. Đây cũng là nhân vật duy nhất ở Nhật được dựng tượng đồng.

Ngoài ra còn một nhân vật khác là Sakamoto Ryouma. Nói không ngoa rằng đây là một trong những nhân vật thú vị nhất trong lịch sử Nhật Bản. Nhìn xa, trông rộng, hết lòng vì dân vì nước, khí lượng hào sảng là những gì có thể nói về Ryouma. Không có Ryouma thì công cuộc Duy Tân của Thiên hoàng Meiji chưa hẳn đã thành công. Tuy nhiên chỉ trong giới hạn một truyện ngắn thì khó có thể thấy hết mị lực của nhân vật này.

Nếu như bảy truyện đầu được dịch từ nguyên bản tiếng Nhật trong thời gian gần đây thì truyện cuối cùng được dịch từ bản tiếng Anh, rất lâu rồi, người dịch cũng không nhớ rõ là khi nào. “Bóng trắng” viết về một bí kỹ của phái kiếm Yagyu Ryu. Có thể nói đây là phái kiếm duy nhất ở Nhật Bản giữ được vị trí độc tôn của nó qua hàng thế hệ. Phái này vẫn còn tồn tại đến ngày nay. Phái Yagyu nắm một phần ba nền võ nghệ Nhật Bản. Phần sau của truyện viết về Yagyu Jubei, một nhân vật đầy mị lực không kém Miyamoto Musashi qua các trận quyết đấu sinh tử.

Kiếm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

Mục lục:

Lời giới thiệu

Phần truyện của Ikenami Shou Tarou

Bí truyền

Cung cuồng

Nhu thuật sư đồ ký

Heinai rái cá

Phần truyện của Shibaryou Tarou

Chân thuyết Miyamoto Musashi

Kiểm khách kinh đô

Hitokiri Izou

Phần truyện của Ryu Kei Ichirou

Bóng trắng

Khái quát lịch sử Nhật Bản

Chú giải

Nguồn: HuyTran - Nxb Văn Học - 2007

Người đăng: Ct.Ly

Thời gian: 26/12/2009 1:39:20 CH

Kiểm Khách Liệt Truyện

Người dịch: Nhất Như

CHÚ GIẢI

Kiểm khách liệt truyện là tuyển tập các đoạn thiên thể loại tiểu thuyết thời đại của các tác giả tiêu biểu nhất. Có thể xem đây là tiểu thuyết lịch sử, tiểu thuyết võ hiệp. Nhưng khác với tiểu thuyết võ hiệp Trung Hoa, tiểu thuyết thời đại Nhật Bản không đi sâu vào mô tả từng chiêu thức, từng thế kiếm, mà nhiều khi bối cảnh lịch sử, nhân vật lịch sử nọ chỉ là cái có tác

giả mượn để nói lên suy nghĩ của mình về một vấn đề nào đó. Có thể nói là mượn lời nói ý, mượn bóng tả hình, chỉ mây nói gió.

Diễn hình tiêu biểu nhất là các truyện ngắn của Ikenami Shou Tarou. Như trong “Bí truyền”, tác giả dùng ba hình tượng nhân vật Tokaku, Kokuma và Doro để nói lên nhận xét của mình về nhận thức của con người. Nó thật kỳ lạ, có những thứ mà kẻ thông minh như Tokaku lại chẳng hiểu được trong khi anh khờ như Doro lại có thể cảm nhận một cách rõ ràng, trong sáng như “nước thấm vào cát”. Phải chăng đây là trường hợp đúng như câu nói “Trực chỉ nhân tâm, kiến tánh thành Phật”? Vậy để nhận thức được một vấn đề, đôi khi dùng trí óc mà suy xét thì có lẽ chẳng đi đến đâu mà phải dùng tâm để cảm nhận? Và đôi khi chúng ta phải như tờ giấy trắng, phải như ly nước rộng để có thể chứa được nước. Ly đã tràn thì chẳng thể nào chứa thêm. Lại như lời dạy của ông Ichiusai, từng đưa là từng đưa, không có đưa nào lẫn lộn với đưa nào, và cực ý của kiếm pháp Ippa Ryu đã tồn tại sẵn trong mỗi người, chỉ việc tự mình khai phá và công phu thêm mà ông chẳng có thể dạy gì được nữa. Đoạn này tự dung nhớ lại lời Phật dạy “Thầy chúng sinh đều có Phật tính.” Xét trên quan điểm hiện đại thì đây cũng là một mẫu mực cho giáo dục. Cực ý của việc dạy là làm cho người học có thể tư duy độc lập mà không phải lệ thuộc vào bất cứ thứ gì.

Còn trong “Cung cuồng”, tác giả mượn hình tượng Komatsu Gempachi để đề cập đến một kiểu người, một cách sống trong xã hội mà có lẽ tác giả đồng cảm được. Lánh xa mọi danh vọng, tiền bạc chẳng phải là vì chán ghét công danh, muốn an nhàn cuộc đời thanh cao gì mà chỉ là vì rất muốn có nó, nên lại sinh ra sợ. Chẳng bao giờ nhắc đến việc xuất thế lập thân cũng chỉ vì nó luôn canh cánh bên lòng.

“Nhu thuật sư đồ ký” nói đúng ra là một truyện sắc tình. Không có ý nghĩa thâm sâu như truyện đầu tiên, nhưng cái đặc sắc là dụng ý miêu tả của tác giả. Đúng là chỉ mây nói gió thật. Tâm của kẻ luyện võ chẳng phải chỉ có đạo mà thôi, mà còn có dục nữa. Xét về điểm này thì kẻ võ nghệ chẳng khác gì người thường chúng ta.

“Heinai rái cá” lại miêu tả về cuộc đời của khai tổ phái kiếm Mugai Ryu, một nhân vật có thật như hầu hết nhân vật xuất hiện trong sách. Một kỳ tài, một dị nhân nhưng lại sống một đời chẳng màng thế gian.

Người Nhật vẫn đánh giá Ikenami Shou Tarou là đại biểu của quần chúng trong khi Shibaryou Tarou là người viết cho tầng lớp trí thức. Quả thật vậy, văn Ikenami không đòi hỏi nhiều kiến thức để hiểu mà chủ yếu dựa vào “cảm” của từng người. Trái lại, để đọc Shibaryou thì người ta cần phải có một số kiến thức nhất định, nhất là về mặt lịch sử. Điểm thú vị của tác giả này là cách nhận định vấn đề hết sức phóng khoáng. Miyamoto Musashi được tôn xưng là vị kiếm thánh, thần võ nghệ, nhân vật kiệt xuất trong chur nghệ chur năng, học thuật. Nhưng qua “Chân thuyết Miyamoto Musashi” tác giả lại miêu tả hình tượng nhân vật này từ nhiều góc độ khác

nhau, có cả cái nhìn đối lập từ phía họ Yoshioka. Dù sao cũng không thể phủ nhận rằng Musashi là nhân vật mị lực nhất trong lịch sử Nhật Bản, và cũng là một nhà tư tưởng lớn của thời đại đó. Chỉ qua mẩu chuyện đi trên miếng ván rộng ba tấc là có thể thấy được điều này. Cùng là miếng ván rộng ba tấc nhưng nếu đặt trên mặt đất thì người ta bước đi dễ dàng, còn khi treo lên cao trăm trượng thì lại sinh lòng sợ hãi mà không dám bước đi. Musashi đã nhìn ra điểm này thì cuộc đời bất bại cũng là điều đương nhiên. “Kiếm khách kinh đô” lại đặt cái nhìn của tác giả từ phía nhà Yoshioka, có những cảm thông với họ này, và cũng nói lên được cái bế tắc của thời đại: võ nghệ kiếm thuật chẳng dùng để công thành đoạt nước nữa thì duy trì làm gì? Nếu xem nó là phương tiện khai ngộ tinh thần thì cần gì phải thế, cạo đầu xuất gia có phải hay hơn không. May mắn là loài người hiện đại đã giải quyết gần như triệt để mâu thuẫn này. Vốn là người chuộng võ nghệ như mạng sống nhưng người dịch cũng phải thừa nhận rằng thật may mắn khi không còn cần đến nó.

“Hitokiri Izou” là một truyện ngắn Shibaryou Tarou viết về sát thủ Okada Izou cuối thời Mạc phủ, một trong những thời kỳ động loạn nhất trong lịch sử Nhật Bản. Lúc này nước Nhật đã thấy được sức mạnh của phương Tây, thấy được hậu quả yếu kém sau mấy trăm năm bế quan tỏa cảng của mình. Các phong trào chính trị đua nhau ra đời rồi tàn lụi. Có những người chủ trương đuổi người Tây phương ra khỏi nước Nhật, có kẻ lại muốn thông qua giao thương với ngoại bang mà phú quốc cường binh, lại có người muốn đánh đổ bộ máy chính trị Mạc phủ, tàn dư của chế độ phong kiến làm cản trở sự phát triển của đất nước. Nhưng dĩ nhiên phía Mạc phủ sẽ cố níu kéo, dù là trong suy tàn, để giữ lại vị trí của mình. Vì vậy mà tình hình trong nước vô cùng bất ổn, quốc gia bị các hệ tư tưởng chia năm xẻ bảy. Có kẻ hôm nay Cần Vương, ngày mai lại dốc sức vì Mạc phủ. Những vụ ám sát diễn ra như cơm bữa, tình hình trị an rối ren, ngay cả chính quyền trung ương cũng không dám can thiệp vào những vụ ám sát này.

Trong truyện ngắn này tác giả miêu tả cuộc đời của Okada Izou trong bối cảnh xã hội như vậy, thật bất hạnh. Ấu cũng là chính thời thế đã đẩy con người ta vào chỗ bất hạnh như Izou. Xuất thân hèn kém ở một phiên quê mùa phía nam Nhật Bản, Izou chẳng có cơ hội học hành gì. Có lẽ nguyên nhân chính của sự bất hạnh trong cuộc đời Izou bắt nguồn từ chính sự dốt nát và lòng tự ti về thân phận của mình. Không học ai mà tự công phu kiếm pháp, có thể nói ở mặt nào đó thì Izou là kẻ dị biệt, một dạng thiên tài. Tâm trạng, thái độ của Izou, nhất là đối với Takechi Hanpeita cũng biến đổi qua từng thời kỳ. Đầu tiên là sự ngưỡng mộ, cảm kích, thần thánh hóa đối tượng. Sau đó là sợ hãi, chán ghét rồi cuối cùng là oán hận. Đối với Takechi, có thể nói rằng Izou chỉ là một công cụ giết người để thực

hiện lý tưởng của mình. Hành động giết người của Izou cũng bắt nguồn từ lòng tự ti về thân phận, hắn muốn thoát khỏi nó, muốn được xã hội nhìn nhận, đến ngay cả suy nghĩ cũng không tự làm chủ được mà phải phó thác cho những người mà hắn xem là vĩ nhân. Khi hiểu ra mình bị bỏ rơi thì tính con người trong hắn mới thức dậy sau một thời gian dài ngủ quên. Nhưng đã quá muộn.

Không chỉ có Izou, hình tượng Takechi Hanpeita cũng thật đặc sắc. Khi viết về nhân vật này, tác giả đã tập hợp nhiều sử liệu và giai thoại khác nhau. Về tính cách, Takechi là người mẫu mực cho hình ảnh võ sĩ Samurai, trọng nhân nghĩa, lễ nghi, ưa thành thực. Về mặt con người thì Takechi cũng gần như một mẫu người hoàn hảo. Tài năng, học thuật đều vượt trội hơn người, tính tình lại hòa nhã ôn tồn. Nhưng không chỉ có thế, tác giả còn lồng vào suy nghĩ của mình về nhân vật này, hay nói đúng hơn là về con người nói chung. Đó là khí lượng. Tuy chỉ xuất hiện trong vài dòng nhưng hình ảnh phu nhân Tomiko của Takechi cũng không vì thế mà lu mờ. Sự thật, từ khi Takechi bị giam cho đến lúc bị buộc hành hình là một năm chín tháng, không một ngày nào Tomiko quên mang ba bữa cơm vào thăm chồng, an ủi. Chiếc áo Takechi mặc hôm mổ bụng cũng là món quà từ biệt do chính Tomiko thay. Phu nhân Tomiko mất năm Taishou thứ sáu (1917), được an táng bên cạnh mộ của Takechi ở Tosa. Đây cũng là nhân vật duy nhất ở Nhật được dựng tượng đồng.

Ngoài ra còn một nhân vật khác là Sakamoto Ryouma. Nói không ngoa rằng đây là một trong những nhân vật thú vị nhất trong lịch sử Nhật Bản. Nhìn xa, trông rộng, hết lòng vì dân vì nước, khí lượng hào sảng là những gì có thể nói về Ryouma. Không có Ryouma thì công cuộc Duy Tân của Thiên hoàng Meiji chưa hẳn đã thành công. Tuy nhiên chỉ trong giới hạn một truyện ngắn thì khó có thể thấy hết mị lực của nhân vật này.

Nếu như bảy truyện đầu được dịch từ nguyên bản tiếng Nhật trong thời gian gần đây thì truyện cuối cùng được dịch từ bản tiếng Anh, rất lâu rồi, người dịch cũng không nhớ rõ là khi nào. “Bóng trăng” viết về một bí kỹ của phái kiếm Yagyu Ryu. Có thể nói đây là phái kiếm duy nhất ở Nhật Bản giữ được vị trí độc tôn của nó qua hàng thế hệ. Phái này vẫn còn tồn tại đến ngày nay. Phái Yagyu nắm một phần ba nền võ nghệ Nhật Bản. Phần sau của truyện viết về Yagyu Jubei, một nhân vật đầy mị lực không kém Miyamoto Musashi qua các trận quyết đấu sinh tử.

Nguồn: HuyTran - Nxb Văn Học - 2007
Người đăng: Ct.Ly
Thời gian: 26/12/2009 1:35:58 CH